

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANA BİLİM DALI

ÇANAKKALE İLİ YENİCE İLÇESİNİN
SWOT ANALİZİ İLE
SOSYO EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Betül BALKAN

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Engin ERDOĞAN

Çanakkale – 2010

TAAHHÜTNAME

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Çanakkale İli Yenice İlçesinin Swot Analizi ile Sosyo Ekonomik Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

08/06/2010

Betül Balkan

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Betül BALKAN'a ait Çanakkale İli Yenice İlçesinin Swot Analizi İle Sosyo Ekonomik Değerlendirilmesi adlı çalışma, jürimiz tarafından İktisat Anabilim Dalı, **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Başkan
Prof. Dr. Engin ERDOĞAN (Danışman)

Üye
Prof. Dr. Ali AKDEMİR

Üye
Yrd. Doç. Dr. Mukaddes ÇELİK

Tez No : 371172

Tez Savunma Tarihi : 08.06.2010

ONAY

Doç.Dr. Yücel ACER
Enstitü Müdürü
16/06/2010

ÇANAKKALE İLİ YENİCE İLÇESİNİN SWOT ANALİZİ İLE SOSYO EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Bir yörenin nasıl kalkınacağını ve gelişeceğini belirlemek için öncelikle o bölgenin sahip olduğu potansiyelleri belirlemek gerekmektedir. Daha sonra incelenecek olan yörenin sahip olduğu değerler ortaya konulmalıdır. Çanakkale iline bağlı Yenice ilçesinin sosyo ekonomik yapısı ve bu yapılanmanın gelecek yılları da kapsayacak şekilde açılımlarının belirlenmesi bu tezin konusunu oluşturmaktadır.

Çalışmada gelecek on yıllık zaman periyodu için bir ekonomik çerçeve hazırlanmıştır. Bu çalışmanın amacı mevcut ekonomik veri tabanlarına göre elde edilen sosyo ekonomik niceliksel değerleri belirlemek ve SWOT analizi çerçevesinde gelecekteki ekonomik yapılanmanın Yenice'nin sosyo ekonomisi üzerine etkilerini incelemektir.

Araştırmada yöntem olarak SWOT analizi kullanılmıştır. İlçede bulunan tüm kamu ve özel kurumlar incelenmiş olup özellikle birebir görüşmelere ağırlık verilmiştir. Yenice'de SWOT analizi ile yapılan değerlendirmede sosyal ve ekonomik açıdan elde edilen güçlü yönler 49 adet olup en güçlü yönleri tarımsal açıdan kırmızı biber potansiyeline sahip olması ve ormanlık arazilerinin geniş yer kaplamasıdır. Zayıf yönleri 40 adet olup, en zayıf yönü sanayisinin yeterince gelişmemiş olmasıdır. 30 adet fırsat değişkeni arasında en önemlisi yapılabilecek düzenlemelerle bölgede turizme yönelik faaliyetlerin arttırılması ve desteklenmesidir. Bu çalışmada 23 adet tehdit değişkeni tespitinde bulunulmuştur. Bölge ile ilgili elde edilen tehditler arasında en etkili ise yörenin markalaşabilecek değerlerine sahip çıkmamasıdır.

ASSESSMENT OF THE SOCIO ECONOMIC SITUATION OF YENİCE, TOWN OF ÇANAKKALE, BY SWOT ANALYSIS

ABSTRACT

It is necessary to find out the potentials what a district has in order to determine how the district is developed and taken a progress. After that, the values, which the district has, should be exposed. The thesis over that the socioeconomic status of Yenice, Çanakkale, and the determination of the expansions which should be done today and also in the future.

By this work, an economical frame, which includes a ten years period in the future, has been prepared. The aim of this study is to determine the socio economic quantative values which have been obtained subsistence economic database and to examine effects of future economic structure upon the socio economic structure of Yenice by using SWOT analysis.

As a method, SWOT analysis has been used in the research. All the public and private institutions were searched and especially the interviews that were made face to face were put. In Yenice, by the search which SWOT analysis was used, 49 strenght aspects connected with socio economical level were found out and the most important ones are that Yenice has a serious potential of bell pepper and great woody lands. The town has 40 weaknesses, and the weakest one is it's undeveloped industry. Opportunities variable that can be done most effectively deals 30 with arrangements and support in the region is to increase tourism in actions. And the most important one which can easily be seen among 23 threats is that the people of Yenice do not care about their values which can be brand names.

ÖNSÖZ

Çanakkale; kültürel, tarihi ve ekonomik açıdan Türkiye'nin en önemli illerinden biridir. Çanakkale ili, sosyal ve ekonomik açıdan potansiyelleri ortaya konularak ülke ekonomisine daha da faydalı bir duruma getirilebilir. Yenice ilçesi Çanakkale ilinde yer alan ilçelerden biri olup önemli değerlere sahiptir. Bu çalışmanın hazırlanma amacı da ilçenin sahip olduğu değerleri ortaya koymak ve yörenin kalkınmasını sağlayacak potansiyellerin nasıl değerlendirileceklerini belirlemektir.

Bu çalışmada katkıları dolayısıyla değerli hocam Prof. Dr. Engin ERDOĞAN'a; çalışmayı hazırlayabilmem için gerekli olan desteklerini esirgemeyen bütün hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Çalışmanın şekillenmesinde katkıda bulunan ilçenin kamu ve özel kurumlarında çalışan tüm personeline ve yetkililerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca Yenice Meslek Yüksekokulu; akademik, idari personeline ve öğrencilerine teşekkürlerimi sunarım. Yenice ilçesi halkına da göstermiş oldukları ilgiden dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

Bunun yanında desteğini hiç esirgemeyen aileme ve bu çalışma sürecinde yanımda olan dostlarıma da sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTIMA CETVELİ	ix
TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇANAKKALE İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE YENİCE İLÇESİNİN SOSYO KÜLTÜREL YAPISI İLE SOSYAL SEKTÖRLERİ

1.1. ÇANAKKALE İLİNİN SOSYO-EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ	3
1.1.1. Çanakkale İlinin Coğrafi Özellikleri ve Tarihi Önemi	3
1.1.2. Çanakkale İlinin Sosyo Ekonomik Özellikleri.....	4
1.1.2.1. Çanakkale İlinde Nüfus, Eğitim ve Sağlık Durumu	5
1.1.2.2. İlin Tarım, Hayvancılık ve Sanayi Durumu	6
1.1.2.3. Ormancılık, Madencilik ve Turizm Sektörünün Durumu	7
1.2. YENİCE İLÇESİNİN SOSYO EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ	8
1.2.1. Yenice İlçesi Hakkında Genel Bilgiler	8
1.2.1.1. Yenice İlçesinin Tarihi.....	9
1.2.1.2. Yenice İlçesinin Coğrafi Özellikleri	10
1.2.2. Sosyal ve Kültürel Yapı.....	11
1.2.2.1. Sosyal Yapı.....	12
1.2.2.2. Aile Yapısı, Mülkiyet Durumu ve Din Hizmetleri	12
1.2.2.3. Yöre Ait Kültürel Özellikler	14
1.2.2.4 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı.....	17
1.2.3. İlçenin Genel Olarak Sosyo Ekonomik Durumu.....	19
1.2.3.1. Sosyal Sektörler	20

1.2.3.1.1.Nüfus	20
1.2.3.1.2. Eğitim Hizmetleri.....	26
1.2.3.1.2.1. İlçenin Genel Eğitimi	28
1.2.3.1.2.2. Özel Öğretim Kurumları.....	30
1.2.3.1.2.3. Öğrenci Yurtları	30
1.2.3.1.2.4. Sosyal İmkanlar.....	31
1.2.3.1.2.5. İlçede Yüksek Öğretim ve Yöreye Kazandırdıkları.....	31
1.2.3.1.2.6. Spor.....	35
1.2.3.1.3. Sağlık Hizmetleri	35
1.2.3.1.3.1. Sağlık Birimlerindeki Personel Durumu	36
1.2.3.1.3.2. Sağlık Birimlerinde Verilen Hizmetler.....	38
1.2.3.1.4. İlçede Asayiş ve Güvenlik.....	38
1.2.3.1.5. Altyapı Hizmetleri.....	42
1.2.3.1.5.1. Ulaştırma, Yol ve İçme Suyu.....	42
1.2.3.1.5.2. Haberleşme	45
1.2.3.1.6. İnsan Kaynakları ve İstihdam	46

İKİNCİ BÖLÜM

YENİCE İLÇESİNİN EKONOMİK SEKTÖRLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1. Yenice İlçesindeki Ekonomik Sektörlerin Durumu	49
2.1.1. Ekonomik Sektörler	49
2.1.1.1. Tarımın Genel Durumu	49
2.1.1.1.1. Tarımsal Üretim.....	51
2.1.1.1.1.1. Yörede Sebze Üretimi ve Biberciliğin Önemi	52
2.1.1.1.1.2. Bağ –Bahçe Ürünleri Üretimi	56
2.1.1.1.1.3. Tahıllar, Baklagiller ve Yem Bitkileri.....	58
2.1.1.1.2. Organik Tarım Uygulamaları	60
2.1.1.1.3. İlçenin İklim, Toprak ve Su Durumu ile Üretimi Arttırıcı Faktörler ...	61
2.1.1.1.3.1. İklim Durumu.....	61
2.1.1.1.3.2. Toprak Durumu.....	62
2.1.1.1.3.3. Su Durumu	62

2.1.1.1.3.4. Üretimi Attıran Faktörler	64
2.1.1.2. Hayvancılığın Genel Durumu	66
2.1.1.2.1. Hayvan Varlığı ve Üretim	68
2.1.1.2.1.1. Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Durumu	68
2.1.1.2.1.1.1. Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanların Aşılma Durumu	72
2.1.1.2.1.2. Kanatlı Hayvanların Durumu	75
2.1.1.2.1.3. Arı Kovanı Durumu Bal ve Balmumu Üretimi	76
2.1.1.2.1.4. Su Ürünleri Üretimi	76
2.1.1.2.1.5. Yapağı Üretimi	77
2.1.1.2.1.6. Hayvancılığın Geliştirilmesi İçin Yapılan Çalışmalar	77
2.1.1.3. Ormancılık Sektörü	78
2.1.1.3.1. İlçede Ormanlık Alanların Genel Durumu	79
2.1.1.3.2. İlçe Orman İşletme Müdürlükleri ve Yapılan Çalışmalar	80
2.1.1.3.3. İlçenin Ormancılık Açısından Potansiyeli	82
2.1.1.3.4. Orman Yangınları Durumu	84
2.1.1.3.5. Kazdağları'nın İlçe İçindeki Önemi	85
2.1.1.3.6. Kazdağları Milli Parkı	87
2.1.1.4. Turizm Sektörü	88
2.1.1.4.1. Yenice'nin Turizm Potansiyeli	88
2.1.1.4.1.1. Kültür ve İnanç Turizmi	89
2.1.1.4.1.2. Doğa Turizmi	90
2.1.1.4.1.3. Av Turizmi	92
2.1.1.4.1.4. Termal Turizm	94
2.1.1.4.1.5. Mesire ve Gezi Yerleri	95
2.1.1.4.2. Yenice'nin Turizm Arz Potansiyeli	96
2.1.1.5. Madencilik ve Enerji Sektörü	97
2.1.1.5.1. Madencilik ve Enerji Sektörünün Genel Durumu	97
2.1.1.5.2. Yenice İlçesinde Madencilik	99
2.1.1.6. Sanayi Sektörü	104
2.1.1.6.1. Yenice İlçesinde Bulunan Üretim Tesisleri	106
2.1.1.6.1.1. İlçede Bulunan Firmaların Sektörlere Göre İncelenmesi	107
2.1.1.6.1.1.1. Süt ve Süt Ürünleri Sanayi	107
2.1.1.6.1.1.2. Gıda İşleme Sanayi	107

2.1.1.6.1.1.3. Konfeksiyon ve Tekstil Ürünleri Sanayi	109
2.1.1.6.1.1.4. Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi	110
2.1.1.6.1.1.5. Orman Ürünleri Sanayi.....	110
2.1.1.6.1.1.6. Un Sanayi.....	110
2.1.1.6.1.2. İlçede Bulunan İşletmeler ve İşyerleri.....	111
2.1.1.6.2. İlçede Dış Ticaret	113
2.1.1.6.2.1. Yenice İlçesinde İhracat Yapan Firmalar	114
2.1.1.6.3. İlçede Katı Atık Yönetimi	115
2.1.1.6.4. Sanayi Sektöründe KOBİ'lerin Sorunu.....	116
2.1.1.7. Taşımacılık Sektörü	118
2.1.1.8. Hizmetler Sektörü.....	118
2.1.1.9. İlçede Kooperatifçilik	120
2.1.1.10. Kamu Gelir Gider Durumu.....	122
2.1.1.11. Bölgenin Yönetim Birimleri ve İdari Durumu	123
2.1.1.11.1. Yenice Belediyesi.....	124
2.1.1.11.2. Akçakoyun Belediyesi.....	124
2.1.1.11.3. Hamdibey Belediyesi	125
2.1.1.11.4. Kalkım Belediyesi.....	125
2.1.1.11.5. Pazarköy Belediyesi.....	126
2.1.1.11.6. İlçe Özel İdare Müdürlüğü.....	126
2.1.1.11.7. Mahalli İdareler Birliği (Köylere Hizmet Götürme Birliği)	126

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YENİCE İLÇESİNİN SWOT ANALİZİ İLE SOSYO- EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsat ve Tehditler Analizi	128
3.1.1. Güçlü Yönleri.....	129
3.1.1.1. Doğal Kaynaklar	129
3.1.1.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği	129
3.1.1.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği.....	130
3.1.1.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı.....	130
3.1.2. Zayıf Yönleri	131

3.1.2.1. Doğal Kaynaklar	131
3.1.2.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği	131
3.1.2.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği.....	132
3.1.2.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı.....	133
3.1.3. Fırsatlar	133
3.1.3.1. Doğal Kaynaklar	133
3.1.3.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği	134
3.1.3.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği.....	134
3.1.3.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı.....	134
3.1.4. Tehditler.....	135
3.1.4.1. Doğal Kaynaklar	135
3.1.4.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği	135
3.1.4.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği.....	135
3.1.4.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı.....	136
SONUÇ.....	137
KAYNAKÇA.....	142

KISALTMA CETVELİ

ADSL	: Asymmetric Digital Subscriber Line
ADNKS	: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
B.U.V.	: Basit Usul Vergisi
ÇASIAD	: Çanakkale Sanayicileri ve İşadamları Derneği
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇOMU	: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
ELG	: Export Led Growth
GSMH	: Gayri Safi Milli Hasıla
GZFT	: Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
Ha	: Hektar
ICA	: International Cooperative Alliance
IEA	: International Energy Agency
İZ İŞYERİ	: Kapatılan İşyeri
KDV	: Katma Değer Vergisi
Kg/dekar	: Kilogram/dekar
km²	: Kilometrekare
KKÇ	: Kanun Kapsamından Çıkarılanlar
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KÖYDES	: Köy Altyapısını Destekleme Projesi
Kw	: Kilowatt
m²	: Metrekare
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
METEM	: Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri
MTA	: Maden Tetkik Arama
ÖSS	: Öğrenci Seçme Sınavı
PTT	: Posta, Telefon, Telgraf Hizmetleri
SBS	: Seviye Belirleme Sınavı

SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SWOT	: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats Analysis
TEDAŞ	: Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
TEP	: Ton Eşdeğer Petrol
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
TTNET	: Training of Trainers Network
WTO	: World Trade Organization
YGS	: Yenice Gıda Sanayi
YİBO	: Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
YMYO	: Yenice Meslek Yüksekokulu
YTL	: Yeni Türk Lirası

TABLO VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Resim 1.1. Yenice İlçesi Merkezi Genel Görünüm.....	9
Resim 1.2. Etnografya Müzesinden Bir Görünüm	15
Resim 1.3. Yenice Meslek Yüksek Okulundan Görünüm	33
Resim 2.1. Yörede Yeralan Kırmızı Biber Tarlasından Bir Görünüm.....	54
Resim 2.2. Asar Göleti İnşa Hali.....	63
Resim 2.3. İlçede Yeralan Ormanlık Araziden Bir Görünüm.....	80
Resim 2.4. Kurşun-Çinko-Bakıra Ait Maden Görünümü.....	102
Resim 2.5. Taze Fasulye Kurutma İşlemi.....	108
Resim 2.6. İlçede Bulunan Biyolojik Arıtma Tesislerinden Biri.....	116
Tablo 1.1. Yenice İlçesinin Nüfus Dağılımı ve Hane Sayıları.....	21
Tablo 1.2. Yenice İlçesinin Bulunduğu Bölge ve Türkiye İçindeki Demografik Değerleri.....	23
Tablo 1.3. Yenice ilçesinin Nüfus ve Diğer Göstergeleri.....	25
Tablo 1.4. Yenice İlçesinin Kent Nüfusuna Ait Eğitim Göstergeleri (2000 Yılı).....	27
Tablo 1.5. Yenice İlçesi Eğitim Sektöründe Görev Yapan Personel Sayısı.....	28
Tablo 1.6. Yenice İlçesinde Eğitim Gören Öğrenci Sayısı.....	29
Tablo 1.7. İlçenin 2008 Yılında Sağlık Sektöründeki Personel Durumu.....	37
Tablo 1.8. İlçede Bulunan Araçlar ve Sayıları.....	40
Tablo 1.9. Trafik Kazalarında Ölen Kişi Sayısı (1997-2008).....	41
Tablo 2.1. İlçedeki Arazi Cinsleri ve Ekilen Alan.....	50
Tablo 2.2. İlçede Ekilen Sebze Alanları ve Üretim Miktarı.....	53
Tablo 2.3. İlçede Üretilen Meyveler ve Üretim Miktarları.....	57
Tablo 2.4. Yenice İlçesinde Yetişen Ürünlerin Ekiliş ve Üretim İstatistikleri.....	59
Tablo 2.5. Çanakkale İli Yenice İlçesinin Tarımsal Araç Gereç Durumu.....	65
Tablo 2.6. Köylerde Bulunan Büyükbaş Hayvanların Sayısı ve Irkları.....	67
Tablo 2.7. İlçede Yaş ve Türlerine Göre Hayvan Sayıları.....	70

Tablo 2.8. Yenice İlçesinde Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlara Yapılan Aşılar.....	73
Tablo 2.9. Aşısı Yapılmış Küçükbaş Hayvan Sayıları ve Irkları.....	74
Tablo 2.10. İlçedeki Kümes Hayvanları ve Yumurta Sayıları.....	75
Tablo 2.11. İlçede Arıcılık ve Arıcılıktan Elde Edilen Ürünler.....	76
Tablo 2.12. Yenice Orman Varlığı.....	79
Tablo 2.13. Orman Yangınları Durumu.....	85
Tablo 2.14. Av Dönemleri ve Avcı Sayıları.....	93
Tablo 2.15. Yenice İlçesinde Maden İşletme Ruhsatına Sahip Maden İşletmeleri.....	103
Tablo 2.16. Sektörlerine Göre Yenice’de Bulunan İşletmeler.....	111
Tablo 2.17. İlçe ve Köylerindeki Kooperatif Sayıları ve Yaptıkları Faaliyetler.....	122
Tablo 2.18. Gelir Birimi Bilgileri.....	123

GİRİŞ

Sosyal ve kültürel değişme süreci, pek çok yöreyi olduğu gibi Çanakkale ilini ve ilçelerini de etkisi altına almaktadır. Çanakkale ili sosyal ve kültürel açıdan ilgi çekici özellikler taşımaktadır. Yenice ilçesi Çanakkale ilinin sosyal ve ekonomik potansiyellere sahip ilçelerinden biridir. Bu çalışmanın amacı; elde edilen verilere göre sosyo ekonomik niceliksel değerleri saptamak ve Yenice ilçesinin sosyo ekonomisi üzerine olan etkilerini belirlemektir.

Yenice ilçesi, ülke coğrafyasına bakıldığında Kaz Dağları bölgesi olarak anılan sahada yer almaktadır. Bölgenin önemli özelliklerinden biri olarak geniş ormanlık sahası nedeniyle, orman ve orman içi köy yerleşim birimleri, orman ürünleri ana işlemleri ve yan sanayi kolları özellikle sermaye ve emek bileşkesi açısından irdelenmesi gereken konular arasındadır. Ormanlık alan açısından zengin olan ilçede özellikle üzerinde durulması gereken diğer bir konu ise turizmdir. Ayrıca dağ ve av turizmi de bu konunun ilgi alanına girmektedir.

İlçede önem teşkil eden diğer bir konu da tarım ile ilgilidir. Özellikle ilçede yetiştirilen kırmızı biber üretimi ilçe için hem tarım hem de sanayi açısından büyük önem arz etmektedir. İlçede tarıma dayalı bir sanayileşme söz konusu olduğundan bu ürün en iyi şekilde değerlendirilmelidir. İlçede diğer değinilmesi gereken konuda yer altı zenginlikleri olup bu sektörün yöreye istihdam açısından önemli katkıda bulunduğu da göz ardı edilmemelidir.

Çanakkale iline bağlı Yenice ilçesinin sosyo ekonomik yapısı ve yapılanmanın gelecek yılları da kapsayacak bir şekilde açılımları ve Türkiye ekonomisindeki yerinin sahip olduğu potansiyellere göre değerlendirilmesi bu tezin konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada da yörenin kalkınma potansiyellerini belirlemede sosyal ve ekonomik sektörler ele alınmış ve SWOT analizi ile bu durum desteklenmiştir.

Bugüne kadar yapılmış olan bölgesel araştırmaları incelediğimizde bir yörenin kalkınma potansiyellerini belirlemek için sosyal ve ekonomik olgular incelenmiştir. Ayrıca bu tip çalışmalarda sosyal ve ekonomik sektörler teker teker ele alınmış ve o yörenin sosyo ekonomik durumu ortaya konulduktan sonra analizler yapılmıştır. Bu çalışmada da araştırmadaki bulgular ortaya konulduktan sonra ortaya çıkacak sonuçlar SWOT analizi perspektifinden yararlanılarak değerlendirilecektir. Bu yöntemin seçiliş sebebi; yörenin sahip olduğu güçlü ve zayıf yanları belirlemektir. Ayrıca ileride elde edilebilecek fırsatları veya oluşabilecek tehditleri ortaya koymaktır.

Batı Anadolu bölgesinde yer alan Çanakkale iline ait sosyo ekonomik gelişimin yönü saptanırken ülkemiz ekonomisini değerlendiren “Bölgesel İktisat Politikaları”, “Bölgesel Kalkınma Planları” ve daha alt bazda yer alan “ Yerel Gelişme Modelleri”ne ait bilimsel çalışmalar örnek alınarak ve öncelikli olarak Yenice ilçesinin yerel anlamda ekonomik performansının incelenerek ilçe ekonomisine ve ardından ülke ekonomisine olan katkıları dahilinde bir çalışma oluşturulacaktır. Bundan dolayı kısa ve orta dönemli karşılaştırmalı nicel değerler ile örölü analiz metodu uygulanacaktır.

Tezin bölümlerini açıklayacak olursak; birinci bölümde Çanakkale ilinin sosyo ekonomik özelliklerini ortaya koyacak şekilde bilgi verilmiş olup Yenice ilçesinin Çanakkale içindeki sosyo ekonomik yapısı ve önemi ortaya konulmuştur. Ayrıca Yenice ilçesi sosyal ve ekonomik sektörler olarak ayrılarak bu bölümde sosyal sektörler detaylı bir biçimde incelenmiştir. İkinci bölümde Yenice ilçesinin ekonomik sektörleri ele alınarak tablo ve resimlere detaylı olarak yer verilmiş böylece konunun daha iyi anlaşılması amaçlamıştır. Ayrıca bu bölümde, köylere, ilçe merkezine ilişkin bilgiler; kişilerle yapılmış mülakatlar, toplu görüşmeler, ilçenin kamu ve özel kuruluşlarından alınan veriler sonucunda elde edilmiş olan bulgular analiz edilmiştir. Üçüncü bölümde ise SWOT analizi yapılarak ilçenin güçlü-zayıf yönleri, yöre için gerçekleşebilecek fırsatlar ve oluşabilecek tehditler belirlenmiştir. Sonuç olarak ise genel bir değerlendirilme yapılarak ileriye yönelik tahminler yapılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇANAKKALE İLİNİN GENEL ÖZELLİKLERİ VE YENİCE İLÇESİNİN SOSYO KÜLTÜREL YAPISI İLE SOSYAL SEKTÖRLERİ

Çalışmanın bu bölümünde Çanakkale ilinin genel özellikleri üzerinde durulacaktır. Ayrıca Yenice ilçesinin sosyal yapısı ele alınacak ve sosyal sektörleri detaylı bir şekilde incelenecektir.

1.1. ÇANAKKALE İLİNİN SOSYO EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Stratejik olarak Türkiye'nin en önemli illerinden biri olan Çanakkale'nin öncelikle coğrafi özellikleri ve tarihi öneminden bahsedilecektir. Daha sonra ilin sosyo ekonomik durumu ortaya konularak asıl konumuz olan Yenice ilçesinin il içindeki önemi belirtilecektir. Yenice ilçesinin daha detaylı olarak incelenebilmesi için ilçe sosyal ve ekonomik sektörler olarak ikiye ayrılacak ve bu bölümde sosyal sektörler ele alınacaktır.

1.1.1. Çanakkale İlinin Coğrafi Özellikleri ve Tarihi Önemi

Çanakkale ili jeopolitik konumu, tarihi ve sosyal yapısı ile Erken Bronz Dönemi'nden bu yana önemli bir yerleşim merkezi olmuştur (Meydan Larousse, 1990: 135). M.Ö. 3000 yılından beri Troya, Aka, Katolonya, Sparta, Lidya ve Pers gibi birçok önemli uygarlığa ev sahipliği yapmış olan bu topraklar ilde çeşitlilik gösteren renkli bir kültür yapısının oluşmasını sağlamıştır (Temel Britannica, 1992: 245).

Güney Marmara Bölümü içinde yer alan Çanakkale ili Türkiye'nin kuzeybatı ve Trakya'nın güneybatı kısmında Gelibolu yarımadası ile Anadolu'nun uzantısı olan Biga Yarımadası üzerinde kurulmuş olup doğu ve güneydoğu yönünde Balıkesir, batıda Ege

denizi, kuzeybatıda Edirne ili, kuzeyde Tekirdağ ili ile Marmara denizi tarafından çevrelenmiştir (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985: 537).

Zengin bir tarihe tanıklık eden Çanakkale, 9737 km²'lik yüzölçümü (İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi, 1998: 284) ve 671 kilometrelik kıyı uzunluğuna sahiptir. Ayrıca Akdeniz ve Karadeniz iklimleri arasında bir geçiş iklimi özelliği taşımakta (Büyük Larousse, 1986: 2562) olup İstanbul Boğazı ile birlikte Akdeniz ve Karadeniz arasındaki bağlantıyı sağlayan iki geçit bölgesinden birini oluşturmaktadır (Dictionnaire Larousse, 1994: 535). İl ile aynı adı taşıyan Çanakkale Boğazı da Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan önemli bir su yolu olduğundan ilk çağlardan itibaren stratejik bir önem kazanmış ve tarihin her kesiminde uygarlık açısından etkin bir rol oynamıştır (Çanakkale Valiliği, 1996: 11).

İlin, merkez dışında ikisi adası olmak üzere 11 ilçesi, 21 bucağı, 568 köyü, 80 köy bağılısı bulunmaktadır. Belediyeli yerleşim yeri sayısı ise 34'tür (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2006-2007: 2).

Türkiye'de sanayileşmenin en yoğun olarak yaşandığı Marmara Bölgesi'nde yer alan Çanakkale ili o bölgenin sanayinde en son sırada yer almasına rağmen kurulmakta olan ticaret limanları, otelleri, fabrikaları artan ulaşım ve haberleşme olanakları ayrıca 1992 yılında kurulan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin de etkisi ile değişime açık bir yerleşim birimidir. Bunun yanında il kıtalar arasında bir geçiş özelliği taşımasından dolayı heterojen anlamda bir toplumsal yerleşime açık olmaktadır. Bundan dolayı tarım ve sanayi sektörlerinden geçinen vatandaşlarla birlikte, Türkmen, Yörük, Pomak, Roman vb. çeşitli grupların bir arada ve birlikte yaşıyor olduğu ilçeler ve yöreler mevcuttur (Uğuzman, 2006: 278).

1.1.2. Çanakkale İlinin Sosyo Ekonomik Özellikleri

Bu bölümde Çanakkale'nin sosyo ekonomik gelişme açısından bölge ve ülke değerlerine göre farklı olduğu alanların ortaya konulabilmesi amacıyla illerin sosyo ekonomik gelişme endeksi hesaplamalarında yer alan nüfus, eğitim, sağlık, sanayi gibi toplumsal göstergeleri kısaca ele alınarak Yenice ilçesinin Çanakkale ili içindeki önemi

belirtilecektir (Dinçer, 2003: 21-27). Ayrıca madencilik, turizm ve ormancılık sektörü de ele alınacaktır. Son olarak ise ilçenin Çanakkale ili içinde nasıl bir potansiyele sahip olduğuna değinilecektir.

1.1.2.1. Çanakkale İlinde Nüfus, Eğitim ve Sağlık Durumu

Devlet Planlanma Teşkilatı (DPT) tarafından yapılan “İllerin Sosyo ekonomik Gelişmişlik Sıralaması” sonuçlarına göre Çanakkale ili 81 il içinde, 24. sırada yer almaktadır (Arslan, 2007: 8). Nüfus büyüklükleri ve nüfusun yapısal özelliklerinin bir ilin sosyo ekonomik gelişmesinde önemli faktörlerden birisi olduğu açıktır. Toplam nüfus büyüklüğüne göre iller sıralamasında 41. sırada yer alan ve bir emekli şehri olan Çanakkale ili Türkiye geneliyle karşılaştırıldığında, nüfus artış hızının çok daha düşük olduğu görülmektedir (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 02.07.2009).

Ülke genelindeki nüfus artış hızı ve miktarının Çanakkale iline göre daha yüksek olması, nüfus yoğunluğunun da Çanakkale geneline göre ülke genelinde daha yüksek ve hızlı büyümesine neden olmaktadır (Murat ve Şenöz, 2006: 59-60). Bu çerçevede toplam nüfus büyüklüğü açısından bakılırsa Çanakkale, Marmara Bölgesi illeri içinde 7. ve ülke genelinde 43. sırada yer almaktadır (DPT, 2004).

İllerin sosyo ekonomik gelişmişlik düzeyi arttıkça doğurganlık hızı ve ortalama hanehalkı büyüklüğünün düşmesi beklenen bir sonuçtur. Çanakkale için bu göstergelerinin bölge ve ülke değerlerinin altında olması, ilde geleneksel aileden modern aileye geçişi mümkün kılan bir ekonomik ve sosyal gelişmenin varlığına işaretir (Karagöl, 2006: 16). Yani diğer bir anlatımla, Türkiye’de geleneksel geniş aile yapısının en az görüldüğü yer Çanakkale’dir.

Eğitim açısından Çanakkale, Türkiye genelinde okur-yazarlık oranı istikrarlı bir şekilde artan ve bu alanda Türkiye ortalamasının üzerinde olan bir ildir. Çanakkale’de üniversite mezunları üniversitenin de kurulması ile artış göstermesine rağmen yine de Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır (Uğuzman, 2006: 278-279).

Çanakkale ilinin eğitim sektöründe gelişmişlik sıralamasına bakıldığında eğitim sektörü sırasının 15 olduğu görülmektedir (Dinçer ve diğerleri, 2003: 129-130). Ayrıca

Türkiye’de 81 il içinde Çanakkale okur-yazar nüfus içinde 20. sırada yer almaktadır (DPT, 2004). Dolayısıyla genel olarak değerlendirildiğinde il, eğitim ve öğretim hizmetleri yönünden Türkiye ortalamalarına göre yüksek bir orana sahiptir.

Sağlık açısından incelediğimizde Dinçer’e göre sağlık sektörü, gelişmişlik sırasına göre iller bazında 17. sıradadır (Dinçer ve diğerleri, 2003:123-124). Çanakkale’de temel sağlık hizmetlerinin toplumsal ihtiyaçlara doyurucu yanıtlar vermekte zorlandığı gözlemlenmektedir. Bundan dolayı yeni açılan tıp fakültesine bu konuda önemli görevler düşmektedir (Uğuzman, 2006:285).

1.1.2.2. İlin Tarım, Hayvancılık ve Sanayi Durumu

Çanakkale ili deniz kıyısında yer almasına rağmen yaşayan halkın başlıca geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır (Meydan Larousse, 1990: 348). Tarım ve hayvancılıkla uğraşan nüfus 132.905, ilmi ve teknik mesleklerde çalışanlar 13.507 kişidir. 2000 genel nüfus sayımı sonuçlarına göre Çanakkale’de tarım sektöründe istihdam edilenlerin oranı %56 olup bu oran Türkiye ortalamasının üzerindedir (Uğuzman, 2006: 280).

Çanakkale ilinin sosyo ekonomik gelişmesinde etkili olabilecek faktörlerden bir diğeri de sanayi sektörünün yapısı ve gelişme potansiyelidir. Çanakkale ilinin uzun yıllar askeri bölge oluşu yüzünden sanayisi pek gelişmemiştir. Ancak 1973’de kalkınma için öncelikli iller arasına alınmasıyla birlikte yatırımlar başlamıştır (Büyük Ansiklopedi, 1986: 1156).

Çanakkale’de sanayi genellikle tarıma dayalı olarak belirli bir atılımla bazı alt sanayi dallarında gelişme göstermiş ve buna bağlı olarak ekonomide payı artmıştır. İlde GSMH içerisinde en önemli payı sırasıyla tarım % 24.7, sanayi % 23.5, ticaret % 17 sektörleri almaktadır (Çanakkale Valiliği, 15.07.2009).

Tarıma dayalı sanayiler; sebze, meyve, deniz ürünleri ve süt ürünleri, un, yem, yağ ve içki alt kollarından oluşmaktadır. İlin başlıca sanayi ürünleri konserve, kurutulmuş sebze, çimento, seramik sanayi ürünleri ve süt ürünleridir (Karagöl, 2006: 18). Ayrıca imalat sektöründe Çanakkale, Türkiye’de en yetenekli girişimcilerin ve ustaların bulunduğu

ekonomilerden biridir (Kasımoğlu, 2006: 41). Çanakkale imalat sanayinin gıda dışında başlıca yoğunlaşma alanı taş ve toprağa dayalı sanayidir.

1.1.2.3. Ormanlık, Madencilik ve Turizm Sektörünün Durumu

İlin yarısından fazlasının ormanlarla kaplı olması nedeniyle ormancılığın ekonomisinde önemli bir yeri vardır. İlde ormanlık alanların yüzölçümü %55 olup en çok ormanlık alana sahip ilçesi Yenice'dir (Çanakkale, 15.07.2009). Ayrıca orman içinde ve orman kenarında yer alan köylerde halk geçimini, bu orman ürünlerinden sağlamaktadır (Yeni Rehber Ansiklopedisi, 1993: 31).

Madencilik açısından değerlendirildiğinde ilin uzun yıllar askeri bölge oluşu, bu yörede maden arama işlerini aksatmıştır. Fakat 1948'den bu yana, Maden Tetkik Arama (MTA) Enstitüsü, yöredeki araştırmalarını yoğunlaştırmış ve zengin maden yataklarını saptamıştır (Dictionary Larousse, 1994: 536).

Günümüzde Çanakkale'de sanayi madenleri (kalsit, mermer, kireçtaşı-kalker, kilkaolen, feldspat, wallosponit, kuvars), metalik madenler (kurşun, bakır, çinko) ve enerji madenleri (linyit) bulunmaktadır. Metalik madenlerden olan kurşun, çinko ve bakır yatakları özellikle Lapseki ve Yenice ilçelerinde bulunmaktadır. Linyit madeninin büyük bir kısmı Çan ilçesinde bulunmaktadır. Ayrıca Yenice ilçesi Örencik ve Çırpılar mevkiinde de önemli miktarda linyit yataklarına rastlanmaktadır (Aslan, 2006: 75). İlde maden yataklarının büyük önem taşımasıyla birlikte istihdam açısından da yöreye önemli katkıları bulunmaktadır.

Çanakkale ekonomisinin sahip olduğu önemli avantajlardan biri de, sahip olduğu turizm olanaklarıdır. İlde özellikle otelcilik gelişen ve büyüyen önemli sektörlerden biridir (Kasımoğlu, 2006: 41). Ege ve Marmara denizlerinde kıyısı bulunan Çanakkale, sahip olduğu tabii ve tarihi zenginliklerle yerli ve yabancı turistlerin ilgisini çeken bir ildir (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985: 539). Dünyaca ünlü Troya kentinin yıkıntılarının da il sınırları içerisinde bulunması, Çanakkale turizmine tarihsel bir boyut kazandırmaktadır. Ancak ildeki bu turizm potansiyeli yeterince değerlendirilmemektedir.

Bu sayısal göstergeler göz önüne alındığında Çanakkale ilinin kesinlikle toplumsal bir değişim süreci yaşamakta olduğu görülmektedir. Bu değişimin yönü tarıma dayalı yapılanmadan, sanayiye dayalı bir yapılanmaya doğrudur. İldeki bu değişim ağır ama düzenli bir şekilde sürmektedir. Çanakkale'nin ilçesi olan Yenice'de aynı şekilde tarım ve hayvancılık ön planda olup en önemli sanayi ürünü kırmızı biberdir. İlçede ormanlık alanların çok olması ve içinde çeşitli hayvanlar barındırması yörenin orman turizmi açısından önemli bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Buna rağmen Yenice, Çanakkale ilçeleri arasında sosyo ekonomik açıdan son sıralarda yer almaktadır (Uğur, 2006: 36).

İlçede kırmızı biberin bol miktarda yetişmesi yöreye ekonomik açıdan büyük katkıda bulunmaktadır. Kırmızı biber, iç ve dış piyasada iyi bir şekilde değerlendirilirse ilçe söz sahibi olma şansını arttırmaktadır. Çanakkale'nin en geri kalmış ilçesi olan Yenice'ye sahip çıkılırsa hem kültürel hem ekonomik açıdan çok büyük kazançlar elde edilebilir. Çünkü Yenice tarımsal ürün çeşitliliği yanında ormanlık alanlar açısından geniş bir alana sahip olup Kazdağları'nın sınırında yer almaktadır. Ayrıca bulunduğu konum itibariyle geniş bir kültür mozağına de sahiptir. Sonuç olarak ilçe, ormancılık ve turizm açısından büyük bir potansiyele sahiptir.

1.2. YENİCE İLÇESİNİN SOSYO EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmanın bu bölümde Yenice ilçesi sosyo ekonomik açıdan değerlendirilecektir. Ayrıca ilçe hakkında genel bilgiler verilerek sosyal ve kültürel yapısına da değinilecektir. Daha sonrasında ise ilçe sosyal ve ekonomik sektörlere ayrılarak detaylı bir şekilde incelenecektir.

1.2.1. Yenice İlçesi Hakkında Genel Bilgiler

Yenice Çanakkale iline bağlı bir ilçedir. İlçenin 4 kasabası, 71 köyü ve 11 adet obası bulunmaktadır. Her beldesinde Belediye teşkilatı kurulmuş olan ilçede merkez dahil olmak üzere toplam 5 Belediye Teşkilatı bulunmaktadır. İlçede genel olarak dağınık bir yerleşmeye rastlanmamaktadır. Yenice ilçe merkezi genel görünümünün bir kısmı Resim 1.1.'de verilmiştir.

Resim 1.1: Yenice İlçesi Merkezi Genel Görünüm

Kaynak: Orijinal Resim, 06.10.2008.

Resim 1.1.'de Yenice ilçesinin merkezinden bir kesit sunulmuştur. Sağ tarafta Yenice İlçe Kaymakamlığı, binanın içinde Adliye Teşkilatı, bu binanın sağ yanında Emniyet Müdürlüğü diğer yanında ise Özel İl İdaresi bulunmaktadır. Özel İl İdaresinin hemen yanında Sosyal Yardımlaşma Vakfı ve Mahalli İdareler Birliği aynı binada yer almaktadır. Resimde orta kısımda Yenice Belediyesi bulunurken, çatısı gözükken bina ise İlçe Elektrik Müdürlüğü'dür. Bu görülen kamu kurumları aynı bahçede yer alırken Tarım İlçe Müdürlüğü, İlçe Jandarma Komutanlığı, Belediye Kütüphanesi, Sağlık Grup Başkanlığı, Orman İlçe Müdürlüğü gibi kamu kurumları ise yine ilçe merkezinde fakat farklı yerlerde bulunmaktadır.

1.2.1.1. Yenice İlçesinin Tarihi

Yenice ilçesi 1936 yılına kadar Gönen ilçesine bağlı köy iken (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985: 4750) 15.06.1936 tarih ve 3012 sayılı kanunla ilçe haline dönüştürülerek Çanakkale iline bağlanmıştır (İldirir, 2008: 9). İlçe 19. yy. başlarında Asar

Dağı'nın kuzeyine bakan yamacında İnceköy adıyla kurulmuştur (Çanakkale-Yenice, 1991: 10). Tarihine ilişkin yeterli bilgi bulunmayan Yenice yöresi, ilkçağda Mysia bölgesinin sınırları içindeydi. Yöredeki başlıca, ilkçağ yerleşmesi olan ve Pazarköy bucak merkezi yakınlarında yer alan Argesis (Argiza) kenti ise bir piskoposluk merkeziydi. Bu isim zamanla değişerek Agonya adını almıştır (Ana Britannica, 1990: 373).

Tarih çağları boyunca Pers, İskender, Roma ve Bizans imparatorluklarının hakimiyetinde kalan bölge toprakları, 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Türk hakimiyetine girdiyse de Haçlı Seferleri sırasında yeniden Bizans'ın eline geçmiştir. Bundan sonra ancak beylikler döneminde merkezi Balıkesir olan Karesioğulları tarafından yeniden Türk topraklarına katılmış, 1345'te Osmanlılara geçmiştir (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985: 4749).

Yenice yöresinde yer alan ilk Türklerin, Kınık Türklerinin Kızıl keçili soyundan geldiği sanılmakta olup bunun yanında Bayat kolundan yerleşenlerde mevcuttur. Başka bir rivayete göre ise; şuan ki Yenice ilçesinin temelini oluşturan aileler Ahmet Vefik Paşa iskanından önce kasabanın 4km kadar kuzeybatısında Oğlakçı ve Kırmacılar mevkiinde konaklamışlardır. Bu mevkie Naip yurda da denilmektedir. 17. yüzyılın sonunda dağılan obadan dört aile (Bekirler, Şıhlar, Zeybekler, Çelebiler) Asar Dağı'nın eteğinde düzlüğe gelip yerleşmişlerdir. Yenice ilçesi ilk defa Yanoba ve Dalyan oba olarak anılmış daha sonra İnceköy ve son olarak Yeniceköy adını almıştır (Çanakkale-Yenice, 1991: 10).

18 Mart 1953'teki Gönen depreminde büyük yıkıma uğrayan ilçede 270 hane içinden yalnızca 3 ev ayakta kalabilmiştir (Erdim, 2008: 93). Deprem felaketine maruz kalan ilçe devletin yardımları ile bugünkü yerine taşınmıştır.

1.2.1.2. Yenice İlçesinin Coğrafi Özellikleri

Marmara Bölgesi'nin Güney Marmara bölümünde, Biga Yarımadası'nın iç kesimlerinde yer alan Yenice ilçesi 1367 km²'yi bulan yüzölçümü ile Çanakkale ilinin en büyük ilçesidir (Ana Britannica, 1990: 373). İlçe toprakları; kuzeydoğu ve doğuda Balıkesir ili, Balya ve Gönen ilçeleri, güneyde Balıkesir ili, Edremit ve Havran ilçeleri, güneydoğuda Balıkesir ili İvrindi ilçesi, güneybatısında Bayramiç ilçesi, batı ve

kuzeybatısında Çan ilçesi, kuzeyde ise Biga ilçesi ile çevrilidir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 1).

Gönen Çayının suladığı Agonya ve küçük Agonya ovaları belli başlı ovaları olup ilçe tarımında önemli bir yere sahiptir. Bunun yanında Çakır çayının suladığı Karaköy, Çakıroba, Nevruz ile Davutköy çayının suladığı Sofular, Çınarcık, Aşağı İnova dereyatağı ovaları mevcut olup bu ovalarda ilçe tarımı için önem arz etmektedir (İldirir, 2008: 10).

Yenice ilçesi Gönen ve Kocaçay'ın başlangıç kollarını oluşturan küçük akarsular ile 1 Baraj Gölü; (Gönen Baraj Gölü), 9 adet işletme halinde; (Yenice Merkez Sulama Göleti, Karaköy Göleti, Koruköy Göleti, Davutköy Göleti, Kalkım Göleti, Araovacık Göleti, Samedeli Göleti, Hamdibey Göleti), 2 adet de inşa halinde; (Kayatepe Göleti, Çınar Göleti) toplam 11 gölet ile bu potansiyele katkıda bulunmaktadır (Berber, 2008: 126).

İlçede akarsular devamlı ve düzenli bir akış göstermemektedir. Ayrıca en büyük akarsuyu Gönen çayı olup Karaaydın, Kurtlar, Büyük Agonya dereleri Gönen çayına dökülmektedir (Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, 2004: 21). Orman açısından oldukça zengin olan ilçenin %55'i ormanlarla kaplıdır. Bu ormanların çoğunluğunu çam ve meşe ormanları oluştururken bunların arasında gürgen, kayın, ıhlamur, kestane, köknar, kızılağaç ve çınar ağaçları da bulunmaktadır (Orman İşletme Müdürlüğü, 12.08.2008).

İlçenin iklim şartlarına bakıldığında Agonya bölgesinde Akdeniz iklimine yakın hava şartları hüküm sürmekte iken diğer kesimlerde karasal iklim özellikleri görülmektedir. Ayrıca ilçede en soğuk ay Ocak olup en sıcak ay ise Temmuz'dur (Yeni Türk Ansiklopedisi, 1985: 4750).

1.2.2. Sosyal ve Kültürel Yapı

Birçok uygarlığa beşiklik yapan ilçede sosyal ve kültürel yapı çeşitlilik göstermektedir. Bu bölümde ilçenin sosyal yapısı ve yöreye ait kültürel özellikler tanıtılacaktır. Bunun yanında yörenin aile yapısı, mülkiyet durumu ve dini yapısından bahsedilecektir. Son olarak ise Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'nın ilçe halkına sağladığı katkılara değinilecektir.

1.2.2.1. Sosyal Yapı

Tipik Anadolu kasabası özellikleri taşımakta olan Yenice ilçesinde sosyal yaşantı; Bayram, Panayır, Düğün ve okulların sosyal faaliyetleri şeklinde gerçekleşmektedir. Halk genellikle iş dışındaki zamanını; evde, kahvehanede, yakın akraba ve komşu ziyaretlerinde, kısmen avcılık ve balıkçılık hobileri yaparak ve piknik alanlarında değerlendirmektedir. Bunun yanında ilçede Pratik Kız Sanat Okulu, Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün biçki, dikiş, nakış sergileri açılmakta ve halkın sosyal ve kültürel yönden gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Ayrıca Yenice merkez, Pazarköy, Akçakoyun Beldelerinde Mayıs sonu ile Haziran ayı başlarında 3-4 gün süren panayırlar yapılmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 4). Böylece halk hem bir araya gelmekte hem de kazanç elde etmektedir.

1.2.2.2. Aile Yapısı, Mülkiyet Durumu ve Din Hizmetleri

Aile; anne, baba, çocuklar ve kan akrabalarından oluşan ekonomik ve toplumsal bir birlik olarak tanımlanmaktadır. Türkiye özellikle kentsel alanlarda doğal, toplumsal ve ekonomik gelişmelerden etkilendiği gibi aile planlamasının siyasal, yasal düzenlemelerinden de etkilenmiştir. Ülkede çekirdek aile, gerek kentsel gerekse kırsal bölgelerde egemen aile yapısı olarak ortaya çıkmaktadır (Gökçe, 2005: 59).

Ortalama hane halkı büyüklüğü sıralamasına bakıldığında; Çanakkale ili sonuncu sırada yer almaktadır. Bu durum Çanakkale için aile yapısının anne, baba ve bir çocuktan (çekirdek aile) oluşur hale geldiğini göstermektedir (DPT, 2004).

Yenice ilçesi Sağlık Grup Başkanlığı'nın 2007 ve 2008 Brifing Raporları karşılaştırıldığında aile planlaması ile ilgili yapılan çalışmaların 2008 yılında 2007'ye göre azaldığı hatta bazı sağlık ocaklarında bu alanda hiç çalışma yapılmadığı saptanmıştır (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007-2008: 1-16). Buna rağmen Yenice ve çevresinde çocuk sayısı fazla olmayıp son yıllarda iki çocuktan fazlası az oranlarda tespit edilmiştir.

Aile yapısının içinde değinilmesi gereken diğer bir konuda boşanma oranlarıdır. Çanakkale iline genel olarak bakıldığında boşanmış nüfus oranının tüm yerleşim yerlerinde

oldukça düşük olduğu gör÷lmektedir (Alpaslan, 2006: 94). Yenice Adliyesi'nden alınan bilgilere göre 1 yıl içinde boşanan çift sayısı; 2000 yılında 11 çift, 2001 yılında 8 çift, 2005 yılında 14 çift, 2006'da 20 çift, 2007'de 11 çift, 2008 yılında ise 6 çifttir (Yenice Adliyesi, 26.06.2008).

Aile yapısı incelenirken diğer değinilecek bir konuda mülkiyet durumudur. Yenice ilçesinin köylerindeki toplam tapulu alanlar 73.740 parsel iken merkez toplam olarak 3286 parseldir. Köylerin yüzölçümü 607.608 dönüm, merkez ise 13.231 dönümdür (Yenice Tapu Kadastro Müdürlüğü, 26.06.2008).

İlçede; merkez, belde ve köylerin kadastro yapılmış olup kadastro yapılmayan köy bulunmamaktadır. Yenice'de toplam 932 tane tescilli tapu-kütük ve 14 tane kat mülkiyeti bulunmaktadır. Bayanlarda tapu oranı düşük olup anne ve eşlerde bu oran toplam olarak %20, erkeklerde %80 civarındadır. Örneğin; Çal köyünde bayanlara tapu verilmezken Yenice merkezde bayanların yarısının tapuya sahip olduğu söylenmiştir. Dağılımın böyle adaletsiz olması aile yapısından ve kültürel yapıdan kaynaklanmaktadır (Yenice Tapu-Kadastro Müdürü, 26.06.2008).

Ailede gelirler tek elde toplanarak, tek elden yapılır ve babanın otoritesi yaygın olarak kabul görmektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 4). İlçedeki mülkiyet yapısı aile içinde erkek egemen bir yapı mı yoksa kadın egemen bir yapı mı olduğunu kısmen de olsa ortaya koymaktadır. Sonuç olarak ilçede daha çok ataerkil bir yapı olduğu gör÷lmektedir.

Mülkiyet durumunun yanısıra, din de aile birliğini oluşturmada büyük önem arz etmektedir. Din, yaşayan üyeler kadar, ölmüş bulunan üyeleri ve doğacak olan üyeleri de aile birliğine katmaktadır (Bottomore, 1984: 179). Genel olarak din, kutsal bir dünyayla ilgili bir inanç olarak tanımlanabilir (Sencer, 1999: 7). Din, toplumu toplum yapan bir unsurdur. İnsanların bilinmeyen karşısındaki tutumlarıyla ilgili bir toplumsal kurum olan dinin geleneksel toplumlarda siyaset, eğitim, aile vb. kurumlarda önemli etkisi vardır. Toplumsal gelişme ile birlikte Batıda dinsel değerlerde bir gerileme söz konusu olmuştur. Ancak gelişmekte olan ülkelerde kentleşme ve sosyal hareketlilik sonucunda sosyal dayanışma unsuru olarak dinin etkisinin arttığı gör÷lmektedir (Gökçe, 2005: 58).

Yenice ilçesinde Türkiye Diyanet Vakfına ait Müftülük binasının yanı sıra, 6 tanesi ilçe merkezinde, 94 tanesi kasaba ve köylerde olmak üzere toplam 100 camide din hizmeti verilmektedir. Namaz, irşat, vaaz ve hac hizmetleri yanında, Yaz Kur'an kurslarında Kur'an okuma ile dini temel bilgiler öğretilmektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 5). İlçede aile yapısının sağlam temellere dayanmasında inanç unsurunun etkisi büyüktür.

1.2.2.3. Yöreye Ait Kültürel Özellikler

İlçeye bir kütüphane ve Yenice Belediyesi tarafından açılan Etnografya müzesi hizmet vermektedir. Ayrıca kültür, sanat ve aktivite merkezi de burada yer almaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 4).

Etnografya müzelerinin; ülkenin kültür tarihine, insanların maddi manevi yaşam biçimlerine, gelenek ve göreneklerine ışık tutması ayrıca kültürün ve sanatın nesilden nesile aktarılması bakımından önemi büyüktür. Yenice yöresi doğal ve kültürel varlıklar açısından çok önemli eserlere sahip bir açık hava müzesi gibi olup eski camileri, geleneksel mimarisi, mezar taşları, dokumaları, giyim kuşamları ve bunun gibi daha birçok eseriyle tam bir etnografik eser zenginliğine sahiptir (Erdoğan, 2008: 213-216).

Resim 1.2.'de müzenin bir bölümünü oluşturan çıkırık odası ve bunun yanında gelin bardakları, testiler, topraktan kaplar ve cam dolabın içinde eski kağıt ve madeni paralar görülmektedir.

Resim 1.2: Etnografya Müzesinden Bir Görünüm

Kaynak: Orijinal Resim, 06.10.2008.

İlçede bulunan Etnografya müzesine yapılan gezide; yörede kullanılmış olan tarım aletleri, yöresel kıyafetler, mutfak eşyaları, toprak, ahşap ve bakır kaplar, yöreye ait el dokumaları, halılar, kilimler, çeyiz sandıkları, etnografik takılar, hamur tekneleri, tereyağı yayıkları, şinikler (ölçü aletleri), gelin bardakları ve eski paraların sergilenmekte olduğu gözlenmiştir. Müze 5 odadan meydana gelmektedir. 1. oda gelin odasıdır ve içeride Yörük gelini baş süslemesi, çeyiz sandıkları, yöreye ait kilimler, ayı postu ve eski bir telefon bulunmaktadır. 2. oda şark köşesi olup içeride sedir, silah ve gramofon göze çarpmaktadır. 3. odada ise çeşitli kıyafetler bulunmaktadır. Bu kıyafetler yörede yaşayan Pomak, Yörük ve Muhacır gibi farklı kültürel özelliklere sahip toplulukların kıyafetleridir. 4. oda çıkırık odası olup dokuma tezgahı ve çufalık (yani yünün ip haline gelmesini sağlayan alet) bulunmaktadır. 5. oda ise baş oda olup burada da misafirlerle yemek yenilmektedir (Yenice Belediyesi Etnografya Müzesi, 06.10.2008).

Yenice Belediye Kütüphanesi ile aynı bahçede bulunan Etnografya müzesinin eski konumundan uzaklaşması ziyaret edilme olanağının azalmasına neden olmuştur. Bunun

yanında Etnografya müzesinin bahçesinde duran dibek ve değirmen taşlarının da Çanakkale’de bulunan Arkeoloji Müzesine teslim edilmesi gerekmektedir.

23 Ağustos 1977 tarihinde Yenice Etnografya Müzesi açılarak Yenice’nin doğal ve kültürel varlıklarına sahip çıkıldığı görülmektedir. Ancak çok zengin eserlere sahip olan etnografya müzesinin ihtiyaçlara cevap veremediği ve daha birçok korunması ve tanıtılması gereken eserlerin müzeye kazandırılmadığı görülmektedir. Bundan dolayı Yenice Belediyesi, Yenice Kaymakamlığı, sivil toplum kuruluşlarıyla ve Yenice Meslek Yüksekokulu ile gerçekleştirilecek olan Kültür Evi Projesi, yörenin istihdam olanaklarını arttırmakla ekonomik açıdan hizmet vereceği gibi sosyo kültürel ihtiyaçlara da cevap verecek bir öneme sahip olacaktır. Bu kültür evi Yenice Meslek Yüksekokulu yerleşke alanı içine inşa edilecek ve bu proje ile hem kültürel özellikler nesilden nesile aktarılacak hem de istihdam olanakları sağlanacaktır (Erdoğan, 2008: 213-216).

Yenice yöresi, el sanatları açısından incelendiği zaman yörede dokumacılığın çok eskilere dayandığı ve bölgeye yerleşen Türk boylarıyla başladığı görülmektedir. Ancak bu dokumaların karakteristik özelliklerini almaları daha sonraki zamanlara rastlamaktadır. Ancak köyden kente göç, tarıma ve hayvancılığa olan rağbetin artması ve teknolojinin ilerlemesi ve hazır dokumacılığın yerine geçmesi ile halıcılık olumsuz etkilenmiş hatta günümüzde yok denecek kadar azalarak tarihin sayfalarında yerini almıştır (Yanar, 2008: 271).

Yöredeki mimari kültürü ise tabiat şartları, ailelerin geçim biçimi şekillendirmiş olup Türkiye’de aynı malzemeler kullanılsa bile yaşayış bakımından kültürel ayrımlar mimarideki farklılıkları oluşturmuştur (Özen, 2008: 221). Yöredeki kültür farklılığı kendini ahşap kullanımında da göstermiştir. Ahşap kullanımı geçmiş yıllarda daha yaygınken son dönemlerde hazır malzemeler tercih edildiğinden dolayı ortadan kalkmıştır bu da kültürel değerlerin yavaş yavaş tarih olmasına neden olmaktadır (Yanar, 2008: 254).

İlçenin yöresel yemeklerine bakıldığında ilk olarak dövülmüş buğdaydan, etle pişirilen keşkek gelmekte olup diğer yörelerden farklı olarak düğün, nişan, hayır ve sünnet törenlerinde herkese yemek verilmektedir. Bunun yanında düğün ve nişanlarda ise düğün sahibi kendini belli edecek kıyafetler giyerken; kızlar bindallı, erkekler ise efe kıyafetleri

giymektedirler. İnanç açısından halk gelenek ve göreneklerine bağlı olup hala çeşitli törenlerle bu inançlarını sürdürmektedirler (Tarihten Bugüne Kazdağları, 1999: 207-209).

Toplumlar kendi içine kaldıkları oranda bu değerleri korumuşlar, dışa açılma konusunda daha ılımlı olanlar ise zamanla kültürel değerlerinde belli oranlarda değişimler meydana getirmişlerdir. Birçok köyde değişime uğrayan değerler olduğu gibi diğer köylerde de değerler toplumsal içe ya da dışa dönüklüğe göre değişim göstermiştir. Bu kültürel değerlerin bilimsel çalışmalarla araştırılarak belgelenmesi, korunması ve geniş kitlelere tanıtılması büyük önem taşımaktadır (Başaran, 2008: 288).

Bir bölgenin ya da yörenin değerlerinin tanıtılmasında akademik çalışmaların yanı sıra kitle iletişim araçlarının da önemi büyüktür. Kitle iletişim araçları; televizyon, radyo, gazete, internet ve sinema şeklinde sıralanabilir. Medya; sosyal, siyasal ve ekonomik faaliyetler açısından bulunduğu yöreye dolayısı ile bulunduğu ülkeye önemli getiriler sağlamaktadır (Farolan, 2003: 71-84).

Yerel medya yaygın medyanın bir parçasıdır. Bu bakımdan, ülke gündeminin belirlenmesinde, yaygın medya görev üstlenirken, lokal sorunlar, yaygın medyanın ilgisini yeterince çekmediğinden, yerel sorunlarla ilgili gündemi belirleme görevi de, yerel medyadan beklenmektedir. Yerel medya günlük yaşamdaki önemli konuları ve bölgenin çözülmesi gereken sorunlarını gündeme taşıyarak; insanların ilgisine sunmak suretiyle; kamuoyu oluşturmak çabasıdır (Barut, 2005: 40).

İlçede sinema salonu ve mahalli yayın yapan radyo-TV istasyonu bulunmamakta olup haftada bir yayın yapan “Yenice İda Gazetesi” isimli bir gazete bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 4). Yenice ile ilgili haberleri ilçenin adına düzenlenmiş olan internet sayfalarında bulmak mümkün olmakta ve halk sorunlarını paylaşarak isteklerini özgürce dile getirebilmektedir. Fakat ilçe halkının sesini daha iyi duyurabilmesi için medya araçlarının daha etkin kullanması gerekmektedir.

1.2.2.4. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı muhtaç durumda bulunan, kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmayan ve kuruluşlardan aylık gelir almayan vatandaşların geçimlerini temin edebilmelerini sağlamak için yardım amaçlı (Sosyal

Yardımlaşma, 2009: 264) olarak 14.06.1986 tarihinde ve 3294 sayılı kanun ile tüm il ve ilçelerde kurulmuştur (Düzce Valiliği, 2009: 1).

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı kanununa uygun olan kişiler kendilerinin bu durumunu istenen bazı belgelerle doğrulamaları durumunda vakfın yardımlarından yararlanmaktadırlar (Çanakkale Valiliği, 30.01.2009).

Vakıfta; fakir vatandaşlara, nakit para yardımı, yakıt yardımı, giyecek yardımı, yiyecek yardımı, sağlık yardımı, iş edindirme, barınma, öğrencilere eğitim amaçlı kitap, kırtasiye yardımı yapılmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 5). İl ve ilçelerin ihtiyaçlarına göre bu yardımların isimleri ve miktarları değişmektedir.

Yenice ilçesinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'na ait ayrı bir hizmet binası bulunmamakta olup özel idare binasının ikinci katında hizmet verilmektedir. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfındaki çalışanlarla görüşülmüş ve yapılan faaliyetler hakkında bilgiler alınmıştır. Görüşmede yapılan faaliyetlerden şöyle söz edilmektedir (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Görevlileri, 12.08.2008):

"... İhtiyaç sahiplerine yardım ediliyor. 50 aileye 2'şer inek; 16 aileye 14 koyun, 1 koç verildi. Fason tekstil kalktı çünkü Çin var. Kültür mantarcılık yapıldı fakat bunun pazarı yok. O yüzden artık yapılmıyor. Sosyal Projeler ise; sakat arabası, kulaklık, cihazlar gibi tedavi amaçlı olup bunun yanında toplu sünnetler de yapılıyor. Para devletten geliyor. Kredi şeklinde iş yeri açma projeleri var. Mesela kuaför dükkanı var. 320 aileye 500 ton kömür dağıtımı yapıldı. 300 aileye 300 ton verilecekti fakat bu sene 500 tona çıkarılıp 1 aileye 1,5 ton kömür verilecek. 1160 aileye gıda yardımı, 1100 aileye 40'ar milyon para yardımı yapıldı. 2007 yılında 1004 kişiye eğitim yardımı yapılmıştır. Ayrıca Eylül-Ekim-Kasım aylarında eğitim yardımları yapılıyor. Üniversite talebelerine ilk dönem 200YTL, ikinci dönem 300YTL veriliyor. Fakir ve muhtaç ailelere de para yardımı yapılıyor. Tek tek evlerine gidiliyor. Komisyon kararı ile para yardımı yapılıp yapılamayacağı kararlaştırılıyor. Tedaviler yeşil kart ile oluyor. Yeşil kart bunu İzmir'e sevk ediyor. Bizde bu kişilere yol parası veriyoruz. Oksijen solunumu için oksijen cihazı veriliyor. Evi yıkılmak üzere olanlara da yardım yapılıyor..."

Bu tür yardımlar dışında özellikle son yıllarda uygulanan projeler ile de vatandaşların gelir elde ederek kendi geçimini kendisinin temin etmesi amaçlanmıştır. Bu projeleri kısaca

özetlersek; Yenice Vakfı olarak çalışmalar 4 grupta toplanmaktadır. Bu çalışmalardan ilki istihdam yaratıcı projeler; arıcılık, seracılık, kültür mantarcılığı, ikincisi sosyal içerikli projeler, üçüncüsü ise tedavi giderlerini karşılamaya yönelik projeler olup sonuncusu gıda, kıyafet ve para yardımı gibi ayni ve nakdi yardımlardır (Tarihten Bugüne Kazdağları 1998: 119-122).

Bu amaçla ilçede gelir ve istihdam getirici işler olarak 1 adet kuaför, 1 adet fastfood kafe, 1 adet seyyar satıcılık ve 1 adet matbaa projesi hayata geçirilmiştir. Böylece bu kişiler vakfin yardımına muhtaç olmaktan kurtarılmıştır. Ayrıca bu tür yardımlara halen devam edilmektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 5).

Yapılan bu faaliyetlerin başarıya ulaşıp ulaşmadığı konusunda Sosyal Yardımlaşma Vakfı görevlisi şunları söylemiştir:

“1998 yılında 20 sera kuruldu fakat şuanda 6-7 sera kaldı. Projeciler serayı kurdu. Fakat verilen kişiler bunu takip etmedi. Bundan dolayı kişisel başarısızlığa bağlı olarak proje amacına ulaşamamış oldu. Ama sorun verilen kişiden kaynaklandı. İş kurma projelerinde ise; kuaför, fastfood, ayakkabı tamircisi (Kalkım’da 5 yılda geri ödeyecek – faizsiz) var bu parayı alan kişiler kurumumuza 5 yıl içinde aldıkları parayı faizsiz geri ödeyerek borcunu kapatacaklar. Bu yüzden banka kredilerinden daha makul ve zararsızdır. Tabi ki kişiler eğer bu işi yapacaklarına gerçekten bizi inandırılırsa parayı alıyorlar. Bunu da gözden kaçırmamak gerek...” (Sosyal Yardımlaşma Vakfı, 12.08.2008).

1.2.3. İlçenin Genel Olarak Sosyo Ekonomik Durumu

1996 yılında yapılan sosyo ekonomik gelişmişlik araştırmasında Yenice ilçesi Türkiye’de yer alan 858 ilçe içinde 478. sırada (Dinçer, 1996: 73) iken 2004 yılındaki araştırmada 872 ilçe içinde 530. sırada yer almaktadır (Dinçer, 2003: 111). İlçe 1996 yılına göre 2004 yılında sosyo ekonomik gelişmişlik sıralamasında geride kalmıştır. Bunun sebebi ancak yörenin sosyal ve ekonomik açıdan incelenmesi ile anlaşılabilir. İl ve ilçelerin sosyal, ekonomik yapıları değerlendirilirken de sosyal ve ekonomik sektörler ele alınmaktadır.

İzmir Ticaret Odasının yapmış olduğu “İzmir Stratejik Planı” (İzmir Ticaret Odası, 2003), Özaslan ve diğerlerinin hazırladığı “Düzce İli Raporu” (Özaslan ve diğerleri, 2001),

Gökçe ve diğerlerinin “Suyun Öteki Yüzü GAP Bölgesi Baraj Göl Aynasında Kalacak Yörelere İstihdam ve Yeniden Yerleştirme Sorunları Araştırması” (Gökçe, 2006) adlı çalışması, Çağlar’ın “Barajlar Yeniden Yerleşim ve Sosyal Etkiler” (Çağlar, 2003) adlı çalışması, yine Bircan ve diğerlerinin hazırlamış olduğu Osmaniye İli Raporu (Bircan, 2000) çalışmalarında, il ve ilçelerin sosyo ekonomik durumunu ortaya koyarken sosyal ve ekonomik sektörleri ele aldıkları görülmektedir.

Tezin bu bölümünde, Yenice ilçesi sosyo ekonomik gelişme açısından bölge ve ülke değerleri dikkate alınarak incelenecektir. İlçenin farklı olduğu alanların ortaya konabilmesi amacıyla bölgesel araştırmaların sosyo ekonomik hesaplamalarında yer alan nüfus, istihdam, sağlık, eğitim, asayiş, altyapı ile ilgili bazı göstergeler ele alınarak, yörenin bu göstergeler çerçevesinde bölge ve ülke değerleriyle karşılaştırılması yapılacaktır (Karagöl, 2006: 16).

1.2.3.1. Sosyal Sektörler

Sosyal yapı özellikleri Yenice ve bulunduğu Marmara Bölgesi dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda ilk önce nüfus özellikleri açıklanmaya çalışılırken, izleyen başlıkta eğitim yapısı incelenmiştir. Sonrasında yörenin sağlık hizmetleri ele alınmış ardından ilçenin asayiş ve güvenlik yapısından bahsedilmiştir. Ayrıca ilçenin insan kaynakları ve istihdam oranları konusuna da değinilmiş ve altyapı hizmetleri detaylı bir şekilde incelenmiştir.

1.2.3.1.1. Nüfus

Nüfus konusu, ekonomi kuramında olduğu kadar gelişme politikası uygulamalarında da önemlidir. Ekonomi kuramının en önde gelen çalışma alanlarından biri olan kaynak kullanımı sürecine, nüfus, kaynak üreten ve kaynak tüketen özellikleriyle iki yönlü girer. Bir başka anlatımla nüfus ile ekonomik ve toplumsal gelişme arasında karşılıklı etkileşim vardır (Yentürk, 2005: 471).

Toplumlar büyüklüklerine ve yoğunluklarına göre sınıflandırılabilirler. İnsanlar birbirleri ile sadece ekonomik değil kültürel alanda da etkin ilişkiler içinde bulunmaktadır. Durkheim’a göre, büyüklükteki artış genellikle yoğunluktaki artışa yol açmakta; her iki

etmendeki değişimler ise, birlikte, toplumsal yapıda değişmeler yaratmaktadır (Bottomore, 1984: 83).

Gelişmekte olan bir ülke Türkiye’de nüfus genç bir nitelik taşımakta ve aile planlaması politikalarına rağmen azalan bir hızda olsa da artışını sürdürmektedir. Nüfusun sayı olarak arttırılmasından çok nitelik olarak kalitesinin arttırılması günümüzde temel politika olarak görülmektedir (Gökçe, 2005: 56).

Nüfus büyüklüğünün ve nüfusun yapısal özelliklerinin bir ilin sosyo ekonomik gelişmesinde önemli faktörlerden birisi olduğu açıktır. Bu çerçevede 1990 nüfus sayımında 42.798 (Dinçer, 1996: 100) olarak belirlenen Yenice nüfusu, 2000 nüfus sayımı sonuçlarına göre 39.064’e (Dinçer, 2004: 155) düşmüştür.

2007 yılında yapılan Adrese Dayalı Nüfus Tespit sistemine bakıldığında ilçenin merkez nüfusunun 6.917, beldeler ve köyler nüfusunun 30.910, toplam nüfusunun ise 37.827 olduğu görülmektedir (TÜİK, 2007: 1). Tablo 1.1.’de Yenice ilçesinin toplam nüfusu kadın ve erkek sayıları da göz önüne alınarak verilmiş olup hane sayıları da belirtilmiştir.

Tablo 1.1: Yenice İlçesinin Nüfus Dağılımı ve Hane Sayıları

İl	İlçe	Bucak	Bucak / Köyler	Hane Sayısı	Kadın	Erkek	Toplam
Çanakkale	Yenice	Merkez	Aşağınova	52	103	109	212
			Aşağıkaraaşık	65	84	100	184
			Ballıçay	76	163	168	331
			Başkoz	66	93	95	188
			Bekten	134	150	157	307
			Çakır	172	256	248	504
			Çakıroba	69	55	55	110
			Çalköy	405	546	522	1068
			Çamoba	56	58	60	118
			Çınarcık	165	174	174	348
			Davutköy	206	274	233	507
			Gümüşler	204	261	245	506
			Gündoğdu	240	227	221	448
			Güzeloba	22	21	29	50
			Karadoru	168	168	182	350
			Karaköy	282	337	337	674
			Karasu	74	91	89	180
			Namazgah	44	17	15	32
			Nevruz	70	186	170	356
			Sameteli	118	132	128	260
Sarıçayır	151	234	233	467			
Sazak	137	179	169	348			

			Seyvan	177	245	266	511
			Sofular	291	218	210	428
			Soğucak	134	157	149	306
			Tabanköy	218	294	326	620
			Torhasan	146	232	243	475
			Umurlar	102	90	90	182
			Yukarıinova	151	174	179	353
			Yukarıkaraaşık	46	51	62	113
Merkez Köyler Genel Toplam				4241	5270	5260	10.536
Çanakkale	Yenice	Hamdibey	Ahiler	-	74	83	157
			Bayatlar	97	125	132	257
			Hıdırlar	157	135	145	280
			Kargacı	70	67	64	131
			Kayatepe	366	390	388	778
			Reşadiye	293	399	418	817
			Üçkabağaç	113	113	122	235
Hamdibey Köyler Genel Toplam				1096	1303	1352	2655
Çanakkale	Yenice	Kaklım	Akköy	87	112	113	225
			Armutçuk	76	111	116	227
			Aşağıçavuş	190	148	156	304
			Bağlı	127	119	121	240
			Cambaz	77	72	65	137
			Çiftlikköy	75	78	75	153
			Çukuroba	94	127	132	259
			Kalabakbaşı	115	106	115	221
			Karaydın	158	194	246	440
			Kıraçoba	4	2	5	7
			Kırıklar	172	109	109	218
			Oğlanalanı	51	53	55	108
			Örencik	180	154	142	296
			Yarış	172	178	183	361
			Yukarıçavuş	109	79	81	160
Kaklım Köyler Genel Toplam				1687	1642	1714	3356
Çanakkale	Yenice	Pazarköy	Alancık	132	157	160	317
			Araovacık	357	464	428	892
			Boynanlar	132	154	140	294
			Çınarköy	101	128	142	270
			Çırpılar	154	214	174	388
			Daralan	99	95	98	193
			Hacılar	98	107	99	206
			Hacıyusuflar	84	93	98	191
			Haydaroba	308	414	380	794
			Kabalı	113	167	155	322
			Kızıldam	118	140	145	285
			Koruköy	195	375	358	733
			Kovancı	137	178	157	335
			Kuzupınarı	101	128	118	246
			Öğmen	147	198	211	409
			Suçtu	96	111	105	216
			Yağdıran	164	196	185	381
			Yalıoba	26	24	31	55
			Yeniköy	102	63	62	125
			Yeşilköy	180	201	191	392
Pazarköy Köyler Genel Toplam				2844	3607	3437	7044
Köyler Genel Toplamı				9868	11822	11763	23591
İl	İlçe	Belediye			Kadın	Erkek	Toplam

Çanakkale	Yenice	Yenice Belediyesi	3.457	3.460	6.917
		Hamdibey Belediyesi	996	942	1.938
		Kalkım Belediyesi	1.135	1.121	2.256
		Akçakoyun Belediyesi	607	586	1.193
		Pazarköy Belediyesi	961	971	1.932
		Belediyeler Genel Toplam	7.156	7.080	14.236
		Toplam Nüfus	18.978	18.843	37.827

Kaynak: .C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2008. <http://report.tuik.gov.tr/reports/rwservlet?adnks=&report=belediye.RDF&p_İl=17&p> (25.06.2008); Yenice Özel İl İdaresi, “Köylerin Hane Sayıları (Yaklaşık Rakamlar)”, 2008.

Tablo 1.1.’de görüldüğü gibi en çok hane, köy ve belediye bulunan yer ilçe merkezidir. Köylerde yaşayan toplam nüfus 23.591 iken belediyelerde yaşayan toplam nüfus 14.236’dır. Ayrıca kadın nüfusun erkek nüfustan daha fazla olduğu görülmektedir.

İlçenin demografik yapısına bakıldığında ilçe merkezi ve köylerde yaşayanların büyük çoğunluğu Yörük diye tabir edilirken bunun yanında Pomak, Muhacir ve Çerkes toplulukları da bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 4). İlçe konumu dolayısıyla geniş bir kültür mozağine sahiptir.

Tablo 1.2.’de Yenice ilçesinin bulunduğu bölge ve Türkiye içindeki demografik değerleri göz önüne alınarak karşılaştırmalı olarak verilmiştir.

Tablo 1.2. Yenice İlçesinin Bulunduğu Bölge ve Türkiye İçindeki Demografik Değerleri

Değişken	Yıl	Yenice	Sıra (872 ilçe)	Çanakkale	Sıra (81 il)	Marmara Bölgesi	Türkiye
Toplam Nüfus (Kişi)	2000	39,064	364	464,975	43	17,365,027	67,803,927
Şehirleşme Oranı (%)	2000	14,05	856	46,36	65	79,07	64,90
Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı (Binde)	1990-2000	-9,13	656	7,29	55	26,69	18,28
Nüfus Yoğunluğu (Kişi/km ²)	2000	28	655	46,81	59	241	88
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü (Kişi)	2000	3,22	861	3,28	81	3,85	4,50

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı, “Çanakkale İli Gelişmişlik Performansı, Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması” 2003. <<http://www.dpt.gov.tr/bgyu/ipg/marmara/canakkaleper.pdf>> (15.11.2009); Bülten Dinçer, Metin Özaslan, “İlçelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması”, 2004, s: 155. <<http://ekutup.dpt.gov.tr/bolgesel/gosterge/2004/ilce.pdf>> (15.11.2009).

İlçeye demografik açıdan bakıldığında; Çanakkale ili Türkiye genelinde 81 il içinde nüfusu en çok olan il sıralamasında 43. iken Yenice 872 ilçe içinde 364. sıradadır. Marmara Bölgesi şehirleşme oranı %79,07 iken bu oran Çanakkale’de %46,36, Yenice’de ise %14,05 düzeyindedir. Yenice Tablo 2’de görüldüğü gibi sadece Çanakkale’nin değil Türkiye’nin de en az şehirleşme oranına sahip ilçesi olup 856. sırada yer almaktadır. Nüfus artış hızı yavaş olan Çanakkale binde 7,29 oranında yıllık artarken Marmara Bölgesi’nde bu oran binde 26,69, Türkiye’de binde 18,28’dir. Yenice ilçesinde yıllık ortalama nüfus artış hızı binde -9,13’tür. Nüfus artış hızı çok yavaş olan Çanakkale ilinde nüfusu en hızla azalan ilçe ise Yenice’dir (Murat, 2006: 41-43).

Nüfusun kontrolsüz biçimde artış göstermesi, mevcut kaynaklar üzerindeki baskı ve rekabeti arttıracığı ve bununda yaşam kalitesini düşüreceği fikrini bilimsel anlamda ilk ortaya atan Thomas Robert Maltus geç evlenmeyi ve az sayıda çocuk sahibi olmayı desteklemiş, nüfus planlamasını da sefaletin sebebi olan alt sınıflara uygulanması fikrini benimsemiştir. Bu doğrultuda Maltus ideal çocuk sayısının iki olduğunu ve az sayıda fakat iyi yetiştirilmiş bireylerin daha eğitilmiş, daha sağlıklı olurken kaynaklar üzerinde az baskı oluşturduğunu savunmuştur (Yıldırım, 2007: 1-4).

Ortalama hane halkı büyüklüğü sıralamasında Çanakkale sonuncu sırada yer almaktadır. Yani Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü Türkiye genelinde en küçük olan il Çanakkale’dir. Ayrıca ilçelerinin durumuna bakıldığında en fazla Yenice ilçesinde çekirdek aile yapısının olduğu görülmektedir.

Çanakkale ili Yenice ilçesinin sosyo ekonomik gelişme düzeyini ortaya koyacak olan diğer göstergeler ise Tablo 1.3.’te verilmiştir.

Tablo 1.3: Yenice ilçesinin Nüfus ve Diğer Göstergeleri

Değişken	Yıl	Yenice	Sıra (872 ilçe)
Nüfus Bağımlılık Oranı (%)	2000	48,42	739
Tarım Sektöründe Çalışanlar (%)	2000	81,37	236
Sanayi Sektöründe Çalışanlar(%)	2000	5,65	306
Hizmetler Sektöründe Çalışanlar (%)	2000	12,98	729
İşsizlik Oranı (%)	2000	1,81	841
Okur Yazar Oranı (%)	2000	84,23	495
Bebek Ölüm Oranı (%)	2000	26,62	757
Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	2000	76,983	212
Vergi Gelirlerinin Ülke İçindeki Payı (%)	2000	0,1125	300
Tarımsal Üretimin Ülke İçindeki Payı (%)	2000	0,15288	206

Kaynak: Bülten Dinçer, Metin Özasan, “İlçelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması”, 2004, s: 155. < <http://ekutup.dpt.gov.tr/bolgesel/gosterge/2004/ilce.pdf>> (15.11.2009).

Bir ülkede nüfusun tamamı tüketici iken bir kısmı ise hem tüketici hem üreticidir. Üretim-tüketim dengesini sağlamak için üretime katılanların kendileri ile birlikte katılmayanlara da yetecek kadar üretimde bulunması gerekmektedir Bu durum bağımlılık oranı olarak adlandırılmaktadır. Üretime katılan her yüz kişinin kendisi ile birlikte kaç kişiye yetecek kadar üretimde bulunması gerektiğini belirtir. Yani çalışma çağı dışındaki nüfusun, çalışma çağındaki nüfusa oranıdır. Ancak bağımlılık oranlarını nüfusun yaş özelliğine göre değerlendirmek daha doğrudur. 1990-2000 yılları arasında Yenice ilçesinde çocukların ve yaşlıların bağımlılık oranı artmıştır. Bağımlılık oranının artması milli gelire katkı yapabilecek insan sayısına oranla, faal olmayanların oranını arttıracığından genel refah düzeyini aşağı çeken, kişi başına düşen geliri düşüren sonuçlar doğurur. Çalışma çağındaki nüfusun (15-64) ise 2000 yılında 1990 yılına göre düştüğü görülmektedir (1990-72,5 – 2000-69,6). 65 yaş üstündeki yaşlıların toplam nüfus içindeki payı ise %6,8 olup bu oranın 90 yılına göre artmasının nedeni ise kırsal kesimdeki gençlerin yaşlılara göre daha seyyah olup kentlere göç etmelerine bağlamak mümkündür (Murat, 2006: 43-47).

İşsizlik oranı %1,81 olan Yenice ilçesi, Türkiye’de 841. sırada olup Çanakkale ilçeleri içinde en düşük işsizlik oranına sahiptir. Çanakkale genelinde de işsizlik oranları ortalama %3-4 gibi çok düşük oranlardadır. Tarım sektöründe çalışanların oranı sanayi sektöründe çalışanların oranından fazla olması da ilçede tarım ağırlıklı bir yapı olduğunu göstermektedir (Uğur, 2006: 31-32).

Cinsiyet açısından bakıldığında ise Yenice ilçesinde sadece 1990 yılında toplam nüfusun çoğunluğunu kadınlar diğer yıllarda ise erkekler oluşturmaktadır. Cinsiyet oranlarına iki cinsteki ölümlülük farkları, nüfusun yaş yapısı ve göç hareketleri, savaşlar önemli ölçüde etki etmektedir. Ayrıca cinsiyet oranlarındaki farklılık nüfusun ekonomik yapısına etkide bulunmaktadır. Şöyle ki, nüfusun çoğu erkeklerden oluşan bir ülkede emek arzı, nüfusun çoğu kadınlardan oluşan bir ülkeye göre daha fazla olmaktadır. Bu ilişki, iş gücüne katılma oranları bakımından da geçerlidir (Murat, 2006: 46).

1.2.3.1.2. Eğitim Hizmetleri

Bir ülkenin hedeflediği toplumsal, teknolojik ve ekonomik düzeye ulaşmasını sağlayacak en önemli öge insan kaynağıdır. Beklenen yararların sağlanması için insan kaynağının öncelikle iyi yetiştirilmiş olması gerekmektedir. İnsanı yetiştirecek olan da eğitim sistemidir. Eğitim, kalkınmanın en önemli araçlarından biridir (Ereş, 2004: 21).

Eğitim kalkınma sürecinde öyle önemlidir ki bu sektör bir yandan toplumun var olan kaynaklarının gereğince kullanılmasını sağlayacak ve üretici insan gücünü yetiştirecek, diğer taraftan da yeni kaynaklar ve imkanlar ortaya çıkararak müteşebbis insan gücünü yetiştirme gibi iki temel fonksiyonu birden yürütecektir (Demir, 2005: 401).

Eğitim, toplumların sosyo ekonomik gelişmesinde en önemli güç kaynağı olup eğitim düzeyinin fertlerin yoksul olup olmamasını belirlemede önemli bir rolü olduğu görülmektedir. Kırsal yerlerde hanehalkı reisinin okur-yazar olmaması fertlerin yoksul olma riskini arttırmaktadır. Okur-yazar olmayan nüfusun yoksulluk oranı diğer eğitim düzeyinde olanlara göre daha yüksek olduğu fakat en yüksek yoksulluk oranının ilkokul mezunlarında olduğu görülmektedir. Eğitim seviyesi arttıkça yoksulluk derinliği ve yoksulluk şiddetinin azaldığı eğitim seviyesi düştükçe ise yoksulluk oranı ve yoksulluk şiddetinin arttığı görülmektedir (Aktan, 2002: 21-70).

Sosyo ekonomik göstergelerden biri olan okur-yazar oranı Devlet Planlama Teşkilatı'nın 2004 yılı verilerine göre %84,23'tür. Ayrıca Yenice ilçesi okur-yazar oranında 872 ilçe içinde 495. sırada yer almaktadır (Dinçer, 2004: 155). Tablo 4'te Yenice ilçesinin kent nüfusuna ait eğitim göstergeleri verilmiştir.

Tablo 1.4: Yenice İlçesinin Kent Nüfusuna Ait Eğitim Göstergeleri (2000)

Cinsiyet	Okuma Yazma Bilmeyen	Okuma Yazma Bilen	Okuma Yazma Bilen					
			Herhangi bir Kurumdan Mezun Olmayan	Okul Bitiren				
				İlkokul	Ortaokul	Lise	Yüksekokul	Toplam
Kadın	282	2256	692	1.843	354	411	171	3.471
Erkek	106	2370	462	939	400	395	174	2.370
Toplam	388	4626	907	2.207	583	667	262	4.626

Kaynak: Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) “2000 Genel Nüfus Sayım Sonuçları”, Çanakkale, Ankara, 2002, s: 51-54.

Tablo 1.4.’te okuma yazma bilenlerin içinde okulu bitirenlerin sayısına bakıldığında; en büyük payı ilkokul mezunları oluşturmaktadır. Fakat bunların oranı, Çanakkale geneli ve ilçelerinde zamanla azalmaktadır. Ortaokul, lise, yüksekokul mezunlarında ise kadın ve erkek okur-yazar sayısı hemen hemen eşit orandadır. Genel olarak bakıldığında ise kadın okur-yazar oranı erkek okur-yazar oranından fazla olduğu görülmektedir. Fakat kadınlarda ilkokul mezununun daha fazla olduğu göz ardı edilmemelidir.

Çanakkale ilinde okuma-yazma bilen nüfus içinde kadınların oranının en yüksek olduğu ilçe %48,8 oranla Yenice’dir. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı %7,7 olup okuma-yazma bilenlerin oranı %92,3’tür. Okuma-yazma bilmeyen nüfus erkeklerde %27,3 iken kadınlarda %72,7 oranındadır. Okur-yazar nüfus içinde bir kurumdan mezun olmayanların oranı %19,6 olup bu oran Çanakkale genelinden daha yüksektir. İlkokul mezunlarında erkeklerin oranı %42,5, kadınların oranı ise %57,5’tir. Ortaokul ve dengi okul mezunları içinde Yenice’nin oranı %12,6 olup ilçeler arasında 8. sırada yer almaktadır. Erkeklerde oran %68,6 iken kadınlarda %31,4 olduğu görülür. Lise ve dengi okul mezunlarında oran %14,4 olup kadınlarda %40,8, erkeklerde %59,2’dir. Yüksekokul ve fakülte mezunlarında ise oran %5,7 olup kadınlarda %33,6, erkeklerde ise 66,4’tür (Murat, 2006: 52-59).

Genel olarak ilçenin durumu değerlendirildiğinde; okuma-yazma bilen nüfus içinde erkeklerin oranı daha fazla olup sadece ilkokul mezunu olarak kadınların oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. İlçelerin sosyo ekonomik gelişmişlik sıralaması araştırması

incelendiği zaman Yenice ilçesinde okur-yazar nüfus oranı, okur-yazar kadın nüfus oranı ve üniversite, yüksekokul bitirenlerin oranı ülke ortalamalarının gerisinde kaldığı görülmektedir (Dinçer, 2004: 62).

1.2.3.1.2.1. İlçenin Genel Eğitimi

Yenice ilçesi uzun süre köy hüviyetinde kaldığından ve köylerle ulaşım güçlükleri yüzünden okul ve öğretmene geç sahip olmuştur. İlçenin eğitim seviyesi 1980 yılından önce çok düşük seviyelerde iken, 1980 sonrasında başlatılan okuma yazma seferberliği ile okuma-yazma bilenlerin sayısı %98'e çıkarılmıştır (İldirir 2008: 15). Yukarıda da belirttiğimiz gibi okuma yazma bilenlerin çoğunu ilkokul mezunları oluşturmakta olup bunun büyük oranı kadınlara aittir.

İlçede 3'ü merkez, 3'ü belde, 12'si köy, 1 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) olmak üzere 19 ilköğretim okulu, merkezde beldelerle olmak üzere 5 lise ve dengi okul, 1 Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi ile Halk Eğitim Merkezi bulunmaktadır (Yenice İlçe Müdürlüğü, 2007: 6). Bunların yanında eğitim veren kurum sayısından daha çok eğitim veren personelin sayısı ve niteliği önemlidir.

Tablo 1.5.'te ilçede eğitim sektöründe görev yapan personel sayısı detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 1.5: Yenice İlçesi Eğitim Sektöründe Görev Yapan Personel Sayısı

Personel Adı	Personel Sayısı	Personel Adı	Personel Sayısı
Okul öncesi Eğitim Öğretmenliği*	13	İdare**	44
Sınıf Öğretmenliği*	102	Memur	12
Branş Öğretmenliği*	193	Hizmetli***	37
Öğretmen Toplamı	308	Genel Toplam	401

Kaynak: Yenice İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Brifing Dosyası, 2007-2008.

* Her Alanda Ücretli, Sözleşmeli dahil.

** Müdür, Müdür Yardımcılığı, Şef dahil.

*** Yardımcı ve Sözleşmeli Hizmet dahil

İlçe genelinde ücretliler ve sözleşmelilerde dahil olmak üzere toplam 308 öğretmen, 44 idareci, sözleşmeli 14, yardımcı hizmetli 23 olmak üzere toplam 37 hizmetli, ayrıca 12 memur bulunmaktadır. Toplam olarak 401 personel görev yapmaktadır.

56 hatta 78 araçla taşınmalı eğitim yapılmaktadır. Bu sistemden yararlanan öğrenci sayısı toplamda 1552 iken taşınan köy okul sayısı 56, taşıma merkezi sayısı ise 11'dir. Ayrıca 1552 taşınmalı ilköğretim öğrencisine öğle yemeği verilmektedir. Yemekler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından finanse edilmekte olup Yenice Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından hazırlanmaktadır. Bir öğrencinin günlük maliyeti 1,911,0 YTL ve ödenek miktarı 533.856.960.00'dır (Yenice Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007-2008: 47-48).

Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğünce hem örgün hem de yaygın eğitim hizmetleri, sosyal, kültürel ve mesleki amaçlı yürütülmekte; toplumu oluşturan bireylerin özellikle de kadınların bilgi ve beceri sahibi olmaları sağlanmaktadır. Bu yönde mesleki kurslar açılmaktadır (Çağlar, 2003: 18). Yenice ilçesinde de bu amaçla halk eğitim kursları verilmektedir. Ayrıca birçok çırak, kalfa ve usta yetiştirilmektedir.

Tablo 1.6.'da ilçede örgün ve yaygın eğitim rakamları cinsiyetler de göz önünde bulundurularak verilmiştir.

Tablo 1.6: Yenice İlçesinde Eğitim Gören Öğrenci Sayısı

Birimi (Örgün Eğitim)	Öğrenci Sayısı			Birimi (Yaygın Eğitim)	Eğitim Gören Kişilerin Sayısı		
	Kız	Erkek	Toplam		Kız	Erkek	Toplam
Ana Sınıfı	90	86	176	Halk Eğitim Merkezi	3211	2852	6063
İlköğretim	1818	1966	3784	Çıraklık Eğitimi	16	38	54
Ortaöğretim	354	502	856	Ustalık Eğitimi	6	8	14
				Kalfalık Eğitimi	87	86	173
Toplam	2262	2554	4816	Toplam	3320	2984	6304
Genel Toplam: 11.120							

Kaynak: Yenice İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. "Brifing Dosyası", 2007-2008, (T.C. Yenice Kaymakamlığı, Yenice İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007-2008 Brifing Dosyasındaki sayısal veriler kullanılarak oluşturulmuştur).

Tablo 1.6.'da da görüldüğü gibi Yenice ilçesinde 4.816 kişi örgün, 6.304 kişi yaygın eğitim görmekte olup toplam 11.120 öğrenci bulunmaktadır. Rakamlardan da anlaşılacağı

gibi yaygın eğitimde kadınların sayısı erkeklerden daha fazladır. Örgün eğitimde ise eğitim seviyesi arttıkça kadınların sayısı düşmekte erkeklerin ise artmakta olduğu görülmektedir.

1.2.3.1.2.2. Özel Öğretim Kurumları

Öğrencilerin lise ve üniversiteye giriş sınavlarındaki başarı düzeylerinde, genellikle aile ve okul gibi iki temel kurumun (Köse 1999: 52) yanında özel eğitim kurumlarının da önemli ölçüde katkısı bulunmaktadır. 2007-2008 Yenice İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan verilere bakıldığında; dershaneye giden öğrencilerin bir öğretim kurumuna daha kolay yerleştiği görülmektedir. Bu oran 2006 ve 2007 yılları ile karşılaştırıldığında; 2006 yılında SBS'de ve ÖSS'de elde edilen toplam başarı %88 iken 2007 yılında %72'ye düşmüştür (Yenice Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007-2008: 62-65).

Başarıdaki bu düşüşün sosyal açıdan birçok nedeni olsa da genel olarak ilçede yalnızca bir özel eğitim kurumunun bulunması ve öğrencilerin derslerine yeterince takviye yapılamamasından dolayı olduğu başarının düştüğü söylenebilir. İlçede bu sektörde yatırım yapılması kurumlar arasında rekabet ortamı yaratacaktır. Dolayısıyla rekabet ortamı ile elde edilen kalite öğrencilerin sınavlardaki başarısını olumlu yönde etkileyecektir.

Yenice ilçesinde özel okul bulunmamaktadır. İlçede 3 adet özel sürücü kursu faaliyet göstermektedir. Sürücü kurslarında, 3 müdür, 22 ders öğretmeni ve direksiyon öğreticisi olmak üzere toplam 25 personel görev yapmaktadır. 2007 yılında 972 kursiyerden 432'sine sürücü belgesi verilmiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 6). Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü'nden alınan verilere göre ise 1997-2008 yılları arasında toplam 6624 kişiye ehliyet verilmiştir (Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü, 2008).

1.2.3.1.2.3. Öğrenci Yurtları

İlçe merkezinde, Kalkım'da ve Hamdibey'de birer adet olmak üzere toplam 3 adet ortaöğretim öğrenci yurdu vardır. Bu yurtlar dernekler tarafından finanse edilmektedir (Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü, 09.07.2008).

17 personelin görev yaptığı yurtların toplam kapasitesi 158 olmasına rağmen 50 öğrenci barınmaktadır. İlçe merkezindeki İbrahim Bodur Lisesi'ne ait 80 öğrenci kapasiteli Sevim Bodur Öğrenci Yurdu'nda 80 ortaöğretim öğrencisi, Akçakoyun Yatılı İlköğretim

Bölge Okulu (YİBO) yatılı kısmında da 326 ilköğretim öğrencisi barınmaktadır. 65 kişi kapasiteli özel pansiyon ve Öğretmen Evi de yüksek öğretim öğrencilerinin yararlandığı barınma yerleridir. Ayrıca 2007-2008 Öğretim yılında hizmete giren ve Yenice Meslek Yüksekokul'unun bahçesinde yer alan 112 kişilik kız öğrenci misafirhanesi de mevcuttur (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 6-7).

Yenice Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Yenice ile ilgili algılarında uyguladığı anket sonucu barınma açısından farklı sonuçlar elde eden Aslan (2008: 29-32) barınma imkanlarının yeterliliğiyle ilgili olarak bayan öğrencilerin yarısından fazlasının olumlu yanıt verdiğini, erkek öğrencilerin ise yarısından fazlasının olumsuz yanıt verdiğini saptanmıştır. Bu durumla ilgili genel bir değerlendirme yapıldığında ise bayan öğrencilerin barınma imkanlarının yeterli erkek öğrencilerin barınma imkanlarının ise yetersiz olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle öğrenci sayısı ve cinsiyetleri göz önüne alınarak yeni yurtlar açılması barınma sorununa çözüm getirecektir.

1.2.3.1.2.4. Sosyal İmkanlar

Sosyal imkanlar açısından ilçe merkezinde bulunan 60 yatak kapasiteli Öğretmen Evi; öğretmenler ve diğer kamu görevlilerinin ihtiyacını önemli oranda karşılamaktadır. İlçedeki toplam öğretmen lojman sayısı Akçakoyun Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda (YİBO) 20, METEM'de 8 olmak üzere 28 tanedir (İldirir, 2008: 16).

1.2.3.1.2.5. İlçede Yüksek Öğretim ve Yöreye Kazandırdıkları

Adam Smith 'Milletlerin Zenginliğinin Nitelik ve Nedenleri' adlı kitabında insanı bir makine ile karşılaştırmış ve makine için harcanan paranın zamanla makine seviyesinde kazanabileceğini söylemiştir. Fakat bu durumdan hızlı değişim sonucunda zarar edebileceğini insana harcanan eğitim yatırımlarının mutlaka fazlası ile geri dönüşümünün olacağını belirtmiştir. Zaten eğitim harcamalarını yatırım olarak görmemizi sağlayan en önemli unsurlardan birisi de eğitimin getirisidir (Demir, 2005: 403).

Eğitim ile ekonomi arasındaki ilişki, beşeri faktörle ilgili olduğu kadar, istihdam, maliyet-hasıla oranı ve gelirle de ilgilidir. Eğitim ve ekonomi arasında bağlantı kuranlara göre, fertlerin kazançları ile eğitim seviyeleri arasında doğru orantı bulunmaktadır. Ayrıca

eđitim yoluyla bir ferдин kazandıklarının karřılıđını, o eđitimden dolayı elde ettiđi fazla kazanç olarak dűřünűlmektedir (Erkal, 1996: 123).

űlkenin ekonomik ve sosyal yűnden kalkınmasında yetiřmiř insan gűcűnűn sahip olduđu űnem dikkate alındıđında, devletin, nűfusun eđitim dűzeyini yűkseltici ve eđitimi űzendirici faaliyetlerini arttırması gerektiđi ortadadır (Murat, 2006: 51).

űniversitelerin buldukları yűrelere katkılarını inceleyen yabancı arařtırmalar oldukça fazla olmakla birlikte, Tűrkiye’de bu konu ile ilgili arařtırmaların sayısı çok fazla deđildir. Birçok űlkede yűksek űđrenimle ilgili politikalar bűlge kalkınma politikaları içerisinde yer almaktadır. Ayrıca bu durum OECD tarafından 1960’lardan bu yana kabul edilen bir yaklařımdır. űrneđin Florax’a gűre (1987) űniversitelerin bűlgesel kalkınmaya katkıları; kűltűrel, sosyal, sađlık ve ekonomik yűnden olabilmektedir (Tutar, 2005: 459).

űniversitelerin kurulduđu kent zaman içinde canlanarak, kalkınma kutbu haline gelmekte ve bu kutuplarda nűfus artışıyla ekonomik geliřmenin űlke dűzeyine yayılması sűz konusu olmaktadır (Dinler, 2001: 267).

Kalkınma ile birlikte toplum, artan sayıda ve çeřitlilikte hizmet beklemekte ayrıca bűlgesel kalkınma için űniversitelerin daha aktif rol oynamasını istemektedir (Odabaşı, 2007: 117-133). elik ve arkadaşlarının yapmıř olduđu çalıřmasında Yenice Meslek Yűksekokul’unun, Yenice ilçesinin sosyal ve kűltűrel açıdan geliřmesinde ve ekonomik kalkınmasında űnemli bir yere sahip olduđu sonucuna ulařılması bu durumu destekler niteliktedir (elik, 2008: 66).

Yenice Meslek Yűksekokulu 1994-1995 eđitim űđretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart űniversitesi Rektűrlűđű’ne bađlı olarak Milli Eđitim Bakanlıđı’ndan tahsis edilen Yeřilyurt İlkűđretim Okul’una ait binada eđitim űđretime bařlamıřtır (Tarihten Bugűne Kazdađları, 1999: 83).

O dűnemde 2 programlı eđitim-űđretime 360m² eski Yenice Yeřilyurt İlkűđretim Okulu’nda 40 kiři ile bařlamıř olup 2001 yılında yeni hizmet binasına geçilmiřtir. Yeni hizmet binası toplam 2 bina olup 8000 m² kapalı alan olarak planlanmıřtır. Yeni hizmet binalarının yerleřim alanı; basketbol sahası, ađaçlık alanlar ve spor sahası dahil olmak űzere toplam 40.000 m²’dir (Kent Haber, 27.07.2009).

Yenice Meslek Yüksekokul'unun aktif olarak kullanımında olan her iki hizmet binasında bir üniversite biriminin her türlü ihtiyacını karşılayabilecek büyüklükte ve donanıma sahip olarak planlanmıştır. Resim 1.3.'te Yenice Meslek Yüksekokulu'ndan bir görünüm yer almaktadır.

Resim 1.3: Yenice Meslek Yüksek Okulundan Görünüm

Kaynak: Orijinal Resim, 05.10.2008.

Meslek yüksekokullarının kuruluş amacının en önemli sebeplerinden birisi; yörenin sosyal, ekonomik ve kültürel kaynaklarını en iyi şekilde kullanılarak ülke ekonomisine kazandırılmasıdır. Bu durumu da mesleki ve teknik ara elemanları yetiştirerek sağlamaktadır. Ülkede meslek yüksekokulları öğrencileri daha çok alt gelir gruplarındaki ailelerin çocuklarından oluşmaktadır. 4702 sayılı Kanun, üniversite tercihlerinde, öğrencilerin bulunduğu mesleki ve teknik eğitim bölgelerine öncelik verilmekte olup aynı meslek lisesi öğrencilerinin aynı meslek yüksekokuluna girmelerine neden olmaktadır. Bundan dolayı öğrenciler arasında kültürel etkileşim yaşanmazken bazı öğrenciler de yüksekokulun lisenin bir devamı olarak düşünmektedirler (Aslan, 2008: 27-29).

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne bağlı 11 meslek yüksekokulundan biri olan Yenice Meslek Yüksekokul'unda toplam 750 öğrenci bulunmaktadır. İlçe merkezinde bulunan Yenice Meslek Yüksekokulu, yaklaşık nüfusu 7000 olan ilçenin %10'undan

fazlasını oluşturmaktadır (ÇOMÜ, 28.07.2009). Personel açısından bakıldığında; okulun iktisadi programlarında toplam 11 öğretim elemanı bulunurken, teknik programlarda 3 tane öğretim elemanı bulunmaktadır (YMYO, 2009b).

İnsanlar zihinlerini tek bir konuda topladıkları zaman bir şeyin elde edilmesine ilişkin daha kolay ve pratik yöntemleri kolayca bulabilmektedirler. Fakat zihinleri çeşitli konular arasında verimsizce dağıldığı zaman daha kolay yöntemleri arayıp bulma olasılığı azalmaktadır (Hacıosmanoğlu, 2009: 177).

İş bölümü verimliliği arttıran en büyük faktör olup işbölümü yapıldığı takdirde emek bir işin üstünde yoğunlaşarak uzmanlık kazanmakta ve zamandan tasarruf sağlamaktadır. İşbölümü teknik olarak ekonomik süreçlerle alakalı olmakla birlikte sosyal yapıyı açıklayıcı bir kavram olarakta kullanılmaktadır. Mesleki farklılaşma da bu sosyal durumu açıklayıcı bir örnektir (Özkuş, 1997: 35-40).

Tüm yüksek öğrenim kurumlarında çeşitli programların mevcut olması öğrencilerin yetenek ve başarılarına göre bu bölümlerde uzmanlaştırılmaları bu görüşü desteklemektedir. Yenice Meslek Yüksek Okulu'nda çeşitli tarihlerde birçok bölüm açılmıştır. 2002-2003 yılında işletme, 2003-2004 yılında İşletme ve Muhasebe bölümlerinin ikinci öğretimleri eklenmiş ve 2005-2006 yılında açılan ve 2006-2007 eğitim öğretim yılında öğrenci alımı yapılan Bankacılık ve Sigortacılık bölümleri açılmış ve toplam 6 bölüme ulaşmıştır (YMYO, 2009a).

Halen Yenice Meslek Yüksekokulu teknik programlarda; El sanatları, iktisadi ve idari programlarda; işletme, muhasebe, bankacılık ve sigortacılık bölümleri, işletme muhasebe ve bankacılık bölümlerinin ikinci öğretimleri olmak üzere toplam 7 bölümde eğitim-öğretime devam edilmektedir. 2008-2009 eğitim öğretim yılından itibaren idari programlarda Avrupa Birliği ve dış ticaret, teknik programlarda da tekstil bölümünde öğrenci alımı yapılarak, yaklaşık 1000 yüksek öğrenim öğrencisine hizmet verilecektir (İldirir, 2008: 16). Bu doğrultuda yüksekokul; sosyal ve kültürel açıdan yöre halkına katkı sağlayacak ayrıca hem Türkiye hem de dolayısıyla dünya ekonomisine katkıda bulunacak başarılı öğrenciler yetiştirecektir.

1.2.3.1.2.6. Spor

İlçe merkezinde 1 adet toprak futbol sahası, 500 kişilik kapalı spor salonu ve Akçakoyun Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) bünyesinde 1 adet kapalı spor salonu mevcut olup öğrenciler yararlanmaktadır. Ayrıca ilçede 3 adet spor kulübü bulunmakta ve amatör kümelerde mücadele etmektedirler. Yenice Meslek Yüksekokul'unun da ise futbol, voleybol, basketbol, tekwando ve masa tenisi takımları bulunmakta ve üniversiteye bağlı okullararası yarışmalara katılmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 7).

Çevrede en çok futbol ve yağlı güreş sporu yaygın olup her yıl ilkbahar mevsiminde köylerarası kaynaşmayı sağlamak ve gençlerin birbirlerini tanınması amacıyla kaymakamlıkça Kaymakamlık Kupası, Futbol Turnuvası düzenlemekte ve başarılı takımlara ödül verilmektedir. Bunun yanında ilçede federe olarak Yenice spor kulübü de bulunmaktadır (Çanakkale Valiliği, 1996: 37).

Ayrıca Belediye Kütüphanesi ve Etnografya Müzesi'nin ortak bahçesinde yetişkinlerin kullanabilecekleri spor aletleri bulunmaktadır. Fakat bu spor aletleri yeterince korunamamakta ve amacına ulaşmamaktadır.

1.2.3.1.3. Sağlık Hizmetleri

Sağlık insanlık tarihinin başlangıcından beri insan yaşamının en vazgeçilmez unsurlarından biri olmuştur. Günümüzde çağdaş halk sağlığı anlayışına göre sağlığın bozulmadan önce korunması ve iyileştirilmesi ilk hedefler arasında yer almaktadır. Bu yüzden sağlık alanında yapılan reformlar ve sağlık çalışanlarının şikayet ve beklentileri gün geçtikçe daha da önem arz etmektedir (Arcak, 2006: 24).

T.C. Anayasası'na göre, ülke sınırları içinde yaşayan herkesin sağlıklı bir çevrede yaşayabilmesi ve sürekli olarak sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesinin temini, devletin görevidir. Ülkede anayasa ile devlete verilen bu görevi yerine getirmekle sorumlu ve yetkili organ ise Sağlık Bakanlığı'dır (Aktan, 2001: 1).

Yenice ilçesinde sağlık hizmeti 1936 yılında Yukarı Yenice'de şu anda mevcut olmayan binada Hükümet Tabipliği olarak verilmeye başlanmıştır. 1953 yılında ise Sağlık Merkezi şuan ki mevcut binasında kurularak hizmete devam edilmiştir. 1980 yılında Sağlık

Merkezi kapatılarak Sağlık Ocağına dönüştürülmüş ve 1985 yılında Sağlık Bakanlığı emirleri ile yeniden oluşturularak yataklı tedavi hizmetlerinin devamı sağlanmıştır (Tarihten Bugüne Kazdağları, 1999: 91). Yapımına 1995 yılında başlanılan Devlet Hastanesi de 05.10.2000 tarihinde hizmete açılmıştır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 7).

1.2.3.1.3.1. Sağlık Birimlerindeki Personel Durumu

Türkiye’de sağlık birimlerindeki personel sayılarına bakıldığında; Sağlık Bakanlığı’nın pratisyen hekimlerle ve sağlık ocakları ile ilgili olarak ciddi bir istihdam sorunu olduğu görülmektedir. Halk sağlığı uzmanlarının sağlık yönetimi ve planlaması ile ilgili birimlerde yeterince istihdam edilmediği, dış hekimi, hemşire ve ebe gibi sağlık personelinin hekimlerin sayıları yanında son derece yetersiz kaldığı dikkati çekmektedir. Türkiye’de pratisyen hekim açığı bulunmazken, sağlık ocaklarında istihdam etmek için 30.000 ebeye daha gereksinim duyulmaktadır. Sonuç olarak ise Sağlık Bakanlığı istihdam politikalarının yetersizliği tartışılmaktadır (Kılıç, 2007: 501-512).

2008 yılı Sağlık Grup Başkanlığı Brifing Raporu’na göre (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008: 1) ilçede 55 yataklı 1 Devlet Hastanesi, 5 Sağlık Ocağı ve bu sağlık ocaklarına bağlı 26 sağlık evi hizmet vermektedir. Bu sağlık kurumlarında 2 uzman hekim, 13 pratisyen hekim ve 78 yardımcı sağlık personeli olmak üzere toplam 93 personel görev yapmaktadır. Sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere ise 6 ambulans ve 1 hizmet aracı bulunmaktadır. İlçenin 2008 yılında sağlık sektöründe çalışan personel sayıları da Tablo 1.7.’de toplu olarak verilmiştir.

Tablo 1.7: İlçenin 2008 Yılında Sağlık Sektöründeki Personel Durumu

Birimi	Personel Durumu						
	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim	Hemşire	Ebe	Sağlık Memuru	Diğer Personel	Toplam
Devlet Hastanesi	2	4	11	9	5	27	58
Merkez Sağlık Ocağı	-	3	2	3	1	3	12
Akçakoyun Sağlık Ocağı	-	1	-	3	-	1	5
Kaklım Sağlık Ocağı	-	2	2	3	-	3	10
Pazarköy Sağlık Ocağı	-	2	-	3	-	1	6
Hamdibey Sağlık Ocağı	-	-	2	1	-	1	4

Kaynak: Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, “Brifing Raporu”, 2008, s: 1-2, (Ayrıca bu tabloda yalnızca beldelerdeki sağlık ocağında çalışan personel sayısı vardır. Köy sağlık evinde çalışan personel yoktur).

Tablo 1.7.’den yararlanarak Devlet Hastane’sinde dış hekimi de dahil olmak üzere toplam 58 personelin görev yaptığını görmekteyiz. Ayrıca hastanede 13 temizlik işçisi çalışmaktadır. Merkez Sağlık Ocağı’nda 12 personel görev yapmakta olup 2 ebe, 1 vekil ebe köy sağlık evinde hizmet vermektedir. Akçakoyun Sağlık Ocağı’nda toplam 5 personel görev yapmaktadır. Kalkım Sağlık Ocağı’nda 10 personel, Pazarköy’de ise toplam 6 personel görev yapmaktadır. Ayrıca Pazarköy Sağlık Ocağı’nda 2 vekil hemşire ve 1 vekil ebe köy sağlık evinde hizmet vermektedir. Hamdibey’de ise toplam 4 sağlık personeli bulunmakta ve 1 vekil hemşire köy sağlık evinde hizmet vermektedir (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008: 1-2).

Sağlık Grup Başkanlığı’nın 2007 yılı verileri ile 2008 yılı verileri karşılaştırıldığında ise; 2007 yılında 24 sağlık evi bulunurken 2008 yılında 26’ya yükseldiği, uzman hekim sayısının ise 2007 yılında 4 olduğu ve 2008 yılında bu rakamın 2’ye düştüğü görülmektedir. Yardımcı sağlık personeli sayısı ise 2007 yılında 96 iken 2008 yılında 78’e düştüğü görülmektedir (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007: 1). Bu durum ilçede sağlık sektöründe birtakım aksaklıklar olduğunu göstermektedir.

1.2.3.1.3.2. Sağlık Birimlerinde Verilen Hizmetler

İlçede sağlık birimlerince çeşitli hizmetler verilmektedir. 2008 yılının ilk altı ayında sağlık birimlerince; (sağlık ocakları=95795, devlet hastanesi=51912) 147707 poliklinik hizmeti verilmiştir. Devlet Hastanesi'nde 149160 laboratuvar hizmeti, sağlık ocaklarında 11636 laboratuvar hizmeti ile toplam 160796 laboratuvar hizmeti verilmiştir (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008: 4-5).

İlçedeki Devlet Hastanesi'ne yatış yapan hasta sayısı 2005 yılında 895, 2006 yılında 507 (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 8), 2007 yılında 1065 (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007: 4) ve 2008 yılında ise 1048'tir. Ayrıca sağlık ocakları tarafından 2008 yılında toplam 3402 tane aşı uygulanmıştır (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008: 6).

Sağlık Grup Başkanlığı Çevre Sağlığı hizmetleri çerçevesinde de tüm beldeleri ve köyleri gezerek su numune alımına devam etmektedir. Ayrıca depolarında klorlama işlemlerini yapmaktadır (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007: 1-4).

Sağlık ile ilgili eğitim çalışmalarına 2007 yılında 1200 seansta 10737 kişi katılırken (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007: 6) 2008 yılında 1263 seansta 7940 kişi katılmış ve çeşitli sağlık konularında halk eğitimi verilmiştir. Bunun yanında her yıl personellere hizmet içi eğitimler de verilmektedir (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008: 6).

İlçe Sağlık Grup Başkanlığı'ndaki personelle yapılan toplu görüşmede; 'Personel eksikliği ve malzeme eksikliğinden şikayetçi olunurken tedavi hizmetlerinin gelir getirmesinden dolayı ilk sırada olması koruyucu hizmetlerin ise masraflı olmasından ötürü ikinci planda olduğu' söylenmiştir (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı Personeli, 08.08.2008). Sonuç olarak; Yenice Sağlık Grup Başkanlığı ve bağlı kurumlarda yapılan çalışmaların genel olarak niteliklere uygun olduğu fakat personel sayısında yetersizlikler olduğu görülmektedir.

1.2.3.1.4. İlçede Asayiş ve Güvenlik

İlçede asayiş ve güvenliği sağlayan kurumlar; İlçe Emniyet Amirliği, İlçe Jandarma Komutanlığı ve Adliye Teşkilatı'dır. İlçe asayiş ve güvenliğin genel durumu anlatılmış ve kurumlar hakkında bilgi verilmiştir.

İlçe merkezinde Emniyet Amirliği; Merkez, Hamdibey, Kalkım ve Pazarköy’de ise Jandarma Karakolları bulunmaktadır. İlçede genelde ağır suçlar bulunmamakla birlikte küçük çapta suçlar görülmekte olup bunlar genellikle darp, kız kaçırma, hırsızlık ve trafik kazası gibi suçlardan oluşmaktadır. Genel olarak bakıldığında ise ilçede asayiş ve güvenlik açısından ciddi bir sorun bulunmamaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 8).

1970 yılında inşa edilen Emniyet Amirliği binası Yenice ilçesinin merkezinde bulunmakta olup toplam 21 personel görev yapmaktadır. İlçede 2006 yılında değişik türde 94 olayda 104 sanık yakalanmış, 5 hırsızlık olayı faili meçhul kalmıştır. 2007 yılı ilk altı aylık döneminde 38 olay meydana gelmiş, 44 sanık yakalanmış, 3 hırsızlık olayı faili meçhul kalmıştır. Polis sorumluluk bölgesinde 2 otel, 1 içkili yer, 2 dernek lokali, 17 kahvehane, 2 çay bahçesi, 5 internet kafe, 2 atari salonu, 1 dernek öğrenci yurdu, 2 banka şubesi, 9 partinin teşkilatı bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 8).

Ayrıca Emniyet Müdürlüğü’nden alınan veriler aşağıda verilmiştir (Emniyet Müdürlüğü, 17.09.2008).

“...Suçlar şahsa karşı ve mala karşı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Şahsa karşı suçlar 2006’da 60, 2007’de 45 ve mala karşı olan suçlar 2006’da 7, 2007’de 13 tanedir. 2005-2006 yılları arasında suç oranı ikiye katlanırken, 2006-2007 yılları arasında bu oranın azaldığı görülmektedir. Genel olarak hırsızlık yapan kişi sayısı azalırken, oto hırsızlığı yapılmaya başlanmıştır. 2005 yılında kasten adam yaralama olayları alkolün etkisi ile daha fazla olmuştur. 2007 kasten adam yaralama 2006’ya göre aynıdır. İntihara teşebbüs eden kişi sayısı toplamda 12 olup bunun 10’u kız, 2’si erkektir. İntihar sebepleri; ikili ilişkiler, ailevi problemler, okul ve yalnızlıktan kaynaklanmaktadır. 2008 yılında hırsızlık yapılmamıştır. 4-5 tane intihar vakası vardır. Ateşli silah ile 2005 yılında ve 2008’de ölen olmuş fakat 2006-2007 yıllarında bu tür olaylara rastlanmamıştır...”

Yine Emniyet Amirliği’nin bünyesinde bulunan Trafik Tescil Büro Amirliği’nde kayıtlı 8.533 araç bulunmakta olup 5981 adet sürücü belgesi tanzim edilmiştir. 2007 yılı Ocak-Temmuz ayları arasında, polis bölgesinde 7 trafik kazası meydana gelmiş, 77 araç kontrol edilmiş, 80 araca 8.640 YTL civarında trafik para cezası kesilmiştir. Ayrıca 17 kişi ehliyetsizlikten 6 kişide alkollü araç kullanmaktan Cumhuriyet Başsavcılığı’na sevk edilmiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 8).

2008 yılında Trafik Tescil Büro Amirliği ile görüşme yapılarak ilçede bulunan kayıtlı araç sayısı ve verilen ehliyet sayısı öğrenilmiştir. Bu doğrultuda Yenice ve köylerindeki kayıtlı araç sayısı toplam 6231 adet, verilen ehliyet sayısı ise 6624 adettir (Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü, 26.06.2008).

Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü verilerine göre 1997-1998 arasındaki dönemde Yenice ve köylerindeki araç sayıları Tablo 1.8.'de detaylı bir şekilde verilmiştir.

Tablo 1.8: İlçede Bulunan Araçlar ve Sayıları

Araç İsmi	Araç Sayıları	Araç İsmi	Araç Sayıları
Motosiklet	1183	Otobüs	143
Otomobil	2165	Kamyonet	763
Minibüs	80	Kamyon	296
Çekici	68	Traktör	1481
Özel Amaçlı Taşıt	12	Tanker	20
Arazi Taşıtı	20	Toplam	6231

Kaynak: Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü, “İlçede Bulunan Araçlar ve Sayıları”, 2008.

Burada değinilecek diğer bir konuda trafik kazalarında ölen kişi sayılarıdır. 1997-2008 yılları arasında ölen kişi sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Tablo 1.9.'da da görüldüğü gibi bu yıllar arasında toplam 177 kişi hayatını kaybetmiştir.

Tablo 1.9: Trafik Kazalarında Ölen Kişi Sayısı (1997-2008)

1997-2007 Yılları	Kazalarda Ölenlerin Sayısı
1997	15
1998	17
1999	19
2000	17
2001	10
2002	18
2003	12
2004	13
2005	11
2006	17
2007	13
2008	15
Toplam	177

Kaynak: Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü, “Trafik Kazalarında Ölen Kişi Sayısı (1997-2008)”, 2008.

Jandarma Komutanlığı Binası 1983 yılında hizmete girmiştir. Jandarma sorumluluk bölgesinde 4 belde ve 71 köy bulunmaktadır. 2007 yılında 63’ü trafik kazası olmak üzere, değişik türlerden 349 olay meydana gelmiş olup, 8 hırsızlık olayı faili meçhul kalmıştır. Belde ve köylerde 2 dernek, öğrenci yurdu, 177 kahvehane, birisi 3 yıldızlı turizm belgeli olmak üzere 4 otel, 14 diğer umuma açık yerler olmak üzere Jandarma Bölgesinde toplam 195 umuma açık yer mevcuttur. Ayrıca ilçede Askerlik Şubesi 2002 yılında kaldırılarak 07.06.2002 tarihinden itibaren Çan Askerlik Şubesi tarafından yürütülmeye başlanmıştır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 9).

Bir diğer asayiş ve güvenlik kurumu olan Adliye Teşkilatı’nda ise 2 hakim ve 2 savcının yanı sıra 10 personel görev yapmaktadır. İlçede cezaevi bulunmamakta olup tutuklular Çan Kapalı Cezaevi’ne sevk edilmektedir. Ayrıca suç ve suçlu oranları ile dava sayıları açısından ilçede sıkıntı yaşanmamaktadır (İldirir, 2008: 18).

İlçede ağır suçlar bulunmamakla birlikte küçük çapta suçlar görülmektedir. Suç işlenme oranının fazla olmamasının nedeni olarak halkın homojen yapıya sahip olması gösterilebilir.

1.2.3.1.5. Altyapı Hizmetleri

Altyapı kavramı ekonomi diline İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra girmiştir. Bu kavram bazen dar anlamda, bir bölgenin yalnızca ulaşım ve haberleşme düzeniyle sınırlı olarak yorumlanmakla birlikte, geniş anlamda alındığında belirli bir ekonomik alanda üretim koşullarının yaratılması ya da geliştirilmesini sağlayan ekonomik, kurumsal ve sosyal düzenin tümünü ilgilendiren her çeşit yatırımı kapsamaktadır. Dolayısıyla yalnızca yollar ve haberleşme şebekeleri değil; su, eğitim, sağlık vs. gibi işgücünün verimini arttıran tüm yatırımlar, altyapı yatırımlarını oluşturmaktadır. Bu bölümde ekonomik altyapı yatırımlarını (Dinler, 2001: 302-303) oluşturan ulaşım ve haberleşme konuları incelenerek bunun yanında ulaşım konusunun içinde yol, içme suyu ve kanalizasyon durumundan da bahsedilecektir.

1.2.3.1.5.1. Ulaştırma, Yol ve İçme Suyu

İnsan, yerleşik hayata geçmesi ile birlikte altyapıya ihtiyaç duymuştur. İçeceği suyu, elektriği, telefonu kullanmak, doğalgazı evine ulaştırmak için altyapı tesisleri kurmuştur. Gelişmiş ülkelerde altyapı tesisleri belli bir sistem içinde yapılırken, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere göre çok zayıf olmaktadır. Bu durumda önemli miktarda mal ve can kaybına yol açmaktadır (İşitmezoğlu, 2006: 1).

Altyapı tesisleri tamamlanmış olan yörelere ekonomik açıdan bakıldığında; kurulan işletmelerin daha düşük maliyetli üretim yapma olanakları elde ettiği görülmektedir. Bu tesislerin başlıcaları: ulaşım olanakları, elektrik enerjisi, sanayi, içme suyu, haberleşme, kanalizasyon ve atıkların atılması, sosyal konutlar ve itfaiye gibi unsurlardan oluşmaktadır (Dinler, 2001: 53).

Ulaşım, insanların; iş, eğitim, eğlence, sağlık ve ziyaret amaçlı hedefe varış isteklerini hızlı, konforlu ve emniyetli bir şekilde yerine getirme işlemidir. İnsan topluluklarının tarihi gelişmesi incelendiğinde ulaşımın çok önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Sanayi ve teknolojideki gelişmeler, kırsal yörelerden başlayan göç, hızlı kentleşme beraberinde önemli sorunlar meydana getirmekte ve ulaşım sorunu da bunların içinde en önemli sırayı almaktadır (Gökdağ, 1999: 394).

Yenice ilçesi Çanakkale-Balıkesir şosesi (genellikle taş kırıkları üzerine kum döşenip silindir geçilerek yapılan yol) üzerine kurulu olup coğrafi yapısı nedeniyle yıllarca ulaşım problemleri yaşayan dolayısıyla yöresel olarak gelişemeyen bir ilçedir. Özellikle Karacabey-Balıkesir-İzmir, Karacabey-Bandırma-Biga yollarında iyileştirme yapılması nedeniyle Gönen ilçesi ve Yenice ilçesi ya da başka bir deyişle Bandırma Limanının ve Bursa'nın Edremit Körfezine ulaşımını sağlayacak olan en kısa ve en kolay yol, Gönen-Yenice Edremit yolu geri planda bırakılmıştır. Bu nedenle her yıl milyonlarca araç tonlarca akaryakıt tüketmekte ve ülke ekonomisine zarar verilmektedir (Acar, 2008: 69).

Yenice Belediye Başkanı Veysel Acar ile yapılan görüşmede ulaşım hakkındaki fikirlerini ve yapılacakları şöyle ifade etmiştir (Veysel Acar, 12.10.2008);

"...Ulaşım en önemli konudur. Yenice ufak uygulamalarla kolay ulaşılabilecek bir yer. Burada çalışmalar var. Ege bölgesine ya da İstanbul'a gitmek için iyi konumda. Bu yol yaz aylarında çok işlek oluyor. Çan-Çanakkale yapımı bitmek üzere 60km oluyor. Balıkesir'e uzaklık 112km, yapım bitince 80-90 km'ye düşecek. Bandırma limanı hızlı feribot İstanbul'a 2 saat. Gönen-Yenice arası 45 km. Bandırma'ya uzaklık 90km. Edremit Körfezi üzerinde bulunan tatil yolları yine ilçemizden geçiyor. İlçe 4 yol oluyor bu da çok büyük bir katkı yöre için..."

İlçe merkezi Çanakkale il merkezine 100km mesafesinde olup ilçeden devamlı seferler yapılmaktadır. Çevre illerden Balıkesir, Bursa ile Ankara ve İstanbul'a doğrudan sefer düzenlemekte, ayrıca Çan, Biga, Gönen, Edremit, Balya ilçelerine de otobüs ve minibüs çalışmaktadır. Yenice'nin komşu yöreler ile bağlantısı çok eski ve virajlı yollar ile sağlanmaktadır. Yenice-Çan yolu çalışmaları bitirilmiş olup, ulaşımına açılmıştır. Bunun yanında ilçenin demir yolu, hava yolu ve de deniz yolu ile bağlantısı bulunmamaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 14).

Ayrıca Yenice Orman İşletme Müdürü Enver Kara ile yapılan görüşmede (Enver Kara, 12.08.2008);

"...Yenice'nin sorunu ulaşım yetersizliğidir. Burada doğa potansiyeli yüksek... Yenice büyük yerleşim yerlerine uzak değil. Ulaşım sorunu en kısa zamanda çözümlerse çok iyi olur. Doğanın kendi güzelliklerinin sunulması gerekiyor"

İlçenin su durumuna bakıldığında; ilçe merkezinde içme ve kullanma suyu sıkıntısının çekilmemekte olduğunu ve halkın ihtiyacının rahatlıkla karşılandığı görülmektedir. Sertlik derecesi elverişli olan suyun klorlanması ve kaynaktan gelmesi halk açısından güveni arttırmaktadır. Köylerde ise büyük bir su sıkıntısı olmamakla beraber, kuyular açılarak ya da yüksek yerleşim yerlerindeki kaynak sularından yararlanarak yeteri kadar içme kullanma suyu elde edilmektedir (Çanakkale-Yenice, 1991: 39).

Ayrıca Sağlık Hizmetleri bölümünde de belirttiğimiz gibi İlçe Sağlık Grup Başkanlığı Çevre Sağlığı hizmetleri çerçevesinde de tüm beldeler ve köyler gezilerek su numune alımına devam edilmekte ve depolarında klorlama işlemleri yapılmaktadır (Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007: 1-4).

Yenice Belediyesi beş yıllık çalışma ve faaliyet raporuna göre 1994-1999 yılları arasında; Yenice'nin nüfusu 50.000 oluncaya kadar yetecek su kaynağı, depoları ve depo bağlantıları ile şehir şebekesi tamamen bitirmiştir. 1994 yılında su kesintileri ve kaynak sorunlarıyla karşı karşıya kalındığı için içme suyu problemleri yıllar itibariyle yapılan çalışmalarla tamamen ortadan kaldırılmıştır. Sazak-Patlak kaynağı içme suyu 50 tonluk depoya, Akpınar suyu da 700 tonluk depoya ayrı hatlardan akıtılmakta ve küçük depoların fazla suyu tahliye kanalıyla 700 tonluk ana depoya akıtılarak ilçe kaynakları israf edilmeden kullanılmaktadır (Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, 2004: 43).

Yenice Belediye Başkanı Veysel Acar'ın içme suları ve kanalizasyon ile ilgili olarak yaptığı bir konuşma ise şöyledir (Türk Medya, 02.02.2009);

'50 yıldır değişmeyen su borularını yeniledik. Yaklaşık 8km olan ve pas tutmayan 90 mm özelliklerdeki su borusu kullanarak ilçemizi patlayan su boruları nedeniyle yaşanan su kesintilerinden kurtarmış olduk. Su hattının yenilenmesinin yanı sıra kanalizasyon sisteminde de yenilemeler yaptık ve 12 km kanalizasyon borusu kullanarak ilçemizdeki kanalizasyon çalışmalarını da tamamladık. Altyapıda artık sorunumuz kalmadı. İlçemizde yenilemediğimiz cadde ve sokak yolu kalmadı. Bu sene 40 km beton parke taşı kullanarak yollar yaptık. Şuan eski Yenice Mahallesi üç çeşmeler mevkiinde bulunan ve Yenice Kurtuluş Mahallesi Cumhuriyet Caddesindeki yol yapım çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu yolunda tamamlanmasıyla birlikte elimizin değmediği yol kalmamış oluyor'.

Şuanda da Yenice Belediyesi tarafından ilçenin altyapı çalışmaları tüm hızıyla devam etmekte olup Eski Yenice Mahallesi ve Hacı Hasan Mahallesi'ne beton parke döşeme çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca diğer yandan yeşil alanlarda bakım-onarım güzelleştirme çalışmaları yapılmaktadır. Yetkililerden alınan bilgilere göre ise bugüne kadar 275 m² beton parke döşenmiş olup çalışmalar devam etmektedir. Diğer yandan TEDAŞ Yenice Şubesi tarafından yeraltı kablo döşeme çalışmalarına devam etmektedir ve çalışmalara önce Biga Caddesi Ziraat Bankası karşısından başlanılmış ayrıca bugüne kadar 400 Kw'lık 650 metre boyunca kablo döşendiği belirtilmiştir (Yenicemiz.com, 01.02.2009).

1.2.3.1.5.2. Haberleşme

Türk Telekom Yenice Bakım Onarım Hizmetleri Biga Telekom Müdürlüğü'ne bağlı olarak yürütülmekte olup arıza, nakil, tesis, ankesör, bakım ve müşteri hizmetleri yanında TTNNet hizmeti de verilmektedir. Birimde 3 teknik eleman, 5'i işçi olmak üzere 8 personel görev yapmakta ve 3 adet kiralık araç kullanılmaktadır. İlçede toplam 20 telefon santrali mevcut olup, 12.028 hat kapasitesine sahiptir ve mevcut abone sayısı 10.059'dur. İlçe merkezindeki telefon santrali ise 2.715 hat kapasitesine sahiptir ve mevcut abone sayısı 2.506'dır. Belde ve köylerde bulunan 19 santralin hat kapasitesi de 9.313 olup abone sayısı 7.553'tür. Ayrıca ilçe merkezi, belde ve köylerde toplam 42 adet manyetik kartlı ankesörlü telefon bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 14).

İlçede Posta ve Telgraf Hizmetleri Çanakkale PTT Başmüdürlüğüne bağlı 1 PTT Merkez Müdürlüğü ve 2 şube ile yürütülmektedir. İlçeye bağlı 85 yerleşim biriminin posta dağıtımını haftada tek seferli olarak idareye ait araç ile yapılmaktadır. Çanakkale-Yenice postası haftada 6 gün karşılıklı alınıp verilmekte olup PTT hizmetleri toplam 12 personel ile yürütülmektedir. Bunun yanında özel sektöre ait çeşitli kargo şirketleri aracılığı ile kargo hizmetleri karşılanabilmektedir (İldirir, 2008: 24).

İlçede bulunan PTT Merkez Müdürlüğü'nden alınan verilere göre; tüm Yenice ve köyleri de dahil olmak üzere sabit telefon abone sayısı; 11.174 tanedir. ADSL net bağlantısı ilçe merkezinde 600 kişi, köylerde (4'ü belde olmak üzere) 800 kişi olmak üzere toplam 1400 kişidir (PTT, 2008).

1.2.3.1.6. İnsan Kaynakları ve İstihdam

Türkiye’de sivil nüfusun 70 milyon civarında olduğu ve bu nüfusun yaklaşık %30’unu okul çağındaki 15 yaş altındaki çocukların oluşturduğu görülmektedir. Bu oranın AB ülkelerinde ortalama %16 civarında olduğu düşünüldüğünde, Türkiye’nin oldukça genç bir nüfusa sahip olduğu daha iyi anlaşılmaktadır. Ev kadını, emekli, öğrenci ve özürü-yaşlı-hastalar, işgücüne dahil olmayan nüfusun yaklaşık %85’ini oluşturmaktadır. İş aramamakla birlikte, üç aydan uzun bir süre önce iş arama kanallarını kullananlar, iş bulma ümidini yitirenler ya da iş aramamakla birlikte iş başı yapmaya hazır olanlar ile mevsimlik çalışanlar da yukarıda ifade edildiği gibi “işsiz” olarak değil işgücüne dahil olmayan nüfus olarak sınıflandırılmaktadır (Türkan, 2005: 6-9).

İşsizliğin diğer bir tanımı ise; “çalışmayan ve aktif olarak iş arayan yetişkin işçi sayısını belirler” şeklindedir (Parasız, 1998: 384). İşsizlik oranı %1,81 olan Yenice ilçesi, Çanakkale ilçeleri içinde en düşük işsizlik oranına sahiptir (Dinçer, 2004: 155).

Türkiye’de GSMH’nin 1980-2002 yılları arasında yıllık ortalama büyüme oranı %4’tür (Alıcı, 2003: 2-3). Bu büyüme oranına önemli bir katkısı olan tarım sektörünün, 90’lı yıllarda GSMH içindeki payı %17 olup nüfusun %45’ine istihdam sağlamaktadır. Ayrıca bu sektör %15-17 oranında ihracata da katkıda bulunmaktadır (Şentürklü, 2006: 132). 2001 yılında ise GSYH’nin %12’sini oluşturmakta ve toplam istihdamın %33’ünü sağlamaktadır (Parasız, 2003: 629).

İstihdam tam gün çalışan yetişkin emeğin sayısını belirlemekte olup ülkede yetişkin işçiler 8 yıllık eğitim yasasından dolayı 16 yaş ve üzerindeki olarak düşünülmektedir (Parasız, 1998: 384). Türkiye’de 729. sırada yer alan hizmetler sektöründe çalışanların sayısı %12,98’dir. Tarım sektöründe çalışanların oranı ise %81,37 olup sanayi sektöründe çalışanların oranı %5,65’tir. Tarım sektöründe çalışanların oranının sanayi sektöründe çalışanların oranından fazla olması ilçede tarım ağırlıklı bir yapı olduğunu göstermektedir (Dinçer, 2004: 155).

İlçede daha çok tarıma dayalı bir ekonomi olduğu için işsizlik görülmektedir. Ayrıca yörede iş istihdamı oldukça azdır. Ancak ormanlık alanların fazla olması orman işçiliği görülmekte ve halkın önemli bir kısmı geçimi buradan sağlamaktadır. Zaman zaman orman işçilerinin dışarıdan getirilmesi ise yöre halkını istihdam açısından geri planda

bırakmaktadır. Bunun yanında mevsimlik iş olarak ilçe halkı zeytin ve pamuk işçisi adı altında Manisa, Akhisar, Edremit, Ayvalık ve Burhaniye'ye gitmekte ve yılın belli zamanlarında kazandıklarıyla bütün bir yıl geçinmeye çalışmaktadır (Karaçay, 1997: 36).

İlçedeki işyeri sayısını ve cinsiyet açısından çalışan kişi sayısını ortaya koymak için Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü verileri ve bunun yanında Yenice Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı işyerleri sayıları verilmiştir. Bu veriler kısmen de olsa ilçedeki işyeri sayısını ve çalışan kişi sayısını ortaya koymaktadır.

SGK Çanakkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü İşveren Sistemi 2008 yılının ilk altı aylık dönemi, resmi işyeri, çalışan sayısı ve toplam gün sayısı verilerine baktığımızda; İZ işyeri sayısı (kapatılan iş yerleri) 10, kanun kapsamından çıkarılan (KKÇ) işyeri sayısı 0, faal işyeri sayısı 32'dir. Çalışan kişilerin cinsiyetlerine göre ise kadın sayısı 45, erkek sayısı 260, toplam çalışan sayısı ise 305'tir. Ayrıca toplam gün sayısı da 8.633 gündür (SGK, 2008).

2009 yılının ilk altı aylık resmi işyeri, çalışan sayısı ve toplam gün sayılarına bakıldığında; kapatılan yani İZ işyeri ve KKÇ işyeri bulunmamaktadır. Faal işyeri sayısı ise toplam 36 adettir. 2009 yılında çalışan kadın sayısı 346, erkek sayısı ise 383 kişidir. Toplam çalışan sayısı ise 729 kişiye yükselmiştir. Toplam gün sayısı da artmış ve 11.370 gün olmuştur (SGK, 2009).

Özel işyerlerine bakıldığında; İZ (*kapatılan işyeri*) işyeri 10, KKÇ işyeri 0, Faal işyeri 377 olup kadın sayısı 173, erkek sayısı 1.477, toplam çalışan sayısı da 1.650, toplam gün 43.415'tir (SGK, 2008).

2009 yılının ilk altı aylık verilerine baktığımızda İz İşyeri bulunmamakta, KKÇ İşyeri sayısı ise artmaktadır ve 2 tanedir. Faal işyeri geçen altı aylık döneme göre azalmış ve 374 adettir. Ayrıca kadın sayısı 196 kişi ile geçen dönemden daha fazla iken erkek sayısı geçen döneme göre daha azdır ve 1.131 kişidir. Toplam çalışan ise 1.327 kişidir. Toplam gün sayısı da 33,758 gündür (SGK, 2009).

Yenice Esnaf ve Sanatkarlar Odasına kayıtlı sabit işyeri sayısı ise 947 tanedir, köylerdeki üye sayısı 710, ilçe merkezinde üye sayısı 316, B.U.V tabi üye sayısı 797, Gelir

vergisine tabi üye sayısı, vergiden muaf olan üye sayısı 6'dır (Yenice Esnaf ve Sanatkarlar Odası, 2008).

İKİNCİ BÖLÜM

YENİCE İLÇESİNİN EKONOMİK SEKTÖRLER AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmanın bu bölümünde Yenice ilçesi ekonomik açıdan değerlendirilecektir. Ayrıca Yenice ilçesinin ekonomik sektörleri ve potansiyelleri detaylı bir şekilde incelenip ileriye dönük tahminler yapılacaktır.

2.1. Yenice İlçesindeki Ekonomik Sektörlerin Durumu

Tezin bu bölümünde Yenice ilçesi ekonomik sektörleri birinci bölümdeki sosyal sektörler gibi sosyo ekonomik gelişme açısından bölge ve ülke değerleri dikkate alınarak incelenecektir. Böylece ilçenin ekonomik durumu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

2.1.1. Ekonomik Sektörler

İlçenin ekonomik yapısı incelenirken ekonomik sektörler esas alınarak Çanakkale ili Yenice ilçesinin tarım, hayvancılık, ticaret, sanayi, turizm, ormancılık, taşımacılık ve madencilik özellikleri incelenecektir. Ayrıca mevcut durum ortaya konularak gerekli yerlerde ileriye dönük tahminler yapılacaktır.

2.1.1.1. Tarımın Genel Durumu

Bir bölgenin gelişmişliği veya gelişme eğilimi çeşitli faktörlere bağlıdır. Bu durumun tarımla ilgili olan bölümünü şöyle ifade etmek mümkündür: Tarımda kullanılan fiziki üretim girdileriyle teknoloji sabit tutulursa, bitkisel üretim potansiyelini etkileyen en önemli faktörler, güneş enerjisi ve yağışın yetişme mevsimi içerisindeki miktar ve dağılımıdır. Bu iki faktör göze alınarak değerlendirildiğinde doğal üretim potansiyelinin bölgeden bölgeye değiştiği görülmektedir. Genelde üretim potansiyeli en yüksek olan yer Karadeniz Bölgesi olup bunu sırasıyla Marmara, Ege, Akdeniz bölgeleri izlemektedir.

Marmara Bölgesi'nde yer alan Çanakkale ilinin Yenice ilçesi de yağış miktarı açısından iyi bir durumdadır (DPT, 1983: 74).

Yenice ilçesinin temel geçim kaynaklarından en önemlisini tarım oluşturmaktadır. İlçe halkının %81'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Bu da yörenin tarım ağırlıklı bir ekonomiye sahip olduğunu göstermektedir (Dinçer, 2004: 155).

Tarım ve hayvancılıkla uğraşan vatandaşlara hizmet vermek üzere Tarım Müdürlükleri kurulmuştur. Bu doğrultuda da yörede İlçe Tarım Müdürlüğü mevcut olup 15 personel hizmet vermektedir. İlçede 136.700 hektar arazi varlığı mevcuttur (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 11). Bu arazilerin cinsleri; alan ve yüzde olarak aşağıda Tablo 2.1.'de verilmiştir.

Tablo 2.1: İlçedeki Arazi Cinsleri ve Ekilen Alan

Arazi Cinsi	Alanı	Yüzde Oranı
Orman Arazisi	90.628 hektar	%66,2
Tarım Arazisi	28.206,6 hektar	%20,6
Çayır Mera Arazisi	7.080,6 hektar	%5,2
Taşlık Kayalık	7.723,8 hektar	%5,8
Yerleşim Alanı	3.661 hektar	%2,2
Toplam	136.700 hektar	%100

Kaynak: Yenice Kaymakamlığı, “Yenice İlçesi Brifing Raporu”, 2008, s: 11.

Tabloda da görüldüğü gibi en çok alanı orman arazisi oluştururken tarım arazisi 2. sırada yer almaktadır. 28.206 hektar olan tarım arazisinin; 20.029 hektarında kuru tarım, 3.598,3 hektarında sulu tarım yapılmakta olup, 4.579,3 hektarında münavebeli ekim nedeniyle açık ve kapalı nadas şeklinde araziler değerlendirilmektedir. Bölgede hububat tarımı dışında özellikle ‘Yenice Kırmızı Biberi’ olarak bilinen salçalık biber ekimi yaygındır. Ayrıca tütün de yörede önemli bir paya sahiptir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 6).

İlçede 2003 yılında Doğrudan Gelir Desteği ve Çiftçi Kayıt Sistemi'ne müracaat eden 3.497 çiftçiye ait 94.219 dekar tarım arazisi için 1 trilyon 989 milyar hakediş yapılmış ve yarısı ödenmiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 11).

Yenice nüfusunu oluşturan yaklaşık 11.000 ailenin önemli bir bölümü çiftçi ailesidir. İlçede ekilen arazi 286.066 dekadır. Çayır ve mera alanları 70.806, fundalık arazi 906.280,

kayalık, bataklık arazi 77.238, yerleşim alanları ise 30.610 dekar alan kaplarlar. Tarım arazilerinin yarısından fazlası engebeli özellikler gösterirken 1/3 kadarı ovalık alanlarda yer almaktadır (Çanakkale-Yenice, 2004: 22).

Karaköy'de görev yapan veteriner Hamit Aksakal ile yapılan görüşmede tarımın genel durumu hakkında şu bilgiler elde edilmiştir (Hamit Aksakal, 27.06.2008):

"...Yenice, Pazarköy ve Kalkım'da salçalık biber yapılıyor. Domates ekimi yapılıyor. Düz çukurluklarda biber yetiştiriliyor. Doğrudan gelir desteği yapılıyor, ekilebilir tarım arazilerini devlet kayıt altına alması için. Şuan da bitkileri destekleme var. Karaköy ve Çakırköy'de sulu tarım yapılıyor. Pazarköy, Davutköy, Sazak, Çınarcık, Kalkım ve köyleri ayrıca Hamdibey'de (Agonya Bölgesi) tütün vardı. Ama artık kotalar var, ondan işçilikte zor ve pekte talep yok. İlçede tarım bilinçli yapılıyor. Damlama sulama sistemi, hepsi 10 yıldan beri bunu kullanıyor. Yem bitkileri ekimi az olduğu için devletin desteklemesi gerekiyor. Yetiştirici mısır ekiyor kendine kadar. Fakat tarlalar yok ondan zor oluyor. Arazi koşulları da buna etken, bundan yapılmıyor. Meyvelerden; kiraz, çilek, armut gibi ürünler üretiliyor fakat verim alınamıyor. Ayrıca biberin yanında alternatif ürün olarak çilek üretimi var..."

2.1.1.1.1. Tarımsal Üretim

İlçede geniş alanlar kuru tarıma ayrılmıştır. 225.945 dekarlık alanda kuru tarım yapılırken, 36.123 dekarlık alanda sulu tarım yapılmaktadır. Ayrıca yaz aylarının yağışsız geçmesi ve sulamalı tarım alanlarını arttırmak amacıyla göletler yapılmış ve halende yapılmaktadır. Sulama konusunda göletler yanında yeraltı sularından da yararlanılmaktadır. İlçede hemen hemen her aile toprak sahibidir ve çiftçi ailelerin çok büyük bir bölümü 0-20 dekar büyüklüğündeki topraklara sahiptir. İlçede çok çeşitli tarım ürünleri yetiştirebilmektedir. Tahıllardan en çok buğday; buğdaydan sonra sırasıyla arpa, mısır, yulaf ve çavdar yetiştirilmektedir. Baklagillerden nohut, bakla ve mercimek yetiştirilmekte olup kuru fasulye en çok yetiştirilen üründür (Çanakkale-Yenice 2004: 22-23).

Ziraat Odası Başkanı ile yapılan görüşmede Sazak köyünde fasulye olduğu öğrenilmiştir (İsa Acar, 08.08.2008). Ayrıca kahvehanede köylü ile yapılan toplu

görüşmede de ellerinde çuvallarca fasulye olduğu ve bunları nasıl değerlendirecekleri konusunda kararsız oldukları öğrenilmiştir (Anonim, 07.08.2008).

Endüstri bitkilerinden tütün ilk sırada yer almakta ayçiçeği ve susamda tarımı yapılan ürünler arasında yer almaktadır (Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, 2004: 22-23). Fakat Belediye Başkanı Veysel Acar'dan (12.10.2008) alınan bilgiye göre tütün üretimi devlet politikaları ile sona ermiştir.

Meyvelerden de en çok üzüm sonra sırası ile elma, şeftali ve kiraz yetiştirilmektedir. İsmihan Dinçsoy (27.06.2008) ile yapılan görüşmede yörede son zamanlarda alternatif olarak çilek yetiştiriciliğinin ön plana çıktığı öğrenilmiştir.

Sebzelerden ise biber başta olmak üzere sırası ile domates, taze fasulye, pırasa ve barbunya yörede yetiştirilen başlıca ürünlerdir. Ayrıca Ziraat Odası Başkanı İsa Acar (08.08.2008) ilçede yoğun olarak sebze üretildiğini ve bu yüzden sebze üreticiler birliği kurulması gerektiğini söylemiştir.

Genel olarak ilçeye bakıldığında sebzelerden en çok biber yetiştirildiği görülmektedir. Kırmızı biber tarım alanında yöre halkının önemli bir geçim kaynağıdır. Ayrıca ilçede endüstri bitkileri içinde önemli bir yere sahiptir. Yörede yapılan tarımsal üretimin daha detaylı bir şekilde anlaşılabilmesi için ilçede yer alan tarım ürünleri buldukları kategorilere göre ayrılarak tablolar yardımı ile anlatılacaktır.

2.1.1.1.1. Yörede Sebze Üretimi ve Biberciliğin Önemi

Tarımsal üretimde sebzeçilik önemli bir paya sahiptir. İlçede en çok ekim alanına sahip olan sebze kırmızı biber olup toplam 14.500 dekar alana sahiptir. Bunlardan 400 dekarını sivri-çarliston biber, 100 dekarını dolmalık biber ve 14000 dekarını da salçalık biber oluşturmaktadır. İlçede sanayi ürünlerinden biri olan kırmızı biber Yenice için önemli bir yer teşkil etmektedir. Yörede ikinci önemli ürün ise domatestir. Domates salçası üretiminde Türkiye; ABD ve İtalya'dan sonra üçüncü sırada yer almaktadır (Paksoy 2003:6). İlçede üretilen sebze alanı ve üretim miktarı Tablo 2.2.'de detaylı olarak gösterilmiştir.

Tablo 2.2: İlçede Ekilen Sebze Alanları ve Üretim Miktarı

Ürünler		Ekilen Alan	Üretim	Verim
Sebze	Türü	Dekar	Ton	Kg/Dekar
Lahana	Beyaz	50	100	2000
Marul	Kıvırcık	60	120	2000
Kabak	Sakız	10	40	4000
	Bal	100	200	2000
Hıyar	Sofralık	250	500	2000
	Turşuluk	120	240	2000
Domates	Sofralık	1000	5000	5000
	Salçalık	4000	20.000	5000
Biber	Sivri- Çarliston	400	100	2500
	Dolmalık	100	100	1000
	Salçalık	14.000	35.000	2500
Ispanak		100	200	2000
Pırasa		300	600	2000
Patlıcan		50	100	2000
Kavun		500	1000	2000
Karpuz		100	300	3000
Fasulye (Taze)		700	1400	2000
Bakla (Taze)		10	10	1000
Barbunya Fasulye (Taze)		100	100	1000
Sarımsak (Taze)		100	150	1500
Soğan (Taze)		10	10	1000
Toplam		21.820	66.170	47.500

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, “Açıkta Sebze Yetiştiriciliği Ürün İlçe Formu”, Üretim İstatistikleri Çanakkale/Yenice, 2007.

Yenice ilçesinde sofralık domates 1000 dekar, salçalık domates 4000 dekar olmak üzere toplam 5000 dekarlık bir alana ekilmektedir. Üretilen miktar açısından bakıldığında sofralık 5000 ton, salçalık 20.000 ton olmak üzere toplam 25.000 ton domates üretilmektedir. 1990 yılında 2100 dekara ekilen domates 2007 yılında 5000 dekara çıkmıştır.

Üçüncü önemli ürün taze fasulye olup 700 dekar alana ekilmektedir. Üretim açısından incelediğimizde ise en çok üretimi olan sebzeler; 36.100 ton ile biber, 25.000 ton ile domates ve 1400 ton ile taze fasulyedir. Bu oranlardan da anlaşılacağı gibi ekilen alanın büyüklüğü ile elde edilen ürün miktarı doğru oranda artmaktadır.

Tarla bitkilerinden olan sebzelerin ekilen alanlarına ve üretildikleri ton miktarlarına genel olarak bakıldığında toplam ekilen alanın 21.820 dekar, toplam üretim alanının ise 66.170 ton olduğu görülmektedir. Ayrıca ilçedeki toplam sebze alanı 21.960 dekar olup bunun 21.460 dekarı sulanan, 500 dekarı ise sulanmayan alandır (Tarım İlçe Müdürlüğü, 2007).

İlçede önemli bir paya sahip olan ve yağ biberi olarak tanınan, salçalık kırmızı biber, yörede Yenice Gıda Sanayi A.Ş. kurulduktan sonra 1966 yılında fabrika veznedarı Yusuf Çalışkan tarafından, Bursa ili Gürsu kasabasından getirilen fideler, Ahmet Gündüz'ün tarlasına, Haşim Akça'ya ektirilerek, elde edilen tohumlar çevredeki çiftçilere dağıtılmıştır. Biber ekimi Yenice Gıda Sanayi A.Ş.'ce teşvik edilmiş ve bölgeye yaygınlaştırılmıştır. Yöreye ekonomik katkısı büyük olan biberçilik fabrikasının işletme kapasitesinin artması ile biber ekim alanı genişletilmiştir. Böylece Yenice dışında Çan, Biga, Bayramiç, Ezine ve Gönen yörelerine kadar biber ekimi yaygınlaştırılmıştır (Çanakkale-Yenice, 1991: 46).

İlçenin birçok yerinde biber tarlaları mevcuttur. Resim 2.1.'de de bunlardan biri olan ve ilçenin Hamdibey beldesi, Karabey köyünde yer alan biber tarlası yer almaktadır.

Resim 2.1: Yörede Yeralan Kırmızı Biber Tarlasından Bir Görünüm

Kaynak: Orijinal Resim, 12.10.2008.

Hamdibey Beldesi'nin Karabey mahallesine yapılan gezide tarlada çalışan köy halkı ile yapılan toplu görüşmede şunlar söylenmiştir (Nevzat Özden, 12.08.2008).:

“Bu gördüğünüz biberler bizim. Bunları topladıktan sonra 300 bine satıyoruz. Daha doğrusu onlar alıyorlar. Komisyoncular bunlar 300'e alıyor 800'e satıyorlar. Zaten fiyatları komisyoncular belirliyor. Bizim için bu fiyatlar çok düşük ama elden bir şey gelmiyor. Eğer satamazsak elimizde kalacak. Ayrıca tarımda kooperatifleşme yok bize göre bu büyük bir eksik...”

Yenice belediye başkanı ile yapılan görüşmede yine kırmızı biber üretimi ve işlenişi ile ilgili şu bilgiler alınmıştır (Veysel Acar, 12.10.2008);

“...Kıyıda biberi üretimi son yıllarda çok arttı. 30 yıl önce kurutma üzerine Yenice Gıda Sanayi kuruldu. Ama Davutköy'de, Burcu gıda var közleme üzerine. Hamdibey ve Kalkım'da da Yunan Fabrikaları var. Biberle ilgili teknoloji arttırılmalı ve KDV kalkmalı Yenice'de. Ayrıca Üreticiler Birliği kurulmalı...”

Ziraat Odası Başkanı İsa Acar ve sekreteri Orhan Turan ile yapılan görüşmede Yenice Meyve Üreticileri Birliği olarak şunlar söylenmiştir (İsa Acar, 08.08.2008);

“...Yenice'de çiftçi sayısı çok az. Ufak yer ama çok para kazanılıyor. İlçede kooperatifler 60 küsurdur. Çoğu tarımsal kooperatifler ama süt kooperatifleri de var. Sebze çok var ama tarımsal kooperatifler az, süt kooperatifleri daha çok. Yoğun alanda sebze üretiliyor. Bu yüzden sebze üreticiler birliği olmalı. Firmalar istemediği için projeler, toplantılar başarısız oluyor. Halk firmalara güvenmiyor. Firmalar üreticiye parasını ödemiyor. Devlet sadece buğday fiyatlarına müdahale eder, sebze ve meyveye müdahale etmezler. İlçede 6000-7000 dönüm sulu arazi var. Biberin dekar maliyeti 600-700 milyon civarı ve kazanç yok...”

Tarımda verimliliği arttırmak için piyasa şartlarındaki değişimler karşısında çiftçinin makul bir derecede himaye edilmesi ve mahsuller için pazarlama şartlarının hazırlanması gerekmektedir. Bu tedbirler alınmadığı takdirde çiftçinin diğer tedbirlerin gerçekleştirilmesinde devlete yardımcı olmasını ümit edebilmek mümkün değildir (Bilgiseven, 1988: 262-263).

Bu görüşmelerden de anlaşılacağı gibi halkın ve ilgililerin genel sıkıntısı biberin dekar maliyetinin yüksek olmasıdır. Halk açısından önemli bir geçim kaynağı olan biberin satış fiyatının bu denli yüksek olması yöre halkında maddi ve manevi bakımdan zorluk yaşatmaktadır. Ayrıca biberin firmalara komisyoncular aracılığı ile ulaştırılması biberin maliyetinde artışa yol açmakta ve halkı üretim konusunda isteksizleştirmektedir.

Yapılan görüşmelerde başka bir geçim kaynağı olan aileler çiftçiliği bırakacağını söylerken başka bir geçimi olmayan aileler ise göç edebileceklerini söylemişlerdir. Bunun yanında yine ortak olarak dile getirilen bir konuda sebze üretimi yoğun olan yörede Sebze Üreticiler Birliği'nin kurulmasının gerekliliğidir. Böylece geçimini buradan sağlayan aileler maddi ve manevi yönden rahata kavuşacaklardır.

2.1.1.1.1.2. Bağ –Bahçe Ürünleri Üretimi

Yenice ilçesinde toplu meyveliklerin kapladığı alan toplam 1400 dekardır. Toplu meyvelikler arasında meyve veren ağaç sayısı toplamı 12.200 iken, meyve vermeyen yaşta olan ağaç sayısı 10.750 tane olup dağınık ağaç sayılarından meyve veren ağaç sayısı 11.350, meyve vermeyen yaşta olan ağaç sayısı ise 350 tanedir. Genel olarak bakıldığında ise toplam meyve veren yaşta olan ağaç sayısı 23.550 tanedir. Tablo 2.3.'te meyve üretim miktarları detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 2.3: İlçede Üretilen Meyveler ve Üretim Miktarları

Meyveler	Toplu Meyvelikler			Dağılık Ağaç Sayısı		Toplam	Ağaç Başına Ortalama	Üretim
	Kapladığı Alan (dekar)	Ağaç Sayısı		Meyve Veren Yaşta	Meyve Vermeyen Yaşta			
		Meyve Veren Yaşta	Meyve Vermeyen Yaşta					
Armut	30	440	300	250	50	690	75	51,75
Ayva	10	-	-	250	-	250	32	8
Elma (Golden)	30	450	500	150	-	600	75	45
Elma (Starking)	30	450	400	250	-	700	75	55
Elma (Diğer)	20	600	-	200	-	800	100	80
Muşmula (Döngel, Beşbıyık)	-	-	-	1100	-	1100	10	11
Erik (Tüm çeşitler dahil)	10	-	-	500	-	500	50	25
Kayısı (Zerdali Hariç)	-	-	-	300	100	300	50	15
Kızılcık	-	-	-	1000	-	1000	15	15
Kiraz	150	2050	2000	350	-	2400	50	120
Şeftali (Diğer)	30	1250	-	400	-	1650	70	115,5
Vişne	145	4060	-	100	-	4160	20	83
Antep fıstığı (Kuru Kırmızı)	100	1700	-	4000	-	5700	1	5,7
Ceviz	800	1200	7400	800	200	2000	25	50
Kestane (Kuzu Kestanesi dahil)	20	-	-	1000	-	1000	50	50
Dut	20	-	-	400	-	400	50	20
İncir	5	-	150	300	-	300	15	45
Toplam	1400	12.200	10.750	11.350	350	23.550	763	795

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, Meyve Ürünleri İlçe Formu, Çanakkale/ Yenice, 2007.

Meyve üretiminde sırasıyla en çok kiraz 120 ton, şeftali 115,5 ton, vişne 83 ton ve elma 80 ton olarak üretilmektedir. Toplam olarak ise 795 ton meyve üretilmektedir. Ayrıca ilçede alternatif bir ürün olarak çilek üretilmeye başlanmıştır. Bu ürünün 2007 yılındaki ekim alanı 30 hektar (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 11) iken 2008 yılında 35 hektar (Yenice Kaymakamlığı 2008: 12) olduğu görülmüştür. Böylece alternatif bir ürün olan çileğin günden güne ekim alanının dolayısıyla üretiminin arttığı görülmektedir.

2.1.1.1.1.3. Tahıllar, Baklagiller ve Yem Bitkileri

İlçede yem bitkileri açısından fiğ ekilen alan dane-yeşil ve kuru ot 7700 dekar, yonca (yeşil ot, kuru ot ve tohum toplamı) 785 dekar, korunga (yeşil ot, kuru ot ve tohum toplamı) 490 dekar olmak üzere toplam 8975 dekar ekili alan bulunmaktadır. Fiğ'den kaldırılan ürün miktarı 2290 ton, yoncadan 588 ton ve korungadan 171,5 ton elde edilerek bunun kuru otları hayvan beslemede kaba yem olarak tüketilmektedir.

Tablo 2.4'te de görüldüğü gibi tarla bitkilerinden hububatgiller; buğday 100.000 dekar, arpa 15.000 dekar, çavdar 200 dekar, yulaf dane-yeşil ot olmak üzere 28.000 dekar, mısır dane 200 dekar, çeltik ve pirinç 600 dekar, tritikale yine dane-yeşil ot ile 3000 dekar olup baklagillerden bakla 400 dekar, nohut 2000 dekar ve kuru fasulye 3000 dekar alana ekilmiştir. Tarla bitkilerinden hububatgillerin toplam ekilen alanı 147.000 dekar, baklagillerin ekilen alanı 5400 dekardır ve yem bitkilerinin ekilen alanı ise 9575 dekardır.

Tablo 2.4: Yenice İlçesinde Yetişen Ürünlerin Ekiliş ve Üretim İstatistikleri

Ürünler / Cinsi (Tarla ürünleri)			Ekilen Alan (dekar)		Hasat Edilen Alan (dekar)		Verim (kg/da)		Kaldırılan Ürün Miktarı (ton)	
Hububat	Buğday		100.000		100.000		300		30.000	
	Arpa		15000		15000		200		3000	
	Çavdar		200		200		200		40	
	Yulaf	Dane	5000		5000		200		1000	
		Yeşil Ot	23000		23000		-		-	
		Kuru Ot	-		-		-		11.500	
	Mısır	Dane	1. Eki-liş	2. Eki-liş	1. Ekiliş	2. Ekiliş	1. Ekiliş	2. Ekiliş	1. Ekiliş	2. Eki-liş
			200		200		350	-	70	-
		Hasıl	-	-	-	-	-	-	-	-
	Çeltik		600		600		700		420	
	Pirinç		-		-		-		-	
	Tritik ale	Dane	500		500		250		125	
Yeşil Ot		2500		2500		250		625		
Kuru Ot		-		-		-		-		
Tarla Ürünleri/ Baklagil	Bakla (Yemeklik, kuru)		400		400		200		80	
	Nohut		2000		2000		100		200	
	Kuru Fasulye		3000		3000		150		450	
Yem Bitkileri	Fiğ	Dane	200		200		200		40	
		Yeşil Ot Kuru Ot	7500		7500		-		2250	
	Yonca	Yeşil Ot Kuru Ot Tohum	785		785		-		588	
		Yeşil Ot Kuru Ot Tohum	490		490		-		171,5	
	Tütün		600		600		100		60	
Tarla Alanı (dekar)			Nadas Alanı (dekar)	Tarıma Elverişli Olup Kullanılmayan Arazi (dekar)	Daimi Çayır Mera Alanı					
Toplam*	Sulan	Sulanamayan								
165970	45035	120935			22145	70200	1910			

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, Ürünlerin Ekiliş ve Üretim İstatistikleri, Yenice, 2007.

Tarım İlçe Müdürlüğü'nün ekiliş ve üretim istatistiklerin de ise 600 da tütün ekilmiş, 60 ton ürün kaldırılmıştır. 1990 yılındaki verilere baktığımızda (Çanakkale-Yenice, 1991) tütün 21.150 dekara ekilmekte iken 2007 yılında tütün ekilen alanın 600 dekara (300 hektar) (Tarım İlçe Müdürlüğü, 2007), 2008 yılı verilerine göre (219.5 hektar) ise daha da azalması tütüncülüğün bitme noktasına geldiğinin ispatıdır. Bunun nedeni devlet politikalarının değişmesi ve tütünün desteklenmemesinden kaynaklanmaktadır. Ayçiçeği ve susamla ilgili verilere bakıldığında ise yine 2007 yılına göre ekilen alan azalmıştır.

2.1.1.1.2. Organik Tarım Uygulamaları

Organik tarım, doğadaki dengeyi koruyan, toprak verimliliğinde devamlılığı sağlayan, hastalık ve zararlıları kontrol altına alarak doğadaki canlıların sürekliliğini oluşturan, doğal kaynakların ve enerjinin optimum kullanımı ile optimum verimlilik alınan bir sistemdir (Atasay, 2006: 1).

Organik tarım hakkında birçok tanım bulunmaktadır. Ancak herkes tarafından kabul edilmiş, ortak bir tanım bulunmadığı için bu tanımlar bazı tartışmaları ve görüş ayrılıklarını ortaya koymaktadır. Organik tarım ne gübresiz ve ilaçsız tarım ne de doğal tarım değildir. Organik tarım çiftliğin yönetiminden, ürünlerin pazarlamasına kadar kendi özel prensip ve uygulamaları olan, sürdürülebilir tarım sistemlerine bir yaklaşım olarak görülmektedir. Türkiye'de bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde, yetiştiricilerin organik üretime geçmelerinde ekonomik faktörlerin (özellikle prim fiyat ve pazar garantisi) en etkili motivasyon unsuru olduğu görülmüştür (Demiryürek, 2004: 64).

Organik tarımın genel ilkeleri; genetik değişikliğe uğratılmamış tohum kullanmak, toprakta zararlı etki bırakabilecek kimyasal gübre kullanmamak, zararlı ve hastalıklarla mücadelede; kalıcı, doğaya zarar veren ve parçalanmayan kimyasallar kullanmamak, ürünün sertifikasyon ve etiketlenmesini yaptırmak olarak sıralanmaktadır (Sürmeli 2002: 26). Ayrıca organik tarımla ekosistemlerin korunması, gelecek nesillere daha sağlıklı bir ortam bırakılması, biyolojik çeşitliliğin yok olmasının önlenmesi, canlıların daha iyi koşullar altında yaşamlarını devam ettirmeleri amaçlanmıştır (Tayyar, 2006: 124).

Türkiye'de organik tarım üretimi ihracata yönelik olarak başlamıştır. Küçük ölçekli tarım işletmelerinin hakim olduğu ülkemizde, organik tarım sektörünün gelişimi, üreticilerin gelirlerinin arttırılması açısından önemli bir alternatif olarak görülmektedir.

Türkiye’de 2004 yılında organik olarak bitkisel üretim yapan üretici sayısı 9314, organik tarım yapılan alan ise 162192.74 hektara yükselmiştir. Türkiye’de organik tarım uygulamaları, 1984-1985 yıllarında ilk olarak çekirdeksiz kuru üzüm, kuru incir ve kuru kayısı ile başlamıştır (Bektaş, 2006: 286).

Organik tarımda Çanakkale’nin içinde bulunduğu Marmara Bölgesi 6. sırada olup 2003 yılı verilerine göre çiftçi sayısı 746 adettir ve üretim miktarı 22.7 ton’dur. Çanakkale ili iklim toprak koşulları bakımından uygun olup, ürün çeşitliliği fazladır. Ayrıca Gökçeada ve Bozcaada gibi izole bir ortamı oluşturan iki büyük adaya sahip olması ve bazı tıbbi-aromatik bitkilerin doğal toplama ortamı olarak Kazdağı’nın bulunmasından dolayı ülkenin organik tarıma elverişlilik bakımından en şanslı illerinden biridir. Fakat ülkedeki geçmişi 1984 yılına uzanan organik tarım faaliyetleri, Çanakkale’de 2000’li yıllarda başlamıştır. 2005 yılındaki verilere göre ilde toplam 400 adet organ ürün üretimi yapan yetiştirici mevcuttur. Üretimi yapılan ürünler zeytin, zeytinyağı, çeşitli meyve ve sebzelerdir. Çanakkale ili merkez ve ilçeleri olmak üzere hepsinde organik tarım yapılmakta olup Yenice ilçesinde de 2005 yılı için verilen bilgilerde organik tarım ile üretimi yapılan ürünler biber ve domatestir. Ayrıca alan olarak ekilen biber 9.62 hektar iken domates 0.65 hektardır. Toplam alan ise 10.27 hektar yer kaplamaktır (Tayyar, 2006: 126-128).

2.1.1.1.3. İlçenin İklim, Toprak ve Su Durumu ile Üretimi Arttırıcı Faktörler

Bir yörenin tarımsal faaliyetlerini arttırabilmek için o yöreyi iyi tanımak gerekmektedir. Tarımsal faaliyetleri arttırmanın da çeşitli yöntemleri bulunmaktadır. Aşağıda da bu faaliyetleri arttırıcı etmenler çeşitli başlıklar altında verilmiştir. Burada hem yörenin sahip olduğu doğal potansiyeller anlatılmış hem de bu potansiyelleri doğru kullanabilmek için kullanılan yöntemlere değinilmiştir.

2.1.1.1.3.1. İklim Durumu

Karadeniz’den sonra en fazla yağış alan yer Yenice ilçesi ve çevresi olup ilçenin iklimi kendini kışları soğuk ve yağışlı, yazları ise ılık ve yağışlı olarak göstermektedir. Yörede en yüksek sıcaklık Temmuz ve Ağustos aylarında, en düşük sıcaklık ise Ocak ve Şubat aylarında görülmektedir. Sonbaharda ilk kırağuların erken, ilkbaharda ise son kırağuların geç düşmesinden bazı yıllar tarım ürünleri önemli oranda etkilenmektedir (Çanakkale Valiliği, 1996: 30).

2.1.1.1.3.2. Toprak Durumu

İlçenin toprak yapısı engebeli ve yer yer düzlükler şeklinde olup topraklar genellikle derin balçık türünde geçirgen topraklardır (Kelkit 2002: 18). İlçede 311.257 dekar tarım arazisi mevcut olup bunların %68'i engebeli, %32'si ise düzlükler; yani ovadır. Tarım arazilerininin %72'si kuru, %9'u sulu, %14'ü sulamaya elverişli arazidir. %5'i ise işlenmeyen otlakıye arazidir (Çanakkale- Yenice, 1991:42).

2008 yılında Güre ve arkadaşlarının yapmış olduğu Uydu Görüntüleriyle Yenice İlçesi Arazi Örtüsü isimli çalışmasında ilçede tarım arazisi hektarları ve yüzdeleri şu şekilde verilmiştir; ekilebilir alanlar yani tarım arazileri ki bunlar domates, biber, buğday, tütün gibi yıllık ürünler olup nadas yani ovadaki ekilmemiş arazilerde dahil olmak üzere toplam 31972,4 hektardır. Kavak, söğüt, meyvelikler üzüm bağları ve yonca gibi ürünleri içeren çok yıllık ürünlerin toplamı ise 7176,96 hektardır. Bitki örtüsü az olan alanlar yani orman içindeki boş araziler ve az ağaçlı bölgeler de 8158,81 hektar yer kaplamaktadır. Genel olarak sadece tarım alanlarına bakıldığında ise ekilebilir, çok yıllık bitkiler ve nadas alanları olmak üzere toplam 4014,80 hektar yer kapladığı görülmekte ve bu da ilçenin %30'luk kısmını kaplamaktadır (Güre, 2008: 206-207).

2.1.1.1.3.3. Su Durumu

Çanakkale ili 6 akarsu, 35 gölet ve 6 baraj gölü ile oldukça zengin içsu kaynaklarına sahiptir. Yenice ilçesi, Gönen ve Kocaçay'ın başlangıç kollarını oluşturan küçük akarsular ile 1 Baraj Gölü (Gönen Baraj Gölü), 9 adet işletme halinde (Yenice Merkez Sulama Göleti, Karaköy Göleti, Koruköy Göleti, Davutköy Göleti, Kalkım Göleti, Araovacık Göleti, Samedeli Göleti, Çınarcık Göleti ve Hamdibey Göleti) 2 adet de inşa halinde (Kayatepe Göleti, Çınar Göleti) toplam 11 gölet ile bu potansiyele katkıda bulunmaktadır (Berber, 2008: 125).

İlçede; baraj, gölet, akarsu gibi su yapıları 750,925 hektar olup toplam alanda %1 oranda yer kaplamaktadır (Güre, 2008: 206-207). Temel geçim kaynaklarından tarım başlığı altında değerlendirilen su ürünleri ise, toplam tarım potansiyelinin yaklaşık %8'ini oluşturmaktadır (Satılmış, 2008: 270).

Tarım İlçe Müdürlüğü'nde veterinerlik yapan Hamit Aksakal ile yapılan görüşmede ilçenin su durumuna ilişkin şunlar söylenmiştir (Hamit Aksakal, 27.06.2008);

“Karaköy, Çakırköy’de sulu tarım yapılıyor... Bir sürü gölet var. Kalkım Göleti, Hamdibey (Ahiler) Göleti, Davutköy Göleti, Yeniceköy Göleti, Çınarcık Göleti, Koruköy Göleti. Gönen Baraj Gölü; Yenice, Bandırma ve Gönen’in içme suyunu sağlıyor. Ayrıca elektrikte üretiyor. Bu baraj kamulaştırıldı, küçük gözüküyor fakat vadide şişiyor ve ovada genişliyor...”

Yapım halinde göletlerden biri olan Asar Göleti yapımı esnasında orada bulunularak çalışanlardan bilgi alınmış ve fotoğrafları çekilmiştir. Çekilen fotoğraflardan biri Resim 2.2.’de gösterilmiştir.

Resim 2.2: Asar Göleti İnşa Hali

Kaynak: Orijinal Resim, 12.10.2008.

Yapılan görüşmede Asar Gölet’inde 10.000 dönüm arazi sulanacak şekilde su tutulacağı ve Agonya ovasının sulanacağı öğrenilmiştir. Gölet yüksekliği ise tam 53 metre olup toplam 50 kişi istihdam edilmektedir. Resim 2.2’de de görüldüğü gibi gölet daha yapım aşamasında olup gelecek yıl bitirileceği öğrenilmiştir (Anonim, 12.10.2008).

2.1.1.1.3.4. Üretimi Attıran Faktörler

Tarımın temel üretim etmenleri, yani işgücünün ve toprağın dışında kullanılan başlıca üretim girdileri, makine, yapay gübre, ilaçlama, krediler ve sulamadır. Bunun yanında; aşı, serum, yapay tohumlama gibi teknolojik gelişmelerin olanaklı kıldığı girdiler söz konusu olup bunlarda tarımda üretimi arttırıcı rol oynamaktadırlar (Kepenek, 2005: 386).

Çanakkale İl Özel İdaresi'nce yapılan stratejik plandaki SWOT Analizinde tarımsal ilaç ve gübre tüketiminin kontrol edilememesi ve zirai ilaçların reçeteye bağlanmaması bir tehdit unsuru olarak görülmektedir (Çanakkale İl Özel İdaresi 2006: 34). Fakat Yenice ilçesi bu durumla ilgili iyileştirme faaliyetlerini uygulamaya çalışmaktadır. Çanakkale'de sulu ve kuru tarım yapılan yaklaşık 338.000 hektar arazide önemli miktarda gübre kullanılmaktadır. İl genelinde ise saf azot gübresi yaygın olarak bulunmaktadır (Karslıoğlu, 2004: 522).

Sulama üretimi arttırmada %30 etkili olup önemli bir role sahiptir. Sulamanın yapılaş şeklide üretimi etkilediği için yeterli sulama gerekmektedir. Üretimi en fazla yağmurlama sulama arttırmaktadır. Türkiye genelinde sulanabilir arazilerin toplam tarım alanlarına oranı %32 iken Batı Marmara Bölgesi'nde bu oran %54 tür. Bunun nedeni bölgenin arazi yapısının düz veya düze yakın olup sulamaya elverişli konumda olmasıdır (T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2007: 71-103).

Üretimi arttıran faktörlerden biri olan tarımsal makine sayısı her geçen gün artmakta olup 2004 yılı verilerine göre Yenice ilçesinde 1960 adet traktör, 1946 adet pulluk, 1947 adet römork, 3057 adet su motoru, 141 adet harman makinesiyle tarımsal faaliyetler yürütülmektedir (Çanakkale-Yenice, 2004: 23). Köylere göre traktör sayısına bakıldığında ise toplam 3.004 adet traktör olduğu görülmektedir (Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu, 26.06.2008). Tablo 2.5.'te ilçenin tarımsal araç gereç durumu verilmiştir.

Tablo 2.5: Çanakkale İli Yenice İlçesinin Tarımsal Araç Gereç Durumu

Araçlar	Adet	Araçlar	Adet
Karasaban	145	Selektör (Sabit ve Seyyar)	4
Kulaklı Traktör Pulluğu	2950	Sırt Pulverizatörü	1440
Ark Açma Pulluğu	10	Sedyeli, Motorlu Pulverizatör Tozlayıcı Kombine Atomizatör	75
Kültivatör	800	Kuyruk Mil Hareketli Pulverizatör	21
Merdane	205	Atomizör	80
Diskli Tırmık (Diskarolar)	14	Santrifüj Pompa	450
Dişli Tırmık	175	Elekropomp	295
Ot Tırnığı	75	Motopomp (Termik)	2750
Kombine Hububat Makinesi	4	Derin Kuyu Pompa	7
Kimyevi Gübre Dağıtma Makinesi	210	Yağmurlama Tesisi	2775
Orak Makinesi	15	Krema Makinesi	3
Biçer Bağlar Makinesi	3	Seyyar Süt Sağım Makinesi	1410
Balya Makinesi	45	Tarım Arabası	2920
Tınaz Makinesi	2	Su Tankeri (Tarımda Kullanılan)	120
Traktörle Çekilen Çayır Biçme Makinesi	70	Fide Dikim Makinesi	7
Ot Silajı Makinesi	35	Kepçe (Tarımda Kullanılan)	105
Mısır Silajı Makinesi	80	TOPLAM	17.300

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, “Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu”, 2008.

Tabloda da görüldüğü gibi ilçede toplam tarımsal araç-gereç sayısı 17.300 adettir. En fazla bulunan araç sayısı kulaklı traktör pulluğu iken en az bulunan araç sayısı ise tınaz makinesidir. Tarım İlçe Müdürlüğü’nden alınan veriler doğrultusunda ilçede 2007 yılında; traktör ve biçerdöverlerin toplamı 2970 iken traktör sayısı 2963 biçerdöver sayısı ise 7 adettir. Yine 1990 yılındaki verilerle karşılaştığımızda toplam sayının 2004, traktör sayısının 2000, biçerdöver sayısının 4 olduğu, günümüzde ise bu sayının arttığı görülmektedir (Tarım İlçe Müdürlüğü, 26.06.2008). Bu durum genel olarak değerlendirildiğinde; ilçede ise araç sayısının artması dolaylı olarak üretiminde artmasını sağlamaktadır.

Tüm bu faktörlerin dışında tarımsal eğitimde üretimi artırıcı yönde rol oynamaktadır. Tarımda yaşanan tüm yenilikler hakkında üreticiye bilgi verilmesi üretimin artmasında büyük rol oynamaktadır. Tarım konusunda verilen bilgiler çeşitlilik göstermektedir. Bunlar tarım aletlerinin nasıl kullanılacağı, tarım zararlıları ile nasıl mücadele edileceği, tarımla ilgili olarak nasıl krediler alınacağı gibi konulardan oluşmaktadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 46). Halkın tarım ile ilgili olan bu tip konularla bilgilendirilmesi hem üreticinin kaliteli ürünler üretmesini hem de üretimin sağlıklı bir biçimde artmasını sağlayacaktır.

2.1.1.2. Hayvancılığın Genel Durumu

Tarımın bir alt sektörü olan hayvancılık, ekonomideki global büyümenin gereği Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne adaylığı sürecinde en kritik sektör olarak görülmektedir. Türkiye'de hayvancılık, genel olarak bitkisel üretimle birlikte küçük tarım işletmelerinde yapılmakta ve işletme yapısına bağlı olarak çözüm bekleyen bir dizi farklı sorunlarla karşı karşıya gelmektedir. Bunlar; damızlık hayvan, yem materyali, hayvan sağlığı, teknik eleman, finansman ve pazarlama, altyapı üretim planlaması ve örgütlenme gibi sorunlardan kaynaklanmaktadır (Şentürklü, 2006a: 131).

Birim yatırıma karşılık en yüksek katma değer oluşturmasından dolayı gelişmişlik seviyesi ne olursa olsun tüm dünya ülkeleri içinde stratejik bir öneme sahip olan hayvancılık sektörü tarım ekonomisinde lokomotif görevi üstlenmektedir. Türkiye'de hayvancılığın geliştirilmesi uzun ve kısa vadeli tarım politikalarının hedefleri arasında yer almasına rağmen hala tarımsal üretimde bitkisel üretimin payı %60, hayvansal üretimin payı ise %30 civarındadır (Şentürklü, 2006b: 555-557).

Çanakkale'de hayvancılık köylünün önemli geçim kaynaklarından birisini oluşturmaktadır. Bitkisel üretime elverişli olmayan alanlarda bu sektör halkın temel geçim kaynağı durumundadır (Palabıyık, 2006: 474).

Yenice ilçesinde de hayvancılık faaliyeti önemli bir yere sahiptir. Dağlık, engebeli, kıraç arazileri olan köylerde hayvancılık faaliyetleri mera hayvancılığı şeklindedir. Büyükbaş hayvanlarda yerli ırk, Holstein, Montofon ve bunların melezleri yaygındır. Koyunculuk genelde meraya bağlı olarak yapılmaktadır. Keçi besiciliği giderek azalmakta iken kıl keçisi ırkı yörede yaygındır. Tavukçuluk ise ailenin ihtiyacını karşılamak için kendi çapında yapılmakta ve ihtiyaç fazlası yumurtalar satılmaktadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 44).

İlçede arıcılık faaliyetlerinin gelişmesi için de çalışılmakta 7.247 adet yeni kovanla bu faaliyet sürdürülmektedir. Ayrıca gün geçtikçe ahır hayvancılığı da yaygınlaşmaktadır. Suni tohumlama çalışmalarının da ilçe hayvancılığına büyük katkısı olmuştur. İlçede en çok inek sütü üretilmekte olup Mis Süt İşletme Tesisleri, ilçedeki 4 mandıra ve çevre

ilçelerdeki süt fabrikaları Yenice'deki hayvancılığın gelişmesine katkıda bulunmaktadır (Çanakkale Faaliyet Raporu, 2004: 23).

Veteriner İsmihan Dinçsoy'la yapılan görüşmede alınan bilgilere göre (27.06.2008);

“Kalkım, Hamdibey beldelerinde tarım ve hayvancılık, Koruköyde tarım ve hayvancılık, Öğmen köyünde küçükbaş hayvancılık, Araovacık'ta hayvancılık yapılmaktadır. Ayrıca hayvancılık alanında hayvan işletmelerinin olması gelirde düşmeye neden olmaktadır. Avrupa'da süt 30kg ise burada 18kg'a tekabül etmektedir. Kuzupınar'da da hayvancılık yapılmaktadır. Sulama arazileri yok dışarıya çok göç vermektedir...”

İlçede hayvancılığın bir getirisi olan süt ürünleri ile ilgili birçok kooperatif bulunmaktadır. Bu da halk açısından önemli bir durum teşkil etmektedir. Yenice Süt Ürünleri 1988 yılında kurulmuştur. Atalay Gıda LTD. ŞTİ. ise Bekten Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne ait olup şirket tarafından kiralanmıştır. Bu işletmelerde işlenen süt Yenice ve civar köylerinden temin edilmektedir (Tarihten Bugüne Kazdağları, 1998: 225-256).

Çanakkale'nin Yenice İlçesi'nde günde 118 ton süt elde edilmekte olup bunların bir kısmı ilçede işlenmekte, geri kalan kısmı ise firmalara satılmaktadır (Haberler.com, 20.10.2006). 2007 yılının Mart ayında Köy-Kooperatifleri Yenice aylık süt çizelgesinde süt miktarları ve alan firmalar incelendiğinde; genel toplam olarak köylerin süt miktarları günlük 138.190 ton iken aylık 4.145.603 ton süt üretilmektedir. Sütleri alan firmalar Tahsildaroğlu, Yorsan, Süttaş, Ak Gıda, Teksüt, M. Kobak, S. Atalay, Kay Süt, Kaşıkçıoğlu'dur. 2008 yılının Nisan ayında alınan verilerde günlük sütün toplamı 126.037 ton, aylık sütün genel toplamı ise 37.811.16 ton olduğu görülmüştür. 2007 yılında en çok Çal Kooperatifi'nden Kay Süt firması 205.321ton süt almıştır. 2008 yılında ise Haydaroba Kooperatifi'nden Yörsan 212.653 ton süt almıştır (Köy-Kooperatifleri Yenice Aylık Süt Çizelgeleri, 2007-2008).

2.1.1.2.1. Hayvan Varlığı ve Üretim

Bu bölümde ilçenin hayvan varlığı türlerine göre ayrı başlıklar altında incelenecektir. Ayrıca bu türlerin korunması için yapılan faaliyetler ve çalışmalar anlatılacak bunun yanında hayvancılığın ilçeye sağladığı ekonomik katkılardan da bahsedilecektir.

2.1.1.2.1.1. Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Durumu

Yenice ilçesinin ekonomik gelişmesine büyük katkı sağlayan bir sektör de hayvancılıktır. İlçedeki hayvan sayısı ve cinsleri 2007 yılı brifing raporuna göre şöyledir: 22.500 adet büyükbaş (Sığır), 25.500 adet küçükbaş (Koyun), 5.750 adet küçükbaş (Keçi) olmak üzere toplam 53.750 adet hayvan mevcuttur (Yenice Kaymakamlığı 2007: 12). 2008 yılında ise 28.300 adet büyükbaş (sığır), 27.000 adet küçükbaş (koyun), 4.500 adet küçükbaş (keçi) olmak üzere toplam 59.800 adet hayvan mevcuttur (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 12).

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'ndan alınan verilerde Yenice ilçesinin Güncel Sığır Cinsi Hayvan Sayısı Raporu'na göre köylerde bulunan büyükbaş hayvanların tümünün ırkları ve sayısı Tablo 2.6.'da verilmiştir.

Tablo 2.6: Köylerde Bulunan Büyükbaş Hayvanların Sayısı ve Irkları

Köy	Buzağ Erkek	Buzağ Dişi	Duve	Dana Erkek	Dana Dişi	Boğa	İnek	Tosun	Toplam
Hacıyusuflar	2	2	5	2	3	1	22	3	40
Darıalan	0	0	2	2	12	3	38	4	61
Öğmen	20	22	34	23	41	4	171	17	332
Bağlı	6	5	8	2	13	4	69	2	109
Kovancı	6	5	15	5	13	0	59	9	112
Sazak	0	4	4	11	20	2	40	1	82
Suçtu	5	3	4	4	6	2	24	5	53
Torhasan	13	12	26	18	31	6	99	10	215
Çakır	16	7	24	17	65	23	142	24	318
Güzeloba	2	2	2	0	1	0	10	2	19
Üçkabağaç	8	14	20	20	31	1	75	5	174
Kayatepe	10	4	12	8	24	11	72	6	147
Karasuçam	0	0	0	0	1	0	1	0	2
Canbaz	5	2	9	5	7	1	29	5	63
Bekten	19	17	15	13	55	3	120	14	256
Yukarıkaraaşık	0	2	3	0	8	2	12	0	27
Karadoru	15	4	10	10	16	3	62	5	125
Kargacı	0	1	1	2	3	0	5	1	13
Kaklım	4	2	5	3	11	12	20	9	66
Koruköy	22	27	30	20	49	14	149	29	340

Sofular	28	23	25	23	41	3	180	13	336
Yeniköy	2	3	6	4	18	2	23	7	65
Örencik	0	2	3	0	6	1	18	2	32
Aşağıkaraaşık	7	3	8	1	16	0	39	10	84
Karabey	16	9	11	6	25	15	73	8	163
Davutköy	5	1	5	25	13	18	62	32	161
Yeşilköy	9	8	18	10	20	1	89	5	163
Çakıroba	7	6	8	8	27	1	50	12	119
Seyvan	11	7	12	14	12	4	73	14	147
Araovacık	80	90	119	105	230	58	638	107	1427
Gündoğdu	11	14	16	16	38	14	73	18	200
Çınar	3	3	7	3	4	0	15	0	35
Armutçuk	0	0	0	0	21	5	2	7	35
Oğlanalan	9	22	8	12	6	19	60	17	153
Bayatlar	2	8	6	10	18	1	39	8	92
Sarıçayır	20	10	15	15	28	5	99	12	204
Namazgah	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Çukuroba	8	6	7	7	11	0	28	5	72
Reşadiye	5	6	3	0	22	4	22	6	68
Başkoz	2	1	15	10	13	7	67	6	121
Nevruz	4	4	2	3	5	0	20	1	39
Hıdırlar	3	2	7	4	3	3	24	0	46
Karaydın	5	2	5	3	14	0	32	9	70
Taban	31	20	28	20	80	24	186	20	409
Pazarköy	37	47	74	56	128	56	438	67	903
Yukarınova	34	41	45	22	70	19	243	38	512
Gümüşler	18	16	28	19	43	2	173	15	314
Soğucak	22	23	29	24	80	19	212	31	440
Ahiler	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Haydaroba	32	37	59	48	81	8	288	29	582
Yalıoba	1	2	3	4	2	1	16	1	30
Hamdibey	7	2	8	6	6	3	23	1	56
Çamoba	3	0	2	0	5	0	15	0	25
Ballıçay	4	6	17	11	18	14	66	8	144
Akköy	6	11	12	7	23	5	48	18	130
Sameteli	0	2	6	7	17	2	39	1	74
Yarış	4	7	7	12	15	1	54	5	105
Kabalı	25	11	21	10	12	2	99	3	183
Aşağınova	22	27	19	11	28	15	123	25	270
Alancık	0	0	3	3	4	0	12	2	25
Çiftlik	6	6	15	11	20	2	57	6	123
Boynanlar	11	13	21	12	46	12	133	23	271
Çınarcık	2	1	7	5	11	3	36	7	72
Yukarıçavuş	5	0	3	5	4	0	14	3	34
Kurtlar	7	7	15	6	19	12	63	4	133
Merkez	1	0	0	0	0	1	2	0	4
Aşağıçavuş	0	0	3	2	7	11	42	0	65
Yağdıran	0	0	1	1	1	2	2	1	8
Kızıldam	9	13	24	10	33	2	104	4	199
Kalabakbaşı	1	0	3	1	9	0	7	1	22
Umurlar	3	4	6	9	14	14	41	3	94
Akçakoyun	1	0	3	3	27	7	54	23	118
Karaköy	26	14	30	21	73	28	161	28	381
Kuzupınarı	1	0	2	8	3	0	36	2	52
Çirpılar	7	7	15	7	27	4	108	5	180
Hacılar	7	6	8	6	8	1	40	4	80
Yenice	0	0	1	0	0	0	4	0	5

Çal	31	33	42	45	81	45	316	33	626
Merkez-Yeni Mah.	0	1	1	0	3	0	6	0	11
Merkez-Eski Yenice	10	11	3	7	26	12	95	23	187
Karaköy	2	0	1	1	3	0	8	1	16
Merkez-Kurtuluş	4	4	11	6	26	8	121	8	188
Hamdibey	0	0	0	1	3	0	4	3	11
Merkez-Kışlalar	2	1	3	1	5	0	25	0	37
Kırıklar	7	9	12	6	27	1	53	5	120
Torhasan	0	0	2	0	0	0	6	0	8
Suçtu-Ahmetler	6	6	6	5	6	8	37	3	77
Yağdıran-Kabağaç	6	4	12	11	22	3	67	21	146
Ballıçay-Alanoba	1	1	2	6	4	1	29	2	46
Koruköy-Çam	1	1	3	0	5	0	3	1	14
Alancık-Alancık	0	0	1	0	7	0	7	1	16
Alancık-Hasanlar	2	2	6	9	20	11	46	14	110
Alancık-	1	0	11	7	17	4	52	2	94
Yağdıran-Yeşilli	6	6	8	1	9	1	24	7	62
Yağdıran-İbrahim	5	4	17	7	9	4	33	2	81
Toplam	807	771	1194	924	2188	624	6817	955	14.280

Kaynak: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, “Yenice İlçesinin Güncel Sığır Cinsi Hayvan Sayısı Raporu”, 2008.

İlçede sığır cinsi büyükbaş hayvanların toplamı 14.280 adettir. En çok büyükbaş hayvan bulunan yerler sırası ile Araovacık köyü 1427 adet, Pazarköy beldesi 903 adet, Çal köyü 626 adettir. Büyükbaş hayvan sayısının az olduğu ya da hemen hemen hiç olmadığı köyler ve beldelerde ise büyükbaş hayvancılık dışında faaliyetler yapılmaktadır.

Et üretimi oldukça sınırlı olan yörede sütçü inek ırkları mevcuttur. Balıkesir ve ilçelerindeki mezbahalarda kesimi yapılan hayvanlar İstanbul ve İzmir’e sevk edilir. Kuzu besisi tam yerleşmemiş olup sütçülük önem arz ettiğinden genelde 2-3 aylıkken kesime gidilmektedir. Kurban için de yetiştiricilik yapılmaktadır ve oğlaklar genelde erken kesime sevk edilmektedir. Ayrıca ilçede sütçülük yapan işletmeler çok sayıdadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 45).

Genelde keçiden elde edilen ürünlerin (peynir çeşitleri ve oğlak eti) kentlerde yaşayan tüketiciler üzerinde olumlu etkisi son yıllarda giderek artmaktadır. Keçi yetiştiriciliğinin yaygın olduğu bölgeler, doğa ve yaşam koşullarının güç, bitkisel üretim olanaklarının sınırlı olduğu yerlerdir (Koyuncu ve diğerleri, 2005: 373).

Yörede mevcut hayvan varlığını net olarak ortaya koymak amacıyla hayvanlar yaş ve türlerine göre de incelenecektir. Bu doğrultuda ilçede yaş ve türlere göre büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayıları Tablo 2.7.'de detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 2.7: İlçede Yaş ve Türlerine Göre Hayvan Sayıları

At	Baş
3 yaşından küçük dişi ve erkek tay	75
3 ve daha yukarı yaşta (Kısırak)	160
3 ve daha yukarı yaşta (İğdiş ve at)	95
3 ve daha yukarı yaşta (Damızlık aygır)	35
Toplam	365
Katır	Baş
3 yaşından küçük (Dişi ve erkek)	-
3 ve daha yukarı yaşta (Dişi ve erkek)	35
Toplam	35
Deve	Baş
a) 3 yaşından küçük (Dişi ve erkek)	560
3 ve daha yukarı yaşta (Dişi)	710
3 ve daha yukarı yaşta (Erkek)	-
Toplam	1270
Sığır (Saf Kültür)	Baş
12 aydan küçük erkek (Dana-Buzağı)	2520
12 aydan küçük dişi (Dana-Buzağı)	3350
12-24 ay Tosun	-
12-24 ay Düve	1948
+ 24 ay İnek	5680
+24 ay Boğa	-
+24 ay Öküz	-
Toplam	13498
Sığır (Kültür Melezi)	Baş
12 aydan küçük erkek (Dana-Buzağı)	-
12 aydan küçük dişi (Dana-Buzağı)	2150
12-24 ay Tosun	-
12-24 ay Düve	1450
+ 24 ay İnek	6735
+24 ay Boğa	600
+24 ay Öküz	-
Toplam	10935
Sığır (Yerli-Diğer)	Baş

12 aydan küçük erkek (Dana-Buzağı)	-
12 aydan küçük dişi (Dana-Buzağı)	1100
12-24 ay Tosun	-
12-24 ay Düve	390
+24 ay İnek	1096
+24 ay Boğa	50
+24 ay Öküz	-
Toplam	2636
Koyun (Yerli-Diğer)	Baş
a) 6 ay küçük kuzu (Erkek-Dişi)	5000
b) 6-12 ay Toklu (Erkek-Dişi)	4400
c) 12-24 ay Şisek (Erkek-Dişi)	4450
d) Koyun + 24 ay	14380
e) Koç + 24 ay	1350
Toplam	29580
Kıl Keçisi	Baş
6 aydan küçük oğlak (Erkek-Dişi)	2510
6-12 ay çebiç (Erkek-Dişi)	1608
12-24 ay Gezdan (Erkek-Dişi)	710
Keçi + 24 ay	3550
Teke + 24 ay	150
Toplam	8528

Kaynak: Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, “Yaş ve Türlerine Göre Hayvan Sayıları”, 2007.

Tablo 2.7.’de görüldüğü gibi 2007 yılında ilçede en çok bulunan hayvan türü koyun olup toplam 29.580 adettir. En az ise 35 adet ile katır bulunmaktadır. Ayrıca 2008 yılı Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu’na göre büyükbaş hayvan sayısı toplam 27.840, küçükbaş hayvan sayısı 37.103’tür. (Tarım İlçe Müdürlüğü, 2008).

2.1.1.2.1.1.1. Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanların Aşılama Durumu

Yenice ilçesinde yerli ırk hayvan ıslah çalışmaları için 11 adet özel sığır suni tohumlama ekibi mevcuttur. 2007 yılı içerisinde toplam 8.850 büyükbaş hayvana suni tohumlama yapılmıştır. 2007 yılında hayvan hastalıkları ile mücadelede İlçe Tarım Müdürlüğü’nce 75 mihrakta; büyükbaş hayvanlara 22.500 şap, küçükbaş hayvanlara 25.500 şap, 2000 Agalaxie aşıları yapılmıştır. Yıl içerisinde toplam 48.293 doz aşı

uygulanmış ve 50.880 hayvanda sağlık taraması gerçekleştirilmiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 12).

Çanakkale-Yenice İlçe Tarım Müdürlüğü'nden alınan verilere göre 2008 yılı büyükbaş ve küçükbaş hayvanlara yapılan aşılama listesi Tablo 2.8.'de verilmiştir.

Tablo 2.8: Yenice İlçesinde Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlara Yapılan Aşılar

Aşının Cinsi	Şap	Ektima	S-19	REV-1	Toplam	Genel Toplam
Hayvanın Cinsi						
Büyükbaş	26.620	-	423	-	27.043	65.535
Küçükbaş	33.792	743	-	3957	38.492	

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, "Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlara Yapılan Aşıma Listesi", 2007.

Tablo 2.8.'e göre büyükbaş hayvanlara yapılan aşı sayısı toplam 27.043 tane, küçükbaş hayvanlara yapılan aşı sayısı ise 38.492 tane olup genel olarak yapılan aşı sayısı ise 65.535 tanedir. Yapılan aşılama türleri de tabloda gösterildiği gibi 4 tanedir.

Tarım İlçe Müdürlüğü'ne bağlı olarak Kovancık köyünde görev yapan Veteriner İsmihan Dinçsoy ve Karaköy-Gönen'de görev yapan Veteriner Hamit Aksakal ile yapılan görüşmede genel olarak hayvanlarda salgın hastalık olmadığı söylenmiş fakat nadiren Brusella hastalığının arttığı öğrenilmiştir. Bunun yanında aşıların tam yapılması nedeniyle de hastalıkların pek görülmediği söylenmiştir (Tarım İlçe Müdürlüğü, 27.06.2008).

2008 yılı Tarım Bakanlığı resmi kayıtlarından elde edilen ve Yenice Tarım İlçe Müdürlüğü tarafından alınan aşısı yapılmış küçükbaş hayvan sayısı ve ırkı Tablo 2.9.'da verilmiştir.

Tablo 2.9: Aşısı Yapılmış Küçükbaş Hayvan Sayıları ve Irkları

Hayvan Irkı	Hayvan Sayısı	Hayvan Irkı	Hayvan Sayısı
Yerli	655,00	Zavot	1,00
Şarole	3,00	Esmer Irk	2,00
Angus	1,00	Holştayn	38,138,00
Holştayn M.	223,00	Montofon	417,00
KB Holştayn M.	9,00	Jersey	2,00
Montofon M.	47,00	Simental	59,00
Jersey M.	6,00	Yerli Kara	11,00
Simental M.	42,00	Kırmızı Beyaz Alaca	3,00
Şarole M.	1,00	Manda	1,00
HE	5,00	Belçika Mavisı	5,00
Hereford M.	1,00	DAK (Doğu Anadolu Kırmızı)	1,00
Hereford	6,00	Boz Irk	10,00
Toplam: 39,649,00			

Kaynak: Tarım İlçe Müdürlüğü, “Aşısı Yapılmış Küçükbaş Hayvan Sayıları ve Irkları”, 2008.

Tablo 2.9.’da da görüldüğü gibi ilçede 24 tane küçükbaş hayvan ırkı bulunmaktadır. Bunlardan ilk sırada yer alan hayvan ırkı 38,138,00 adet ile Holştayn, ikinci sırada 655,00 adet yerli, üçüncü sırada ise 417,00 adet montofon bulunmaktadır. En az bulunan küçükbaş hayvan ırkları ise Angus, Şarole M., Hereford M., DAK (Doğu Anadolu Kırmızı), Zavot ve Manda olup toplam 6,00 adettir.

Tablo 2.6., 2.7. ve 2.9.’dan anlaşılacağı üzere ilçede küçükbaş hayvan ırkı çeşitlilik göstermekte olup sayı bakımından da oldukça fazladır. Fakat sayı olarak fazla olmasına rağmen alınan verim kimi zaman düşük olabilmektedir.

Hayvan varlığının sayıca yüksek olması fakat birim hayvan başına verimin düşük olmasının nedeni hayvan varlığının çoğunluğunu yerli ırkların oluşturması, hayvan sağlığı hizmetlerinin aksamaması, teknik bilgi, bakım, besleme koşulları ve pazarlama olanaklarının

yetersizliği şeklinde belirtilmiştir. Buna bağlı olarak süt verim düzeyleri üzerinde yalnızca hayvan ırkları etkili olmamakta bakım ve beslenme koşullarının da etkisi bulunmaktadır. Türkiye’de kaliteli ve kaba yem üretimi kullanımının yetersizliği ve mevcut çayır-meraların aşırı otlanmaları bu durumu gözler önüne sermektedir (Şentürklü, 2006b: 555-557). İlçede bu durum ile ilgili çalışmalar yapılmakta ve verim artışı sağlanmaya çalışılmaktadır.

2.1.1.2.1.2. Kanatlı Hayvanların Durumu

Ülkede tavukçuluk sektörü 1990’lı yıllardan sonra önemli gelişmeler göstermiştir. Çanakkale’deki tavukçuluk işletmelerinin ve kümeslerinin büyük bir kısmı Biga yöresinde yer almakta iken Bozcaada, Çan, Gelibolu ve Gökçeada ilçelerinde etlik piliç üretimi yapılmamaktadır (Karabayır, 2008: 419-421).

İlçede et ve yumurta üretimi 26.000 civarında olup aile ihtiyacı doğrultusunda üretim yapılmaktadır. Üretilen et ve yumurtanın fazlası ise tüketime sunulmaktadır. Yörede et ve yumurta işletmesi bulunmamakla birlikte en çok tavuk en az ise ördek yetiştirilmektedir (Çanakkale-Yenice, 1991: 45).

Tablo 2.10.’da T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Kümes Hayvanları Sayıları ve Yumurta Üretimi İlçe Formu, 2007 verileri sunulmuştur.

Tablo 2.10: İlçedeki Kümes Hayvanları ve Yumurta Sayıları

Tavuk Sayıları			Ördek Sayısı (Adet)	Ördek Yumurtası Sayısı (Adet)	Kaz Sayısı (Adet)	Kaz Yumurtası Sayısı	Hindi Sayısı (Adet)	Hindi Yumurtası Sayısı (Adet)
Broiler (Adet)	Yumurtacı (Adet)	Tavuk Yumurtası Sayısı (Adet)	435	31866	140	6100	2090	10947
280	24436	2940251						

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, “Kümes Hayvanları Sayıları ve Yumurta Üretimi İlçe Formu”, 2007.

Ayrıca 2008 yılı Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu’na göre kanatlı hayvan sayısı tüm köyler ve beldelerde toplam 61.760 adet olup en çok kanatlı hayvan bulunan köy 2532 adet ile Araovacık, ikinci olarak 2586 adet ile Pazarköy merkez ve üçüncü olarak

2315 adet ile Çalköy'dür (Yenice İlçesi Envanter Formu, 26.08.2008). Büyükbaş hayvan sayısı bakımından da ilk 3'te yer alan Pazarköy, Araovacık ve Çalköy kanatlı hayvan göstergelerine bakıldığında da ilk 3 sırada yer almaktadır.

2.1.1.2.1.3. Arı Kovanı Durumu Bal ve Balmumu Üretimi

İlçede arı kovanı durumu ve balmumu üretimi 1990 yılı verilerine bakıldığında; eski kovan sayısı 145 adet, yeni kovan sayısı ise 3990 adettir. Ürün açısından incelendiğinde ise bal 79.800 kg, balmumu 1890 kg olup arı besleyen köy sayısı 32 tanedir (Çanakkale-Yenice, 1991: 45).

Tablo 2.11.'de T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Arıcılık ve ürünleri ilçe formuna göre 2007 yılı verileri verilmiştir:

Tablo 2.11: İlçede Arıcılık ve Arıcılıktan Elde Edilen Ürünler

Arı Kovanları		Ürünler		Arı Besleyen Köyler Sayısı
Eski Usul Kovan Sayısı	Yeni Usul Kovan Sayısı	Bal (Kilo)	Balmumu (Kilo)	
300	7100	106,5	7150	65

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, "Arıcılık Ürünleri ve İlçe Formu", 2007.

1990 yılı verileri ile 2007 yılı verileri karşılaştırıldığında arıcılık faaliyeti ile uğraşan köy sayısının arttığı görülmektedir. Ayrıca kovan sayısının artması bal ve balmumu üretimi artışını beraberinde getirmiştir.

2008 yılı Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu'na göre arı kovanı sayısı 4.624 adettir. En çok arı kovanı bulunan köy 548 adet ile Kalkım merkez, 435 adetle Yenice merkez, 432 adetle ise Tabanköy'dür (Tarım İlçe Müdürlüğü, 2008).

2.1.1.2.1.4. Su Ürünleri Üretimi

Yenice, Çanakkale ilinin denize kıyısı olmayan ilçelerinden biridir (Çalışkan, 2008: 252). İlçede 1 baraj gölü, 9'u işletme 2'si inşa halinde 11 gölet bulunmaktadır. Yöre genel olarak bakıldığında önemli bir içsu potansiyeline sahip olduğu görülmekte ve balıklandırma faaliyetleri yapılmaktadır.

Günümüze kadar ilçenin içsu balıkları faunası ile ilgili en kapsamlı çalışma Sarı ve diğerleri, (2006) tarafından yapılmıştır. Biga Yarımadası'nın içsu balıklarının tespitine yönelik bu çalışmada, Yenice ilçesinde 8 tür tespit edilmiştir. Ayrıca Berber ve diğerleri, (2008) Yenice Merkez Sulama Göleti'nde yaptıkları çalışmada, diğer çalışmaya ek olarak 3 tür daha belirlemişlerdir (Berber, 2008: 127-134).

İlçenin Akçakoyun beldesinde alabalık tesisi bulunmaktadır. Çay ve derelerde yetişen alabalık ve tatlı su balıkları genelde sportif amaçlı olarak avlanmaktadır. Yenice Sameteli göletleri, aynalı sazan yavruları ile balıklandırılmış olup Kazdağı eteklerinden kaynaklanan Kirsealan, Kumeyrek ve Bıçkı deresi orman içi akarsularında alabalık üretiminin yapılabileceği şartlar mevcut bulunmaktadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 45).

Bunun yanında yakın yıllarda ilçede bulunan göletlerin daha verimli kullanılması amacıyla Yenice Merkez Sulama Göleti'ne 50.000 adet, Karaköy Göleti'ne 20.000 adet, Koruköy Göleti'ne 25.000 adet, Davutköy Göleti'ne 30.000 adet, Kalkım Göleti'ne 30.000 adet, Çınarcık Göleti'ne 10.000 adet yavru sazan, adapte edilmiştir. Böylece balıklandırma yapılan göletlerin dışındaki sucul ortamlarda bilimsel olarak uygulanacak yeni yöntemler ve mevcut yerli türlerin restorasyonu ile ilçe kaynaklarına önemli girdiler sağlanabileceği düşünülmektedir (Berber, 2008: 125).

2.1.1.2.1.5. Yapağı Üretimi

İlçede yapağı üretimi eylül ve ekim aylarında, koyunlardan kırılarak elde edilmektedir (Yanar, 2008: 273). Fakat mevcut olan koyun ırklarının yapağısı iyi kalitede olmadığı için mahalli olarak değerlendirilmekte fazlası ise satılmaktadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 45). Ayrıca yapağının bir kısmı yatak olarak değerlendirilip bir kısmı da çorap olarak işlenmektedir (Başaran, 2008: 283-302).

2.1.1.2.1.6. Hayvancılığın Geliştirilmesi İçin Yapılan Çalışmalar

Hayvancılık faaliyetlerini geliştirmek amacıyla ilçede hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele edilmektedir. Hayvanların yakalanabileceği hastalıklar şap, tuberculose, brucellosis, kuduz, mastitis ve sığır vebasıdır. Bu hastalıklarla mücadele etmek için ilçede birçok çalışma yapılmaktadır. Bu hastalıkların yanında başka hastalıklarda mevcut olup yine gerekli çalışmalar ve aşılamlar yapılmaktadır. Bu

çalışmalar Tarım İlçe Müdürlüğü vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir (Tarım İlçe Müdürlüğü, 2008).

Zirai mücadele bir zorunluluk olup üretime %15 oranında katkı sağlamaktadır ve bitkiler üzerindeki hastalık ve zararlılar ancak mücadele yapılarak önlenmektedir. İlaçlama dışında kültürel tedbirler, biyolojik mücadele, fiziksel mücadele ilçede tüketilen kimyasal zirai mücadele ilaçları da kullanılmaktadır (Çanakkale-Yenice, 1991: 46).

Hayvancılığın geliştirilmesi için yapılan çalışmalardan biri de suni tohumlama çalışmalarıdır. Suni tohumlama çalışmaları ilçede 1982 yılında başlatılmış olup 1995 yılından beri 2 tur halinde faaliyet göstermekte ve 30 köye hizmet verilmektedir. 1991 yılında 4209 inek tohumlanmıştır. Tohumlanan inekler ise %80 oranında gebe kalıp doğum yapmaktadırlar. Ayrıca yapılan suni tohumlama çalışmalarının et ve süt verimini artırıcı etkileri büyüktür (Çanakkale-Yenice, 1991: 46).

2007 ve 2008 yılındaki verilere bakıldığında; ilçede yerli ırk hayvan ıslah çalışmaları için 11 adet özel sığır suni tohumlama ekibi mevcut olup yıl içerisinde toplam 8.850 büyükbaş hayvana suni tohumlama yapıldığı görülmektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 12). Ayrıca hayvancılığın gelişmesi için hayvan bakım ve beslenmesi, hayvan barınakları yapımı konularında da yetiştiricilere bilgiler verilmektedir.

2.1.1.3. Ormanlık Sektörü

Türkiye'nin bulunduğu alanın yaklaşık %25'i ormanlarla kaplıdır. Bu durum ekonomik, çevresel ve kültürel açıdan ülkeye önemli katkılar sağlamaktadır. Orman içi köyleri ve ormana yakın köylerde yaşayan Türkiye nüfusunun yaklaşık %15'i bu orman kaynaklarından geçimlerini sağlamaktadırlar (Turkey Forestry Sector Review, 2001: 5).

Yenice ilçesi ülke coğrafyasında Kaz Dağları bölgesi olarak anılan sahada yer almaktadır. Yörenin yarısından fazlasının ormanlık alanlarla kaplı olması ve yöre halkının bir kısmının orman içi ve yakınında yer alan köylerde yaşamasından dolayı ormancılık ilçede ekonomik açıdan önemli bir sektör olarak görülmektedir. Bu bölümde ilçenin ormanlık alanlarının genel durumu, ormanlık alanlardan elde edilen gelir, orman yangınları ve sınırlarında yer aldığı Kaz Dağları'nın önemi anlatılacaktır.

2.1.1.3.1. İlçede Ormanlık Alanların Genel Durumu

Çanakkale topraklarının toplam 531.102,5 hektar sahası ormanlarla kaplı olup, bu alan genel sahanın %58'ine karşılık gelmektedir. Çanakkale'nin orman varlığı bakımından en zengin ilçesi olan Yenice'nin % 69,9'u ormanlarla kaplıdır. Bu da 94181,0 hektara karşılık gelmektedir (Erdim, 2008: 176).

Güre ve arkadaşlarının "Uydu Görüntüleriyle Yenice İlçesi Arazi Örtüsü" adlı çalışmasında ise ilçede ormanlar itibariyle 63080,1 hektar, % 48 maki; 15496,5 hektar, % 12 otsu bitkiler; 8158,81 hektar, % 6 bitki örtüsü ve 7176,96 hektar, çok yıllık bitkilerin % 5'lik alanı kapladığı ifade edilmiştir (Güre, 2008: 207).

2007 ve 2008 yılı Brifing Raporlarına göre ise ilçe topraklarının 90.628 hektarı orman alanı olup % 66,2 oranındadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 12). İlçenin orman varlığı ile ilgili olarak sayısal değerler tablo halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 2.12: Yenice Orman Varlığı

Ormanlık Alan (94,181 ha) %69,9		Orman Harici Alan (40,590 ha) %30,1			Toplam Alan (134,771 ha)		
Ağaç Türleri ve Ormanların Vasfı	Karaçam	Karaçam-Meşe	Meşe- Bataklık	Kızıl çam	Meşe	Meşe- Karaçam	Diğerleri
Alan (ha)	22.982,5	13.312,0	10.159,0	8.666,0	6.948,5	6,493,3	25.619,5
İlçe Orman Sahasına Oranı (%)	24,4	14,1	10,8	9,2	7,4	6,9	27,2

Kaynak: Yasin Karatepe, Nevzat Gürlevik, "Çanakkale'nin Orman Varlığına İlişkin Ekolojik Yaklaşımlar", Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, Çanakkale, 497-511, Çanakkale 2006, s: 177.

Tablo 2.12.'de görüldüğü gibi en çok orman sahasına sahip ağaç türü % 24,4 oran ile karaçam iken en az orman sahasına sahip ağaç türü ise meşe-karaçam olup % 6,9 orana sahiptir. Ayrıca Yenice ilçesinde ormanlık alanların % 69,9 olduğu ve ilçenin yarısından çoğunu kapladığı görülmektedir. Resim 2.3.'te ilçenin ormanlık alanlarının bir kısmı gösterilmiştir.

Resim 2.3: İlçede Yeralan Ormanlık Araziden Bir Görünüm

Kaynak: Orijinal Resim, 12.10.2008.

Yenice ilçesinde meşe, çınar, kızılağaç, orman kavağı, gürgen, porsuk, Kazdağı Köknarı, kestane, kayın, meşe, kızılçam, karaçam gibi ağaçlar bulunmaktadır. Bu ağaçlardan oluşan ormanlar oldukça zengin bir bitki örtüsü oluşturmaktadır (Ana Britannica, 1990: 373).

İlçenin orman açısından bu kadar zengin olma sebebi ise yağış miktarının fazla olmasıdır. Ayrıca orman açısından zengin olan yörede zengin bir yaban hayvanı hayatı mevcuttur. Orman içlerinde ayı, yaban domuzu ve karaca gibi birçok türde hayvan yaşamaktadır. Orman içi derelerinde ise bol miktarda alabalık bulunmaktadır. Bu sayede her yıl yabancı avcı grupları özel avlandırma izin belgeleriyle Yenice ormanlarında avlanmaktadırlar (Çanakkale- Yenice, 1991: 47).

2.1.1.3.2. İlçe Orman İşletme Müdürlüleri ve Yapılan Çalışmalar

İlçe topraklarının yarısından çoğunun ormanlık alanla kaplı olması ilçeye ekonomik açıdan önemli girdi sağlamaktadır. Bu nedenle tüm yerleşim birimlerinin ormanla ilişkisi mevcut olup kısmen de olsa geçim temin edici ekonomik bir sektör olarak

değerlendirilmektedir. İlçe sınırları içerisinde 2 adet Orman İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 12).

Yenice Orman İşletme Müdürlüğü 22.12.1964 tarihinde Biga Orman İşletme Müdürlüğü'nden bölünerek kurulmuştur. İşletme Müdürlüğü merkezi Yenice ilçesi olmak üzere Yenice, Kalkım, Kirsealan, Sarıot ve Pazarköy şefliklerden meydana gelmiştir (Tarihten Bugüne Kazdağları, 1998: 100).

Yenice Orman İşletme Müdürlüğü 1967 yılına kadar Balıkesir Orman Bölge Müdürlüğü'ne bağlı iken bu tarihten sonra Çanakkale Orman Bölge Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışmalarına devam etmiştir. Ancak daha sonraki yıllarda ormancılık hizmetlerinin daha iyi yapılması amacıyla; Soğucak, Asar ve Eybekli şeflikleri de kurulmuştur. 10.06.1994 tarihinde Kalkım Orman İşletme Müdürlüğü'nün açılmasıyla birlikte Yenice Orman İşletme Müdürlüğü Yenice, Soğucak, Pazarköy ve Asar Orman İşletme şeflikleriyle çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca Yenice Orman İşletme Müdürlüğü'ne 59 adet köy, 2 adet belde bağlı olup toplam 64 personel görev yapmaktadır (Yenice Orman İşletme Müdürlüğü, 2008: 1-2).

Yenice, Asar, Pazarköy, Soğucak İşletme şefliklerine ayrılan birim sorumluluk sahasında koru ve baltalık orman sahası 57.456 hektar olup 34.624 hektarlık açıklık saha da ilave edildiğinde genel sorumluluk sahası 92079 hektar olmaktadır. Üretim, taşıma, satış, ağaçlandırma, silvikültür, yol yapım ve bakımı, yangınla mücadele faaliyetleri yapılmakta olup yöre insanına iş imkanı da sağlanmaktadır. İşletmenin 2008 yılı döner sermaye gelirleri bütçesi gelirleri 31/12/2008 tarihi itibarıyla 7.845.047,38 YTL olarak gerçekleşmiş olup, yıl sonu kârı 2.569.622,55 YTL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 12).

Kalkım Orman İşletme Müdürlüğü ise 1994 yılında kurulmuş olup toplam 58 personeli bulunmaktadır. Kalkım, Eybekli, Kirsealan, Sarıot ve Depo Şefliklerine ayrılan birim sorumluluk sahasına koru ve baltalık orman sahası 36.725 hektar olup 5.966 hektarlık açıklık saha da ilave edildiğinde genel sorumluluk sahası 42.961 hektar olmaktadır. Milli Parklar Av ve Yaban Hayatı Başmühendisliği'ne bağlı orman içi dinlenme, alabalık üretme ve geyik üretme sahası ve yurtdışı bağlantılı av turizmi ile de yörenin ekonomisine katkıda bulunmaktadır. İşletmenin 2008 yılı bütçesi 3.707.208,37

YTL. olarak gerçekleşmiş olup, kârı 1.160.325,64 YTL. olmuştur. 2008 yılı içerisinde orman köylüsü ve üretimde çalışanlara 1.374.904,06 YTL. ödeme yapılmıştır. İşletme bölgesinde orman yangını konusunda sorun bulunmamakta olup, 2008 yılı içerisinde hiçbir yangın vakası görülmemiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 12-13).

2.1.1.3.3. İlçenin Ormanlık Açısından Potansiyeli

İlçenin ormanlık açısından potansiyelini ortaya koyabilmek amacı ile Yenice Orman İşletme Müdürü Enver Kara ile yapılan görüşmede şu bilgiler alınmıştır:

“Yenice’de odun hammaddesini işleyecek yeterli bir sanayi kuruluşu yok. Var ama yetersiz. Tüketim merkezlerine uzaklık var. Kalifiye işgücünü tutacak bir yapılanma yok. Tali ürünler, ormanın sağladığı diğer hizmetler var. Bunların gelişmesi için altyapı yetersizliği var...”(Enver Kara, 15.08.2008)

Orman İşletme müdürüyle yapılan görüşmede ilçenin potansiyeli hakkında detaylı bilgiler alınmıştır (Enver Kara, 16.08.2008);

‘...Yenice ilçesinin ormanlık arazi alanı, 94.181 hektardır. Yenice ve çevresinde yetişen ağaç türleri; kızılçam, karaçam, meşe, kayın, gürgen, göknar, kızılağaç, çınar’dır. Kızılçam düşük rakımlı yerlerde genellikle yerleşim merkezlerine daha yakın yerlerde bulunmaktadır. Yükseklik arttıkça karaçam daha sonra kayın ağaçlarına rastlanmaktadır. Meşe ağaçlarının ise her yükseklikte değişik türleri görülmektedir. Kızılağaç, çınar gibi araçlar ise genellikle dere içlerinde bulunmaktadır. Yenice ilçesinin %55’i ormanlık alanlarla kaplı olup orman türleri ve oranları şöyledir: Saf Kızılçam Ormanı (%8), Saf Karaçam Ormanı (%22), Saf Göknar Ormanı (%1), Karışık İbrelili Orman (%4), Saf Yapraklı Orman (%10), İbrelili Yapraklı Karışık (%28), Diğer (%27).

Ormanlık alanlardan elde edilen ürünler sanayi sektöründe, inşaat sektöründe kullanılmakta olup (sunta fabrikaları, kereste fabrikaları) bu ürünleri kullanan firmalar Sumaş-Kastamonu Entegre Sanayi A.Ş., Starwood A.Ş. ve Teserpan’dır. Yakacak olarak kullanılan ağaç türleri ise meşe ağacından elde edilmektedir. Ayrıca sanayi ve inşaat sektöründe kullanılmayan ürünler yakacak olarak kullanılmaktadır. Ormanlar; fırtına, kar gibi doğal etkilerden zaman zaman zarar görmektedirler. Orman yangınları da ormanlarımıza önemli ölçüde zarar vermekte olup en önemli nedenleri insanların

dikkatsizlikleridir. Bunun yanında ilçe ormanlarında zararlı böcek türleri bulunmakta olup şöyle sıralanabilir:

- 1) Çam Kebeböceği (*Thumetopea Pityolampa*)
- 2) Çam Çalı Antenli Yaprak Arısı (*Piprion Pini*)
- 3) Sünger Örücüsü (*Lymenris Dispar*)
- 4) Akdeniz Çam Kabukböceği (*Orthotomicus Erosus*)
- 5) Büyük Orman Bahçivani (*Blastophagus Pioviperda*)
- 6) Küçük Orman Bahçivani (*Blastophagus Minor*)
- 7) Oniki Dişli Sam Kabukböceği (*IP S SEXDENTAS*)
- 8) Gökmar Büyük Kabukböceği (*Pittokteines Curidens*)

Ayrıca yöre ormanlarımıza keçiler önemli zarar vermektedir. Kimyasal ilaçlar ve tarım ilaçları ise bitki örtüsüne zarar vermektedir. İlçe Orman İşletme Müdürlüğü zararlılarla mücadele de biyolojik ve mekanik mücadele yöntemlerini kullanmakta olup kimyasal ilaç kullanmamaktadır. Kurum orman ürünleri satışından yıllık gelir olarak yaklaşık 10.000.000YTL elde etmektedir. Orman ürünleri üretimi ile çevre, köy halklarına yaklaşık 7.000.000 YTL ödemektedir. Yörede ormancılık faaliyetlerinde çalışarak gelir elde eden başlıca köyler ise Sazak, Reşadiye, Hıdırlar, Yukarıçavuş, Seyvan, Çakır, Karaköy'dür. Ormancılık Yenice ekonomisine katkısı üretim dolayısıyla direkt katkıda bulunurken sanayi ve ticaretine ise endirekt katkıda bulunmaktadır.

Doğaseverlerin ilgisini çeken bitki örtüsü ve doğası mevcut olan Yenice ilçesinin ormanlık alanının fazla olması turizmi olumlu yönde etkilemektedir. Kazdağı dağ silsilesinin bir kısmı Yenice ilçesi sınırlarındadır. Ayrıca av turizmi için uygun ortamlar bulunmaktadır. Yenice'de dağ turizmi Kalkım beldesi yakınlarında mevcut bir otelde daha çok av turizmine yönelik olarak günlük gezintiler şeklinde yapılmaktadır. Agonya yöresi olarak adlandırılan havzada; Aşağıçavuş, Yukarıçavuş, Örencik köyleri ve Akçakoyun beldesinde turizm amaçlı yatırımlar gözlenmekte olup bunlar yeterli olamamaktadır.

Yöre halkının ormanların korunmasına katkısı büyüktür. Yangın çıkmaması için azami dikkat gösterilmekle birlikte bu dikkat ve hassasiyetin daha da artması gerekmektedir. Özellikle anız ve çoban ateşi gibi nedenlerle orman yangını çıkmaması için idare olarak bilinçlendirme çalışmaları sürekli olarak yapılmaktadır. Halkımız çıkan

orman yangınlarının söndürülmesinde gerekli desteği vermektedir. Bu konuda İlçe Kaymakamlığı, Tarım İlçe Müdürlüğü ve Jandarma Teşkilatı ile de işbirliği yapılmaktadır. Yenice halkının ormanlardan yasadışı faydalanma eğilimi oldukça azdır. Fakat kışlık yakacak odun temini için zaman zaman usulsüzlüklere rastlanmaktadır. Halkın bilinçlenmesi ekonomik durumunun iyileşmesi ile bu etki azaltılmaktadır. Isınmak için yörede odun yerine kömür kullanma eğilimi sürekli olarak artmaktadır. Ancak halen ormanlardan yakacak odun temin etmek için ağaç kesme alışkanlıkları tamamen bitmemiştir. Yine de halkın önemli bir kısmı ormanlara zarar verilmemesi için Orman İşletme Müdürlüğü ile işbirliği halinde davranmaktadır. Yeni tesis edilmiş ormanların korunması ise ücretli olarak önemli ölçüde köy muhtarlıkları ile yaptırılmaktadır'

2.1.1.3.4. Orman Yangınları Durumu

Ülkede en büyük orman yangınları genelde Ege ve Akdeniz bölgelerinde yaşanmaktadır. Yanan alan genişliğine göre Muğla, Antalya, Çanakkale ve İzmir en riskli bölgeler arasında yer almaktadır. Ağırlıklı olarak insanlardan kaynaklanan yangınların önlenmesi için ciddi eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine gereksinim duyulmaktadır. Kazdağları'nın, Marmara ile Ege havzası geçiş bölgesinde yer alması, zengin bitki örtüsü, ibrelili ağaçlar ve bol rüzgar alması sebebiyle yangınlara karşı korunması özel önem arz etmektedir (Erdim, 2008: 171).

Yenice Orman İşletme Müdürlüğü bölgesinde 2006 yılında 3 yangın 0,52 hektar, 2007'de ise 2 yangın ile 1,08 hektar orman alanı yanmıştır. 2008 yılında işletme bölgesinde orman yangını yaşanmamıştır (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 12). Kalkım Orman İşletme Müdürlüğü bölgesinde de 2008 yılı içinde yangın olayı görülmemiştir. Orman yangınları Tablo 2.13.'te çıkan yangın sayısı ve yanan alan hektarı ve ortalama bir yangında yanan alan gösterilmiştir.

Tablo 2.13: Orman Yangınları Durumu

Yılı	Adedi	Yanan Alan (Ha)	Ortalama 1 Yangında Yanan Alan
1995	4	638,6	159,6
1996	1	1,0	1,0
1997	9	7,5	0,8
1998	3	6,2	2,0
1999	8	3,0	0,3
2000	4	846,0	211,5
2001	3	0,7	0,2
2002	3	4,5	1,5
2003	4	3,1	0,8
2004	4	3,55	0,9
2005	-	-	-
2006	3	0,52	0,2
2007	3	1,58	0,5
TOPLAM	49	1516,25	379,3

Kaynak: Yenice Orman İşletme Müdürlüğü, “Orman İşletme Müdürlüğü Verileri”, 2008.

1995 yılından bu yana ilçede çıkan toplam yangın sayısı 49 adettir. Tabloda da görüldüğü gibi en çok yangın 1997 yılında çıkmış ve bu yıl toplam 7,5 hektar alan yanmıştır. En çok yanan alan 846,0 hektar olup 2000 yılında gerçekleşmiştir. 2005 yılında ise yangın olayı görülmemiştir. Genel olarak ise bu yıllar arasında toplam yanan alan 1516,25 hektardır.

2.1.1.3.5. Kazdağları'nın İlçe İçindeki Önemi

Kazdağları, Çanakkale-Balıkesir sınırında Ege Denizi'ne yakın çeşitli tepelerden oluşan bir kitledir. Bu kitlenin özellikle kuzeye bakan yamaçlarında yıllık ve çok yıllık bitkilerden oluşan zengin bir kaynak bulunmaktadır. Bu bitkilerin arasında Anadolu'ya veya Kazdağları'na özgü endemik türler bulunduğu gibi, diğer ülkelerde yetişen türlere de rastlanmaktadır (Soylu, 2006: 288).

Dünyada başka örneği olmayan Kazdağları'nın yükseltisi 1750m'yi bulmakta olup dünyaya yayılmış doğal güzelliğinin yanı sıra yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının zenginliği

ve potansiyeli de ayrı bir önem ifade etmektedir. Eşsiz orman örtüsünün yanı sıra, en güzel tanımını Homeros'un İlyada'sında -Kaynağı Bol İDA- olarak bulan Kazdağları ülkenin su zengini olan bir yöresidir (Baba, 2006: 48).

Yeraltı suları olarak Kazdağları tatlı su (menba), maden suyu ve sıcak su (termal su) bakımından zengindir Kazdağları'ndaki önemli akarsular, doğudan batıya doğru, Havran Çayı, Edremit Çayı, Zeytinli Çayı, Kızılkeçili Çayı, Manastır Deresi, Şahin Deresi ve Mihli Deresi olarak sıralanmaktadır (Yüzer, 2001: 72).

Kazdağların günümüzde 258.187 ha orman alanına sahiptir. Bu dağlarda 101 familyaya mensup 900 bitki türü bulunmaktadır. Bu bitki türlerinin ise % 9'u endemiktir (Serez, 2006: 426). Kazdağları bölgesinde yaban hayatı potansiyeli açısından memeli ve yırtıcı hayvan türleri mevcuttur. Bunlar; ayı, karaca, sırtlan, karakulak, vaşak, yaban kedisi, çakal, sansar, porsuk, gelincik, yırtıcı kuşlar, sayısız kuş türleri şeklinde sıralanmaktadır. Mitolojik, arkeolojik, tarihi ve kültürel özellikler açısından günümüzde Kazdağları, Çanakkale ve Balıkesir illeri idari sınırları içinde olup, Edremit, Ayvacık, Bayramiç, Yenice ilçelerini ve toplam 134 köyü kapsamaktadır. Ayrıca ilçelerde yaklaşık 130.000, beldeelerde 40.000, orman ve dağ köylerinde ise 57.000 nüfus yaşamaktadır (Ayaşlıgil, 2006: 409-411).

Kazdağları sınırlarında yer alan ilçede ibreli, meşe yapraklı ve karışık ormanlar bulunmaktadır. Kızılçam, Karaçam, Kazdağı Göknaarı ibreli ormanlardan oluşurken; kayın, kestane, gürgen, meşe yapraklı ormanlardan, karışık ormanlar ise karaçam-göknaar karışımı, karaçam-kızılçam karışımı, karaçam-kayın karışımı, karaçam-kestane karışımı, karaçam-meşe karışımından meydana gelmektedir (Özel, 2001: 28-35).

Dağın güney yamaçlarını Akdeniz Bölgesinin tipik ağaçları "kızılçam" (*Pinus Brutia*) ve "karaçam" (*Pinus Nigra*) ormanları ile maki bitki örtüsü kaplamaktadır. Kuzeyinde ise Kazdağları'na endemik "Kazdağı Göknaarı" (ağabeyes *Nordmanniana* subsp. *Equi-trojina*) ve "Doğu Kayını" (*Fagus Orientalis*) ormanları bulunmaktadır (Akalm, 2006: 123).

Kazdağı Göknaarı'nın doğal yayılış yaptığı alanlarda hakim iklim tipi nemli Akdeniz ikliminin Marmara tali tipine girmektedir. Tipik Akdeniz ikliminden önemli farklılıklar gösteren bu iklim tipine Akdeniz yüksek dağ iklimi de denilmektedir (Bozkuş, 2006: 156).

Ülke, sahip olduğu 9000'den fazla otsu ve odunsu doğal bitki türü ile dünyanın zengin flora merkezlerinden birisi sayılmaktadır. En az flora zenginliği kadar önemli sayılan ikinci husus da, mevcut türlerin yaklaşık %30'unun sadece ülkeye özgü endemik tür olmasıdır. Bir başka anlatımla, Anadolu'nun değişik yörelerinde ortaya çıkan 3000 bitki türünü dünyanın başka yerlerinde görme olanağı bulunmaktadır. Bu zenginliğin en önemli nedeni ülkenin bulunduğu coğrafi konum ve topoğrafik yapıdır. Ayrıca, Anadolu Yarımadası'nın son Buzul Çağı'nın etkisinde kalmamış olması da, bu flora zenginliğinin önemli nedenleri arasında sayılmaktadır. Kuzey yarıkürede yayılış gösteren 40 değişik göknar türünden dördü Türkiye'de doğal olarak bulunmaktadır ki bunlardan birisi, aynı zamanda endemik bir tür olan Kazdağı Göknarı'dır ve Kazdağları'nda bulunmaktadır. (Asan, 2006: 169-170).

Uludağ Göknarı ile Yunanistan Göknarı'nın doğal bir melezi olan Kazdağı Göknarları'nın vatanı Kazdağları'dır. Kazdağı Göknarı, Uludağ Göknarları'nın bir melezi olduğu için, artım ve büyüme açısından Uludağ Göknarı'na doğal olarak bir benzerlik göstermektedir (Saraçoğlu, 2006: 190-195). Kazdağı Göknarı'nın tarihi açıdan da önemi büyüktür. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinde gemileri Haliç'e indirmek için ray (kızak) olarak Kazdağı Göknarı'nı kullanmıştır (Yenice Belediyesi, 2004: 26).

2.1.1.3.6. Kazdağları Milli Parkı

Kazdağları Milli Parkı Çanakkale il sınırlarının hemen güney bitişiğinde yer almaktadır. Ayrıca Balıkesir il sınırlarında bulunmakta olup bu bölgenin milli parkı olarak değerlendirilmektedir (Sipahi, 2006: 108).

Kazdağları'nın bir bölümü, barındırdığı biyolojik çeşitlilik, jeomorfolojik özellikler, endemik türler ve kültürel, arkeolojik kaynak değerleri ile 17.04.1993 tarihinde 21555 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 94/4243 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Milli Park kabul edilerek, koruma altına alınmıştır (Kazdağları, 05.08.2009).

Kazdağları'nda 258.287 ha.'lık bir alanın, Kazdağı Milli Parkı olarak ilan edilmesi, bölgeyi korumada, geliştirmede ve planlı olarak kullanmada yeterli değildir (Ayaşlıgil, 2006: 411). Halkın da memnun olacağı bir ortam yaratılması gerekmektedir.

2.1.1.4. Turizm Sektörü

Bölgesel kalkınma çabalarının başlıca amacı, nispeten geri kalmış ekonomilerin canlandırılması ve gelişmiş bölgelere göre geri olan yörelerin yaşam standartlarının yükseltilmesidir. Turizm sektörü de turistik yönden zengin değerlere sahip olan ülkelerin kalkınma çabalarında önemli bir yer tutmaktadır. Turizm özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından, şiddetle ihtiyaç duyulan yabancı döviz kazancını yaratan, istihdam olanaklarını arttıran ve çağdaş yaşam tarzını bu ülkelere getiren bir olay olarak kabul edilmektedir. Bu hemen hemen bütün ülkeler tarafından benimsenmiş bir görüştür (Tutar, 2005: 335-338).

Türkiye’de turizm sektörü ile ilgili asıl dönüşüm 1980’li yılların ortasında başlamıştır (Zortuk, 2009: 231). Günümüzde bacasız sanayi olarak tanımlanan turizmde son 20-30 yıldır ana eğilim, güneş, kum, deniz tatil olarak kabul ediliyorken bu tür tatiller bir doygunluğa ulaşarak yeni eğilim ve arayışlara neden olmuştur. Özellikle son yıllarda gelişen kaplıca, dağ, kış, tarih, kültür ve kongre turizmi alternatif turizm arayışlarında önemli rol oynamaktadır (Gökhan ve diğerleri, 2005: 103).

Günümüz itibariyle ülkede turizm sektörünün önemine bakacak olursak; 2009 yılında turizm gelirinde aylar itibariyle geçen yıla göre düşüş olduğu görülmektedir. Çıkış yapan ziyaretçi sayısına bakıldığında ise geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 artış göstermiştir (TÜİK, 2009).

2.1.1.4.1. Yenice’nin Turizm Potansiyeli

Bir bölgede turizm potansiyelini belirleyen birçok unsur bulunmaktadır. Bu unsurların en önemlisi ise o yöredeki turistik değerler ile bu turistik değerler için o yöreye gelen turistlere hizmet vermek üzere yapılan turizm tesislerinden oluşmaktadır (Tutar, 2005: 340).

Son yılların turizm politikaları ikinci turizm hamlesi başlığı altında Avrupa Birliği ve Dünya Turizm Örgütü’nün öngörülerini doğrultusunda gelişmektedir. Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda; alternatif turizm politikaları üretilerek, turizm türlerini çeşitlendirme açısından yayla turizmi, kırsal turizm, köy turizmi, ekoturizm, termal turizm, kültürel turizm, inanç turizmi gibi turizm türleri ve rafting, trekking, kuş gözetleme, atlı doğa yürüyüşleri, yamaç paraşütü, mağaracılık, avcılık gibi turistik etkinlikler öne

çıkılmaktadır. Bakanlık, İnanç turizmi, İpek Yolu, Destinasyon Kampanyaları ve Turizm Kentleri projeleri ile kültürel turizmi geliştirmeye çalışmaktadır (Emekli, 2005: 103).

İlçede turizmin halkın geçim kaynağına katkısı arzu edilen düzeyde olmamakta ve sektör son sıralarda yer almaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 13). Yenice turizm açısından önemli potansiyellere sahip bir yöredir. Bundan dolayı ilçede turizmin gelişmesi için yeterli altyapı ve tesislerin yapılması gerekmektedir. Bu potansiyelin iyi bir şekilde değerlendirilmesi sonucunda ilçe turizmi gelirlerinin önemli boyutlara ulaşabileceği tahmin edilmektedir. Yenice ilçesinin turizm değerleri, kültür, inanç, doğa, termal turizm ve mesire ile yürüyüş yerleri olarak 5 grupta değerlendirilebilir. Aşağıda bu bölümler detaylı bir şekilde anlatılacaktır.

2.1.1.4.1.1. Kültür ve İnanç Turizmi

Türbe, cami, medrese, kervansaray, cami, manastır ve ören yerleri bir yörenin kültür ve inanç turizmini meydana getiren başlıca unsurlardır. Ülkeler için önemli bir alternatif turizm türü olan kültür turizmi, geliştiği yerlerin tarihi ve kültürel mirasının korunması konusunda etkili olduğu gibi ekonomik açıdan da kazançlar sağlamaktadır (Uygur, 2007: 1-4).

İlçenin bulunduğu bölgede yapılan arkeolojik çalışmalar sonunda yaşamın, cilalı taş devrine kadar uzandığı tespit edilmiştir. M.Ö. Truvalılar, Hititler, Bergama Krallığı ve Roma İmparatorluğu; M.S. ise Roma İmparatorluğu'nun parçalanması ile Bizans İmparatorluğu'na ait kalıntılara rastlanmaktadır. İlçede belli başlı antik yerleşim yerleri ise; Hadrianus Kalesi (Asar Kale), Küçük Hisarlık, Baba Kale (Taban Kale), Çal Kale, Üvecik Tepesi, Kabalı Hisar Tepe, Kabalı Klise Patlağı, Çırpılar Hisar Tepe, Çınar ve Seyvan Köyü, Issız Cuma Camii'dir. Truvalılar'ın at yarışı düzenledikleri Agonya ovaları M.S. II. yüzyılda İmparator Hadrianus'un ayı avları düzenlediği Asar Dağları'nda gün ışığına çıkmayı bekleyen birçok tarihi kalıntı vardır (Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, 2004: 26).

Yenice yöresinde birçok antik yerleşim yeri bulunmaktadır. Bunlardan en eskisi Çal Kalesi olup bu antik yerleşim merkezi Çalköy'ün 15 metre kadar güneyinde Karatepe sırtının üstünde bulunmaktadır. Seyvan köyünün batısında hangi döneme ait olduğu bilinmeyen bir tümüslü bulunmaktadır. Küçük Hisarlık Kalesi ilçe merkezine 15 km kadar

kuzeyde Sofular ile Karadoru köyleri arasında yüksek bir tepede büyük bir kale kalıntısı ve 8 tümüslü şeklinde mevcut bulunmaktadır. Hadrianus Kalesi ise ilçenin güneyinde Kazdağının kolu olan Asar Dağı'nın zirvesinde yer alan ve halk arasında Asar, Hisar ya da Büyük Hisar Kale olarak bilinen eski bir yerleşim merkezidir. Pazarköy-Çınarköy, Havuzbaşı Mevkii ve Kocaköy yerinde Paleolitik çağ nitelikli parçalara rastlanırken, Pazarköy Üyücek'te ise Tunç ve Kalkolitik çağa ait parçalar bulunmaktadır. Nevruz-Bekten yolunun iki yanında; Osmanlı mezarlığı ile klasik döneme ait antik mimari parçalar ve başlangıcı demir çağına kadar inen bir ortaçağ yerleşim yeri bulunmaktadır. Örenler mevkii kısmında bulunan maden cürüfları¹ ise buranın önemli bir madenci yerleşmesi olduğunu göstermektedir (Çanakkale-Yenice, 1991: 11-12).

İnanç turizmi açısından bakıldığında yörede bulunan en eski yerleşim yerinin Çakıroba ile Seyvan köyleri arasındaki İssız Cuma Cami olduğu ve yapılan araştırmalar sonucunda 1335'den sonra Gazi Süleyman Paşa tarafından yaptırıldığı bilinmektedir (Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, 2004: 17). İlçede kültür ve inanç bakımından bulunan bu değerlerin daha iyi anlaşılabilmesi için kapsamlı olarak arkeolojik kazı ve incelemeler yapılmalı ayrıca bu konuyla ilgili bilimsel çalışmalar hızlandırılmalıdır.

2.1.1.4.1.2. Doğa Turizmi

Doğa turizmi manzara bütünlüğü, topografya, su, vejetasyon ve yaban hayatı gibi doğal kaynakların kullanımı ile ilgili bütün turizm şekillerini içermekte ve genel olarak, doğal ortamlara yapılan seyahatleri ifade etmektedir. Doğaya dayalı turizm, kırsal mekanlarda yapılan rekreasyonel ve macera türü spor faaliyetlerini içine almaktadır (Kiper, 2007: 166).

Doğaya dayalı, doğayla bütünleşmiş gibi kelimelerle ifade edilebilen doğa turizmi etkinliklerinin son yıllarda hızlı bir şekilde gelişmesinin altında yatan en önemli nedenler; hava ve gürültü kirliliği, betonlaşma vb. gibi yoğun çevre sorunlarıdır. Ayrıca ağırlıklı olarak hizmet sektöründe çalışan insanların, yaşadığı ve çalıştığı mekanlardaki nitelik

¹ **Cüruf**, tamamen saf olmayan metaller eritildiği zaman yoğunluk farkı nedeniyle yüzeyde biriken daha hafif metallere verilen isimdir. Hafif metalin havaya temas edip oksitlenmesiyle oluşur. Bu nedenle metal küfü olarak da bilinir. Günümüzde çimento, seramik yapımında ve yapay kordon yapımında kullanılır. <<http://tr.wikipedia.org/wiki/C%C3%BCruf>> (28.03.2009).

değişimine gereksinim duymaları ve bu gereksinimlerinin de, turizm talebine yansması ve yeni arayışların gündeme gelmesidir (Korkmaz 2001: 112).

İlçede sahip olduğu orman potansiyeli açısından en çok irdelenebilecek konular doğa ve av turizmidir. Kazdağları, yörenin günümüzde ve gelecekte yaşanabilir bir iklime, zengin su kaynaklarına, fauna ve flora, yüksek endemizm oranına, tarım ve turizm etkinliklerine sahip olması açısından, korunması gereken önemli doğal kaynakların başında gelmektedir (Türkeş, 2006: 77).

Kazdağları, efsanelere konu teşkil eden tarihi geçmişi, kendine özgü bitki örtüsü ve hayvan varlığı, dünyada Alp'lerden sonra ikinci en yüksek oksijen oranına sahip olması, bol miktardaki soğuk su kaynakları, rekreasyon alanları ve temiz havasıyla Türkiye'nin ve dünyanın önemli dağ ekosistemleri arasında yer almaktadır. Kazdağları oksijen bolluğu açısından dünyanın en zengin yerlerinden biri olup yörenin doğa, dağ ve sağlık turizmi potansiyelini büyük ölçekte arttırmaktadır. Bu zenginliği başka türlü hiçbir şekilde modern teknolojiyle dahi sağlamak mümkün değildir (Özel, 2006: 416).

Kazdağları üstündeki değerler kadar altındaki madenler bakımından da çok zengindir (Bal, 2006: 566). Şu anda Kazdağları'nda 66.490 dönüm alanda, üstelik ÇED raporu yapılmaksızın altın aranmaktadır. Bu durum Kazdağları ve yakın çevresindeki yaşamın çok büyük risk altına gireceğinin bir göstergesidir. Bunun yanı sıra Kazdağları yakın çevresinde kurulu ağır sanayi ve termik santrallerinin Kazdağları'ndaki biyolojik çeşitliliğe verdiği zararlar, bilim dünyası tarafından sıkça dile getirilmektedir. Kazdağları'nda yeni maden işletmelerine izin verilmemeli, verilen altın arama ruhsatları derhal iptal edilmeli ve yargı kararlarına uyularak santrallerin faaliyetleri durdurulmalıdır. Kazdağları "Bütüncül Koruma"ya alınmalı, yöre insanlarıyla buluşacak bir doğa ve kültür turizmi hedeflenmelidir. Ayrıca eğitim ve bilimde bütünlük sağlanmalı, gezi ve ziyaret planlaması, tüm yaban yaşamını, endemik türleri ve çok özel bitki örtüsünü koruyacak biçimde Kazdağları Yerel Yönetimler Birliği kurulmalıdır (Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu, 2006: 560-562).

Kazdağları'nın siyanürle zehirlenmemesi amacıyla toplumsal bilinci arttırmak için her yıl Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tarafından Kazdağlarına yürüyüş düzenlenmektedir. Yenice İlçesinde bu yıl 14. geleneksel Kazdağları yürüyüşünü

düzenlenmiştir (Kent Haber, 2009b). Kazdağları'nın korunması için bu tür çalışmalara devam edilmelidir.

Enver Kara ile yapılan görüşmede ilçenin orman bakımından zenginliğinin turizme olan katkısı ve değerlendirilmesi gereken imkanlar şöyle dile getirilmiştir (15.08.2008):

“İlçemizde önemli bir orman varlığı mevcuttur. Bunu odun hammaddesi olarak görmeyip, Yenice'yi yaşanabilir yapan en temel varlık olarak görülmelidir. Ormanlardan turizm amaçlı yararlanma amaçlanıp bunun için planlı bir şekilde altyapı oluşturma gayreti gösterilmelidir. Yenice ilçemizin turizme açılması için en önemli kaynak ormanlarımızdır. Yeterli altyapı ve tanıtım çalışmaları yanında büyük şehirlerden ulaşım kolaylığı araştırılmalıdır. Kazdağları'nın havasından suyundan yararlanılarak iyi bir turizm olgusu geliştirilemedi. Burada körfez ile İstanbul bağlantısı var. Bandırma, Susurluk, Edremit yolundan kısa burası ve burada doğa daha güzel. O yüzden tanıtılmalı. Örneğin İstanbul'dan Bandırma'ya feribotla 2 saatte gelen insanlar yol standardı iyi olmadığından Bandırma- Gönen-Yenice-Kalkım-Edremit güzergahını kullanmak yerine Bandırma-Susurluk-Balıkesir-Edremit yolunu kullanmaktadır. Oysa kullanılan bu yol hem daha uzun hem de doğal güzellik olarak daha az zengindir. İlçede çok güzel ormanlar mevcut fakat ormanın odun dışındaki fonksiyonları hizmete sokacak alt yapısı yok. Bir an önce bu altyapıyı hazırlayacak faaliyetlere başlanmalıdır...”

2.1.1.4.1.3. Av Turizmi

İlçenin orman açısından zengin olması dolayısıyla içinde birçok yabani hayvanın da bulunduğu işaret etmektedir. İlçede bulunan hayvan türleri çeşitlilik göstermekte olup bunlardan en belirginleri; ayı, karaca ve yaban domuzudur. Ayrıca Trioia ve çevresinde 192 kuş türü tespit edilmiştir. Kazdağları'nda değişik türlerde bulunan bu hayvanların av turizmine katkısı yörede ekonomik açıdan önemli boyutlara ulaşmaktadır. En çok avlanan hayvanlardan biri yaban domuzu iken Milli Parklar ve Doğa Koruma Genel Müdürlüğü, diğer türlerin nesillerinin tehlikeye düşmüş olması ve yeterli popülasyon düzeyinde olmadıkları için ancak belli sürelerde sadece Yaban domuzu avının yapılmasına izin verilmektedir (Serez, 2006: 426-433).

İlçede yapılan yaban domuzu av organizasyonları birçok turistin bu faaliyetler doğrultusunda yöreye akın etmelerini sağlamaktadır. Bu durumun daha iyi anlaşılabilmesi

için 2000 yılından bu yana gerçekleştirilen av organizasyonlarına katılan yabancı avcı sayıları ve vurulan yaban domuzu sayıları Tablo 2.14.'te verilmiştir.

Tablo 2.14: Av Dönemleri ve Avcı Sayıları

Av Dönemi	Avcı Sayısı	Vurulan Yaban Domuzu Sayısı
2000-2001	121	113
2001-2002	98	85
2002-2003	146	176
2003-2004	125	116
2004-2005	40	34
2005-2006	155	337

Kaynak: Sebla Kabaş Durukan, Cihad Öztürk, Esra Özel Cengiz, Abdullah Kelkit. “Kazdağları’nda Rekreasyon ve Turizm Olanaklarının Değerlendirilmesi”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 434-443, Çanakkale, 2006, s: 442.

Yöreye av organizasyonları nedeniyle gelen turist sayıları tabloya bakıldığında yıllara göre pek farklılık göstermemektedir. Bunun nedeni ise yapılan av organizasyonlarında avcı sayılarının belli bir oranda olması gerektiğindedir. Yapılan organizasyonlarda avcı sayısı fazla olursa bu kişiler diğer av dönemine yazılmaktadırlar. Yaban domuzu sayısının farklılık göstermesinin nedeni ise o yıl mevcut olan sayıya göre değişmesinden kaynaklanmaktadır Ayrıca yaban domuzunun tüm yaşam faaliyetleri göz önüne alınmakta ve avlanacak olanların sayısı belirlenmektedir.

Yenice ilçesinin Kalkım beldesinde bulunan İliada Otel hem doğa turizmini tanıtmak hem de av turizmi ile ilgili faaliyetler düzenlemek açısından önemli bir işletme görevi görmektedir. Otelin yöreye olan ekonomik katkısı önemli bir düzeydedir.

Bu durumla ilgili olarak Kalkım beldesindeki İliada Hotel’in girişimcisi ayrıca işletme müdürü de olan Önder Aslan ile yapılan görüşmede şu bilgiler alınmıştır (Önder Aslan, 12.10.2008).

“1985 yılından beri av turizmi var burada. Senede 200 kişi yaban domuzu avlamaya gelir. Kalkım’a olan katkısı 300-400 euro olur. (Bütün esnaf dahil) Nature turizm av faaliyeti yapar. Av rehberleri, şoför ve 15 kişi istihdam edilmektedir. Otel içindeki istihdam sayısı mevsimlere göre değişir fakat daimi personeli 15 kişidir. 6 yataklı bir dağ evi vardır. Avcılık hakkında söylenebilecek ise yaban domuzlarından yaşlı ve erkek

olanları avlıyoruz. Domuzlar çiftçiye zarar veriyor eğer bunu kontrol altına alamazsak hem köylü zarar görecektir hem de üstüne onlar domuzları vurmak isteyecekler ve böylece ekolojik dengede bir bozukluk çıkacaktır. Çünkü onlar hangi domuzu avlayacaklarını, cinsini ya da başka bir şeyi anlayamayacaklar. Avlanma ile ekolojik denge sağlanıyor diyebiliriz. Erkek olanların avlandıktan sonra dişleri alınıyor ve süs olarak kullanılıyor. Senede 200 avcının üzerine çıkılmıyor eğer çıkılırsa zarar olur o yüzden belli bir çizgi var. Hayvanların av öncesi cinsiyetleri, yiyecekleri, kaç tanesinin avlanacağı vs. hepsi belirleniyor. Daha sonra av grupları belirleniyor. Bu sayı 10-12 kişi arasında değişiyor. Paket programlar uygulanıyor sabah 8:00'de çıkılıyor akşam 6:00'da dönülüyor. 5 günlük-1haftalık oluyor. Av dönemi Şubat sonunda bitiyor çünkü doğumlar başlıyor. Yılda yaklaşık 250-300 domuz vuruluyor. 100 tane av köpeği var. Yiyecek olarak domuzların dişleri alındıktan sonra geri kalan kısımları ile besleniyorlar. Av için günlük 15 köpek salıyoruz. 100 köpek 1 kış için ancak yetiyor çünkü yorulmamaları gerekiyor. Taze kar ayaklarını yakarken, kar eridiğinde lodosta vurursa buz ayaklarını kesiyor. Yaraları düzeldikçe değişimli olarak onları ava salıyoruz. Turist sayılarına baktığımızda senede yerli turistler en yoğun ayda 700-800 kişi arasında değişirken, yabancı turistler ise anlaşma yapılan firmalara göre sayıları değişiyor. Yerli turistler sırası ile en çok; İstanbul, İzmir, Antep, Ankara ve Bursa'dan gelmektedir. Otel 10 Kasım 1997'de açılmış ve ismi Kazdağları'nın ünlü destanı olan İliada efsanesinden almıştır. Bu ismin konulma nedeni hem yörenin eskiden gelen değerlerini tanıtmak hem de akıllarda kalmasını sağlamaktır. Ayrıca 85 yılında Akçakoyun'da av köşkü bulunmaktadır...”.

2.1.1.4.1.4. Termal Turizm

Turizmin önemli kollarından biri olan termal turizm, ülkelerin sanayileşme ve kentleşmelerine paralel olarak karşı karşıya kaldıkları çevre sorunları, hava kirliliği vb. insan sağlığını bozucu etkenlerle birlikte doğmuştur. Sağlık turizmi açısından kaplıca ve içmelerde, çeşitli kür ve tedavi yöntemleri uygulanmaktadır (Tutar, 2005: 343).

Bugüne kadar 2634/4957 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca ilan edilmiş ve halen yürürlükte bulunan 65 adet turizm merkezinden biri olan Hıdırlar Termal Turizm Merkezi Yenice ilçesinde bulunmaktadır (Çanakkale İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 07.08.2009).

Hıdırlar kaplıcası, Büyük Agonya Ovasında Asar Dağı eteğinde (Çanakkale-Yenice 1991: 37), Hıdırlar köyünde yer almakta olup ilçeye uzaklığı 40 km'dir. Bu kaplıca köy sınırları içinde Roma döneminden beri çalışmaktadır. 90 derecelik sıcaklığa sahip olan kaplıcanın; siyatik, eklem ağrıları ve kadın hastalıklarına iyi geldiği bilinmektedir. Ayrıca kaplıcanın suları tarımda da kullanılmaktadır (Tarihten Bugüne Kazdağları, 1998: 171).

2008 yılında Yenice Meslek Yüksekokulu'nda yapılan Yenice Değerleri Sempozyumu'nda Yenice'nin hem sosyal hem de ekonomik değerleri ortaya konulmuş hem de ilçenin eksik yönleri belirlenerek sorunlara çözüm aranmıştır. Yenice değerleri sempozyumunda termal turizme katkısı olabilecek Hıdırlar kaplıcası hakkında şunlar dile getirilmiştir (Yenice Değerleri Sempozyumu, 28.08.2008):

“Hıdırlar Termal Suyu Türkiye genelindeki en sıcak sularındandır. Yapımı devam eden göletler var. Bunlar değerlendirilirse sulu tarım yapılabilir. Kaplıcaların Yenice ekonomisine kazandırılması lazım...”

Yenice ilçesinin Hamdibey Beldesi'nde ikamet eden ayrıca beldede ekmek fırını bulunan Ferdan Özcan ile yapılan görüşmede de Hıdırlar kaplıcası hakkında şu bilgiler alınmıştır (Ferdan Özcan, 12.10.2008):

“Hıdırlar kaplıcası koruma altında. 87⁰C sıcaklığı var. Çoğu hastalığa iyi geldiği söyleniyor fakat biz bir yararını göremedik. Bir ara yapılacak denildi ama şuan kriz var bu yüzden yapılamadı. Şu anda da oraya gidip görmenin hiçbir anlamı yok. En son küçük bir baraka halindeydi ve yaşlı bir amca başında duruyordu. Şuan da belki o bile başında yoktur...”

2.1.1.4.1.5. Mesire ve Gezi Yerleri

Yörede ormanlık alanların fazla olmasından dolayı birçok mesire ve gezi yerleri bulunmaktadır. İlçede yer alan mesire yerleri Yenice Göleti, İdris Dayı Çeşmesi, Yaygın Mesire Yeri, Gazi Çeşmesi, soğuk suyu olan ormanlarla kaplı mesire yerleridir(Çanakkale-Yenice, 1991: 37). İlçenin Kaz dağları eteklerinde yer alması, tarihi İliada destanının yörede geçmesi, mesire yerleri ve piknik alanlarının bol olması nedeniyle konaklama

dışında yöreye gelen insanların günübürlük ziyaretleri de yoğun olarak yaşanmaktadır (Yenice Belediyesi, 2009c).

2.1.1.4.2. Yenice'nin Turizm Arz Potansiyeli

Kazdağları yöresinde bulunan ve her geçen gün artmakta olan turizm tesisleri son yıllarda büyük bir artış göstermektedir. Doğal ve kültürel potansiyelin yoğun olduğu bu bölgenin turizmciler tarafından işletmeye açılıp değerlendirmek istenmesi kaçınılmaz bir sonuçtur. Kazdağları'nda bulunan turizm tesisleri Ahmet Gönüz ve arkadaşlarının 2006 yılında belirlediği sayı 15 tane olup, bunlardan 8 tanesi Balıkesir'in ilçe ve köylerinde 7 tanesi de Çanakkale'nin ilçe ve köylerinde bulunmaktadır. Fakat Çanakkale ili Yenice ilçesinin Kalkım Beldesi'nde yalnızca İliada Hotel bulunmakta ve bu işletme yerli ve yabancı turistlere doğa ve av turizmi açısından hizmet vermektedir (Özel ve diğerleri, 2006: 419-420).

Kazdağları'na yönelik aktiviteler sunan tesislerden biri olan İliada Otel 85 yatak kapasiteli olup 26 oda+6 suit ve 1 dağ evine sahiptir. Kazdağlarına yönelik yapılan aktiviteler arasında; tarihi ve mitolojik yerlere geziler, yakın çevre gezileri, köy turları, atlı geziler, 4x4 keşif turları, yürüyüş turları, dağ bisikleti turları, ok ve trap atışları, amatör göl balıkçılığı yer almaktadır (Durukan, 2006: 440).

Yenice ilçesine ait turizm arz potansiyeline bakıldığında; Kalkım beldesinde 3 yıldızlı turizm belgeli otel dışında, ilçe genelinde şahıs ve belediyelere ait toplam 5 adet otel bulunmaktadır. Bu otellerin yatak kapasitesi ise 200'ün üstündedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 13).

Yenice ilçesinin merkezinde bulunan Aksu Hotel'in müdürü ve aynı zamanda da sahibi olan Muzaffer Aksu ile yapılan görüşmede aşağıdaki bilgiler elde edilmiştir (Muzaffer Aksu, 08.08.2008).

“Aksu Hotel 2005 yılının eylül ayında açılmıştır. 24 oda bulunmakta olup toplam 50 yatak kapasitelidir. Yazlık-kışık restaurant, spor salonu ayrıca öğrencilerin doğum günü partileri ya da diğer düzenlenen eğlence ve partilerde de yer imkanı sağlamakta ve ilçeye eğlence ve hizmet sektörü adına bir hareketlilik katmaktadır.(12 kişi çalışanı olup hepsi ailedendir. Daha çok aile şirketi gibi) Otel Yenice merkezinin tam ortasına kurulduğu için

her tarafı görme olanağına sahiptir. Ayrıca en üst katından tüm Yenice'nin fotoğraflarını her açıdan rahatça çekebilmek mümkündür. Otelin müşterileri genelde pazarlamacılar olmaktadır. Otelin doluluk oranı genel olarak %70-%80'i bulmaktadır. Yabancı turistler başka yerlere giderken konaklıyor fakat bu genelde tatil için olmamaktadır. Otel sonbahar aylarında daha dolu olmaktadır. Nedeni ise ürettiği biber dolayısıyla, Türkiye'de sebze fabrikası ziraat ekibi ve alıcıları Yenice'de olduğu için daha dolu olmaktadır. Ayrıca firmaların pazarlamacı elemanları geldiği için hafta içi daha dolu olmakta hafta sonu ise pek müşteri bulunmamaktadır. Otelin Yenice'ye konaklama açısından rahatlık getirdiği söylenebilir. Eskiden çok fazla kalma problemi yaşanmaktaydı. Çünkü ilçeye gelen kişiler tekrar Çan'daki otellere dönmek zorunda kalıyorlardı artık bu problem ortadan kalkmıştır. Bunun yanı sıra aile içinde konaklama sorunu da ortadan kalkmıştır..."

İlçenin sahip olduğu turizm potansiyelinin değerlendirilmesine yönelik olarak, kültür, inanç, tarih, doğa ve av turizmini özendirici tanıtımlar yapılmalı, seyahat acentelerinin talebi arttırabilecek promosyonlarla daha yakından ilgilenmeleri sağlanmalıdır. Tüm bunlar yapıldığı takdirde ilçenin turizm potansiyellerinin değerlendirilebilmesi rekabet gücünün artması sonucunu doğuracaktır (Çakır, 2005: 132).

2.1.1.5. Madencilik ve Enerji Sektörü

Bu bölümde öncelikle maden, madencilik kavramları, maden işletmeciliğinin temel karakteristik özellikleri ve enerji durumundan bahsedilecektir. Daha sonra ilçe sınırları içerisinde ekonomik değeri olan maden türleri, yöredeki maden işletmeleri ve yöreye olan katkıları ortaya konulmaya çalışılacaktır.

2.1.1.5.1. Madencilik ve Enerji Sektörünün Genel Durumu

Maden Kanunu'na göre, maden yer kabuğunda ve su kaynaklarında tabii olarak bulunan, ekonomik ve ticari değeri olan petrol, doğal gaz, jeotermal ve su kaynakları dışında kalan her türlü madde olarak sayılmaktadır. Madencilikğin ülke ekonomilerine katkısı yadsınamayacak derece büyüktür (Aslan, 2008: 72).

Ülke ekonomilerinin en önemli girdilerinden birini de enerji sektörü oluşturmaktadır. Teknolojinin gelişimi ve nüfusun artışı enerji tüketiminin de artmasını beraberinde getirmektedir (Küçük, 1996: 1).

Enerji; ekonomik, sosyal, çevresel boyutlar ve insani kalkınma ile derinden ilişkilidir. Ayrıca enerji hizmetleri ekonomik aktivitelerle birlikte gerekli olan girdileri de tedarik etmektedir (IEA, 2004: 330).

Maden bakımından oldukça zengin bir ülke olan (Anaç ve Arkadaşları, 2007: 39) Türkiye’de son dönemde yaşanan enerji krizleri (Parasız, 2002: 329) neticesinde enerji kaynaklarının önemi bir kat daha artmıştır (Özdemir, 2006: 1). Türkiye’de linyit, taşkömürü, asfaltit, ham petrol, doğalgaz, uranyum ve toryum gibi fosil kaynak rezervleri ile hidrolik enerji, jeotermal enerji, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve biomas enerji gibi yenilenebilir (tükenmez) kaynak potansiyelleri bulunmaktadır (Ertürk, 2006: 10-15).

Türkiye’de madencilik sektörü, gerek planlı dönemde gerekse onu izleyen 1980 sonrasında dışa açılma döneminde önem verilen alt sektörlerden biridir. Madencilik doğal kaynakların en önemli bölümünü oluşturmaktadır. 1970’li yıllarda dünya çapında görülen ve ülkemize de yansıyan petrol bunalımı sonrası madencilik sektörü önem kazanmıştır. 1980’li yıllarda kamu-özel ya da karma yapısı olan madencilik üretimi 1980 yıllarından sonrada sürmüş olup 2003 yılı itibariyle birçok kamu madencilik sektörü özelleştirme kapsamına alınmıştır. 2002 yılında ise özelleştirme kapsamına alınanlar dışındakiler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na bağlanmıştır (Yentürk, 2005: 439-440).

Her ne kadar son 15 yıl içerisinde kalkınma hızı artsa bile ülke henüz istenilen sanayileşme sürecini tamamlayamamış ve istenilen düzeye ulaşamamıştır. Bu nedenle de üretime dayalı sanayi sektörünün GSMH içindeki payı dünya ortalamalarına göre oldukça düşük seviyelerde kalmaktadır. Madencilik GSMH içindeki payı %1 düzeyindedir. Oysa gelişmiş ülkelerde bu rakam %4-8 arasında değişmektedir (Bal, 2006: 565).

İhracat açısından madencilik sektörü yıldan yıla değişiklik göstermektedir. Türkiye’de maden sektörünün 1999 yılı ihracatı 440,26 milyon \$ iken 2008’de 1.838,83 milyon \$’a çıkmış, 2009’in ilk altı ayında ise 264,21 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir (T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 08.08.2009).

2007 yılında üretim; madencilik sektöründe %8,3, elektrik, gaz ve su sektöründe ise %8,7 artmıştır. 2008 yılında ise madencilik sektöründe %7,5, elektrik, gaz ve su sektöründe %3,8 üretim artışı görülmüştür. Ayrıca 2008 yılı aralık ayında, bir önceki yılın

aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi % 2 azalırken elektrik gaz ve su sektörü endeksi ise % 5,3 azalmıştır (Tüm Gazeteler, 08.08.2008).

Genel olarak bakıldığında ise 2008 yılında madencilik ve enerji sektöründe 2007 yılına göre üretim oranında daha az artış görülmüştür. 2006-2007 döneminde TÜİK tarafından yapılan Sektörel Enerji Tüketim Anketi, 2005 çalışması tamamlanmış olup 2005 yılında nihai enerji tüketimi en fazla %72,82 ile imalat sanayi sektöründe gerçekleşmiştir. Sanayi ve hizmet sektörlerinde 6 106 441 TEP (ton eşdeğer petrol) elektrik, 4 301 881 TEP (ton eşdeğer petrol) doğalgaz, 2 537 643 TEP (ton eşdeğer petrol) motorin tüketilmiştir (TÜİK, 2008).

Ayrıca madencilik ve enerji sektörlerinde diğer değinilecek konulardan bir tanesi bu sektörlerde görülen iş kazaları sayısının çok fazla olmasıdır. İş kazası geçirenlerin sektörel dağılımları incelendiğinde; en yüksek oran yüzde 10.1 ile madencilik ve taşocakçılığında olduğu görülürken bunu yüzde 7.7 ile elektrik, gaz ve su sektörü izlemektedir (Tüm Gazeteler, 08.08.2009).

2.1.1.5.2. Yenice İlçesinde Madencilik

Yenice ilçesi Çanakkale ilçeleri arasında en geri kalmış ilçe konumunda olmasına rağmen toplam nüfus açısından 5. en büyük ilçedir. Maden işletmeleri, Yenice ilçesine gerek istihdam gerekse diğer ekonomik ve finansal açısından önemli katkıda bulunmaktadır. Yenice yöresinde yer alan maden işletmelerinin istihdamı yaklaşık 700 kişiyi geçmektedir. Maden işletmeleri bir bakıma 700 aileye geçim kaynağı oluşturmaktadır. Bunların yanında işletmeler bölgeden ek hizmetler alarak; ulaşım, lojistik, gıda ve diğer tüketim malzemesi satan işletmelere, dışarıdan gelen personele; evini, pansiyonunu, otelini kiralayanlara ekonomik katkıda bulunarak yöreye önemli ekonomik girdiler sağlamaktadır.

Çanakkale'nin Yenice ilçesinde daha çok metal madenlerin var olması nedeniyle maden işletmeleri daha çok bu konuda yatırım yapmaktadırlar. Yenice'de üretim yapan maden işletmeleri ülke ekonomisinin yanı sıra yerel ekonomiye de önemli katkı sağlamaktadır. Bir taraftan, yöreye istihdam sağlamaları, işletmelerinin tüketim ihtiyaçlarının yöreden karşılanması diğer yandan da maden üretimi üzerinden hesaplanan

devlet hakkının bir kısmının İl Özel İdare aracılığıyla yörede kalması Yenice ve Çanakkale yöresi için artı değer oluşturmaktadır (Aslan, 2008: 71-79).

İlçede birkaç kömür ocağı, kireç ocağı ve 2 adet kurşun, çinko, bakır çıkartılan maden ocağı mevcuttur. Karaköy Arapuçandere mevkiinde kurşun, çinko, bakır madeni çıkarıp, 90 km mesafedeki İvrindi zenginleştirme tesislerine kamyonlarla nakleden Gesom Madencilik A.Ş. bünyesinde 90 işçi istihdam edilmektedir. Madenden ayda 6000 ton civarında cevher çıkarılmakta ve yaklaşık 800-900 ton kurşun, çinko ve bakır konsantresi elde edilmektedir. Karaaydın Köyü'nde ise Oreks Madencilik faaliyet göstermekte olup, kurşun, bakır, çinko çıkarılmaktadır. Örencik ve Çırpılar kömür ocakları, yörenin ihtiyaçlarını önemli ölçüde karşılamaktadır. Ayrıca Taban Köyü'nde de yeni kömür ocağı açılmıştır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 10).

Kalkım beldesinin Karaaydın Köyü'nde bulunan Oreks Madencilik Limited Şirketi'nde sorumlu müdür olan Atıf Oral ilçede madencilik sektörünü bulunduğu işletme açısından şöyle değerlendirmiştir (12.10.2008):

“Çinko, kurşun üretiyoruz. 3 ayrı yerde maden ocağımız var. Ortalama ayda 10.000 ton cevher üretiyoruz. Ürettiğimiz cevherlerin tenörü (derecesi) çinko % 9, kurşun % 2-3. Bu cevheri çıkartmak için 330 kişi istihdam ediyoruz. 2 milyon \$ civarında ocaklarda makine parçalarımız var. Cevherlerin derecesi düşük satamıyoruz. Burası flotasyon tesisi (cevher zenginleştirme). Bu yüzden kuruldu zaten. Cevherler kırılıyor, büyütülüyor, selektif (maden yüzdürülüyor) yapılıyor. Daha sonra filtrelerden süzülüyor. % 4'lik kurşun cevheri % 76'ya yükseliyor. % 3,5-% 4'lük çinko, % 54-% 55'e çıkıyor. Satış ve pazarlaması bu şekilde gerçekleşiyor. Flotasyon tesislerinde ayda ortalama 13bin ton maden (cevher) işleniyor. Buna karşılık toplam 1000 ton konsantre alınıyor. Ayrıca doğaya zarar verilmeden maden alınıyor posası yerine konuluyor. Tesiste personel dahil 40 kişi çalışıyor. 25 Mart'a kadar ocak krizden kapanıyor. Avrupa metal borsasına endeksli satışlar. Avrupa metal borsasında, çinko 3500 \$'dan 1450 \$'a düştü. Maliyetler ise bugünkü değerinin üstünde o yüzden tatile çıkıyoruz. İhracat genelde Çanakkale Kepez Limanı'ndan ve Bursa Gemlik Limanı'ndan yapılıyor. İhracat yapılan ülkeler genelde Bulgaristan, Belçika, İtalya, Hollanda ve Çin'dir” .

Yapılan görüşmede; dünyada yaşanmakta olan krizin madencilik sektörünü önemli ölçüde etkilediği ayrıca bu sektör dışında diğer sektörleri de dolaylı olarak zarara uğrattığı öğrenilmiştir. Bu durumdan fabrikadan geçimini sağlayan kişiler de ciddi boyutlarda etkilenmişlerdir.

Buna örnek olarak fabrikanın ekmek ihtiyacını karşılayan ağır sanayi bölgesinde yer alan Özcanlar Ekmek Fırını sahibi Ferdan Özcan krizin kendi işletmesini nasıl etkilediğini şöyle anlatmıştır (Ferdan Özcan, 12.10.2008):

“Bu işletme yöreye canlılık getirdi. Ben buraya günde 320 ekmek satıyorum. Aylık bakıldığında ise 6500 TL gelirim oluyor. Fakat şimdi fabrika krizden dolayı 5 ay kapatılıyor. Bu durumda benim işletmem de etkilenecek. Tabi ki bundan sadece ben değil diğerleri de önemli ölçüde etkilenecek...”

Karaköy Arapuçandere’de bulunan Gesom Madencilikte Maden Mühendisi olan Cengiz Kaymaz ile yapılan görüşmede de şu bilgiler alınmıştır (12.10.2008).

“İşletmede toplam 320 kişi çalışmaktadır. Çanakkale ilinde istihdam bakımından 3. sıradayız. Bunlardan ilki İçtaş, ikincisi Çanakkale Seramik, üçüncüsü ise Kurşun Ocakları’dır. 3 tane maden ocağımız var bunlar kurşun-çinko-bakır. Çalışanların eline ayda 700-1500TL arası para geçmektedir. Çalışan sayısı 300-500 arasındadır. Gesom’da 100-150 kişi çalışmaktadır. Katma değer yaratıyor bu işletmeler. Artvin’de teşvikler vardı. Ama burada teşvik yok, Çanakkale genelinde bu böyle...”

İlçede çıkarılan madenlerden bir kısmı aşağıda Resim 2.4.’te gösterilmiştir. Resimde görülen maden henüz işlenmemiş haldedir. Beyaz olan kısımlar kurşun, sarı renkli kısımlar bakır diğer kısım ise çinkodur.

Resim 2.4: Kurşun-Çinko-Bakıra Ait Maden Görünümü

Kaynak: Orijinal Resim, 12.10.2008.

Çanakkale ilinin Yenice ilçesinde genel olarak maden işletme ruhsatına sahip olan maden işletmeleri aşağıda toplu şekilde verilmiştir. Ayrıca Tablo 2.15.'te ocağın bulunduğu yer, istihdam edilen kişi sayısı ve üretim miktarları belirtilmiştir.

Tablo 2.15: Yenice İlçesinde Maden İşletme Ruhsatına Sahip Maden İşletmeleri

İşletme Adı	Maden Çeşidi	Ocağın Bulunduğu Yer	İstihdam	Üretim Miktarı
CVK Madencilik Krom Madencilik Sanayi Anonim Şirketi	Kurşun, Çinko	Karaydın	65 kişi	-
Oreks Madencilik (Kendi Ayrıştırma Tesisi Var)	Kurşun, Çinko	Karaydın, Armutçuk Köyleri Kaklım	350 kişi	Aylık yaklaşık 1000 ton
Nesco Madencilik	Kurşun, Çinko	Karaköy	166 kişi	Aylık 7100 ton
Kalemaden End. Ham. San. Tic. A.Ş.	Felspat	Namazgah Köyü	Kızıldam köyündeki üretim miktarı yıllık 2000-3000 ton arasındadır.	
Kalemaden End. Ham. San. Tic. A.Ş.	Kalker	Nevruz Köyü		
Kalemaden End. Ham. San. Tic. A.Ş.	Kaolin	Kırıklar, Sarıçayır, Kızıldam Köyleri		
Enerji Maden Nakliyat San. Tic. A.Ş.	Kömür	Kalkım Beldesi-Öğmen Köyü	Üretim için sondaj ve hazırlık çalışmaları devam ediyor.	
Duraksan Hafriyat Tic. Ltd.	Kömür	Çırpılar Köyü	Üretim faaliyeti geçici olarak işletme tarafından durdurulmuş.	
Bural Mad. ve Enerji Kay. Üretim San Tic. Ltd.	Kömür	Taban Köyü	20 kişi	500 ton (2008 ilk altı ay)
Akkol Madencilik	Kalker	Sofular Köyü	Henüz faal değil	
Biga Mermer İnş. MI. Ltd.	Mermer	Karadoru Köyü	21 kişi	-
Esan Eczacıbaşı End. Ham. San. Tic. A.Ş.	Kaolin	Karasuçam Köyü	Henüz faal değil	
Fernas İnş. Ltd. Şti.	Kireçtaşı, Mermer	Çakır Köyü	10 kişi	Aylık 25000-30000 ton arası

Kaynak: Muhsin Aslan, Öznur Koncağül. 2008 “Yenice’de Madencilik ve Yenice Yöresine Katkıları”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 71-80, Çanakkale 2008, s: 76.

Maden işletmeleri ulusal ekonomiye vergi vermelerinin yanında Türkiye'deki maden mevzuatı gereği; yeraltındaki madenlerin mülkiyetinin devlete ait olması nedeniyle maden işletmeleri Hazineye devlet hakkı ödemektedirler. Ödenen devlet hakkının yarısı madenin işletildiği ilin İl Özel İdaresi hesabına aktarılmakta ve dolayısıyla bölgeye aktarılmaktadır. Bu durumda bölgesel kalkınmaya ve hizmetlere finansal kaynak oluşturmaktadır (Aslan, 2008: 79).

Yenice İl Özel idaresinde 2005 yılından bu yana maden ruhsatları verilmektedir. Yukarıdaki tabloda madencilik işletmelerinde 2008 yılında elde edilen üretim miktarları ve istihdam edilen kişi sayıları verilmiştir. 2009 yılında İl Özel İdaresi'nde alınan verilerde ise bu değerlerin değiştiği görülmektedir.

Karaaydın Köyü'nde bulunan Oreks Madencilik Şirketi'nde 2009 yılında toplam 330 kişi istihdam edilmekteydi. Fakat dünyada yaşanan dolayısıyla Türkiye'yi de etkileyen ekonomik kriz nedeniyle şuanda ilçede bulunan şirket üretimi durdurmuştur. Karasuçam Köyü'nde kaolin ocağının işletme ruhsatını ESAN Eczacıbaşı Endüstriyel Hammaddeler Sanayi Ticaret A.Ş. 2006 yılının ekim ayında alınmış olup şuan da 4 kişi istihdam edilmektedir. Karadoru Köyü'nde mermer kalsit ocağını Biga Mermer İnşaat Malzemeleri Sanayi Limited Şirketi işletmekte olup işletme ruhsatını 2006 yılının ağustos ayında almıştır. Ayrıca şirkette toplam 8 kişi istihdam edilmektedir. Çal Köyü'nde bulunan kalker ocağında ise toplam 11 kişi istihdam edilmektedir. Şirketin işletme ruhsatı 2008 yılının sonunda verilmiştir. Bu şirketler dışında daha birçok yeni ruhsatı verilmiş olan şirket bulunmakta ve istihdam edilen kişi sayısı ortalama 5 ile 10 arasında değişmektedir (Yenice İl Özel İdaresi, 2009).

2.1.1.6. Sanayi Sektörü

İnsanlık tarihinde birçok dönüm noktası olmuştur. Fakat bunların hiçbiri sanayi devrimi kadar tüm dengeleri değiştirememiş, yeni değişmelerin başlangıcı olacak şekilde gerçekleşmemiştir. Sanayi inkılabı ile dünya tarihinde ilk kez nüfus artışı ve hayat standartlarında yükselme bir arada gerçekleşmiştir (Güran, 1999: 113).

Dünyanın tarihi sanayi devriminden önceki dönem ve sanayi devriminden sonraki dönem diye, ikiye ayrılarak incelenmektedir. Sanayi Devrimi'nden önceki dönemde devletlerin “zengin devletler-fakir devletler” ya da “hükmeden devletler-hükmedilen

devletler” diye ayırdıkları görülmektedir. Daima üstün (asil, yöneten) sınıfların bulunduğu bu dönemde, sarayın zenginliğinin nedeni, geniş halk kitlelerinden ve hükmedilen devletlerden alınan ağır vergilerdi. Sanayi Devrimi’yle birlikte ise geniş halk kitlelerinin kaderi değişmiş ve dünya ülkeleri gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler olarak ikiye ayrılmıştır. Bunun yanında sanayi devrimi bölgelerarası gelişmişlik farklarının ortaya çıkışının nedenini de oluşturmaktadır (Dinler, 2001: 100-101).

Bölgelerarası kalkınma (Gök, 2004: 77) farklılıkları Türkiye ekonomisinin temel yapısal sorunlarından birini oluşturmaktadır (Hozikligil, 2005: 159). Bölgesel kalkınmayı sağlayan stratejileri üç grupta toplamak mümkündür. Bunlar; eldeki kaynakların, ülkenin her yanına eşit olarak dağıtılması, yatırımların, belirli büyüme kutuplarında, ya da çekici merkezlerde yoğunlaştırılması, son olarak ise; geri kalmış bölgelere, bazı yatırımlar açısından öncelik tanınmasıdır (Tunçsiper ve diğerleri, 2005: 49).

Bedük ve diğerlerine göre; bölgelerin ekonomik yönden gelişmesinde, istihdamın sağlanıp, işsizliğin önlenmesinde ve bölgesel kalkınmayı sağlamada KOBİ’ler etkin rol oynamaktadırlar. Ayrıca bu KOBİ’ler, yerel ekonomilerin de değişim ve gelişmenin temel dinamiğidir (Bedük ve diğerleri, 2005: 55).

İnsanların yeryüzüne hakim olmalarını sağlayan teknoloji ve sanayi hareketleri, insanlar arasındaki ilişkilerin değişmesinde çok önemli bir rol oynamaktadır. Buna örnek olarak Gülfidan’ın İşçileşen Köyler: Çan Örneği isimli çalışması (Gülfidan, 2006: 289-296), Kıray’ın 1962 yılında Zonguldak Ereğli’de yapmış olduğu alan araştırması gösterilebilir. O yıllarda Ereğli’de kurulan ağır sanayi fabrikasının bölge halkının görüş, inanç ve değerleri açısından köklü değişimlere neden olduğunu görülmektedir (Uğuzman, 2006: 277).

İnsanlık tarihinin başlarında ekonomik faaliyetler olarak avcılık, toplayıcılık, tarım ve hayvancılık egemen olmuştur. Bunun yanında ise giderek hizmetler sektörü içinde yer alan küçük esnaf ve zanaatkarlık faaliyetleri küçük çapta kendini göstermeye başlamıştır. Ülkenin gelişmiş ve gelişmekte olanlar olarak sektörlerin (tarım, sanayi ve hizmetler) milli gelir içinde payı önemli kriterlerden biridir (Işık, 2005: 446).

Çanakkale sanayisi 1970’li yılların başına kadar önemli bir gelişme gösterememiştir. Buna stratejik bir konumda bulunması ve özellikle askeri bir bölge olması durumu neden

olmuştur. İl dışından gelebilecek sermaye ise, gerekli altyapı çalışmalarının tamamlandığı; Balıkesir, İzmir ve Bursa illerini tercih etmiştir. İldeki devlet işletmelerinin oldukça sınırlı olması sanayinin gelişmesine engel olmuştur. Çanakkale’de sanayi son 25 yıldır bazı alt sanayi dallarında da gelişme göstermiştir. Fakat ilde genellikle sanayi tarıma dayalı olarak gelişmiştir (Palabıyık, 2006: 476-477).

Bu doğrultuda Çanakkale ili GSMH’nin içinde yer alan sektörlerin paylarına bakıldığında; % 24.7’sini tarım, % 23.5’ini sanayi, % 17’sini ticaret, % 17.2’sini ulaştırma ve haberleşme, % 5’ini devlet hizmetleri, % 4.4’ünü inşaat ve % 5.2’sini diğer sektörlerin oluşturduğu görülmektedir (Satılmış, 2008: 270). Yenice ilçesinde ise sanayi sektörü pek fazla gelişme göstermemekle beraber genellikle tarım ve hayvancılık ürünlerini işleyen tesisler mevcut bulunmaktadır.

2.1.1.6.1. Yenice İlçesinde Bulunan Üretim Tesisleri

İlçede tarım ürünlerini kurutarak işleyen Yenice Gıda Sanayi A.Ş., Nestos A.Ş. ve Pehlivanoğlu A.Ş. bulunmaktadır. Şirket yörede üretilen salçalık kırmızı biber ile yeşil kurutmalık biber, soğan, pırasa ve domates gibi ürünleri kurutmak ve şoklamak suretiyle işleyerek ihracata yönelik olarak üretim yapmaktadır. Halen 26 kurutma fırını (günlük 225 ton) yıllık ortalama 10.000-10.500 ton kapasiteli kurutma bölümü ve yıllık 1.000 ton kapasiteli şoklama bölümü, 20 ton/ gün kapasiteli közleme ünitesi çalışmaktadır. Mevsimlik kadro 900 – 1.000 kişi olup Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım, Aralık olmak üzere asgari 4, azami 5 ay çalışmaktadırlar. Kuruluş ortalama 1.200 çalışan, 1500 çiftçi, 1200 ortak olmak üzere 3500 – 4000 kişiye hitap etmektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 9).

Akçakoyun Beldesinde Hamer Gıda Ltd Şirketi ve Ünides Gıda A.Ş. şirketleri, biber közleme ve turşu yapma, ambalajlama gibi ihracata yönelik faaliyetleri yürütmektedir. Ayrıca daha önceki senelerde Üçhan Gıda olarak faaliyet gösteren turşu ve konserve fabrikası el değiştirerek Akdeniz Gıda A.Ş. tarafından satın alınarak eski fabrika binası restore edilerek yeniden faaliyete başlamıştır. Ayrıca Akdeniz Gıda’ya ait turşu ve konserve fabrikası da mevcuttur. İlçede Davutköy köyünde kurulu bulunan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi’nin günlük 35 ton domates işletme kapasiteli salça fabrikası ve

Bekten Köyü'nde Güre Gıda Sanayi Limitet Şirketi adı altında faaliyet gösteren salça fabrikası bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 10).

İlçe merkezinde 2, Yarış Köyü'nde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet mandıra faal durumdadır. 2007-2008 yılında aylık 580 ton sığır sütünden yıllık yaklaşık 1.400 ton beyaz peynir imal edilmiştir. İlçe merkezinde, Pazarköy, Alancık, Araovacık, Çal, Gündoğdu, Haydaroba, Canbaz, Davutköy, Yeşilköy, Kabalı, Kızıldam, Çınar, Koruköy, Çırpılar Köylerinde özel sektöre ait süt toplama, soğutma merkezleri mevcuttur. Bunun yanında ilçe merkezinde 1 adet, Pazarköy'de 2 adet, Hamdibey ise 1 adet olmak üzere toplam 4 adet un fabrikası bulunmaktadır. Orman ürünlerini işleyen YORSAN adlı işletme ağaç ambalaj imalatı ve palet üretimi yapmaktadır. Orman ürünlerini değerlendirmek için kurulan 3 adet parke ve kereste tesisi çalışmamaktadır (İldirir, 2008: 19).

2.1.1.6.1.1. İlçede Bulunan Firmaların Sektörlere Göre İncelenmesi

İlçenin sanayi sektöründeki durumunu daha iyi şekilde değerlendirmek için hangi sektörden kaç tane işletmenin mevcut olduğunu bilmek gerekir. Ayrıca mevcut işletmelerin üretim hacimleri, istihdam edilen kişi sayılarının bilinmesi de yörenin sanayi potansiyelini ortaya koyacaktır. Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı olan üretici firmaları farklı başlıklar altında toplamak gerekir. Kayıtlı bulunan bu firmaların isimleri, üretim hacimleri ve istihdam edilen kişi sayıları sektörlerine göre ayrılıp tek tek incelenmiştir.

2.1.1.6.1.1.1. Süt ve Süt Ürünleri Sanayi

Süt ve süt ürünleri üreten firmalar Çanakkale'de toplam 25 tane olup bunlardan 1 tanesi Yenice'de bulunmaktadır. Bu firmanın adı Atalay Gıda Tekstil İnşaat Taahhüt Nakliyat Turizm Sanayi Ticaret ve Pazarlama Limited Şirkettir. Üretim konusu beyaz peynir ve lor olan şirkette toplam 5 kişi çalışmaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009i).

2.1.1.6.1.1.2. Gıda İşleme Sanayi

Bir diğer üretici grubu gıda işleme sanayidir. Bu grup kendi arasında üçe ayrılmaktadır. Birincisi; sebze, meyve, konserve, su ürünleri ve dondurulmuş gıda üreticileri olup Çanakkale genelinde toplam 7 tane şirket bu gruba üyedir. Bu 7 şirketten sadece Yenice Gıda Sanayi Anonim Şirketi Yenice ilçesinde bulunmaktadır. Şirketin

üretim alanı kurutulmuş ve dondurulmuş sebze ve meyve, közlenmiş kırmızı biber ile sebze salamuralarıdır. Şirkette toplam 364 kişi çalışmaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009j).

Yenice Gıda Sanayi A.Ş. 1963 yılında 1000 kurucu ortak ile birlikte Mehmet Bodur tarafından kurulmuştur. Çanakkale ilinin Yenice ilçesi Armutlu Kuru mevkisinde yer alan işletme, 1965 yılında üretime geçen ve sebze kurutma sektöründe Türkiye’de ilk kuruluşu olma özelliğine sahiptir. 1990’lı yıllarda işletmede dondurulmuş üretim ünitesi ve kurutma ünitesi kurulmuştur. Bu dönemde istihdam edilen kişi sayısı tam kapasite ile çalışıldığında toplam 1000 kişiye ulaşmaktadır. Yenice ilçesi 1998 yılına kadar geçimini işletmeden ve hayvancılıktan sağlamıştır (Nihat Çengel, 06.08.2008).

Yörede sebze ve meyve kurutma işlemleri yapılmaktadır. Resim 2.5.’te yörede işlenen ürünlerden biri olan taze fasulye kurutma işlemi gösterilmektedir.

Resim 2.5: Taze Fasulye Kurutma İşlemi

Kaynak: Orijinal Resim, 07.10.2008.

2000’li yıllarda ise kavanoz közleme ve biber üretimine başlanmıştır. Bu yıllarda kurutma işlemi ile elde edilen ürünler 500-600 tona ulaşırken Çin’in bu piyasa girmesi ile bu ürünlerin üretim miktarı azalmıştır. Yenice Gıda Sanayi; kırmızı biber, yeşil biber, domates, soğan, kabak, pırasa, karnabahar gibi ürünleri işlemektedir. İşlenen ürünlerden

kırmızı biberde kapasite miktarı kurutulmuşta 400 ton, donmuşta 650 ton iken közleme kapasitesi ise 720cc'lik kavanozlarda 1 milyon tondur. Yeşil biber; kurutulmuş halde 150 ton, donmuş halde 400 tondur. Konserve işleme sadece kırmızı bibere uygulanmaktadır. Kabak; kurutulmuş halde 45 ton, yaş kabak ise 1000 tondur. Bunun yanında yine kurutulmuş olarak pırasa 125 ton, karnabahar ise 20 ton işlenmektedir. Günümüzde ise Çin'in bu piyasaya girmesi ve maliyetlerin artması işletmeyi zora sokmuştur ve üretimini başka alanlara kaydırmasına neden olmuştur (Süleyman Altınok, 07.08.2008).

Ayrıca Yenice Gıda Sanayi A.Ş.'nin 2008 yılı depo stok miktarlarına bakarsak giren miktarın 46.004 kg, çıkan miktarın 32.292 kg, net stok miktarın ise 37.113 kg olduğunu görmekteyiz (Yenice Gıda Sanayi, 01.07.2008).

Ticaret Odasına kayıtlı ikinci grup ise zeytin ve zeytinyağı üreticileri olup bu grup üreticilerden Çanakkale'de toplam 12 tane bulunmaktadır. Fakat Yenice'de bu sektör ile ilgili şirket bulunmamaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009m).

Üçüncü olarak, bu üretici grubunda diğer gıda işleme sanayileri yer almaktadır ve bu şirketlerden Ticaret Odasına kayıtlı 8 şirket bulunmaktadır. Yenice'de sadece domates ve biber salçası üretiminde bulunan Güre Gıda Turizm Taşımacılık Sanayi ve Ticaret ve Pazarlama Limited Şirketi faaliyet göstermekte ve toplam 5 kişi istihdam edilmektedir (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009e).

Bu işletmenin üretim kapasitesi 150 ton/yıl'dır (Çanakkale İli Özel Web Sitesi, 13.04.2009). Güre Salça Fabrikası 1997 yılında fabrikasyon üretime geçmiştir. İşletmede biber ve domates salçası üretimi yapılmakta olup üretilen ürünler; Bursa, İzmit, Çanakkale gibi illere pazarlanmaktadır. Bir aile şirketi olan işletmede 10 kişi istihdam edilmektedir. Ayrıca şirketin üretim kapasitesindeki artışa göre sezonluk işçi alımı da söz konusudur (Sezai Güre, 14.10.2008).

2.1.1.6.1.1.3. Konfeksiyon ve Tekstil Ürünleri Sanayi

İsmi konfeksiyon ve tekstil üreticileri olan odaya kayıtlı 8 üreticiden 1 tanesi yine Yenice'de bulunmaktadır. Firmanın üretim konusu hazır giyim olup ismi Yenice Tekstil ve Konfeksiyon Sanayi Ticaret Limited Şirketi'dir. Firmada istihdam edilen kişi sayısı 20'dir

(Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009g) ve firmanın üretim kapasitesi 45.900adet/yıl'dır (Çanakkale İli Özel Web Sitesi, 13.04.2009).

2.1.1.6.1.1.4. Taş ve Toprağa Dayalı Sanayi

Diğer firmalar taş ve toprağa dayalı ürünleri işlemeye yönelik firmalardır ve toplam 6 tanedir. Deri sanayinde toplam 6 firma ve alkollü içki üreticilerinden 7 firma Çanakkale Sanayi Odası'na kayıtlı olup bu üretici firmalardan Yenice ilçesinde faaliyet gösteren firma bulunmamaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009k). Maden ürünleri işleyen firma sayısı 9 tanedir ve Yenice'de faaliyet gösteren firma bulunmamaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009h).

2.1.1.6.1.1.5. Orman Ürünleri Sanayi

Orman ürünleri işleyen firma sayısı 16'dır. Bu firmalardan 2 tanesi Yenice'de bulunmaktadır. Terakki Orman Ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin üretim alanı sadece orman ürünleridir ve şirket Kalkım beldesinde faaliyet göstermektedir. Diğeri ise Yorsan Yenice Sunta ve Orman Ürünleri Değerlendirme Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir. Şirketin üretim alanı ise orman ürünleri ve sunta imalatı (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009ı) ve ahşaptır. Üretim kapasitesi ahşap parke için 48.000 m², ahşap palet için 60.000 adet/yıldır. Şirkette istihdam edilen kişi sayısı ise 20'dir.

2.1.1.6.1.1.6. Un Sanayi

Un ve kepek üreticilerinin toplam 22 tanesi kayıtlı olup bunlardan Fer-Un Fabrikası'nın üretim alanı un imalatı olup Pazarköy'de faaliyet göstermektedir ve üretim kapasitesi 5.000 ton/yıldır. Necati Ceylan Fer-Un Fabrikası da Pazarköy'de faaliyet göstermektedir. Üretim kapasitesi 11.000 ton/yıl, kepek üretimi 2600 ton/yıl ve istihdam edilen kişi sayısı 10'dur. Diğeri Selçuklar Un ve petrol ürünleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi olup üretim konusu un ve kepektir. Üretim kapasitesi 7.233ton/yıl, kepek üretim kapasitesi 1.808 ton/yıl olan firmada 10 kişi istihdam edilmektedir.

Özkanlar un ürünleri Ticaret ve Pazarlama Limited Şirketi'nin üretim konusu un ve kepek imalatı olup ağır sanayi bölgesi'nde faaliyet göstermektedir. Özkanlar Un Ltd üretim kapasitesi 5.915 ton/yıl, kepek üretimi 1.479 ton/yıl, istihdam edilen kişi sayısı

4'tür. Kısaca Yenice'de bu sektörde toplam 4 firma bulunmaktadır (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009l).

2.1.1.6.1.2. İlçede Bulunan İşletmeler ve İşyerleri

Sektörler göre Yenice ilçesinde bulunan işletmelerin bir kısmı üretim konuları kapasiteleri ve istihdam edilen kişi sayısı olarak aşağıda tablo halinde gösterilmiştir. Tablo 2.16.'da Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı olan firmalar dışında ilçede bulunan fakat buraya kayıtlı olmayan firmalar da verilmiştir.

Tablo 2.16: Sektörlerine Göre Yenice'de Bulunan İşletmeler

Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Dokuma Giyim Sanayi				
Yenice Tekstil Konfeksiyon San. Tic. Ltd. Şti.	Yenice	Kazak	45.900 adet/yıl	20 kişi
Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Salça-Konserve Sanayi				
Davutköy Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	Yenice	Salça	1.507 ton/yıl	18 kişi
Güre Gıda San.	Yenice	Salça	1000 ton/yıl	10 kişi (8 kişi sezonluk)
Burcu Gıda	Yenice	Salça (Konservecilik)	3700 ton/yıl	26 kişi(150 sezonluk)
Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Un				
Selçuklar Un San.Tic.	Yenice-Pazarköy	Un	7.233 ton/yıl	10 kişi
		Kepek	1.808 ton/yıl	
Necati Ceylan	Yenice	Un	11.000 ton/yıl	10 kişi
		Kepek	2.600 ton/yıl	
Özkanlar Un Ltd	Yenice	Un	5.915 ton/yıl	4 kişi
		Kepek	1.479 ton/yıl	
Saffet Un Fabrikası	Yenice	Un	3.000 ton/yıl	-

Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Süt Ürünleri Tesisleri				
Daldal Süt Ürünleri	Yenice	Süt ürünleri	B.Peynir 216 ton/yıl	-
Yenice Süt Ürünleri.	Yenice	Süt ürünleri	355 ton/yıl	-
Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Sebze Kurutma Fabrikaları				
Yenice Gıda San. A.Ş.	Yenice	Dondurulmuş sebze Kurutulmuş sebze	3.105 ton/yıl 1.560 ton/yıl	1.396 kişi
Ünvanı	Yeri	Üretim Konusu	Üretim Kapasitesi	İstihdam
Orman Ürünleri Sanayi				
Yorsan Yenice Sunta Ve Orman Ür. Değ. San.Tic.A.Ş.	Yenice	Ahşap	Ahşap parke 48.000 m ² Ahşap palet 60.000 adet/yıl	20 kişi

Kaynak: Çanakkale İli Özel Web Sitesi. <<http://www.canakkaleili.com/Sanayi%20tesisleri.htm>> (13.04.2009). (Ayrıca birebir görüşmelerde elde edilen veriler de kullanılmıştır).

Tabloda bulunan işletmeler yukarıda detaylı olarak gösterilmiştir. Odaya kayıtlı olmayan işletmelerden biri olan Burcu Gıda Sanayi'nin üretim alanı ise; biber salçası, közlenmiş biber ve şerit biberdir. 26 kişi sabit çalışan olup, 150 kişi sezonluk işçidir. İşletmede yılda 3700 ton biber işlenmektedir. Üretim ağustos ve eylül ayları arasındaki bir aylık sürede yapılmaktadır (İlyas Bahadır, 14.10.2008).

İl Özel İdaresi'nden alınan verilere göre 2005'ten bu yana tüm köylerde bulunan işyeri sayısı toplam 278 adettir. Bu işyerlerinin dağılımı şu şekildedir; kahvehane 145 adet, bakkal 100 adet, büfe 11 adet, içkisiz lokanta 2 adet, internet kafe 5 adet, berber 7 adet, kasap 1 adet, içkili lokanta 2 adet, bilardo salonu 3 adet, çay ocağı 1 adet, toptan gıda pazarlama 1 adettir. Yıllara göre ruhsat alan işyeri sayısı dağılımına bakarsak; 2005 yılında 54 adet, 2006 yılında 103 adet, 2007 yılında 99 adet, 2008 yılında 20 adettir. Verilerden de anlaşılacağı üzere 2005-2008 yılları arasında toplam 276 adet işyeri ruhsat almıştır. 2009 yılının 3. ayına kadar ise toplam 2 adet işyeri ruhsat almış ve bu sayı 278 adete ulaşmıştır (İl Özel İdaresi, 2009).

2.1.1.6.2. İlçede Dış Ticaret

Dış ticaret; ihracat ve ithalat kavramlarından oluşan ve ödemeler bilançosunda yer alan kalemlerden bir tanesidir (Parasız 2003: 81). İhracat dışarı satım anlamına gelmekte olup bu kavramı belirleyen faktörler; dış ülkelerin GSYİH'sı, uluslararası uzmanlaşma derecesi, yabancı döviz kurları ile Türkiye'deki mal ve hizmetlerin fiyatları şeklinde sıralanmaktadır. İthalat ise içeri alım anlamına gelmektedir. İthalatı etkileyen faktörleri; Türkiye'nin reel GSYH'sı, uluslararası uzmanlaşma derecesi, yabancı malların fiyatlarının Türkiye'de üretilen benzer mallara göre fiyatı ile yabancı döviz kurları şeklinde sıralanmaktadır (Parasız, 1998: 303-304).

Dış ticaret ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi açıklamaya çalışan ilk iktisatçı Adam Smith'tir. A.Smith'i, David Ricardo, James Mill ve John Stuart Mill takip etmiştir. Gelişmekte olan ülkelerde, bütün ülkelerde olduğu gibi ekonomik büyümenin araçları ve kaynakları geniş bir araştırma ve tartışma konusu olmuş ve o döneme damgasını vuran iktisatçılar, ihracat öncülüğünde büyüme politikasını önermişlerdir. Böylece, ülkeler ihracata dönük büyüme (Export-Led Growth, ELG) stratejisini benimsemiştir. Bu tür sanayileşmenin en belirgin özelliği; üretimin dünya piyasalarına göre içinde yapılması ve ihracatın artırılmasıdır. Ayrıca ihracata yönelik büyümenin amacı, sanayileşme, hızlı büyüme, yüksek bir istihdam düzeyi sağlama ve sanayi ürünleri ihracat payını arttırmaktır. Yani ihracat artışı ile birlikte ihracatın yapısının sanayi mallarına doğru kaydırılmasıdır (Önder, 2009: 445).

Klasik iktisatçı David Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlükler teorisine dayanan ihracata dönük büyüme teorisine göre, uzmanlaşma ve işbölümü kıt kaynakların uluslararası alanda, üretim faktörlerinin daha etkin dağılmasına yol açmaktadır. Bu da ticarete giren diğer ülkelere yarar sağlayacaktır (Seyidoğlu, 2003: 18-20).

1980 yılından itibaren Türkiye'de ithalata dayalı sanayileşme politikasından ihracata dayalı sanayi politikasına geçilerek yurt dışı ihracatına yönelik üretim yapılmaya başlanmıştır. Bu sanayileşme politikası ile ihracatta önemli artışlar meydana gelmiş ve bu artışlar en çok imalat sanayi ürünlerinde yaşanmıştır (Yentürk, 2005: 318).

Türkiye kronik dış ticaret açığına sahiptir ve ülkede 2. Dünya Savaşı'ndan beri ticaret dengesi sürekli açık vermektedir (Alıcı, 2003: 6). İlçede ihracat yapan birkaç firma yer almakta ve bunlar yöreye dolayısıyla ülkeye katkıda bulunmaktadır. İlçede yer alan ihracat ile ilgili firmalar aşağıdaki bölümde detaylı olarak anlatılmıştır. Ayrıca firmaların hangi ülkelere ne tip ürünler ihraç ettiği söylenmiştir.

2.1.1.6.2.1. Yenice İlçesinde İhracat Yapan Firmalar

Çanakkale'de yer alan Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı ihracatçı firmalara bakıldığında toplam 21 tane olduğu görülmekte ve bunlarda bir tanesi Yenice'de bulunmaktadır. Bu şirketin ihracat konusu kurutulmuş ve dondurulmuş sebze meyve olup ismi Yenice Gıda Sanayi Anonim Şirketi'dir (Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası, 2009d).

İşletmenin ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla Almanya, Hollanda, İngiltere, ABD, Fransa ve İtalya'dır. Bunun yanında işletme; Nestle, Unilever, Knorr, Piyale gibi tanınmış markalara da iç piyasada dağıtım yapmaktadır (Nihat Çengel, 06.08.2008).

Yenice Gıda Sanayi A.Ş.'de kurutulmuş ürünler iç piyasaya, közlenmiş ve dondurulmuş ürünler ise dış ülkelere ihraç edilmektedir. Almanya'ya kurutulmuş, közlenmiş ve dondurulmuş ürünler, Fransa'ya % 50 kurutulmuş, ABD'ye % 40 közlenmiş, Hollanda'ya ise % 50 dondurulmuş ürünler ihraç edilmektedir. Ayrıca Yenice'de işlenen kırmızı biber yabancı firmaların aracılığıyla dış ülkelere satılmaktadır (Süleyman Altınok, 07.08.2008).

İlçede bulunan Burcu Gıda Sanayi'nde; üretilen salça iç piyasaya pazarlanırken közlenmiş biber ve şerit biber ise yurt dışına ihraç edilmektedir. İhraç edilen ülkelerin başında ise Almanya gelmekte ve bu ürünlerin yarısı dışarıya satılmaktadır (İlyas Bahadır, 14.10.2008).

Madencilik sektörü bölümünde detaylı olarak anlatılan Oreks Madencilik işletmesi; kurşun, bakır ve çinko çıkartmaktadır. Bu işletme ihracatını genellikle; Bulgaristan, Belçika, İtalya, Hollanda ve Çin gibi ülkelere yapmaktadır. İhracat genelde Çanakkale Kepez Limanı'ndan ve Bursa Gemlik Limanı'ndan yapılmaktadır (Atıf Oral, 12.10.2008).

İlçenin dışında Edremit yolu üzerinde bulunan Akdeniz Gıda da ilçeden elde edilen kırmızı biberleri konserve yaparak yurt dışına ihraç etmektedir. İşletmeye gidilmiş fakat görüşme yapılamamıştır (Anonim, 07.08.2008). Yöreye ait bu biberler yabancı firmalar aracılığıyla dış ülkelere özellikle de Yunanistan'a ihraç edilmektedir.

2.1.1.6.3. İlçede Katı Atık Yönetimi

Hızla gelişen sanayi ve teknoloji nedeniyle dünyada sanayiden kaynaklanan çeşitli çevre sorunları yaşanmaktadır. Çanakkale ilinde en çok göze çarpan ve en büyük sanayi tesisi olan Kale Grubu Kuruluşları (Kaleseramik Sanayi A.Ş.) en fazla emisyona sebep olan tesislerdir. Fakat 1999 yılında doğal gaza geçen bu tesisler yörede hava kirliliğini azaltmıştır (Palabıyık, 2006: 477).

Toplum yaşamının doğal ve kaçınılmaz sonucu olan atıklar, çevre ve insan sağlığını olumsuz etkilemekte ekonomik, mali, teknik özellikleriyle ele alınması gereken başlıca çevre sorunudur. Biga ve Ezine ilçelerinde faaliyet gösteren deri işletmelerinin arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları, tehlikeli ve zararlı artık olarak göze çarpmaktadır. Bu atıklar, deri işletmelerinin faaliyette bulunduğu ilçelerin belediye çöplüklerinde veya yerel yönetimlerin imkanları dahilinde ayrı bir yerde yok edilmektedir (Palabıyık, 2006: 477-478).

Özellikle Çanakkale ili, Biga, ve Yenice ilçeleri başta olmak üzere hemen hemen tüm belediyelerde katı atık depolama alanlarında ve yeni çöp sahalarının tespiti için yapılan çalışmalarda önemli sorunlar yaşanmaktadır (Akbulut, 2006: 15).

İlde atık yakma tesisi bulunmamaktadır. Atıklar çukur alanlarda ise üzerine toprak örtülerek yok edilmektedir. Ayrıca belediyede katı atık hizmetleri 3 çöp toplama aracıyla (sıkıştırılmalı) ve 9 adet (şoför ve işçi olmak üzere) personelle yapılmaktadır. Yenice ilçesinde ortaya çıkan atık miktarını; bölge halkının yaşam standardı ve alışkanlıkları, nüfus, bölgede bulunan işyeri, sanayi, kamu kuruluşlarının türleri ve sayıları belirlemektedir. Küçük ölçekli belediyeler atık miktarları açısından daha avantajlıdır ve katı atıklar, ticari atıklar ve evsel atıklar olarak sınıflandırılır. Yenice Belediyesi'nin, Çan ve Biga belediyeleriyle Katı Atık Birliği oluşturması çabaları gündemdedir. Katı Atık Birlikleri Belediyeler arası işbirliği modellerinin hayata geçirilmesi açısından önem

taşımaktadır. Belediye, bütçesinin % 5'ini yani 150.000YTL'yi (yıllık tutar) katı atık hizmetlerine ayırmaktadır. (Şahbaz, 2008: 121-122).

İlçede yer alan Güre Gıda ve Burcu Gıda Sanayi'nde biyolojik arıtma tesisleri mevcut bulunmaktadır. Biyolojik arıtma tesisleri ile fabrikadan çıkan atık sular temizlenmektedir. Aşağıda ilçede bulunan biyolojik arıtma tesislerinden birinin resmi gösterilmiştir. Bu tesislerde temizlenen sular tarladaki ürünleri sulamada kullanılmaktadır.

Resim 2.6: İlçede Bulunan Biyolojik Arıtma Tesislerinden Biri

Kaynak: Orijinal Resim, 14.10.2008.

Burcu Gıda Sanayi'nin arıtma tesisi 2008 yılında faaliyete geçmiş olup saatte toplam 40 ton su arıtmaktadır (İlyas Bahadır, 14.10.2008). Güre Gıda Sanayi de aynı şekilde 2006 yılından beri biyolojik arıtma tesisine sahiptir (Sezai Güre, 14.10.2008). Bu tesislerin bulunması yörenin atıklardan korunmasını sağlamaktadır.

2.1.1.6.4. Sanayi Sektöründe KOBİ'lerin Sorunu

Bütün ekonomilerin temel dinamiğini oluşturmalarına rağmen, bugün Dünya literatüründe üzerinde görüş birliği sağlanmış KOBİ tanımı bulunmamaktadır (Akgemci, 2001: 4). Fakat farklı kurumlar tarafından farklı tanımlar yapılabilmektedir. SPK'nın

DPT'nin ve DİE'nin KOBİ tanımında dört farklı bir sınıflandırmaya gidilmektedir. Buna göre, 1-9 arası personel çalıştıran işletmeler çok küçük işletme, 10-49 arası personel çalıştıran işletmeler küçük işletme, 50-99 arası personel çalıştıran işletmeler orta ölçekli işletme, 100'den fazla personel çalıştıran işletmeler ise büyük işletme olarak tanımlanmaktadır. KOSGEB'in tanımına göre ise Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme İdaresi Başkanlığı kanununun 2. maddesinde verilen işletme tanımlarına göre, imalat sanayi sektöründe 1-50 arası işçi çalıştıranlar küçük sanayi hizmetleri, 51-150 arası işçi çalıştıran sanayi işletmeleri orta ölçekli sanayi işletmelerini oluşturmaktadır (Bedük ve diğerleri, 2005: 56-62).

Türkiye'deki işletmelerin %99,5'ini oluşturan KOBİ'ler, kayıtlı istihdamın %61'ini gerçekleştirerek ülkedeki katma değer %27,3'ünü yaratmaktadır. Buradan da Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin ülke ekonomisindeki ağırlığı net bir şekilde ortaya çıkmaktadır (Güler ve diğerleri, 2008: 520).

KOBİ'lerin sanayi sektöründe sorunlar yaşamasının birçok nedeni bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi de yaşanan ekonomik krizlerdir. Globalleşen dünyada ortaya çıkan ekonomik krizler sadece krizin ortaya çıktığı ülkeyi değil, diğer ülkeleri, hatta diğer ülkelerin belirli bölgesinde faaliyet gösteren işletmeleri de olumsuz yönde etkilemektedir. Ülkede yaşanan krizler genel ekonomi üzerinde tahribat yaratmakta bu durumdan küçük ve orta ölçekli işletmelerde paylarını almaktadırlar Gelişmekte olan ülkelerde KOBİ'lerin krize karşı yeterince dayanıklı bir yapı göstermedikleri de bilinen bir gerçektir (Demir ve diğerleri, 2005: 289).

Ülkemizdeki KOBİ'lerin karşılaştığı aşırı devlet bürokrasisi, yüksek iflas oranları, finansman güçlükleri, yüksek faiz oranları, yöneticiler arasında yönetsel eğitim yetersizliği, enformasyon zorlukları ve rekabetçi olmayan piyasa şartları esasında gelişmiş ve gelişen ülkelerdeki KOBİ'lerin de temel sorunları arasında yer almaktadır. Buradaki önemli farklılık krizlerle birlikte bu sorunun daha da hissedilmesidir (Yüksel ve diğerleri, 2009: 20).

1997 yılında Tayland'da başlayan ve Güneydoğu Asya'yı kısa sürede etkisi altına alan dünyaya yayılan global kriz (Krugman, 2005:1-20) KOBİ'leri de olumsuz yönde etkilemiştir. KOBİ'ler bu krizin etkilerini üzerinden atamadan, ortaya çıkan Rusya krizi

(Parasız, 2002: 443) genel olarak ülkemizdeki KOBİ'lerdeki sorunların daha da artmasına neden olmuştur.

Bu kriz sürecinin sonunda Türk mali piyasalarında patlak veren Kasım 2000 ve ardından Şubat 2001 krizleri sadece mali sektörü değil aynı zamanda reel sektörü de etkilemiştir. Sonuç olarak ise bu sektörün lokomotifini olan KOBİ'ler üzerinde olumsuz etkiler ortaya çıkmıştır (Demir ve diğerleri, 2005: 295-296).

Son dönemde yaşanan kriz nedeniyle de ilçede birçok işletme zarara uğramış ve üretimi durdurmuştur. Bunlardan bir tanesi Oreks Madencilik İşletmesi olup üretim kriz nedeniyle 5 ay durdurulmuştur. Bu işletmelerin üretimin durdurulması ile sadece orada çalışan işçiler değil bu işletmenin çevresinde bulunan diğer KOBİ'lerde olumsuz yönde etkilenmişlerdir. Ayrıca ilçede diğer sektörlerde bulunan KOBİ'ler üretimlerini tamamı ile durdurmasalar da üretim hacimlerini azaltmış ve işçi çıkarmak zorunda kalmışlardır. Görüldüğü gibi küresel kriz ülke sanayisinde önemli bir konumu olan KOBİ'leri olumsuz yönde etkilemektedir.

2.1.1.7. Taşımacılık Sektörü

Yenice ilçesinde 2007 yılı verilerine göre; Şoförler Odası'na kayıtlı 65 otobüs, 104 kamyon, 4 kamyonet, 30 minibüs ve 7 ticari taksi bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 10). 2008 yılı verilerine bakıldığında ise 114 otobüs, 104 kamyon, 59 çekici, 7 kamyonet, 38 minibüs ve 12 ticari taksi bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 11). Ayrıca Ticaret Odası'na kayıtlı TIR'lar ve şirketlere ait taşıma araçları da bu sektörde hizmet vermektedir (Yenice Kaymakamlığı, 2007-2008: 10-11). Şoförler ve Otomobilciler Odası'ndan alınan 2008 verilerinde ise yaklaşık 11 ticari taksi, 40 civarı küçük minibüs, 100 kamyon, 10 taksi, 30 Yenice Birlik, 15 Kalkım arabası ile taşımacılık yapılmaktadır. Toplam 206 araç mevcuttur (Şoförler ve Otomobilciler Odası, 2008).

2.1.1.8. Hizmetler Sektörü

T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Halk Bankası olmak üzere ilçede 2 tane banka şubesi mevcuttur. Ayrıca T.C. Ziraat Bankası'nın ilçe merkezi yanısıra birde Kalkım beldesinde 1 tane şubesi bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 13).

Halk Bankası 15.09.1980 yılında Biga Caddesi'nde İsmail Sevinç'e ait binanın zemin katında hizmete girmiş olup 1987 yılında şimdiki binasına taşınmıştır. Kuruluş amacı; küçük esnaf ve sanatkarın örgütlenmesi, kredilendirilmesi ve her türlü bankacılık işlemlerinin yapılmasıdır. Kredi türleri kooperatif, sanayi, fon, bireysel ve ticari kredilerdir. 1998 yılındaki verilere göre sanayi kuruluşlarının azlığı nedeniyle kredi potansiyeli bulunmaması kredi faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemiştir. Bundan dolayı sanayi yatırımın gerçekleşmesi ve sanayi sitesinin yapılması için çalışmalar yapılmaktadır (Kazdağının Eteğinde, 1998: 113).

Türkiye Halk Bankası'nın Yenice şubesinde, Halk Bankası müdürü İbrahim Ceylan ile yapılan görüşmede ilçe halkına verilen hizmet ve ilçe halkının genel tutumu hakkında şu bilgiler elde edilmiştir (08.08.2008).

“Bankanın Yenice şubesinde 10 kişi çalışmaktadır. Bunlardan 8'i personel, 1'i şube müdürü diğeri de güvenlik görevlisidir. Bankanın misyonu; esnaflara kredi sağlamaktır (Kredili olarak çalışmayanlara). Tüm kesimlerdeki müşterilerle ilgilenilir. Ticaret ve tarım alanında bireysel krediler verilir. Tarımsal krediler vardır bunlar özellikle traktör kredileridir. Ayrıca traktör kredisi taşıt kredileri içerisinde verilmektedir. Tüccara, esnafa yönelik krediler vardır. Kredi potansiyeli açısından bakıldığında ise herkes her çeşit kredi alabilmektedir. Köylerde genelde tarım kredisi verilmektedir. Yenice halkı kredi imkanlarından büyük ölçüde faydalanmaktadır...”

İlçede bulunan diğeri bir banka T.C. Ziraat Bankası olup 1953 yılında Eski Yenice'de yer alırken, deprem sonrası şimdiki mevcut binası 1955 yılında kurulmuştur. Kuruluş amacı esas olarak Tarım kredilerine finansal kaynak sağlamak ve her türlü bankacılık işlemlerini yapmaktadır (Kazdağının Eteğinde, 1998: 112).

İlçede verilen tarımsal krediler ve bireysel krediler, tüketici (destek) kredileri ve taşıt kredileri olarak şu şekilde sıralanmıştır:

- 1)Bitkisel üretim kredileri
- 2)Hayvancılık kredileri (hayvan alımı, yem)
- 3)İthal süt hayvancılığı kredileri

4) Yerli imalat, tarım araç ve gereçleri kredileri

5) Ticari krediler (tüketici-taşıt kredileri)

Bunun yanında şubenin bankacılık hizmetleri bakımından faaliyetleri;

1) Senet tahsilatı, havale ve çek işlemleri

2) Varlığa dayalı menkul kıymet satışı

3) Hazine bonosu satışı

T.C. Ziraat Bankası yönetmen yardımcısı Mehmet Özcan ile yapılan görüşmede de yöre halkının bankaya karşı tutumu hakkında şu bilgiler alınmıştır (08.08.2008):

“Tarımsal yani zirai krediler % 80 iken bireysel kredilerin oranı % 20’dir. Ticaret yapanlar değil de daha çok devlet memurları kredi kullanmaktadır. Yenice halkının % 90’ı kredi konusunda bilinçlidir. Kredi için Çan ve Biga’ya gidenler de bulunmaktadır. Bunun yanında ilçede krediyi kredi ile ödeyenler olmaktadır. İlçede tarım hususunda konuşulacak olursa Yenice iyi bir tarım bölgesidir ama beraberlikten yoksundur. İnsanlar elindeki tarım ürününü değerlendirememekte sattığı ürünün parasını alamamakta köylerde tarımsal kalkınma kooperatifleri bulunmamaktadır...”

Yörede hizmetler sektörü içinde yer alan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi ise 1968 yılında kurulmuştur. Şuanda görev yapan müdür Burhan Özkan’dır. Sabit işyeri sayısı 947 olup köylerdeki üye sayısı 710 kişi, merkezdeki üye sayısı ise 316 kişidir. B.U.V. tabi üye sayısı 797, G. Ver. tabi üye sayısı 223, vergiden muaf olan ise 6 kişidir. Hizmet bürosu odaya ait olup, hizmet aracı bulunmaktadır (Yenice Esnaf ve Sanayi Odası, 25.06.2008). Üyelerden 300 civarında kişi kredi kullanmaktadır. Ayrıca kooperatif 1 trilyon TL civarında kredi dağıtmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 13).

2.1.1.9. İlçede Kooperatifçilik

1969 yılında yürürlüğe giren 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve 2004 yılında yapılan 5146 sayılı yasa değişikliği ile kooperatifin tanımı şu şekilde yapılmıştır: “Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve

geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet sureti ile sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli ortaklıklardır” (Koçtürk, 2006: 120-121).

Ekonomik açıdan kooperatiflerin tanımı ise; üretim, kredi, tüketim ve konut temini gibi başlıca ekonomik ihtiyaçların karşılanması amacıyla kendi arzu ve iradeleri ile bir araya gelen, bu ihtiyaçlarını karşılamak için iktisadi gayretleri ile bir işyeri ve işletme vücuduna getiren, insanların birleşme teşebbüsleri olarak tarif edilmektedir (Şengül, 2006: 132).

Kooperatifler ekonomik ve sosyal kalkınma açısından ülkede önemli bir yere sahiptir. Kooperatifler yalnız üyelerinin menfaatlerini korumakla kalmayıp ülke çıkarlarını da gözeterek toplumsal ilerlemeye hizmet etmektedir (ICA, 07.02.2009).

Kooperatifçilik, hemen hemen her ekonomik sektörde görülmekte ve kooperatiflerin ilgilenmediği hiçbir ekonomik faaliyet bulunmamaktadır. Bu ilgi alanları; üretim, dağıtım, tarım, hayvancılık, pazarlama, kredi, ulaştırma, imalat sanayi, bankacılık, sigortacılık, konut üretimi, orman endüstrileri, balıkçılık, hizmetler şeklinde sıralanmaktadır (Çıkın, 2007: 4).

İlçede en çok tarım ve ormancılık alanında kooperatifler mevcuttur. Yörede tarımsal amaçlı kooperatiflerin, tarım sektörü içinde özel bir önemi bulunmaktadır. Kooperatifler, çiftçiyi ve işletmesini koruyan, ekonomik yapıda büyük rolü olan kuruluşlardır. Tarım kooperatifleri köyün dışındaki Pazar ile alışverişleri düzenlemekte ayrıca çiftçinin üretimini, piyasa talebine göre gerçekleştirmesini sağlamaktadır. Süt ve süt ürünleri açısından da önemli bir potansiyele sahip olan yörede üretimden tüketime kadar, ürünlerin daha hijyenik ve teknolojik safhalarda eksiksiz biçimde organize edilmesi amaçlanmaktadır. Üreticilerin birlik oluşturması teşvik edilmektedir. Böylece yetiştiriciler, kooperatif çatısı altında örgütlendikleri sürece, tüm sorularını çözüme kavuştururlar (Türk Kooperatifçilik Kurumu, 06.08.2008).

İlçede üreticiye her alanda kendi isteği doğrultusunda kredi verilerek yardım edilmektedir. 1990 yılında ilçede Ziraat Bankası ile beraber 4 tane Tarım Kooperatifi bulunmaktaydı. Ayrıca o dönemde üretici ortaklarına düşük faizli kredi ve tarımsal girdi

sağlanmakta olup 33 adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile 7 adet Toprak Su Kooperatifi bulunmaktaydı (Çanakkale-Yenice 1991: 44). Fakat 2008 yılındaki Brifing Raporu'na bakıldığında ilçe ve köylerdeki toplam kooperatif sayısının 98 (Yenice Kaymakamlığı 2008: 13) tane olduğu görülmektedir. (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 13)

Bu kooperatiflerin kaç tane olduğu ve hangi faaliyetleri yaptığı ise Tablo 2.17.'de verilmiştir.

Tablo 2.17: İlçe ve Köylerindeki Kooperatif Sayıları ve Yaptıkları Faaliyetler

Kooperatif Faaliyeti	Kooperatif Sayısı
Esnaf Kefalet Kooperatifleri	1
Orman Köyleri Kalkınma Kooperatifleri	19
Tarımsal Kalkınma Kooperatifler	53
Sulama Kooperatifleri	16
Su Ürünleri Satış Kooperatifleri	1
Taşıyıcılar Kooperatifleri	3
Yapı Kooperatifleri	2
Üreticiler Birliği Kooperatifleri	3
Toplam Kooperatifler	98

Kaynak: T.C. Yenice Kaymakamlığı, Yenice İlçesi Brifing Raporu”, 2007, s.12.

Tablo 2.17.'de de görüldüğü üzere ilçede 98 kooperatif bulunmakta bunların yarısından çoğunu tarımsal kalkınma kooperatifleri oluşturmaktadır. Daha sonra ise ormancılık ve sulamacılık ile ilgili kooperatifler faaliyet göstermektedir.

Ziraat Odası Başkanı İsa Acar ile yapılan görüşmede kooperatifler hakkında şu bilgiler alınmıştır (08.08.2008).

“Kooperatiflerin çoğu tarımsal kooperatiftir. Ama bunların yanında süt ile ilgili kooperatiflerde vardır. Sebzeçilik daha yaygın burada ama tarımsal kooperatif sayısı bu üretime göre az, süt kooperatifleri ise daha çoktur. Yoğun olarak sebze üretilir. Bu yüzden sebze üreticiler birliği olmalıdır...”

2.1.1.10. Kamu Gelir Gider Durumu

Devlet topluma karşı olan görevlerini yerine getirirken çeşitli harcamalarda bulunmaktadır. Bunun yanında Devlet bir üretici olmamakla birlikte kazanç geliri elde etme hedefi yoktur. Bu nedenle harcamalarını Ulus'tan aldığı vergilerle finanse etmektedir (Güçeri, 2009: 1).

İlçe Mal Müdürlüğü'ne bağlı 721 gerçek usul, 938 basit usul, 91 kurumlar vergisi mükellefi, 779 KDV, 798 stopaj gelir vergisi, 7022 motorlu taşıtlar vergisi mükellefi olmak üzere toplam 10349 mükellef mevcut olup, 2008 yılında 19.737.019,18 YTL tahakkuka karşılık, 12.068.208,40 YTL. tahsilat gerçekleştirilmiş olup, tahsilat oranı % 61,14'dır. İlçedeki toplam tahakkuk daire sayısı 36 olup, maaş alan personel sayısı 489'dır. Hazineye ait 4074 adet tescilli taşınmazın 904 adeti kurumlara tahsislidir. 2008 yılında; ecrimisil, kira, taşınır ve taşınmaz satış geliri olmak üzere milli emlak gelir toplamı 60.649,97 YTL olmuştur (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 14).

2008 yılı Mal Müdürlüğü verilerine bakıldığında toplam personelin 15 kişi olduğu görülmektedir. Ayrıca Gelir Birimi Bilgileri Tablo 2.18.'de gösterilmiştir.

Tablo 2.18: Gelir Birimi Bilgileri

Gelir Birimi Bilgileri	Mükellef Sayısı
Gerçek usul	711
Basit Usul	938
Kurumsal Vergisi	89
Katma Değer Vergisi	767
Stopaj Vergisi	779
Motorlu Taşıtlar Vergisi	6612
Toplam	8985

Kaynak: Yenice Mal Müdürlüğü, "Brifing Raporu", 2008, s: 2.

2008 yılında Mal Müdürlüğü'ne bağlı 711 gerçek usul, 938 basit usul, 89 kurumsal vergisi, 767 katma değer vergisi, 779 stopaj vergisi, 6612 motorlu taşıtlar vergisi mükellefi olmak üzere toplam 8985 mükellef mevcuttur. 2007 yılının ilçe Mal Müdürlüğü'ne bağlı mükellef sayısı 8826, 2008 yılının ilk altı ayının mükellef sayısı 8895, 2008 yılının tamamının mükellef sayısı ise 10349'dur. Bu verilere bakıldığında ilçenin Mal Müdürlüğü'ne bağlı mükellef sayısının artış gösterdiği görülmektedir.

2.1.1.11. Bölgenin Yönetim Birimleri Ve İdari Durumu

Yerel yönetimler, modern dönemdeki devlet örgütlenmesi içerisinde, kamu yararı ilkesini gerçekleştirmek için örgütlenmiş lokal yapılanmalardır. Aynı zamanda, halkın bu oluşuma dolaylı katılımını sağlamakta ve kuruluş amacına bağlı olarak tam veya yarı kamusal nitelikte hizmetler sunmaktadır. Bu tip hizmetlerin genellikle tekel özelliği

taşıması, hizmetin kalitesini ve halkın memnuniyetini direkt etkilemektedir (Es ve arkadaşları, 2006: 259). Bundan dolayı yerel yönetimler çok önemli bir yere sahiptir (I. Ulusal Yerel Yönetimler Çalıştayı, 2003: 38).

İlçeye bağlı 5 belediye, 71 Köy ve bu köylere bağlı 11 oba vardır. Ayrıca tüm köylerin üye olduğu Mahalli İdareler Birliği ile İl Özel İdaresi'nin ilçe birimi olan İlçe Özel İdare Müdürlüğü de bulunmaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 15). Aşağıda öncelikle ilçede yer alan belediyeler ele alınacaktır.

2.1.1.11.1. Yenice Belediyesi

1936 yılında Yenice'nin ilçe oluşu ile birlikte kurulan belediye şunda kendisine ait 2 katlı binada hizmet vermektedir. Belediye nüfusu 2007 yılı sayımına göre 6.917'dir. Ayrıca Kurtuluş, Yeni Mahalle, Eski Yenice ve Kışlalar adında 4 mahalleden oluşmaktadır. 26 personelin görev yaptığı birimde ayrıca 32 adet kadrolu işçi çalışmaktadır. Değişik türde 22 adet araç ve iş makinesi bulunmaktadır.

Belediye imar planı 2000 yılında revize edilmiştir. Belediye sınırlarındaki tüm yapılara içmesuyu verilmekte olup, kanalizasyon oranı % 95'dir. 2007 yılında, 20.000 m² beton parke, 1.500 m² beton bordür taşı döşenmiştir. 5.000 m² lik İş Merkezi inşaatının % 80 lik kısmı tamamlanmıştır.

Belediyenin 2007 bütçesi 3 milyon 250 bin ve gerçekleşme oranı %99'dur (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 14), 2008 yılı bütçesi 3.670.893,67 YTL olup, gerçekleşme oranı % 105'dir. 2009 yılı tahmini bütçesi ise 3. 500.000,00 TL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 15).

2.1.1.11.2. Akçakoyun Belediyesi

1985 yılında kurulan belediye, kendisine ait binada hizmet vermektedir. 5 personel ile 1 geçici işçinin görev yaptığı birimde, değişik türde 9 araç ve iş makinesi mevcuttur. İlçe merkezine 40 km mesafededir. Belde nüfusu 2000 yılı sayımına göre 1.461'dir.

1993 yılında onaylanarak yürürlüğe giren imar planı içerisinde halen 485 mesken, 35 işyeri mevcuttur. Tüm beldede içmesuyu şebekesi bulunmakta olup, 1 sokak dışında kanalizasyon da mevcuttur. Belde Atatürk ve Cumhuriyet olmak üzere iki mahalleden

oluşmaktadır. Belediyenin 2007 yılı bütçesi 743.000,00 YTL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 15). 2008 yılı bütçesi 965.900,00 YTL dir. 2009 tahmini bütçesi ise 1.500.000,00 TL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 15-16).

2.1.1.11.3. Hamdibey Belediyesi

1975 yılında kurulan belediyede Hamdibey merkez, Karabey ve Kurtlar mahalleleri bulunmaktadır. Belde nüfusu 2007 yılı sayımına göre 1938'dir. Hamdibey beldesi Ahiler göletinin de içine alınması ile belde statüsünü kaybetmemiştir (Nevzat Özden, 12.10.2008). Yenice ilçe merkezine 30 km mesafede bulunan belediyede 5 personel ile 11 geçici işçi çalışmakta olup, kendisine ait 2 katlı binada hizmet vermektedir. 11 adet değişik türde araç ve iş makinesi vardır.

İmar planı 1984 yılında yaptırılmış olup, 930 mesken, 60 işyeri bulunmaktadır. İçmesuyu şebekesi mevcut olup, 7 km mesafeden yeni bir içmesuyu getirme çalışmaları devam etmektedir. Belediyenin 2007 yılı bütçesi 965.000,00 YTL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 15). 2008 yılı bütçesi ise 1.050.000,00 YTL olup, 2009 yılı tahmini bütçesi 1.085.000,00 TL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 16).

2.1.1.11.4. Kalkım Belediyesi

1977 yılında belediye teşkilatının kurulduğu Kalkım, yaklaşık 5000 yıllık bir tarihi geçmişe sahip olup "Agonya" adıyla anılır. Belediyede 1 memur, 13 kadrolu işçi, 5 adet Mevsimlik İşçi çalışanı olmak üzere 19 personel ile hizmet verilmektedir. Kendisine ait 2 katlı binada hizmet veren belediyede değişik türde 21 adet araç ve iş makinesi mevcuttur.

2007 yılında belediyenin bütçesi 935.000,00 YTL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 15). 2008 Yılı bütçesi 1000.000,00 YTL olan belediyenin 2009 yılı tahmini bütçesi 1,250,000,00 TL dir. 50 dükkanı, 1 adet parke taşı üretim tesisi, 1 adet 52 yataklı kapasiteli oteli kiralık olarak mevcut olup, turistik amaçlı 2 özel otelin yatak kapasitesi ise 100 kişidir. Son nüfus sayımına göre nüfusu 2.145'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 16).

2.1.1.11.5. Pazarköy Belediyesi

1973 yılında belediye teşkilatı kurulan Pazarköy'de İstiklal ve Cumhuriyet Mahalleleri olmak üzere 2 mahalle bulunmaktadır. İlk 2 katı işyeri 3. ve 4. katları belediye hizmet binası olarak kullanılan yeni ve modern binasına 2002 yılında kavuşan beldede 734 mesken, 111 işyeri mevcuttur. 2007 yılı sayımına göre nüfusu 1,932'dür.

8 personel ve 2 geçici işçinin çalıştığı belediyede, 12 adet değişik türde araç ve iş makinesi bulunmaktadır. İmar Planı 1985 yılında onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Yenice ilçe merkezine 35 km mesafede bulunan beldede yörenin en büyük ve en eski pazarı Cuma günleri kurulmaktadır. Su şebekesi tüm beldede mevcut olup, kanalizasyon oranı % 90'dır. 2007 yılında 850,00 YTL olan bütçe (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 15), 2008 yılında 1.045.000,00 YTL'dir. 2009 yılı tahmini bütçesi 1.800.000,00 TL'dir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 16).

2.1.1.11.6. İlçe Özel İdare Müdürlüğü

İl Özel İdaresinin ilçedeki teşkilatı olan müdürlük, muhtar maaşları, köy yardımları, taşınmalı öğretim araç giderleri, ilköğretim yatırım harcamaları ve benzeri giderler için 2007 yılında 1.293.910,84 YTL ödeme yapmıştır (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 15). 2008 yılı genelinde gelen ödenekler toplamı 1.500.657,25 YTL olup harcama 1.325.537,31 YTL olarak gerçekleşmiştir (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 16).

2.1.1.11.7. Mahalli İdareler Birliği (Köylere Hizmet Götürme Birliği)

1992 yılında kurulmuş olan Mahalli İdareler Birliği'nin Başkanı İlçe Kaymakamı olup, birlik encümeni 4 kişi bulunmaktadır. Birliğe üye 71 köy tüzel kişiliği vardır. Mahalli İdareler Birliği'nin 2006 yılı bütçesi 2.695.000,00 YTL (Yenice Kaymakamlığı, 2007: 16), 2007 yılı bütçesi 3.000.000 YTL olup (Yenice Köylere Hizmet Götürme Birliği, 2007), 2008 yılı bütçesi de 3.000.000,00 YTL olarak gerçekleşmiştir. Birliğin gerek köylere yönelik gerekse ilçedeki kamu kurum ve kuruluşlara yönelik çalışmaları mevcuttur (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 17).

Örneğin 2007 yılındaki içme suyu, yol ve 2006 yılındaki Köydes projesi izleme tablosuna bakıldığında ilçede bu doğrultuda yapılan çalışmaların hepsi bitirilmiştir (KÖYDES, 12.08.2008). Bunlar Yenice Mahalli İdareler Birliği gerçekleştirdiği çalışmalar ile Çanakkale’de örnek çalışmalardır (Ulu, 2000: 160).

Mahalli İdareler Birliği’nde yapılan çalışmalar hakkında Aydoğan Durmaz ile görüşme yapılmış ve şu bilgiler alınmıştır (12.08.2008):

“Şuanda Mahalli İdareler Birliği’nin ismi Köylere Hizmet Getirme Birliği olmuştur. 1992 yılında kurulan Birlik, 1998 yılında faaliyete geçmiştir. KÖYDES Maliye Bakanlığı’ndan gelmektedir. Tüm köylerin yol, su, elektrik, kanalizasyon ve altyapı ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Eksikler daha çok kanalizasyonlar ve içme suyu açısından görülmektedir. Bundan dolayı her yıl içme suyu, kanalizasyon ve yol yapımında 1 trilyon yatırım yapılmaktadır. Diğer gelirler ise üye köylerin katılma payları ve faiz gelirleri şeklindedir. Köy muhtarlığı, cami, köy çeşmesi gibi hizmetlere yatırımlar yapılmaktadır. Şuan da memba suyu işi ve Seyvan köyünde termal su projesi vardır. Ayrıca göletlerle ilgili projeler de yer almakta olup bunlardan bir tanesi Araovacık, merkez göleti kapalı sisteme dönüştürme projesi şeklindedir”.

Özel İdare Binası’nın 2. katında hizmet veren Birliğe ait 4 adet araç bulunmakta olup, 4 personel, 4 hizmetli olmak üzere toplam 8 kişi çalışmaktadır, her türlü ticari faaliyette bulunarak elde ettiği gelirleri köyler ve resmi birimlere harcamaktadır (Yenice Kaymakamlığı, 2008: 17).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SWOT ANALİZİ İLE İLÇENİN SOSYO- EKONOMİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmanın bu bölümünde ilçenin sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan sahip olduğu potansiyeller SWOT analizi çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bunun yanında ilçenin güçlü ve zayıf yönleri belirlenmiş ayrıca ileride yaratılabilecek fırsatlar ya da oluşabilecek tehditler, elde edilen veriler doğrultusunda ortaya konulmaya çalışılmıştır.

3.1. Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsat ve Tehditler Analizi

Aşağıda Çanakkale ili Yenice ilçesinin, sosyo-kültürel ve ekonomik açıdan sahip olduğu güçlü-zayıf yönleri, fırsat ve tehditleri ele alınarak, GZFT analizi yapılmıştır. GZFT analizinin İngilizcesi olan SWOT analizi; Strengths (Kuvvetli Yönler), Weaknesses (Zayıf Yönler), Opportunities (Fırsatlar) ve Threats (Tehditler) kelimelerinin kısaltılmış halidir (Hala, 2007: 137).

S.W.O.T. Analizi'nin amacı, güçlü yönleri ortaya çıkarırken zayıf tarafları da düzeltmek için gereken durumları tanımlamaktır. Ayrıca oluşabilecek tehditler ve yaratılabilecek fırsatlar da detaylı bir şekilde belirlenip bu çerçevede değerlendirilmektedir (Janeckova, 2003: 32).

Çalışma ile ilgili yapılan analizin daha detaylı şekilde incelenebilmesi için güçlü-zayıf yönler, fırsat ve tehditler alt başlıklara ayrılmıştır. İlçenin sahip olduğu potansiyelleri ortaya koyarken çeşitli başlıklar altında incelemek daha sağlıklı olacaktır. Bundan dolayı SWOT'u oluşturan her başlık dört alt başlığa ayrılarak konu daha detaylı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır.

3.1.1. Güçlü Yönleri

İlçe doğal kaynaklar bakımından 3, kamu kurumları kalkınma desteği açısından 22, özel kurumlar kalkınma desteği açısından 11, sağlık, altyapı-ulaşım-haberleşme ve kültürel yapı olarak ise 13 tane güçlü yöne sahiptir. Toplamda ilçede 49 tane güçlü yön belirlenmiştir. İlçenin en güçlü olduğu alanın doğal kaynaklar olduğu saptanmıştır.

3.1.1.1. Doğal Kaynaklar

- Organik tarım yapılması için elverişli alanların mevcut olması
- Yörede domates ve biberin bol miktarda bulunması
- İlçede gölet haline getirilebilecek birçok derenin mevcut olması

3.1.1.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği

- Mülki idare ve belediyenin verimli olarak çalışması
- Deprem dolayısıyla ilçenin tekrardan imar ve inşa edilmesi böylece daha düzenli bir yapıya sahip olması
- Yenice Meslek Yüksekokulu'nun kız öğrenciler için yurt imkanları sunması
- Yenice Meslek Yüksekokulu'nun ilçeye sosyal ve ekonomik açıdan katkı sağlaması
- Yenice Meslek Yüksekokulunda bilimsel araştırmaların yapılması
- İlçenin bilimsel çalışmalarının sıklık kazanması ile tarihsel açıdan önemli potansiyellerin ortaya çıkartılması ve turizm kapısını aralaması
- İlçede Etnografya Müzesi'nin bulunması
- Çanakkale ili içinde yer alan ilçelerde kadın okuma-yazma oranının en yüksek olduğu ilçe olması
- Okullaşma oranının artması ile ilçe nüfusunun 3'te 1'inin eğitime dahil olması
- Halk Eğitim Merkezi'nin düzenlediği kurslar ve bu kapsamdaki diğer etkinlikler ile ilçe halkına beceri kazandırılması ve sosyal faaliyetlere ilgisinin arttırılması
- Halkın kurslar ile edinmiş olduğu becerilerle üretime katkıda bulunması
- Sosyal Yardımlaşma Vakfı'nın yapmış olduğu çalışmalarla halkın ekonomik açıdan güven kazanması ve bu yönde oluşabilecek suç unsurlarının azalması
- Sosyal Yardımlaşma Vakfı'nın öğrencilere yaptığı maddi yardımlarla öğrencilerin refahının sağlanması ve eğitimini daha rahat sürdürmesi

- İlçede 1980 yılından sonra suni tohumlama çalışmalarının yapılmaya başlanması ve bunun verim arttırıcı etkileri
- Bitkiler üzerindeki hastalık ve zararlılara karşı zirai mücadele yapılması
- Hayvan hastalıklarının sağlık kontrolleri ile önlenmesi
- Hayvancılığı Geliştirme Projesi ile yem bitkileri ekim alanının ve süt ürünlerinin üretiminin artması
- Yıldan yıla tarım aletlerinin artması ile üretimin artması
- Damlama sulama yöntemi ile tarım yapılması
- Orman İlçe Müdürlüğü'nün titiz çalışmaları ile ormanların korunması
- Sosyal Yardımlaşma Vakfı'nın yaptığı yakacak yardımlarının orman tahribatını kısmen engellemesi
- Yöre halkının yangın konusunda bilinçlendirilmiş olması

3.1.1.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği

- Yörede bulunan salça fabrikalarının çoğunun dış piyasada ve iç piyasada dağıtımlarını gerçekleştirmesi
- İlçedeki salça fabrikalarında biyolojik arıtma tesislerinin bulunması
- Yörede bulunan küçük ve orta ölçekli işletmelerin istihdam olanakları sağlaması
- Bazı işletmelerin tarımda verimli sonuçlar elde etmek amacı ile tarımsal eğitim vermesi
- İlçede yetiştirilen biberin ihracatta önemli bir paya sahip olması
- Çıkarılan madenleri işleyecek fabrikaların bulunması
- Maden ocaklarının bulunması dolayısıyla çok sayıda işçinin istihdam edilmesi
- Turizm açısından yöreye önemli katkıda bulunan işletmelerin mevcut olması
- İlçede yapılan yaban domuzu avının turizme önemli ölçüde katkıda bulunması
- Süt ürünleri kooperatiflerinin yeterli sayıda bulunması
- Türkiye'de en çok kırmızı biber ekimi yapılan yer olması

3.1.1.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı

- Depremle birlikte evlerin kat izinlerinin 3'e indirilmesi ve daha sağlam bir yapıya kavuşturulması
- İlçede çekirdek aile tipi görülmesi

- İlçenin nüfus artış hızının düşük olması
- Belediye hizmetlerinin eksiksiz şekilde yapılmaya çalışılması
- İlçedeki altyapı çalışmalarının neredeyse tamamlanmış olması
- Kaynak sularının değerlendirilmesi
- Suların klorlanması ve kontrol edilmesi
- Halkın eğitim ve öğretime önem vermesi
- Yenice halkının öğrenciye hoşgörü ile bakması ve kabul etmesi
- Halkın yüksek hoşgörü ve güven duygusu
- Halkın Türk gelenek ve göreneklerine sahip çıkıyor olması
- Halkın inanç yapısının homojen olması
- Boşanma sayılarının az olması

3.1.2. Zayıf Yönleri

İlçe doğal kaynaklar bakımından 6, kamu kurumları kalkınma desteği açısından 8, özel kurumlar kalkınma desteği açısından 19, sağlık, altyapı-ulaşım-haberleşme ve kültürel yapı olarak ise 7 tane zayıf yöne sahiptir. Toplamda ise ilçede 40 tane zayıf yön belirlenmiştir. İlçede özellikle özel kurumlar açısından kalkınma desteğinin yetersiz olduğu görülmektedir.

3.1.2.1. Doğal Kaynaklar

- Yenice'nin Kazdağları'nda yer almasına rağmen isminin yeterince duyulmaması
- Dağ turizminin yeterince yaygınlaşmaması
- Kazdağları'nın doğasından yararlanılıp iyi bir turizm olgusunun geliştirilememesi
- Jeotermal kaynakların kullanılamaması
- Yağışların belirli zamanlarda olması ve su ihtiyacını doğurması
- Su kaynaklarından yeterince istifade edilememesi

3.1.2.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği

- İlçe genel nüfusunun okur-yazar açısından geride kalması
- İlçenin idari binalarının deprem sonrası bölünmesi
- Genel eğitim düzeyinin ve kız çocuklarının okullaşma oranının düşük olması

- Kalkım beldesi ve Yenice ilçesi merkezinin kendi içindeki siyasi uyuşmazlıklarının ilçenin gelişimini olumsuz etkilemesi
- Nüfusun çoğu köylerde yaşadığı için eğitim seviyesinin ülke ortalamalarının altında yer alması
- İlçeye ait tarihi eserlere yeterince sahip çıkılamaması
- Etnografya Müzesi'nin ilçeye uzak olması
- Müzenin yerini belirten tabelaların olmayışı

3.1.2.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği

- Kız öğrenci yurdunun az sayıda olması
- Eğitim sektöründe eğitimi destekleyici özel kurumların olmaması
- Yerel kaynaklı fabrikaların ileriye dönük projelerinde ve yatırımlarında ilçenin yer almaması
- Yerel üreticinin desteklenmemesi sonucu çiftçilerin üretimde düşüşler yaşamaması
- Çiftçinin ürettiği üründen yeterince gelir sağlayamaması yöre insanını hem sosyal hem de ekonomik yönden olumsuz etkilemesi
- Yöre halkının iş imkanlarının kısıtlı olmasından dolayı dışarıda çalışması
- İlçenin beldeleri arasındaki refah farkı
- Kırmızı biberin satış fiyatının düşük olması ve çiftçinin memnuniyetsizliği
- Tarımsal kooperatiflerin az sayıda olması
- Tarımsal ürünleri pazarlama tekniği eksikliği
- İlçede yoğun sebze üretimi olmasına rağmen Sebze Üreticiler Birliği'nin kurulmaması
- İlçede kırmızı biberi işleyecek fabrikaların yeterli sayıda olmaması
- İlçede odun hammaddesini işleyen bir sanayi kuruluşunun olmaması
- Madenlerin cevher derecelerinin düşük olması nedeniyle zenginleştirme işlemlerine tabi tutulmak zorunda kalınması
- Bazı işletmelerin ucuz olan Çin biberini alıp satarak ciro kaygısına düşmesi
- Biber işleyen işletmelerin çok ciro elde etmesine rağmen geleceğe dönük çalışmalar yapmaması
- İlçede sanayi sektörünün yeterince gelişmemiş olması
- İlçenin topraklarında Türkiye'nin en kaliteli kırmızı biberlerinin yetiştirmesine rağmen bu konuda markalaşamaması

- İlçede yeterince konaklama yeri bulunmaması

3.1.2.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı

- Halkın sağlık konularında sık sık bilinçlendirilmemesi
- Koruyucu hizmetlerin masraflı olması nedeniyle geri planda kalması
- Genç nüfusun giderek azalması
- İlçede çocukların ve yaşlıların bağımlılık oranının artması
- İlçe merkezinde yaşayan kadınlar ile köylerinde yaşayan kadınlar arasında hak bakımından eşitsizliklerin olması
- Orman köyleri başta olmak üzere kırsal yerleşimlerde yoksulluğun yaygın olması
- Yol çalışmalarında oluşabilecek aksaklıkların kazalara yol açması

3.1.3. Fırsatlar

Yenice ilçesi doğal kaynaklar bakımından 11, kamu kurumları kalkınma desteği açısından 5, özel kurumlar kalkınma desteği açısından 5, sağlık, altyapı-ulaşım-haberleşme ve kültürel yapı olarak da yine 9 tane fırsat yaratılabilecek duruma sahip olduğu belirlenmiştir. Toplamda ilçede 30 tane fırsat yaratılabilecek durum belirlenmiştir.

3.1.3.1. Doğal Kaynaklar

- Endemik türe sahip olması (Kazdağı Göknarı)
- Yeraltı zenginliklerinin bulunması
- Çanakkale çevresinin fay hatlarının çok olduğu bir saha olması nedeniyle ilçede jeotermal enerji kaynaklarının mevcut olması
- Ormanlık alanı en fazla olan ilçe olması
- Ormanlık arazinin fazla olmasından dolayı içinde birçok hayvan barındırması
- İlçenin geçiş ikliminde yer almasından dolayı karışık türde ormanlara ve çeşitlilik gösteren bitki örtüsüne sahip olması
- Yörede birçok tarihi eser ve doğa güzelliklerinin mevcut olması
- Edremit Körfezi üzerinde bulunan tatil yollarının Yenice ilçesinden geçmesi
- Av turizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olması
- Kazdağları'nda doğal su kaynaklarının bulunması
- Kırsal turizm talebinin artma eğilimi

3.1.3.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği

- Taşınmalı eğitim sistemine geçilmesi
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin desteği ile yapılan bilimsel araştırmalar ile Yenice'nin tanıtılması
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tarafından düzenlenen Kazdağları yürüyüşünün yapılması
- Gelir ve istihdam getirici projelerin yapılması
- Yöre dışarıdan yatırım yapılması ile üretimin dolayısıyla ürün çeşitliliğinin artması

3.1.3.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği

- Arkeolojik araştırma ve çalışma gerektiren yerlerin olması
- Göletlerin yapılması ile istihdam olanağı doğması
- Bankaların kurulması ile çiftçiye önemli ölçüde kolaylık sağlanması
- Özel eğitim kurumlarının kurulma potansiyelinin olması
- İç ve dış talebe dayalı olarak gıda sanayinin gelişmesi

3.1.3.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı

- Her beldede sağlık ocaklarının ve sağlık evlerinin bulunması
- İlçenin Çanakkale-Balıkesir arasında durak yeri olması
- Kaz Dağı Milli Park'ına sahip olması
- İlçenin konumu itibarıyla kolay ulaşılabilir olması
- İlçenin büyük yerleşim yerlerine yakın olması
- Büyük yerleşim alanlarına yakın olması
- İlçenin konumu itibarıyla geniş bir kültür mozaiğine sahip olması
- Köylerde internet ve PTT hizmetlerinin bulunması
- İlçenin birçok tarihe ev sahipliği yapan bir coğrafyada yer alması

3.1.4. Tehditler

İlçenin doğal kaynaklar bakımından 3, kamu kurumları kalkınma desteği açısından 2, özel kurumlar kalkınma desteği açısından 9, sağlık, altyapı-ulaşım-haberleşme ve kültürel yapı olarak ise 9 tane tehdit yaratabilecek unsura sahip olduğu belirlenmiştir. Toplamda

ilçede 23 tane tehdit oluşturabilecek durum saptanmıştır. Özellikle sayılardan da anlaşılacağı gibi en çok tehdit yaratabilecek durumun özel kurumlardan kaynaklanabileceği belirlenmiştir.

3.1.4.1. Doğal Kaynaklar

- İlçenin deprem kuşağında yer alması
- Ormanlık arazinin geniş bir alana yayılması ve yangın ve riskini beraberinde getirmesi
- Maden arama çalışmalarında ormanların tahrip edilmesi

3.1.4.2. Kamu Kurumlarının Kalkınma Desteği

- Kazdağları Milli Parkı'nın ücretli olması
- Ayni ve nakdi yardımların sık sık yapılması yöredeki yoksul halkı çalışmaktan uzaklaştırıp hazırcılığa alıştırmaları

3.1.4.3. Özel Kurumlar Açısından Kalkınma Desteği

- İlçedeki fabrikalara işçilerin çoğunluğunun dışarıdan getirilmesi ve yöre insanının bu imkanlardan yararlanamaması
- Yabancı kaynaklı fabrikaların ilçede üretilen biberden istifade etmesi
- Kırmızı biberin maliyetinin yüksek olması
- Maliyetlerin yüksek olması nedeniyle biber işleyen firmaların ilçenin ürünlerini işleyememesi
- Yabancı sermayeli işletmelerde sanayi ürünü olan biberin yabancı marka adı altında dış piyasaya sürülmesi
- Çin ürünlerinin maliyetlerinin düşük olmasından dolayı ilçenin kendi ürünlerini pazarlayamayacak hale gelmesi
- Çin ürünlerinin pazara hakim olması nedeniyle yörede dış ticaret gerçekleştiren işletmelerin aracı kurum haline gelmesi
- Kriz dolayısıyla maliyetlerin yükselerek fabrikaların kapanma durumuna gelmesi
- Krizin etkisiyle istihdam sayısının azalması

3.1.4.4. Sağlık, Altyapı-Ulaşım-Haberleşme ve Kültürel yapı

- Sağlık harcamalarına bütçeden yeterli pay ayrılamaması
- Sağlık sektöründe personel eksikliği olması
- Sağlık Bakanlığı'nın istihdam politikalarının yetersizliği
- İlçede hekim sayısının yıldan yıla azalış göstermesi
- İlçenin deprem kuşağında yer almasına rağmen sağlık alanında özel tedbirlerin yeterince alınmaması
- İlçe sınırlarının Balıkesir'e çok yakın olması ve göç vermesi
- İlçenin Balıkesir'e yakın olması yörenin ekonomik canlılığını etkilemesi
- Ulaşımında yetersizlikler
- Kazdağları'nın ulaşımına kapalı olması sebebiyle turizm değerlerinin iyi bir şekilde sergilenememesi

SONUÇ

Yenice, Marmara Bölgesi'nin Güney Marmara bölümünde, Biga yarımadasının iç kesimlerinde yer alan, ormanlık alanlar açısından zengin, turizm potansiyeli yüksek ve bulunduğu coğrafi konum nedeniyle çeşitli tarım ürünlerine sahip küçük bir ilçedir.

Bu çalışmada öncelikle ilçenin sahip olduğu sosyal ve ekonomik potansiyeller ortaya konulmuştur. Daha sonra bu potansiyeller güçlü, zayıf yönler ve yörede fırsat ve tehdit yaratabilecek durumlar olarak 4'e ayrılmıştır. Bunu yaparken de SWOT analizi kullanılmıştır. Bu analiz ile yöreye ait tüm veriler 4 başlık altında değerlendirilmiş ve bu 4 başlıkta kendi içinde 4 ayrı alt başlığa ayrılmıştır.

İlçe sosyal sektörler açısından; aile ve inanç yapısı, mülkiyet durumu, nüfus, eğitim, sağlık, güvenlik, altyapı ve istihdam olarak ele alınmıştır. Bu değişkenlerden aile yapısına bakıldığında ilçede çekirdek aile yapısının mevcut olduğu görülmekte ve bu da o yörenin ve bulunduğu bölgenin gelişmişliğini göstermektedir. Yörede halen gelenek ve göreneklere önem verilmesi ayrıca aile yapısının sağlam temellere dayanması inanç unsurunun etkisi olduğunu göstermektedir. Mülkiyet durumuna bakıldığında tapu oranlarının erkeklerde daha fazla olması ise erkeklerin egemen olduğu ataerkil bir yapı olduğunu göstermektedir.

İlçenin bulunduğu coğrafyanın da etkisi ile birçok doğal ve kültürel zenginliklere sahip olduğu görülmektedir. Bu tarihi zenginliklerin daha iyi sergilenebilmesi için düzenli bir Etnografya Müzesi yapılması gerekmektedir.

Eğitim açısından değerlendirildiğinde ilçede kadın okuma-yazma oranının erkeklerden daha yüksek olduğu fakat tahsil derecesi açısından bakıldığında kadınların oranının erkeklerden daha düşük olduğu saptanmıştır. Bu oranın kadınlarda da arttırılması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

İlçede eğitimi destekleyici özel eğitim kurumunun tek olması bu sektörde rekabet yaratılmadığından dolayı eğitim kalitesinin düşmesine neden olabilmektedir. Bundan dolayı ilçede ve beldeelerde özel eğitim kurumları açılarak bu rekabet ortamı sağlanmalıdır. Böylece öğrencilerin ÖSS ve SBS' de olan başarıları artacaktır.

Yenice ilçe merkezinde bulunan Yenice Meslek Yüksekokulu yöreye hem sosyal hem de ekonomik yönden birçok fayda sağlamıştır. Okulda yeni bölümlerin açılması öğrenci sayısının artmasını sağlamış ve yöreye hareketlilik kazandırmıştır. Fakat bu durum barınma problemlerini beraberinde getirmiş ve özellikle erkek öğrenciler için barınma sıkıntı haline gelmiştir. Bundan dolayı öğrenci sayıları ve cinsiyetleri göz önünde tutularak yeni yurtlar açılmalı ve barınma sorununa çözüm getirilmelidir. Ayrıca öğrencilerin sosyal açıdan da vakit geçirebileceği mekanlar yapılmalıdır.

Sosyal Yardımlaşma Vakfı ilçe halkı için büyük önem arz etmektedir. Bu kurum aracılığı ile yapılan yardımlar hem yardıma muhtaç kişilerin desteklenmesine hem de iş imkanı sağlayarak ekonomik yönden ilçenin kalkınmasına ve istihdam olanaklarının yaratılmasına imkan vermektedir. Bu yardımlar sayesinde küçük işyerleri kurulmakta ve bu durum yöre halkı ile meslek yüksekokulu öğrencilerine olumlu yönde yansımaktadır.

İlçe sağlık açısından değerlendirildiğinde halk sağlığına ilişkin her türlü çalışmanın yapıldığı gözlemlenmiştir. Genel olarak ilçede sağlık sektörünün işleyişi açısından bir sorun bulunmamaktadır.

Asayiş ve güvenlik ile ilgili olarak ilçede olumsuz bir durum bulunmamaktadır. İlçede aralarında ayrılık yaratacak farklı kültürden insanların bulunmaması kısaca yöre halkının dokusunun bozulmamış olması yörede suç oranlarının fazla olmaması ile bağdaştırılabilir. Halk birbirine karşı son derece güven duymakta bu da yaşayışlarına olumlu yönde etki etmektedir.

İlçede altyapı durumuna bakıldığında çalışmaların her geçen arttığı ve yörenin altyapı hizmetlerini kullanımı açısından daha iyi duruma geldiği saptanmıştır. Bunun için yörede Yenice Belediyesi çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Yörenin tanıtılması açısından ilçede etkin medya araçlarının kullanılması gereklidir. Bu yüzden hem görsel hem işitsel açıdan ilçenin tanıtılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu durum ilçenin sosyal, kültürel açıdan gözler önüne serilmesini sağlayarak yörenin ekonomik açıdan kalkınmasına yardımcı olacaktır.

Çalışmada incelenen diğer bir sektör ekonomik sektör olup bunlar; tarım, hayvancılık, ormancılık, turizm, madencilik ve sanayi gibi alt başlıklara ayrılmıştır.

Burada ilçenin ekonomik kalkınma potansiyelleri ortaya konulmuş ve yörenin nasıl gelişeceği konusunda değerlendirmeler yapılmıştır.

Yörede tarım ağırlıklı bir yapı olması ve en çok yetiştirilen ürünün kırmızı biber olması halkın bu konuda iş alanına sahip olması anlamına gelmektedir. Biberin bol olarak bulunması ilçe merkezi ve çevresinde bununla ilgili birçok fabrika ve işletme açılmasını sağlamıştır. Bu da yörede iş sahası yaratmakta ve birçok işçi çalıştırılması imkanını sunmaktadır. Fakat işyerlerinin politikaları, dış piyasanın baskısı ve maliyetler açısından fabrikalar daha az işçi çalıştırmakta ya da ucuz işgücü kullanmaktadırlar. İlçede diğer bir sorunda kooperatiflerin bulunmamasıdır. Birlik sağlanabilmesi için tarım kooperatiflerinin kurulması şarttır.

Yörede organik tarım da yapılmaktadır. Kazdağları'nın doğal ortamına sahip olması açısından Yenice ilçesi ülkenin en şanslı ilçelerinden biridir. Ayrıca ilçede birçok zengin içme suyu kaynağı bulunmaktadır.

Hayvancılık açısından ise ilçede yeterince kooperatif bulunmakta ve bu durum sistemli bir şekilde sürdürülmektedir. Hayvan sağlığına bakıldığında ilçe ve köylerinde sorun bulunmamakta Tarım İlçe Müdürlüğü tarafından bu durum düzenli takip edilmektedir.

İlçe madencilik sektöründe birçok işletmeye sahip olup istihdam hacmi geniş olan sektörlerden birisidir. Yörede yer altı zenginliklerinin bol miktarda bulunması bunları işleyecek tesislerin kurulması ihtiyacını doğurmuştur. Bu doğrultuda kurulan işletmeler hem ilçe halkına istihdam olanağı sağlamakta hem de birçok alt sektörün bu sektörle bağlantısını sağlayıp piyasaya canlılık kazandırmaktadır. Fakat küresel krizin de etkisi ile diğer sektörlerde olduğu gibi bu sektörde olumsuz etkilenmiş ve birçok işçi işten çıkarılmak zorunda kalmıştır. Ayrıca diğer yan sektörlerde bu krizin etkisi ile işlerine ara vermişlerdir.

Ormancılık açısından yöre zengin doğal kaynaklara sahiptir. Bu hem istihdam hem de yörenin turizm potansiyeli açısından önem arz etmektedir. Yörede ormanlık alanların çok olması olası bir yangın felaketini mümkün kılmaktadır. Fakat genel olarak bakıldığında orman yangınları çok görülmemektedir. Ayrıca yörede Kazdağı endemik türü mevcut olup bu bitki tarihi açıdan da önem taşımaktadır. Ormancılık sektöründe de sahip

olduğu potansiyel nedeni ile yöre halkına istihdam olanağı da sunmaktadır. Ayrıca yörenin sahip olduğu doğal güzellikler turizm açısından gelir imkanı sağlamaktadır. Yörede ormanlık alanların çok olması ve yolların ulaşım elverişli olmaması kişilerin Yenice yolunu kullanamamasına neden olmakta bu da Yenice'nin sahip olduğu değerlerin sergilenememesine ve bu değerlerden faydalanamamasına yol açmaktadır. Bu sorunun çözülmesi için belediye gerekli çalışmaları yapmalı ve bu doğal güzellikleri ilçeye turizm girdisi olarak kazandırmalıdır.

Kazdağları Milli Parkı doğal zenginliğin korunması açısından önemlidir. Fakat halkın geçimini sağladığı doğal ortamların bu şekilde korunmaya alınması bazen yöre halkının zor duruma düşmesine neden olabilmektedir.

Turizm açısından bakıldığında; ilçede bu sektör son sıralarda yer almaktadır. Ayrıca bu sektörün halkın geçim kaynağına katkısı arzu edilen düzeyde değildir. Yörede kültür turizmi yanında, termal turizm imkanı da söz konusudur. Fakat bu turizm imkanı yeterince değerlendirilememektedir. Kazdağlarının ilçe sınırlarında yer alması ilçeye doğa ve av turizmi açısından katkıda bulunmaktadır. Dağ ve av turizmi aracılığı ile ilçeyi her yıl belirli dönemlerde yerli ve yabancı turistler ziyaret etmektedirler. Ayrıca av turizminin düzenli bir şekilde yapılması da avlanan hayvanların türünün korunmasını sağlamaktadır.

Hizmet sektörünün içinde yer alan konaklama yerleri dışarıdan gelen halkın barınması için de imkan sunmaktadır. Daha önce Çan'a gitmek zorunda kalan kişiler için şimdi ilçe merkezinde konaklayacakları yerler mevcuttur.

İlçe sanayi açısından pek gelişmemiş olmakla birlikte daha çok tarıma dayalı bir sanayileşme söz konusudur. İlçe sahip olmuş olduğu değerleri işleyerek yabancı markalar adı altında dış ülkelere ihraç etmektedir. Bu durum ilçenin sahip olduğu değerlerin kaybolmasına neden olmaktadır ve önlem alınmazsa gelecekte ciddi problemlere yol açması beklenmektedir.

Bu çalışmada amaç mevcut ekonomik verilere göre sosyo ekonomik ve niceliksel değerler sağlıklı bir şekilde incelemiş ve bunu yaparken de SWOT analizi kullanılmıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlar ile istenilen hedeflere belirli ölçüde ulaşılmıştır. Fakat ilçe hakkında çok fazla çalışma bulunmadığından dolayı kitap ve internet gibi kaynaklardan çok fazla yararlanılamamıştır. Bunun yanında dönemsel raporlar ve yıllık

veriler gibi birincil kaynaklara rahatça ulaşılmış fakat detaylara inilememiştir. Ayrıca veriler çalışmanın teslim aşamasına kadar g¼ncellenmeye çalışılmış fakat t¼m veriler için bu m¼mk¼n olamamıştır. Y¼renin kalkınabilmesi için akademik anlamda daha çok çalışma yapılması gerekmekte ve bu çalışmaların yetkili kişiler ile y¼re halkı tarafından desteklenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, İsa. Ziraat Odası Başkanı, Orhan Turan; Ziraat Odası Sekreteri, Yenice Meyve Üreticileri Birliği, Sözlü Görüşme, (08.08.2008).
- Acar, Veysel. “Yenice İlçesi Ulaşım Durumu”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, 69-70, Çanakkale 2008.
- Acar, Veysel. “Kaz Dağları ve Yenice (İDA)”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, 1-7, Çanakkale 2008.
- Acar, Veysel. Yenice Belediye Başkanı, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).
- Akalın, Emine. “Kazdağları’ndan Bilim İçin Yeni Umbelliferae Türleri”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmasötik Botanik Anabilim Dalı İstanbul, 123-128, Çanakkale 2006.
- Akbulut, Mehmet; Odabaşı Sağır, Serpil; Odabaşı, Deniz Anıl; Çelik, Ekrem Şanver. “Çanakkale İlinin Önemli İçsuları ve Kirletici Kaynakları”, Ege Üniversitesi Su Ürünleri Dergisi, Su Ürünleri Temel Birimler, Cilt/Volume 23, Ek/Suppl. (111), ISSN 1300-1590, 2006, 9-15. <<http://jfas.ege.edu.tr>> (08.09.2008).
- Akgemci, Tahir. “KOBİ’lerin Temel Sorunları ve Sağlanan Destekler”, T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, KOSGEB, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Haziran 2001.
- Aksu, İbrahim. “Çanakkale ve Bölgesinin Tarihi Belgeleri ve Önemi”, Çanakkale Mercék Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.
- Aksu, Muzaffer. Aksu Otel, İşletme Sahibi, Sözlü Görüşme, (08.08.2008).
- Aktan, Coşkun Can; Ulvi Saran (Editör). “Sağlık Bakanlığı organizasyon ve Yönetiminde Yaşanan Sorunlar ve Mevcut Durum Analizi”, Sağlık Ekonomisi ve Sağlık Yönetimi, Sağlıkta Umut Vakfı yayını, Ankara 2007.
<http://www.canaktan.org/ekonomi/saglik_degisim_caginda/pdf-aktan/durum_analizi.pdf> (03.02.2009).
- Aktan, Coşkun Can. “Niçin Bazı Milletler Zengin Bazıları Yoksul?”, Yoksullukla Mücadele Stratejileri, Hak-İş Konfederasyonu Yayını, Ankara 2002.
- Aksakal, Hamit. Tarım İlçe Müdürlüğü, Veteriner, Sözlü Görüşme, (27.06.2008).

- Alpaslan, Çiğdem. “Çanakkale İlinin Demografik Özellikleri”, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 85-99, Çanakkale 2006.
- Alıcı, Akgüç, Aslı; Ucal, Meltem Şengül. “Foreign Direct Investment, Export and Output Growth of Turkey: Causality Analysis, Paper to be Presented at the European Trade Study Group”, (ETSG) Fifth Annual Conference, 11-13 September, in Madrid Universidad Carlos III de Madrid 2003.
- Altınok, Süleyman. Yenice Gıda Sanayi Üretim Müdürü, Sözlü Görüşme, (07.08.2008).
- Ana Britannica. “Genel Kültür Ansiklopedisi”, Ana Yayıncılık, cilt 16, İstanbul 1990.
- Ana Britannica. “Genel Kültür Ansiklopedisi”, Ana Yayıncılık, cilt 22, İstanbul 1990
- Anaç, Selahaddin; Nejat Tamzok. “The Mining Industry of Turkey”, Slobodan Vujic (ed.), 2nd Balkan Mining Congress Book of Proceedings, 37-43, 2007.
- Anonim, Emniyet Müdürlüğü, Sözlü Görüşme, (17.09.2008).
- Anonim, Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, Toplu sözlü görüşme, (08.08.2008).
- Anonim, Yenice Tapu Sicil Müdürlüğü, Sözlü Görüşme, (26.06.2008).
- Anonim, Sosyal Yardımlaşma Vakfı Görevlisi, Sözlü Görüşme, (12.08.2008).
- Anonim, Mahalli İdareler Birliği, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).
- Anonim, Yenice Belediyesi Etnografya Müzesi, Sözlü Görüşme, (06.10.2008).
- Anonim, Yenice Tapu-Kadastro, Sözlü Görüşme, (26.06.2008).
- Arcak, Rojan; Kasımoğlu, Evin. “Diyarbakır Merkezindeki Hastane ve Sağlık Ocaklarında çalışan Hemşirelerin Sağlık Hizmetlerindeki Rolü ve İş Memnuniyetleri”, Dicle Tıp Dergisi, Cilt:33, Sayı:1, 2006, 23-30. <<http://www.dicle.edu.tr/fakulte>> <<http://4181.indexcopernicus.com/fulltxt.php?ICID=888095>> (09.08.2008).
- Asan, Ünal. “Kazdağı Göknarı (Abies equi-trojani Aschers. Et Sinten.)’nın Doğal Yayılışı, Verim Günü, Ekonomik Önemi ve Planlama Esasları Üzerine Düşünceler”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi, 169-180, Çanakkale 2006.
- Aslan, Muhsin; Koncagül, Öznur . “Yenice’de Madencilik ve Yenice Yöresine Katkıları”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 71-80, Çanakkale 2008.

Aslan, Muhsin; Alkan, Utkan. “Yenice Halkı ve Meslek Yüksek Okulu Öğrencileri Yenice İlçesi ve Yenice Meslek Yüksekokulu Algıları”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 27-44, Çanakkale 2008.

Aslan, Önder. İliada Hotel İşletme Müdürü, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).

Arslan, Ali. “Elit Teorisi Perspektifinden Çanakkale Milletvekillerinin Sosyolojik Profilleri”, Mersin Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Sosyal Bilimler Entitüsü Dergisi, Sayı: 22, Yıl: 2007/1 (1-22s.).

Atasay, Adem. “Bitkisel Üretimde Organik Tarım”, Eğirdir Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü, Yayın no:1, Yayın Tarihi: 01.09.2006.

Ayaşlıgil, Tülay. “Pan PARKS (Protected Area Network of Parks) Korunan Alanlar Ağı ve Kazdağları”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Yıldız Teknik Üniversitesi, MF ŞBPB Kentsel Planlama Bilim Dalı Beşiktaş, İstanbul Peyzaj Mimarı/Plancısı, 402- 412, Çanakkale 2006.

Aydın İl Özel İdaresi Stratejik Planı (2006-2010), Şubat 2006.

Aygün, Ali; Sınmaz, Özgür. “Kent Deprem Senaryoları”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale'nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.

Baba, Alper. “Kazdağları Soğuk ve Sıcak Su Kaynaklarının Hidrojeokimyasal Özellikleri, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 48-50, Çanakkale 2006.

Bahadır, İlyas. Burcu Gıda Sanayi, Sorumlu Yönetici, Sözlü Görüşme, (14.10.2008).

Bal, Mustafa. “Kazdağları ve Madencilik Sektörümüz, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Kalemaden A.Ş. Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi, 565-566, Çanakkale 2006.

Barut, Basri; Canpolat, Ali. Yerel Medyanın Ekonomik Kalkınmaya (Ekonomi Yönüyle) Etkisi (Elazığ İli Örneğiyle)”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu (Bölgesel Kalkınmada Yeni Ufuklar), Elazığ, 23-25 Mayıs, 2005, 39-47, Uludağ Üniversitesi 2005.

Başaran, Fatma Nur, Güneş, Hanife, “Yenice İlçesi Çal Köyünde Pomak Kültürü ve El Örgüsü Çorap Örnekleri” Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 283-303, Çanakkale 2008.

Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, “Yaş ve Türlerine Göre Hayvan Sayıları”, 2007, (26.06.2008).

- Bedük, Ayhan; Mete, Okan; Usta, Sefa. “Yerel Ekonomilerin Yerel Aktörleri: Kobiler Karaman Örneği” I. Yerel Ekonomiler Kongresi, Karaman, 1-2 Ekim 2005, 55-70, Selçuk Üniversitesi, 2005.
- Bektaş, Kenanoğlu Z.; Miran, B.. “Manisa ve İzmir İllerinde Geleneksel ve Organik Çekirdeksiz Kuru Üzümün Karşılaştırılmalı Ekonomik Analizi”, Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 3(3), 2006, 285-295.
- Berber, Selçuk; Yıldız, Harun; Bulut, Musa; Satılmış, H. Hüseyin. “Yenice İlçesinin (Çanakkale) İçsu Kaynakları ve Su Ürünleri Yönünden İrdelenmesi”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, 125-138, Çanakkale 2008.
- Bilgiseven, Amiran Kurktan. “Köy Sosyolojisi”, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1988.
- Bircan, İsmail; Kulhan, Ethem; Özaslan, Metin; Sabuncu, Ali. “Osmaniye İli Raporu”, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, DPT, Nisan 2000.
- Brown, A. J.; Burrows, E. M. “Regional Economics Problems Comparative Experiences of Some Market Economies”, Printed in Great Britain by Unwin Brothers Limited, The Gresham Press, Old Working, Surrey, 1977, Studies in Economics:13 Edited by Charles Carter Vice-Chancellor, University of Lancaster, Uludağ Üniversitesi 1977.
- Bottomore, T. B., Çev: Ünsal Oskay, “Toplumbilim Sorunlarına ve Yazımına İlişkin Bir Kılavuz”, Beta Basım Yayım Dağıtım Şirketi, İkinci Baskı, Ekim, İstanbul 1984.
- Bozkuş, Ferhat; Çoban, Süleyman. “Kazdağı Göknarı (Abies equi-trojani Aschers et Sinten) ile Toros Göknarı (Abies cilicica Carr.)’nin Bazı Ekolojik ve Silvikültürel Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi, Silvikültür Anabilim Dalı, 146-156, Çanakkale, 2006.
- Bölgesel Gelişme, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, DPT, Ankara, Uludağ Üniversitesi Kütüphanesi, 1983.
- Buğra, Ayşe. “Devlet Piyasa Karşıtlığının Ötesinde, İhtiyaçlar ve Tüketim Üzerine Yazılar”, (çev: Bahadır Sina Şener) İletişim Yayınları 589, Araştırma-İnceleme Dizisi 21, 1. Baskı:2000, 2.Baskı:2003, İstanbul 2008.
- Büyük Lugat ve Ansiklopedisi, Meydan Larousse, Meydan Yayınevi, Meydan Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti., Cilt:3, İstanbul, 1990.
- Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedi, Baskı: Milliyet Gazetecilik A.Ş., Cilt 5, İstanbul, 1986.

- Cengiz, Özel, Esra; Kelkit, Abdullah; Gönüz, Ahmet. “Kazdağları’nda Bulunan Turizm Tesislerinin Çevreye Duyarlılıklarının İrdelenmesi”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 415-425, Çanakkale 2006.
- Çağlar, Ali. “Barajlar: Yeniden Yerleşim ve Sosyal Etkiler”, Sosyoloji Derneği Yayınları, Yayın no:12, Ankara 2003.
- Çakır, Mesut; Özdemir, Abdullah. “Aydın İli Tarım ve Turizm Sektörlerinin Rekabet Gücüne Etkileri”, Selçuk Üniversitesi, Karaman İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 1. Yerel Ekonomiler Kongresi 1-2 Ekim 2005 Karaman, Cilt: 8, Dizgi Ofset Matbaacılık, 117-133, Konya 2005.
- Çalışkan, Vedat; Olcay, Elvan. “Boğazın Balıkları: Çanakkale’de Ekonomik, Mekansal, Kültürel Etkiler ve Yeni Olanaklar”, Çanakkale Merkezi Değerleri Sempozyumu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yayınları, Yayın No:76, 25-26 Ağustos 2008, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Coğrafya Bölümü, 251-266, Çanakkale 2008.
- Çanakkale Belediyesi. <<http://www.canakkale.bel.tr/bpi.asp?caid=198&cid=561>> (01.02.2009).
- Çanakkale. “Çanakkale Hakkında Genel Bilgi”, 2009.<<http://www.e-canakkalem.com>> (26/07/2009).
- Çanakkale İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. “Kültürel Detaylar”, 2009. <<http://www.canakkalekulturturizm.gov.tr/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF03077CA1048A183466974C3824B6070A>> (07.08.2009).
- Çanakkale İl Özel İdaresi Stratejik Planı, “2006-2010”, Ocak 2006.
- Çanakkale İli Özel Web Sitesi. <<http://www.canakkaleili.com/Sanayi%20tesisleri.htm>> (13.04.2009).
- Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü. “Kurumlarımız” <http://canakkale.meb.gov.tr/kurumlarimiz/ozel_kurumlar/01_ckale_ozel_yurtlar.htm> (09.07.2008).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Hizmet Kayıtları, 2009a. <http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/hizmet_oda_kayit.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Çanakkale Tanıtım”, 2009b. <http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/canakkale_tanitim.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Alkol Üreticileri”, 2009c. <http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_alkol.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “İhracatçı Üyeler”, 2009d. <http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/ihracatci_uye.asp> (01.02.2009).

- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Gıda Üreticileri”, 2009e.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_diger_gida.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Deri Üreticileri”, 2009f.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_der.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Konfeksiyon Üreticileri”, 2009g.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_konfeksiyon..asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Maden Üreticileri”, 2009h.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_maden.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Orman Üreticileri”, 2009ı.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_orman.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Süt Üreticileri”, 2009i.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_sut.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Sebze Üreticileri”, 2009j.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_sebze.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Toprak Üreticileri”, 2009k.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_toprak.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Un Üreticileri”, 2009l.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_un.asp> (01.02.2009).
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası. “Çanakkale Tanıtım”, 2009m.
<http://www.canakkaletso.org.tr/ctso/uretici_zeytin.asp> (01.02.2009)
- Çanakkale Valiliği Yenice Kaymakamlığı. “Sosyal Yardımlaşma”.
<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/halk_kilavuz/sosyal_yardimlasma.asp>
(30.01.2009).
- ÇASIAD, Çanakkale Sanayicileri ve İşadamları Derneği.
<<http://www.casiad.org.tr/hakkimizda/hakkimizda.php>> (01.02.2009).
- Çelik, Mukaddes; Kandemir, Gülcan; İldirir, Murat. “Yenice İlçesi ve Yenice Meslek Yüksekokulu Etkileşimi” Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 45-67, Çanakkale 2008.
- Çelik, Mukaddes; Kandemir, Gülcan; İldirir, Murat. “Kazdağları’nda Bulunan İlyada Oteli’nin Girişimcilik Açısından Değerlendirilmesi”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 163-170, Çanakkale 2008.

- Çengel, Nihat. Yenice Gıda Sanayi İşletme Müdürü(1990-2000 yılları arası), Sözlü Görüşme, (06.08.2008).
- Çıkın, Ayhan. “Değişen Dünya Koşulları ve Kooperatifçilik”, Mart 2007.
<<http://www.elelebizbize.com/t.ayhancikin/detay.php?id=115>> (06.08.2009).
- ÇOMU, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi. <<http://www.comu.edu.tr>> (28.07.2009).
- Demir, Özcan; Güneş, Recep. “Ekonomik Krizlerin KOBİ’lerin Finansal Yapısına Etkileri: Elazığ’da Faaliyet Gösteren KOBİ’lerde Yapılan Bir Araştırma”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu, Bölgesel Kalkınmada Yeni Ufuklar, 23-25 Mayıs 2005, 289-296, Ankara 2005.
- Demir, Selçuk Beşir. “Eğitimin Kalkınma Üzerindeki Etkileri ve Kalkınmada Eğitimin Rolü ve Önemi”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu (Bölgesel Kalkınmada Yeni Ufuklar), Elazığ, 23-25 Mayıs, Uludağ Üniversitesi, 399-407, 2005.
- Demiraslan, Ekrem. “Çanakkale Faaliyet Raporu”, Yenice Belediyesi 1994-2004.
- Demiryürek, Kürşat. “Dünya ve Türkiye’de Organik Tarım”, Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Geliş Tarihi: 20/ 04/ 2004, 8(3/4), 63-71, 2004.
- DİE, Devlet İstatistik Enstitüsü, “2000 Genel Nüfus Sayım Sonuçları”, Çanakkale, Ankara, 2002.
- DİE, Devlet İstatistik Enstitüsü , “İl Göstergeleri 1980-2003”, Yayın no: 2902, Ankara, 2004.
- DPT, Devlet Planlama Teşkilatı, “Devlet Planlama Teşkilatı İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması 2003.
<<http://www.dpt.gov.tr/bgyu/seg/iller2003.html>> (09.02.2009).
- DPT, Devlet Planlama Teşkilatı, “Çanakkale İli Gelişmişlik Performansı”, Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması, 2004.
<<http://www.dpt.gov.tr/bgyu/ipg/marmara/canakkaleper.pdf>> (09.02.2009).
- Dictionnaire Larousse Ansiklopedik Sözlük, “Türkiye Milliyet Gazetecilik Anonim Şirketi, Cilt :2, İstanbul, 1994.
- Dinçer, Bülent; Özaslan, Metin; Satılmış, Erdoğan. “İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması”, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Yayın No: DPT 2466, Aralık 1996, Ankara. <<http://ekutup.dpt.gov.tr/bölgesel/dincerb/il/1.pdf>> (07.12.2009).
- Dinçer, Bülent; Özaslan, Metin. “İlçelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, Seçilmiş Göstergeler İtibariyle İlk ve Son 25 İlçe Sıralaması, Ankara, 2004. <<http://ekutup.dpt.gov.tr/bölgesel/gosterge/2004/ilce.pdf>> (07.12.2009).

- Dinçer, Bülent. “İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması”, Ankara, DPT, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Ocak 1996, Ankara. <[http:// ekutup.dpt.gov.tr./bolgesel/dincerb/ilce/](http://ekutup.dpt.gov.tr/bolgesel/dincerb/ilce/)> (07.12.2009).
- Dinçer, Bülent; Özaslan Metin; Kavashoğlu Taner. “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması”, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Yayın no DPT 2671, Mayıs 2003. <www.dpt.gov.tr/DocObjects/Download/3116/2003-05.pdf> (08.12.2009).
- Dinçsoy, İsmihan. Tarım İlçe Müdürlüğü, Veteriner, Sözlü Görüşme, (27.06.2008).
- Dinler, Zeynel. “Bölgesel İktisat, Genel Olarak ve Türkiye’de Bölgeler Arası Gelişmişlik Farklarının Ortaya Çıkışı ve Azaltılmasına Yönelik Politikalar”, 6. Basım, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa 2001.
- Durgun, Ayşe, “Isparta Turizminin Swot Analizi”, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Volume: 3, Sayı: 5, 93-109, 2007.
- Durmaz, Aydoğan. Köylere Hizmet Götürme Birliği, Muhasebeci, Sözlü Görüşme, (12.08.2008).
- Durukan, Kabaş, Sebla; Öztürk, Cihad; Cengiz, Özel, Esra; Kelkit, Abdullah. “Kazdağları’nda Rekreasyon ve Turizm Olanaklarının Değerlendirilmesi”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 434-443, Çanakkale, 2006.
- Düzce Valiliği. <<http://www.duzce.gov.tr/dosyalar/sydv/sydv.paf>> (30.01.2009).
- Emekli, Gözde. “Avrupa Birliği’nde Turizm Politikaları ve Türkiye’de Kültürel Turizm”, Ege Üniversitesi Coğrafya Dergisi, İzmir, 14, 2005, 99-107. <edebiyat.ege.edu.tr/bolumler/cografya/14-1-2-emekli.pdf> (02.01.2010)
- Erdim, Durgut. “Kazdağları’nın Korunmasında Toplumsal Bilinç”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 171-198, Çanakkale 2008.
- Erdim, Nurdan. “Yenice Depremi ve Yenice Halkının Depreme Karşı Duyarlılığı”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 81-112, Çanakkale 2008.
- Erdoğan, Engin; Yanar, Coşkun; İldirir, Murat. “Yenice’de Etnografya ve Kültür Evi Projesi”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 213-220, Çanakkale 2008.

- Ereş, Figen. “Eğitim Yönetiminde Stratejik Planlama”, Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı:15, 2004, 21-29.
- Erkal, Mustafa E. “Sosyoloji (Toplumbilimi)”, Der Yayınevi, 7. Baskı, İstanbul 1996.
- Erten, İsmail. “Milli Parklar ve Sorunları”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.
- Ertürk, Ferruh. “Nükleer Enerji ve Çevre”, Sürdürülebilir Kalkınma İçin Nükleer Enerjinin Önemi Semineri, İstanbul, Eylül 2006, 10-15.
- Es, Muharrem; Bozali, Sabri; Akın, Özlem. “Halkın Yerel Yönetim Hizmetlerinden Memnuniyeti: Biga Örneği, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 259-273, Çanakkale 2006.
- Farolan, Edmundo. “Media and Culture”, Silesian University in Opava, Printing Office Kleinwachter, Frydek-Mistek, 71-87, Karvina, 2003.
- Gök, Abdulkerim. “Bölgesel Kalkınmanın Dış Ticarete Etkisi ve GAP Örneği”, GAP Bölgesinde Dış Ticaret ve Tarım, Türkiye Ekonomi Kurumu, Ankara, 2004.
- Gökçe, Birsen; Parlak, İsmet. “Öncesi ve Sonrasıyla Keban Barajı: 30 Yıl Sonra Ağın ve Keban Köylerinin Sosyo-Ekonomik Durumu”, Sosyoloji Derneği Yayınları, Yayın no: 15, Ankara, 2005.
- Gökçe, Birsen; Şahinöz, Ahmet; Saltık, Ahmet; Doğanay, Selami; Tayanç, Tunç; Ozansoy, Cüneyt. “Suyun Öteki Yüzü GAP Bölgesi Baraj Göl Aynasında Kalacak Yörelerde İstihdam ve Yeniden Yerleştirme Sorunları Araştırması, Haziran 1994”, Sosyoloji Derneği Yayınları, Yayın no:17, Ankara, 2006.
- Gökdağ, Mahir. “Kentsel Ulaşımında Karayolu ve Raylı Taşıma Sistemlerinin Bazı Önemli Faktörlere Göre Karşılaştırılması”, II. Ulaşım ve Trafik Kongresi Sergisi, 394-400, 02.10.1999. <<http://arsiv.mmo.org.tr/pdf/11189.pdf>> (05.08.2009).
- Gökhan, E. Ertan; Demirpençe, Gel, Gönül; Gel, Fethi Ahmet. “Doğu Anadolu Bölgesinin Ekonomik Kaynaklarından Turizm Sektörünün Değerlendirilmesi”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu, 23-25 Mayıs 2005, 103-109.
- Güçeri, Sinasi. “Sanayi Devrimi ve Türkiye Ekonomisinin Yapısı”, 11.Bölüm, <<http://asp.nesima.com/oktem/book/part13.pdf>> (06.08.2009).
- Güler, Sevinç; Taner, Berna. “Dünyada KOBİ Borsaları ve Türkiye’de KOBİ Borsasının Oluşumuna Yönelik Uygulamalar”, Ege Akademik Bakış, 8 (2), 2008, 519-540.
- Gülfıdan, Şebnem. “İşçileşen Köyler: Çan Örneği”, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 289-296, Çanakkale 2006.

- Güre, Mülayim; Yıldırım, H. Hülya; Özel, M. Emin; Özdemir, Muzaffer. “Uydu Görüntüleriyle Yenice İlçesi Arazi Örtüsü”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 199-211, Çanakkale 2008.
- Güre, Sezai. Güre Salça Fabrikası Sahibi, Sözlü Görüşme, (14.10.2008).
- Güran, Tevfik. *İktisat Tarihi*, Acar Matbaacılık, İstanbul 1999.
- Hacıosmanoğlu, M., Çetin. “Adam Smith ve Eğitimin Önemi”, 175-184, 2009.
<www.politics.ankara.edu.tr/dergi/pdf/47/3/14_m_cetin_haciosmanoğlu.pdf> (02.08.2009).
- Hala, Francos. “A SWOT analysis of strategic urban development planning: The case of Dar es Salaam city in Tanzania”, Department of Urban and Regional Planning, Faculty of Architecture and Planning, University College of Lands and Architectural Studies (UCLAS) (A Constituent College of University of Dar es Salaam), P.O. Box 32911, Dar es Salaam, Tanzania, Habitat International 31, 2007, 130–142.
<www.elsevier.com/locate/habitatint> (03.09.2009).
- Hozikligil, Hakkı, Hakan. “Türkiye’de Bölgelerarası Dengesizliği Azaltacak Önlemlerden Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu 23-25 Mayıs, 158-163, Ankara 2005.
- ICA, International Cooperative Alliance, Uniting, Representing and Serving Co-operatives Worldwide, “What is a co-operative?”.<<http://www.ica.coop/coop/index.html>> (07.02.2009).
- IEA, International Energy Agency. “World Energy Outlook”, 2004.
- Işık, Nihat. “Sektörel Gelir Dağılımının Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi”, I. Yerel Ekonomiler Kongresi, Karaman 1-2 Ekim 2005, Selçuk Üniversitesi, 445-455, Karaman 2005.
- İbrahim Ceylan, Halk Bankası, Müdür, Sözlü Görüşme, (08.08.2008).
- İl İl Büyük Türkiye Ansiklopedisi. Milliyet Yayın Anonim Şirketi, Cilt: 1, 1998.
- İldirir, Murat. “Yenice’nin Sayısal Göstergeleri”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 9-26, Çanakkale 2008.
- İşitmezoğlu, Salih; Türe, Aysun. “Türkiye, Neden Altyapı, Bilgi Sistemi?”, 4. Coğrafi Bilgi Bilişim Günleri, Fatih Üniversitesi, İstanbul, 13-16 Eylül 2006, 1-3.
<dis.fatih.edu.tr/store/docs/isitmezoglu_nedaltbilsisjllH8Do3.pdf> (03.08.2009).

- İzmir Ticaret Odası. “2003-2012 İzmir Stratejik Planı”, Uludağ Üniversitesi, 2003.
- Janeckova, Lidmila. “Doing Business in Central Europe Marketing Of Services”, Silesian University in Opava, Printing Office Kleinwachter, Frydek-Mistek, Karvina, 2003.
- Kahraman, Özözen, Selver. “Kazdağları ve Çevresinde Ormancılığa Bağlı Dönemlik Kır Yerleşmeleri, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, 521-530, Çanakkale 2006.
- Kalfa, M. Şahabettin. “Yeşil Dünya: Kaz Dağı”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.
- Kara, Enver. İlçe Orman İşletme Müdürlüğü, Orman Mühendisi, Sözlü Görüşme, (15.08.2008).
- Kara, Enver. İlçe Orman Müdürlüğü, Yazılı Görüşme, (16.08.2008).
- Karabayır, Ali. “Çanakkale İlinde Tavukçuluğun Durumu”, Çanakkale Merkezi Değerleri Sempozyumu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yayınları, Yayın No:76, 25-26 Ağustos 2008, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Zootekni Bölümü, 419-428, Çanakkale 2008.
- Karaçay, Münire, Nilay. “Yenice (Agonya) Folkloru Üzerine Bir İnceleme”, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Çanakkale, 1997.
- Karagöl, Erdal; Serel, Alpaslan. “Sosyo-Ekonomik Gelişme ve İnsani Kalkınma: Çanakkale Örneği”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 15-25, Çanakkale 2006.
- Karatepe, Yasin; Gürlevik, Nevzat. “Çanakkale’nin Orman Varlığına İlişkin Ekolojik Yaklaşımlar” Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, Çanakkale, 497-511, Çanakkale 2006,
- Karslıoğlu, Elif; Baba, Alper; Deniz, Ozan. “Çanakkale İlinin Çevre Problemleri” V. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi, 5-8 Ekim 2004, 513-538, Bolu 2004.
- Kasımoğlu, Murat. “Çanakkale Ekonomisi’nin Rekabet Düzeyinin İncelenmesi ve Stratejik Olarak Kentin Ekonomisinin Gelişimine Yönelik Projeler”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale, 2006.
- Katılımcı Demokrasi Vizyonu Olarak I. Ulusal Yerel Yönetimler Çalıştayı. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Koruma ve Geliştirme Derneği, Biga, 2003.
- Kaymaz, Cengiz. Gesom Madencilik, Maden Mühendisi, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).

- Kazdağı. “Kazdağı Tesisleri”, 2009. <<http://www.kazdagitesisleri.com/>> (27.11.2009).
- Kazdağları. <<http://www.kazdaglari.org/kazdaglari/?p=43>> (05.08.2009).
- Kelkit, Abdullah. “Çanakkale Kenti Açık-Yeşil Alanlarda Kullanılan Bitki Materyali Üzerinde Bir Araştırma, Ekoloji Çevre Dergisi”, Cilt:10, Sayı:43, 2002, 17-21.
- Kent Haber. “Üniversite”, 2009a. <<http://www.kenthaber.com/universite.aspx?ID=22>> (27.07.2009).
- Kent Haber. “Doğa Yürüyüşü 5 Haziranda Başlıyor”, 2009b. <<http://www.kenthaber.com/marmara/canakkale/yenice/Haber/Genel/Normal/doga-yuruyusu-5-haziranda-basliyor/d09cc31b-4804-42eb-b016-4bd424eb47d2>> (02.06.2009).
- Kılıç, Bülent. “Türkiye İçin Sağlık İnsangücü Planlaması ve İstihdam Politikaları”, Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD, İzmir, TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni,:6(6), 2007, 501-514.
- Kiper, Tuğba; Arslan, Mehmet. “Anadolu’da Doğa Turizmi Kapsamında Doğa Yürüyüşü Güzergahlarının Belirlenmesinde Örnek Bir Çalışma”, Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi, 2007, 165-174.
- Krugman, Paul, çev: Neşenur Domaniç. “The Return Of Depression Economics”, Bunalım Ekonomisinin Geri Dönüşü, Literatür Yayıncılık, Literatür Yayınları:60, 4. Basım, İstanbul 2005.
- Koç, Talat. “Çanakkale’nin Coğrafyası Fırsatlar ve Tehditler”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale, 2006.
- Koçtürk, O. Murat. “Türkiye’de Kooperatiflerin Vergilendirilmesi”, Yönetim ve Ekonomi, Celal Bayar Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Manisa, Cilt:13, Sayı:2, 119-136, Manisa 2006.
- Korkmaz, Mehmet. “Orman Kaynaklarında Doğa Turizmi Etkinliklerinin Ekonomik Çözümlenmeleri (Kızıldağ Milli Parkı Örneği)”, Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, Seri:A, Sayı:2, ISSN: 1302-7085, 2001, 111-134.
- Koyuncu, Mehmet; Uzun, Kara, Şebnem; Erdoğan, Tuncel. “Güney Marmara Bölgesi Keçicilik İşletmelerinin Genel Durumu ve Verim Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar, I. Keçicilik İşletmelerinin Genel Durumu” Tarım Bilimleri Dergisi, 11(4),2005,373-378. <http://tarimbilimleri.agri.ankara.edu.tr/2005/111_4/makale7.pdf> (01.02.2010).
- Köse, M., Ruhi. “Üniversiteye Giriş ve Liselerimiz”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:15, 1999, 51-60.
- KÖYDES 2007 Yılı İçme Suyu İzleme Tablosu, Köydes 2007 Yılı Yol İzleme Tablosu, Köydes Projesi 2006 Yılı İzleme Tablosu. (12.08.2008).

- Küçük, İsmail. “Türkiye’de Hidroelektrik Potansiyeli Üzerine Bir Değerlendirme”, Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 1. Enerji Sempozyumu, Emo Yayıncılık, Ankara, 12-14 Kasım 1996. <www.emo.org.tr/ekler/d47c903ad66558c_ek.pdf> (04.08.2009).
- Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi, Meydan Yayınevi, İstanbul, Cilt 4, 1990.
- Milliyet Büyük Ansiklopedisi, Milliyet Yayınları, İstanbul, Cilt 3, 1986.
- Murat, Sedat; Şenöz, İbrahim. “Çanakkale ve İlçelerinin Nüfus ve Eğitim Düzeyleri Üzerine Bir Değerlendirme”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 39-61, Çanakkale 2006.
- Nüfus Müdürlüğü, “Yenice, (Köy, Belde, Mahalle İsimleri)” Erişim Tarihi: 25.06.2008.
- Odabaşı, Yavuz. “21.Yüzyıl’ın Üniversite Modeli Olarak Girişimci Üniversiteler”, Değişim Çağında Yükseköğretim Global Trendler-Paradigmalar Yönelimler, İzmir, Yaşar Üniversitesi Yayını, Ed: Coşkun Can Aktan, 2007, 117-133. <http://yavuzodabasi.files.wordpress.com/2007/03/girisimci-universite_son.doc> (02.05.2009).
- Oral, Atıf. Oreks Madencilik Limited Şirketi, Müdür, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).
- Ölmez, Zuhâl; Yıldırım, Birişçi, Tanay. “Kazdağı’nın Doğal ve Kültürel Kaynak Değerleri’nin İrdelenmesi”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 549-557, Çanakkale 2006.
- Önder, Kübra; Önder, Emine. “Ormancılık Sektörünün Ekonomik Büyüme Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği”, II. Ormancılıkta Sosyo-Ekonomik Sorunlar Kongresi 19-21 Şubat, Süleyman Demirel Üniversitesi, 444-450, Isparta 2009.
- Özaslan, Metin; Erşahin, Günseli; Akkahve, Deniz; Sabuncu, Ali. “Düzce İli Raporu”, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü, Yayın DPT: 2578, Nisan 2001.
- Özcan, Ferdan. Özcanlar Ekmek Fırını, İşletme Sahibi, Sözlü Görüşme, (12.10.2008).
- Özcan, Mehmet. T.C. Ziraat Bankası, Müdür, Sözlü Görüşme, (08.08.2008).
- Özdemir, Abdullah; Yüksel, Fatma. “Türkiye’de Enerji Sektörünün İleri ve Geri Bağlantı Etkileri”, Yönetim ve Ekonomi, Cilt:13, Sayı:2, Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Manisa, 2006. <www.bayar.edu.tr/~iibf/dergi/pdf/C13S22006/AOFY.pdf> (04.04.2009).
- Özden, Nevzat. Yenice İlçesi Hamdibey Beldesinin Karabey Köyü, Çiftçi, Sözlü Görüşme, (12.08.2008).

- Özel, Nihal; Gemici, Yusuf. “Kaz Dağları’nda Flora ve Vejetasyon”, Kazdağları 1. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 20-22 Eylül 2001, TMMOB Orman Mühendisleri Odası, Yayın no:25, 26-39, Ankara, 2003.
- Özen, Mehmet Engin. “Yenice-Agonya Evleri Tipolojisi”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, Çanakkale 2008, 221-250.
- Özkuş, Metin. “Çalışma Sosyolojisi, İşgücünün Sosyolojik Özellikleri”, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, 1997.
- Palabıyık, Hamit; Yavaş, Hikmet; Önder, Ünsal. “Çanakkale’de Çevre Stratejik Çevresel Değerlendirme Yaklaşımı” Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 469-481.
- Paksoy, Mustafa. “Konya Ekolojisinde Değişik Ekim-Dikim Zamanlarında Yetiştirilen Bazı Sanayilik Domates Çeşitlerinde Verim ve Kalite Özelliklerinin İncelenmesi”, Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Konya, 17(32), 2003, 6-9.
- Pamuk Müzeyyen, (Ed. Coşkun Can Aktan) “Türkiye’de Kırsal Yerlerde Yoksulluk”, Yoksullukla Mücadele Stratejileri”, Hak-iş Konfederasyonu Yayını, Ankara 2002. <<http://www.canaktan.org/ekonomi/yoksulluk/ucuncu-bol/pamuk.pdf>> (03.04.2009).
- Parasız, İlker. *İktisada Giriş Prensipler ve Politika*, Ezgi Kitapevi, 5. Baskı, Bursa 1998.
- Parasız, İlker. *Enflasyon Kriz Ayarlamalar Dünyada ve Türkiye’de Kalkınma ve Makro Ekonomisi Sorunları*, Ezgi Kitapevi, Bursa 2002.
- Parasız, İlker. *Makro Ekonomi Teori ve Politika*, Ezgi Kitapevi, Bursa 2003.
- PTT Posta, Telefon, Telgraf Hizmetleri, Telefon Ve İnternet Hizmetleri, (26.06.2008).
- Saraçoğlu, Ömer. “Kazdağı Gökmar Ormanlarının Optimum Kuruluşları İçin Geçici Bir Öneri”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 189-197, Çanakkale 2006.
- Satılmış, Hasan Hüseyin; Yıldız, Harun; Berber, Selçuk. “Çanakkale Su Ürünleri Potansiyeli” Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesi, Çanakkale Merkezi Değerleri Sempozyumu, 25-26 Ağustos 2008, 267-288, Çanakkale, 2008.
- Sencer, Muzaffer. *Dinin Türk Toplumuna Etkileri Tarihsel Bir Yaklaşım*, Gündüz Basım Yayım, İstanbul, 1999.

- Serez, Mehmet. “Kaz Dağı (İDA)’nın Eko-Turizm Yönünden Önemi”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 22-25 Haziran 2006, Çanakkale, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi, 426-433, Çanakkale 2006.
- Seyidoğlu, Halil. *Uluslararası İktisat Teori Politika ve Uygulama*, Güzem Can Yayınları No:20, İstanbul, 2003.
- Sipahi, Deniz. “Çanakkale Nasıl Kalkınır?”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale’nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.
- Smith, Adam, Çev. Ayşe Yunus, Mehmet Bakırcı. “The Wealthy of Nations” , Ulusların Zenginliği, Cilt 1, 2004.
- Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Çanakkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü İşveren Sistemi 06/2008 Dönemi.
- Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Çanakkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü İşveren Sistemi 06/2009 Dönemi.
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu, Kanun no:3394, Kabul Tarihi:29/05/1986, Yayımlandığı Resmi Gazete: 14/06/1986, Sayı:19134, Yayımlandığı Düstur:Tertip:5, Cilt:25, 05.08.2009.
<<http://deniz/sosyalhizmetler.gov.tr/pdf/kanun/syd.pdf>> (05.05.2009).
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, 2008.
- Soylu Arif; Mert, Cevriye. “Kestane ve Kazdağları”, Kazdağları II. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, Çanakkale, Uludağ Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, 22-25 Haziran 2006, 288-293, Çanakkale 2006.
- Sürmeli, Aşkın. “Organik Tarım Gelişimi ve İlkeleri”, Kırsal Kalkınma Programı Eğitim Dizisi no:1, 2002.
- Şahbaz, Ahmet. “Küçük Ölçekli Yerel Yönetimlerin Katı Atık Yönetimi (Çanakkale-Yenice Belediyesi Örneği)”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 113-123, Çanakkale 2008.
- Şentürklü, Şengül; Bilgücü, Ertuğrul. “Çanakkale-Biga’da Bazı Tarımsal Örgütlerin Süt Hayvancılığına Katkısı”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 131-137, Çanakkale 2006a.
- Şentürklü, Şengül; Bilgücü, Ertuğrul. “Çanakkale-Biga’da Süt Hayvancılığının Sorunları ve Çözüm Önerileri”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 555-560, Çanakkale 2006b.
- Tarihten Bugüne Kazdağlarının Eteğinde 1998-Yenice, İstanbul, Mayıs 1999.

- Tarım İlçe Müdürlüğü. “Açıkta Sebze Yetiştiriciliği Ürün İlçe Formu”, Üretim İstatistikleri, Çanakkale/Yenice, 2007.
- Tarım İlçe Müdürlüğü. “Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvanlara Yapılan Aşıma Listesi”, 2007.
- Tarım İlçe Müdürlüğü, “Aşısı Yapılmış Küçükbaş Hayvan Sayıları ve Irkları”, 2008, (27.06.2008).
- Tarım İlçe Müdürlüğü. “Ürünlerin Ekiliş ve Üretimleri İstatistikleri”, 2007, Yenice.
- Tarım İlçe Müdürlüğü, Çanakkale İli Yenice İlçesi Envanter Formu, 2008..
- Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı. “Yenice İlçesinin Güncel Sığır Cinsi Hayvan Sayısı Raporu”, 2008.
- T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı, 2007.
- T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (TÜİK), “Kümes Hayvanları Sayıları ve Yumurta Üretimi İlçe Formu”, 2007, Erişim Tarihi: 26.06.2008.
- T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (TÜİK), “Arıcılık Ürünleri ve İlçe Formu”, 2007, Erişim Tarihi: 26.06.2008.
- T.C. Çanakkale Valiliği, Tanıtıcı Yayınlar Serisi, Naşit Bora Aydoğan, Çanakkale, Kasım/1996.
- T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, T.C. Çanakkale Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Çanakkale İli Çevre Durum Raporu, 2006-2007.
- T.C. Türk Kooperatifçilik Kurumu “Örnek Kooperatifler”, 2008.
<<http://koopkur.org.tr/pdf/karinca/827.pdf>> (06.08.2008).
- T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, Haber Bülteni, Sektörel Enerji Tüketim İstatistikleri, 2005, Sayı: 125, (30.07.2008).
- T.C. Çanakkale Valiliği. “Bayramiç”, 2009a.
<http://www.canakkale.gov.tr/tr_bayramic.htm> (15.07.2009).
- T.C. Çanakkale Valiliği. “Ekonomik Yapı”, 2009b.
<http://www.canakkale.gov.tr/ekonomik_yapi.htm?mn=3> (15.07.2009).
- T.C. Çanakkale Valiliği. “Yatırım Faaliyetleri”, 2009c.
<http://www.canakkale.gov.tr/onemli_yatirim_faaliyetleri.htm?mn=4&sm=4-2> (15.07.2009).

- T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü, “Maden-Mermer İhracatı Karşılama Grafiği”, 2009.
<http://www.migem.gov.tr/links/istatistikler/Maden-Mermer_%20İhr_Yıl_Dag.mht>(08.08.2009).
- T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, TR 2 Batı Marmara Bölgesi Tarım Master Planı, 2007.
- Tayyar, Şemun. “Çanakkale Organik Tarım”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 123-130.
- Temel Britannica, Baskı: Hürriyet Ofset, Cilt 4, 1992, İstanbul.
- Tezcan Şaban. “Çanakkale Nüfusunun Kırsal ve Şehirsel Nüfus Açısından İrdelenmesi”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 79-84.
- Toros, Atilla; H.Hüseyin Eren. “Çanakkale-Yenice”, Akgün Ofset, 1991, Çan.
- Tunçşiper, Bedriye; Yılmaz, Gülay Ö.; İrdem, Alaattin. “Doğu Anadolu Bölgesine Yönelik Stratejik Bir Bölgesel Kalkınma Modeli Önerisi”, I. Doğu Anadolu Sempozyumu, Bölgesel Kalkınmada Yeni Ufuklar, 23-25 Mayıs 2005, Ankara, 48-61.
- Turkey Forestry Sector Review, “Environmentally and Socially Sustainable Development Unit European and Central Asia Region”, Document of the World Bank, Report No. 22458-TU, June 27, 2001.
< http://www.ogm.gov.tr/english/forestry_sector_review.pdf> (08.07.2009).
- Tutar, Erdinç. “Üniversitelerin Yerel Ekonomiye Katkıları ve Karaman İlinin Potansiyeli”, 8.Cilt, Konya Selçuk Üniversitesi, Karaman İİBF, 1. Yerel Ekonomiler Kongresi, 1-2 Ekim 2005, 459-465, Karaman.
- Tutar, Filiz. “Bölgesel Ekonomik Kalkınma Kapsamında Niğde’nin Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi, Selçuk Üniversitesi, Karaman İ.İ.B.F., Yerel Ekonomiler Kongresi, 1-2 Ekim, 2005, 335-345, Karaman, Baskı 8. cilt, Dizgi Ofset Matbaacılık, Konya.
- Tüm Gazeteler. “Üretim Rakamları”, 2008. < <http://www.tumgazeteler.com/?a=4658179>> (08.08.2008).
- TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) 2007 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) Veri Tabanı. <www.tuik.gov.tr/reports> (09.09.2009).
- Türk Medya. “Çanakkale Altyapı ve Yol Yapım Çalışmaları”, 2009.
<http://www.turkmedya.com/B1/Pg/detail/NewID/117178/CatID/1/CityName/Canakkale/TownID/Header/altyapı_ve_yol_yapım_calismalari.html> (02.02.2009).
- Türkan, Ece. “Türkiye’de İşgünün Yapı ve Nitelikleri: Gelişme ve Değerlendirmeler”, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, 16 Aralık 2005, Ankara.

- Türkeş, Murat. “Kaz Dağı Korumamız Gereken Doğal Zenginliğimiz”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale'nin Tatil Gazetesi, Çanakkale 2006.
- Türkeş, Murat, Telat Koç. “Kaz Dağı ve Dağlık Alan (Dağ Sistemi) Kavramları Üzerine Düşünceler, 12.01.2008. <<http://www.kazdaglari.org/kazdaglari/?p=43>> (05.10.2009).
- Uçar, A.Ö. “CBS Projelerinin Stratejik Planlanması ve Swot Analizinin Yeri”, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, Ankara, 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara.
- Uğur, Suat; Örnek, Ali Şahin. “Çanakkale'nin Beşeri Gelişim Göstergeleri”, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale Vakfı, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart, 2006, 27-37, Çanakkale 2006.
- Uğuzman, Tülay. “Toplumsal Değişme ve Çanakkale”, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale II. Ekonomi ve Sosyal Kültürü, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 275-287, Çanakkale 2006.
- Ulu, Ömer. “Pratikten Doğan İlçe Yerel Yönetimleri”, Türkiye’de Katı Merkezîyetçilik, Çözüm Önerileri ve Köylere Hizmet Götürme Birlikleri. 1.Baskı Mayıs 1999, İkinci Baskı Nisan 2000, Baskı: Kuşak Ofset, İstanbul, 2000.
- Uraz, Güngör. “Çanakkale'nin Marka Olabilecek Değerleri”, Çanakkale Mercek Altında, Çanakkale Dosyası, Aynalı Pazar, Çanakkale'nin Tatil Gazetesi, Çanakkale, 2006.
- Uygur, Selma M.; Baykan, Eda. “Kültür Turizmi ve Turizmin Kültürel Varlıklar Üzerindeki Etkileri”, Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 2, 2007, 1-4.
- WTO, World Trade Organization, 2009. <www.wto.org> (03.08.2009).
- Yanar, Coşkun. “Çanakkale Yenice Yöresi Geleneksel Mimarisinde Ahşap Kullanımı”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 251-260, Çanakkale 2008.
- Yanar, Coşkun. “Türk Dokuma Sanatında Yenice Yöresi Halı ve Kilimlerinin Yeri”, Çanakkale İli Değerleri Sempozyumları, 25-31 Ağustos 2008, Yenice Değerleri Sempozyumu, 28-29 Ağustos 2008, Boğaz Matbaası, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yenice Meslek Yüksekokulu, 269-282, Çanakkale 2008.
- Yeni Türk Ansiklopedisi, Ötüken Neşriyat A.Ş., Cilt:2, İstanbul, 1985.
- Yeni Türk Ansiklopedisi, Ötüken, Polat Ofset Tesisleri, Ötüken Neşriyat A.Ş., Cilt:12, İstanbul, 1985.
- Yeni Rehber Ansiklopedisi, Baskı: İhlas Gazetecilik Holding A.Ş. , Cilt 5, Türkiye Gazetesi, İstanbul 1993.

- Yenice Belediyesi. “Yenice Hakkında”, 2009a.
<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice_hakkinda.asp> (13.04.2009).
- Yenice Belediyesi. “Yenice’de Eğitim”, 2009b.
<<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice/egitim.asp>> (13.04.2009).
- Yenice Belediyesi. “Yenice’de Ekonomi”, 2009c.
<<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice/ekonomi.asp>> (13.04.2009).
- Yenice Belediyesi. “Yenice’de Nüfus”, 2009d.
<<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice/nufus.asp>> (13.04.2009).
- Yenice Belediyesi. “Yenice’de Sağlık”, 2009e.
<<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice/saglik.asp>> (13.04.2009).
- Yenice Belediyesi. “Yenice’de Sosyal Yaşam”, 2009f.
<<http://www.canakkaleyenice.gov.tr/yenice/sosyal.asp>> (13.04.2009).
- Yenice Adliyesi, “2000-2008 Yılları Arası Boşanma Oranları”, 26.06.2008.
- Yenice Belediyesi Etnografya Müzesi, Ziyaret Tarihi:06.10.2008.
- Yenice Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Erişim Tarihi:05.03.2008.
- Yenice Sağlık Grup Başkanlığı “Brifing Raporu”, Yıllık Rapor, 2007.
- Yenice Sağlık Grup Başkanlığı “Brifing Raporu”, Yıllık Rapor, 2008.
- Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2007 “Brifing Raporu”, Ocak-Haziran 1-16.
- Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, 2008 “Brifing Raporu”, Ocak-Haziran 1-16.
- Yenice Sağlık Grup Başkanlığı, Belediyelik Yerlerde İçme ve Kullanma Suları İzleme ve Klorlama Envanteri, 2007.
- Yenice Kaymakamlığı, “Yenice İlçesi Brifing Raporu”, 2007.
- Yenice Belediyesi Faaliyet Raporu, “1993-2004, Çanakkale-Yenice”, Yaymat Matbaacılık, İstanbul, 2004.
- Yenice Köylere Hizmet Götürme Birliği. “Bütçe Gelir Kesin Hesap Cedveli”, 2007.
- Yenice İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. “Brifing Dosyası”, 2007-2008.
- Yenice Orman İşletme Müdürlüğü, “Orman İşletme Müdürlüğü Verileri”, (12.08.2008).
- Yenice Tapu Kadastro Müdürlüğü, İlçe Merkezi ve Köylerindeki Tapu Durumu”, (26.06.2008).

Yenice Şoförler ve Otomobilciler Odası, “İlçede Bulunan Araçların Sayısı”, (25.06.2008).

Yenice Trafik İlçe Müdürlüğü. (26.06.2008).

Yenicemiz.com. “Yenice Hakkında Genel Bilgi”, 2009. <www.yenicemiz.com > (30.01.2009).

YMYO, Yenice Meslek Yüksek Okulu Mezunlar Birliği. “Yenice Meslek Yüksekokulu Tarihçesi”, 2009a. <http://yenicemyo.com/content/view/34/70/> (01.08.2009).

YMYO, Yenice Meslek Yüksek Okulu Mezunlar Birliği. “Yenice Meslek Yüksekokulu Tarihçesi”, 2009b. <http://yenicemyo.com/content/view/36/72/> (01.08.2009).

Yentürk, Nurhan; Kepenek, Yakup. “Türkiye Ekonomisi”, Remzi Kitapevi, İstanbul 2005.

Yıldırım, Ümit. “Aile Planlaması ve Kontrollü Nüfus Artışı, <www.bilim.org/dokumanlar/kontrollu_nüfus_artisi.pdf> (26.12.2007).

Yılmaz, Cevdet. “Çanakkale Yöresi Coğrafya Araştırmaları”, Çanakkale Vakfı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Uluslararası Çanakkale Kongresi, 17-18-19 Mart 2006, 525-535, Çanakkale 2006.

Yüksel, Öznur; Murat, Güven. “Şubat Krizinin KOBİ’ler Üzerindeki Etkileri ve Çözüm Önerileri”, 21. Yüzyılda KOBİ’ler: Sorunlar, Fırsatlar ve Çözüm Önerileri Sempozyumu, Doğu Akdeniz Üniversitesi İşletme ve Ekonomi Fakültesi, İşletme Bölümü, 3-4 Ocak 2002. <http://www.emu.edu.tr/smeconf/turkcepdf/bildiri_09.pdf> (25.10.2009).

Yüzer, Erdoğan. “Kazdağları ve Su Kaynakları”, Kazdağları 1. Ulusal Sempozyumu Bildirileri, 20-22 Eylül 2001, TMMOB Orman Mühendisleri Odası, Yayın no:25, 69-83, Ankara, 2003.

Zortuk, Mahmut. “Economic Impact of Tourism on Turkey’s Economy: Evidence From Cointegration Tests”, International Research Journal of Finance and Economics-Issue 25, ISSN 1450-2887, 231-239, 2009. <http://www.eurojournals.com/finance.htm> (25.11.2009).